Viktor Schauberger (1885–1958)

Hornorakouský lesník, vodohospodář, vynálezce a filosof, který již ve dvacátých letech minulého století začal varovat před současnou ekologickou krizí, o níž se předpokládá, že má jen velmi málo možností řešení. Svými plavebními zařízeními a poznatky o síle vody ohromil odborný svět své doby. Není divu, že se o něj zajímali Adolf Hitler i americká tajná služba.

Za použití nového, dosud nepublikovaného materiálu ze Schaubergerova archivu přepracoval Olof Alexandersson své dílo a podstatně ho rozšířil. Podrobně popisuje funkci Schaubergerových vynálezů, jeho převratné poznatky i podstatné milníky vynálezcova života. Schaubergerova varování před ničením přírody jsou dnes aktuálnější než kdykoli dříve.

Olof Alexandersson (1917)

Je elektroinženýrem a magistrem filozofie. Od padesátých let je aktivní v hnutí za ochranu životního prostředí, jejímiž otázkami se zabývá i ve svých publikacích, článcích a rozhlasových příspěvcích. Založil první švédskou výzkumnou skupinu pro biologickou techniku (1963) a vede práce v oblasti implozní techniky.

www.eminent.cz

ISBN 978-80-7281-392-6

9 788072 813926

ŽIVÁ VODA Olof Alexandersson

ŽIVÁ VODA

Olof Alexandersson

EMINENT

Objevy a vynálezy Viktora Schaubergera

Cesta pochopení a záchrany přírody

VODA V NAKLADATELSTVÍ EMINENT

Masaru Emoto
Jürgen Fliege
LÉČIVÁ SÍLA VODY

Masaru Emoto
VODA A LÉČIVÁ SÍLA MODLITBY

Josef Neumayer
SŮL, VODA, SVĚTLO

Michaela Merten
VODA PRO KRÁSU A ZDRAVÍ

Michael Gienger
Joachim Goebel
KRYSTALOVÁ VODA

ŽIVÁ

Olof Alexandersson

VODA

www.eminent.cz

Navštivte naše webové stránky

Nakladatelství Eminent vydává knihy z mnoha oborů a oblastí, mezi které patří alternativní medicína, mezilidské vztahy, esoterická a duchovní literatura, průvodce, literatura faktu a umění, psychotronika a zdravý životní styl.

Na našich webových stránkách získáte:

- *přehled novinek*
- *informace o aktualitách a setkáních s autory*
- *speciální výhodnou nabídku:*

4 knihy za cenu 2

Doporučené internetové adresy

WWW.EMINENT.CZ

WWW.REGENERACE.CZ

WWW.SPAGYRIA.CZ

ZIVA

Olof Alexandersson

VODA

Objevy a vynálezy
Viktora Schaubergera

•

Cesta pochopení
a záchrany přírody

PŘELOŽIL RADOMIL HRADIL

EMINENT 2009

Obsah

Předmluva ... 9
Úvod ... 11

Kdo byl Viktor Schauberger? ... 13

Setkání ... 13
Syn lesa a vody ... 15
První objevy ... 16
Schaubergerova pavební zařízení jako technický zázrak ... 20
Princip a konstrukce žlabů ... 22
Plavební zařízení ve Steyrlingu ... 23
Do hry vstupuje Spolkový lesní úřad 28
Schauberger konzultantem pro plavební zařízení ... 28
Nové zkušenosti profesora Forchheimera ... 29
U velkostavitele Steinharda ... 30
Dobrozdání ... 33
Zadní hory ... 34
Malé vodní cesty ... 35

Nová technika vodních staveb ... 36

Mýcení lesa přináší zkázu vodnímu toku ... 36
Diskuse na Vysoké škole pro půdní kulturu ... 39
Schauberger smí publikovat své pojednání ... 40
Schauberger nabízí regulaci Rýna ... 40

Schaubergerova nauka o vodě ... 44

Studia vody ... 44
Celý a poloviční koloběh ... 46
Pramenitá voda zhotovená umělou cestou ... 48
Vodovodní potrubí novějšího typu ... 51
Vírová technika ve starověkých vodovodech ... 53

O životě a umírání lesa ... 56

Přirozený a umělý les ... 56
Les jako silové centrum krajiny ... 58
Ničení lesa a jeho biologické důsledky ... 59
Zelená fronta ... 63
Měření teploty a napětí stromů ... 63
Vědecká měření stromů ... 65

Návštěva u Adolfa Hitlera ... 66

Nové pokusy ... 67

Vodní pokusy v Norimberku, elektřina přímo z vody ... 67
Švédské pokusy s vodním paprskem ... 68

Pohyb k životu a smrti ... 70

Dvě formy pohybu ... 70
Technika smrti, nebo biotechnika ... 71
Imploze a diamagnetismus ... 73

Schaubergerův energetický výzkum ... 80

Schaubergerovo pojetí otázky energie ... 80
Nová pohonná látka získávaná biosyntézou ... 80
Pstruží turbína ... 81

Události během války ... 82

Historie Schaubergerových strojů ... 83

Stavba a funkce energetického stroje ... 93
Od tepelné k pohybové energii ... 99
Co můžeme dělat ... 102

Biotechnika v zemědělství ... 104

Ničení půdy technikou smrti ... 104
Selské zvyky – podpora života ... 105
Železné, nebo měděné nářadí ... 107
Spirálový pluh ... 109
Ušlechtilý kompost ... 110

Schaubergerova kritika vědy a společnosti ... 114

Technika smrti a chybná kultura ... 114
Biologické a duchovní zhroucení, nebo nový vývoj ... 115

Poslední léta ... 118

Experimenty na Vysoké škole technické ve Stuttgartu ... 118
Fantazie a skutečnost ... 122
Schaubergerova smrt ... 123

Ohlédnutí ... 126

Schaubergerův názor na sebe a svou misi ... 126
Schauberger, příroda a péče o životní prostředí ... 127
Názory na Schaubergera ... 128

Vývoj po Schaubergerově smrti ... 130

Obecně ... 130
Walter pokračuje v otcově díle ... 130
Walterovy vývojové práce ... 133
Implozní výzkum v Německu ... 135
Implozní výzkum ve Švédsku ... 137
Výzkum v Dánsku ... 144
Výzkum v Norsku ... 144

Dovětek ... 146

Příloha

Rakouská plavební zařízení ... 149
Označení speciálních projektů podle V. & W. Schaubergerových ... 152
Přístroje na vytváření hnací a vztlakové síly ... 153
Seznam literatury ... 154

V posledních letech jsem získal přístup k materiálům z pozůstalosti Viktora Schaubergera, které mi dosud nebyly známy. Dozvěděl jsem se spoustu nových informací o této osobnosti, jejím příběhu a teoriích.
Proto vyvstala nutnost provést v této knize jisté změny, aby tak byla uvedena do většího souladu se Schaubergerovou teoretickou i praktickou celoživotní činností.
Za cennou pomoc s překladem do němčiny děkuji svým přátelům, členům školní rady, Lieselotte a Georgu Löwenhielmovým a paní Renate Jüdové.
Srdečné poděkování patří také příteli dr. Denkovi a doc. Nierhausovi za velmi cennou kontrolu textu.
Děkuji též příteli, profesoru dr. Norbertu Harthunovi, za technické poradenství a cennou kritiku. Paní Ingeborg Schaubergerová mi s laskavou ochotou dala k dispozici důležité podklady, za což jí ze srdce děkuji.
Konečně děkuji také své ženě Lillemor a synu Andersovi za jejich úsilí při přepisu mého manuskriptu.

Autor

© 1998 Ennsthaler Verlag (Ennsthaler Gesellschaft m. b. H. & Co KG), Steyer, Österreich
Translation © 2009 Radomil Hradil
Czech Edition © 2009 Eminent

ISBN 978-80-7281-392-6

Předmluva

Je zřejmé, že žijeme ve věku novot ve všech oblastech naší existence. Často zmiňovaná krize, k níž se blížíme, vrhá již teď stíny a zároveň nám tím dává příležitost zabránit jí, nebo ji alespoň zmírnit. Dnešní stísněnost není nic jiného než stále hlasitěji se ozývající potřeba nových cest. Jejich hledání v žádném případě nezačíná teprve dnes a ani se nemusíme obávat, že nás nic nového nenapadne. Právě naopak! Náznaky řešení jsou již zde, některé ještě nevyzrálé, zčásti však již rozvinuté a použitelné.

Kde tedy hledat nové záchytné body?

Zcela jistě v Schaubergerově maximě orientovat se podle přírodních jevů a kopírovat nejvlastnější zákony přírody. Schauberger studoval nejen vlastní jev, ale i jeho souvislosti. Dokázal objevit to, co věda a technika povětšinou přehlédly: význam pohybových forem a pohybu teploty při výstavbě a přeměně energie a hmoty.

Takto vzniklá „biotechnika" proto může přijít ke slovu tam, kde konvenční věda a technika v zásadě (také bychom mohli říci ze systémově imanentních důvodů) nemají co nabídnout. Ekotechnika však nestojí mimo konvenční techniku, nýbrž se jeví jako její rozšířená a zjemnělá forma.

Velkou zásluhou inženýra Waltera Schaubergera je, že poznatky svého otce postavil na fundované základy artikulované v dnešní terminologii. Je více než zřejmé, že jeho příspěvek nespočíval v pouhé modifikaci dosavadní vědy, ale ve vybudování nových základů, které zahrnují výsledek konvenční vědy, speciálně fyziky, nicméně jdou daleko nad její rámec a dokážou vzít v potaz „procesy živého".

Ústředním pojmem je přitom zákon přírodního tónu s jeho harmonicky otevřenými strukturami, Schaubergerem považovaný za základní vzor každého evolučního děje. Již Pythagoras (okolo r. 500 před Kristem) spatřoval v universu harmonickou událost. Zákon tónu podle něj platí neomezeně v celém kosmu. Astronom a teoretik hudby Jan Kepler na planetární soustavě dokázal pythagorejské učení o vesmírné harmonii. Z toho vyplývají nejen zajímavá propojení s nejrůznějšími vědeckými oblastmi (horizontální dimenze), ale také četné odkazy pro bádání ve směru nelineárních struktur. Schaubergerovo úsilí směřuje rovněž k tomu, aby se pojem transcendence jako začátek a cíl veškerých hmotných jevů stal součástí dikce moderní vědy (vertikální dimenze).

Vznikne tedy vedle fyziky vzorců a rovnic také fyzika forem a tvarů?

Dipl. ing. Reinhard Merten

Tato kniha vychází v době, v níž se krok za krokem naplňují prognózy Viktora Schaubergera, tohoto nepoddajného, až k ohrožení vlastní existence nekompromisního čestného muže. Slova „intuice, cit a empatie" bývají obvykle spojována s činností umělce, nikoli přírodovědce, jehož pracovním polem je „cítit" čísly a vzorci. Co však musejí mít oba typy každopádně společné, je dar pozorování.

Viktor Schauberger byl nadáním pozorovat obdařen. V celoživotním nepředpojatém prožívání přírody — v jeho profesi mu bylo dáno pečovat o ni — sbíral vědění, pro jehož předávání mu mnohdy chyběla slova. Jeho současníci navíc k přírodě zaujali postoj, při

němž byli k mnohému slepí a hluší; s jeho představami si nevěděli rady. O to víc uváděly Schaubergerovy vlastní technické realizace odborný svět v úžas a získávaly mu věhlas.

Čtenář nalezne v této knize pečlivě sebrané scény z jeho pohnutého života. Jejich úchvatné vylíčení nabízí účast na osudu velkého muže a je základem pro probouzející se zájem o jeho cíl: mír mezi člověkem a přírodou. Skoncovat se samolibou rolí člověka jako vykořisťovatele!

Viktor Schauberger publikoval mnohé, co ještě čeká na zpracování. Z přímého prožívání přírody čerpal poznatky podobné těm, jejichž pochopení je odepřeno lidem, kteří berou svět jako stroj.

Viktor Schauberger udělal něco na tehdejší dobu zcela nezvyklého. Místo aby se ve slepé víře v pokrok orientoval na parní stroje a spalovací motory, prozíravě si jako měřítko pro posuzování pochodů a hodnocení technických postupů zvolil přírodu.

Teprve několik let stojí biologie v popředí věd; pozdě, nikoli však příliš pozdě, neboť s Viktorem Schaubergerem začal vývoj, který odvane mnoho problémů dnešní civilizace. Byl zahájen proces nového učení, který je možné pozdržet, nikoli však zastavit.

Prof. dr. ing. Norbert Harthun

Úvod

K tomu, abych psal o Viktoru Schaubergerovi, mě přimělo mnoho věcí. Schauberger byl pozoruhodný rakouský přírodovědec, vynálezce a filozof, který již ve dvacátých letech 20. století varoval před naší dnešní krizí: před ekologickou krizí, u níž se předpokládá, že má jen velmi málo možností řešení. Většinou se setkával s odporem a posměchem, v současnosti však na celém světě roste zájem o jeho život a dílo. Lidé jsou uchváceni jeho silnou osobností, tragickým osudem a odvážnými fyzikálními a technickými teoriemi, jimiž chtěl dát světu návod k nalezení nového a pro život pozitivního technického vývoje. Z hlediska konvenční vědy nebyl Viktor Schauberger žádný vzdělanec. Nahlížel však hluboko do nejzákladnějších souvislostí přírody a své teorie zakládal na vlastních zkušenostech o životě přírody a jejím fungování.

O Viktoru Schaubergerovi dosud neexistovala, pomineme-li několik novinových článků, které jsem napsal před více než deseti lety, ve Švédsku žádná literatura. Tato kniha je skromným pokusem předložit něco málo informací o jeho životě a bádání, které shromažďuji od roku 1956. Nebylo mi dopřáno, abych Viktora Schaubergera poznal osobně, avšak dlouholeté přátelství s jeho synem Walterem Schaubergerem mě přesto přivedlo k jeho osobě a životnímu dílu.

Kniha není kompletní biografií, a už vůbec ne podrobným popisem jeho teorií. Většinou nechávám promlouvat jeho samotného (a lidi, kteří mu byli nablízku). Vlastní komentáře jsem s ohledem na souvislost co nejvíc omezil. Jsem si vědom, že podklady pro knihu jsou nedostatečné. Část toho, co osobně napsal, zmizela při osudové návštěvě Ameriky, která nepřímo vedla k jeho smrti. Z praktických důvodů jsem se také nemohl věnovat zvláštnímu studiu pramenů. Proto je možné, že v mém textu jsou jisté mezery, někdy i chyby. Rámcově by však měl příběh korespondovat se skutečností. Nepovažoval jsem za nutné opatřovat předkládané vyprávění — kterým je kniha především — a text podrobným udáním zdrojů.

Přál bych si, aby se čtenář nezlobil kvůli obtížně pochopitelným výrazům, které se občas bez vysvětlení objevují v citátech. Jazyk Viktora Schaubergera je někdy obtížně srozumitelný a ještě obtížněji přeložitelný. Protože měl své teorie popsat, často musel používat běžné fyzikálně-technické výrazy, kterým však dával nový obsah, protože starý nevyhovoval tomu, co chtěl vyjádřit. Občas vytvářel nové pojmy, které lze obvyklým myšlenkovým schématem obtížně uchopit. Byl si sice vědom obtíží, k nimž by to mohlo vést, nenacházel však jinou cestu. V takových případech bychom měli myslet na to, co řekl profesor Wilhelm Balthers: „Jakpak by pro nás mělo být snadné porozumět Schaubergerovu jazyku — ten přece patří budoucnosti!“

Není zde prostor ani k tomu, abychom diskutovali o reálnosti jeho teorií. Doposud mohla být dokázána jen jejich malá část.

Je možné, že se při pozorováních přírody někdy zmýlil nebo si něco nesprávně vyložil. Jedna věc je však jistá: i kdyby bylo správné jen jeho krédo, znamená to revoluční objev nedozírného významu. To krédo znělo:

> Dnešní technika používá nesprávný druh pohybu. Ve svých strojích uvádí média jako vzduch, vodu a jiné kapaliny a plyny do takové formy pohybu, kterou příroda

používá jen tehdy, chce-li odbourat a rozpustit spotřebované, složené formy. Pro výstavbu existuje v přírodě jiný pohyb. Pokud nyní technika používá jen rozpouštějící pohyb, stává se technikou smrti; tím se totiž tento životu nepřátelský efekt rozšiřuje na všechny oblasti v přírodě.

Viktor Schauberger chtěl v biotechnice, kterou založil, v praxi použít princip výstavby života, když používal „cykloidní spirálový pohyb". V určitých případech měl štěstí, v jiných nikoli.

Jeho vyprávění o tom, co v přírodě zažívá, hraničila někdy s čirou fantazií. Měli bychom si uvědomit, že mnohé z toho, co mohl po léta důkladně studovat, už dnes neexistuje, protože příroda, v níž žil, už zde není. To však neznamená, že se přírodní jevy, které popsal, nemohly v nedotčené přírodě vyskytovat. Jeho názor na vývoj na tomto glóbu může někdo považovat za přehnaný. Jeho okolí se ve 20. a 30. letech často posmívalo jeho předpovědi, že láhev vody bude brzy stát víc než láhev vína. Nyní, o padesát let později, se jak toto, tak i mnoho jiných jeho „proroctví" stalo skutečností.

Viktora Schaubergera lze posuzovat nejrůznějšími způsoby. Ať už jeho teorie bereme jakkoli, nemůžeme popřít, že byl velkým milovníkem přírody a neobyčejným člověkem s originálními, velkorysými a revolučními idejemi.

Mnoho lidí jeho myšlenky o přírodě a životě okouzlily a spolu s Wilhelmem Balthersem můžeme říci: „Dosud jste mohli vést klidný a spokojený život — od chvíle, kdy jste se setkali s myšlenkami Viktora Schaubergera, nebudete mít v duši klid."

Snad mi odpustíte, že se upínám k naději, že tato kniha i ve své neúplnosti dokáže zprostředkovat něco z úchvatné a inspirující osobnosti Viktora Schaubergera. Kéž by setkání s tímto vášnivým milovníkem lesa, vody a úrodné země obdarovalo dnešního čtenáře ustavičným neklidem rodícím se z pocitu spoluzodpovědnosti. Spoluzodpovědnosti za naši pleněnou, znásilňovanou Matku Zemi, aby jednoho dne mohla povstat v navráceném zdraví a důstojnosti — v tomto prazákladu zdraví a důstojnosti člověka.

Nakonec bych chtěl poděkovat všem, kdo mi pomáhali při sestavování této knihy.

Autor

Kdo byl Viktor Schauberger?

Považují mě za blázna.
Možná mají pravdu.
V takovém případě nehraje roli, jestli je na světě
o jednoho blázna víc nebo míň.
Je-li tomu ale tak, že mám pravdu a věda se mýlí,
pak nechť se Pán slituje nad lidstvem.

Viktor Schauberger

Setkání

Scéna z říšského kancléřství v Berlíně jednoho dne roku 1934. Hitler sedí opřený v křesle a upřeně hledí na muže sedícího přímo proti němu na druhé straně velkého psacího stolu. A ještě někdo je v místnosti — ředitel ministerského oddělení Wiluhn, mocný muž, tentokrát ovšem vedlejší postava. Tím, kdo celé scéně dominuje, není dokonce ani Hitler, ale muž proti němu. Mohutný, statný padesátník s lehce prošedivělým plnovousem, orlím nosem a pronikavým pohledem, muž známý v širokých kruzích Rakouska a sousedních zemí, muž, kolem něhož bylo mnoho rozruchu, který má mnoho nepřátel, jehož však mnozí obdivují. Je to legendární „kouzelník s vodou" z Lince na Dunaji — Viktor Schauberger.

Hitler si ho dal zavolat. Právě mu položil otázku: „Zabýváte se řadou věcí, které mě zajímají. Jak jste přišel na ten zvláštní nápad, že jste techniku označil za největší sebeklam, kam až lidská paměť sahá?"

Schauberger mu na to odpověděl: „Pane říšský kancléři, chcete skutečně slyšet pravdu?"

Hitler (překvapeně): „No samozřejmě! Řekněte, co chcete!"

Schauberger: „Pane říšský kancléři, současná věda se nachází na nebezpečné a špatné cestě. Varuji vás před dalším pokračováním stejným směrem. To platí především pro úpravu vody, nositelku veškerého vývoje. Současná hydrotechnická zařízení a stavby elektráren stejně jako mýcení lesa ničí vodu, krev naší Země. Voda je nemocná a své okolí vtahuje do chorobného stavu. Místo vývoje vpřed směřuje všechno ke katastrofě. S vašimi čtyřletými plány a technickými metodami, které při tom používáte, Německo nebudujete, ale strháváte do propasti. Tímto způsobem Německo během deseti let zanikne..."

Nepředbíhejme však událostem a povězme si tento příběh od začátku.

Syn lesa a vody

Viktor Schauberger pocházel ze starého bavorského šlechtického rodu, který okolo roku 1230 přišel v důsledku sporu s mocným prelátem, pasovským biskupem, o svá privilegia a rodový dům Schauburg.

Kolem roku 1650 se Stefan Schauberger vystěhoval do Rakous a usadil se u Plešného jezera, na úpatí Třístoličníku. Odtud pochází jedna pobočná větev rodu, jejíž potomci se téměř bez výjimky věnovali lesu a péči o zvěř. Časem se jejich heslem stala slova „Věrnost mlčícím lesům" a na jejich erbu je znázorněn pahýl stromu ovinutý divokými růžemi.

Jedním ze Stefanových potomků byl poslední císařský lovčí v Bad Ischlu za časů habsburského panovníka Františka Josefa. Jeden z jeho bratrů byl koncem devatenáctého století lesnickým mistrem v Holzschlagu u Plešného jezera. Měl celkem devět potomků; jako pátý v pořadí se 30. června 1885 narodil Viktor.

Co se týče rodové tradice i prostředí, ve kterém vyrůstal, byl hoch opravdovým „synem lesa". Nikdy také nebylo pochyb, že půjde v otcových stopách:

> Od nejranějších dětských let bylo mým největším přáním stát se lesníkem, jako jím byli můj otec, děd, praděd i jeho otec.

U chlapce se záhy projevil velký zájem o vše živé. Celé dny se dokázal osaměle toulat z dnešního pohledu téměř pralesní oblastí kolem Plešného jezera, studovat život zvířat a rostlin nebo sledovat divočinou se proplétající četné toky horských bystřin. Od otce a starších příbuzných převzal velmi brzy mnoho poznatků o životě lesa a vody, které se nedaly vyčíst z knih. Viktor Schauberger o tom napsal:

Plešné jezero na Šumavě a nedaleký rodný dům Viktora Schaubergera.

> Spoléhali se na vlastní zrak a vrozený intuitivní cit. Znali především vnitřní hojivé síly vody a věděli, jak zvláštním vedením zavlažovacích příkopů, které však byly v činnosti jen v noci, dosáhnout oproti okolním loukám a polím nápadně vyššího výnosu. Jejich hlavní pozornost však patřila péči o les a zvěř.

Také jeho matka byla zkušená žena a on vypráví, že mu často říkala: „Když se ti někdy v životě povede zle a nebudeš vědět, kudy dál, běž k potokům a naslouchej vodě; pak bude všechno zase dobré."

Otec chtěl, aby se Viktor stal akademicky vzdělaným lesním technikem, avšak

Viktor Schauberger a jeho spolužáci při studiích na lesnické škole.

tento obor chlapce příliš nezajímal. Po nějaké době studia přerušil a místo toho navštěvoval více prakticky orientovanou lesnickou školu, kterou nakonec v roce 1904 absolvoval státní lesnickou zkouškou.

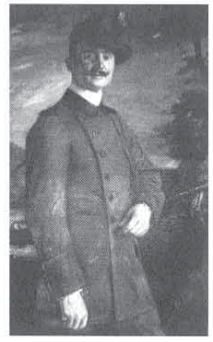
Po vykonané praxi ho v roce 1911 zaměstnali na Knížecí schaumbursko-lippské panské správě ve Steyrlingu. Po válečné službě v letech 1914 až 1918, kde byl v roce 1918 raněn, se vrátil k práci v knížecí správě.

První objevy

Profesní dráhu začal jako pomocná síla u staršího lesníka. Malebnými slovy později popsal, jak byl šťastný, že se začal plnit jeho sen. Brzy po skončení války převzal vlastní revír, sice odlehlý, zato skýtající mnoho jiných výhod; byl to lovecký revír knížete Adolfa von Schaumburg-Lippe, který mu svěřil dohled nad 21 000 hektary téměř nedotčeného pralesa v Bernerau u Steyrlingu. Tím Schaubergerovi začala učební léta. V této velké oblasti, kvůli odlehlosti prakticky nedotčené lidskou rukou, dostal možnost pozorovat, jak příroda funguje, je-li ponechána v míru a pokoji. Rostlo zde množství dnes již zaniklých druhů ušlechtilých dřevin, žila tu spousta zvěře a v četných bystřinách se to jen hemžilo pstruhy a dalšími rybami.

To, co Schauberger v této nedotčené lokalitě pozoroval, bylo často v příkrém rozporu s tím, co se vyučuje na lesnicko-hospodářských akademiích. Ani v nejmenším to nebudilo pozornost učeného světa, naopak to spíše odpovídalo tradičnímu vědění, kterého se mu dostalo z domova.

Ve službách Adolfa II. von Schaumburg-Lippe (1883–1936) strávil Viktor Schauberger několik let, během nichž zahájil své výzkumy. Kníže Adolf zemřel ve třiapadesáti letech spolu se svou o jedenáct let mladší manželkou Ellen při letecké havárii v mexickém Zumpangu.

Nejvíc ho zajímala voda. Schauberger se snažil přijít na kloub jejím zákonům a způsobům chování a studoval souvislost mezi její teplotou a způsobem pohybu. Všiml si, že voda vyvěrající čerstvě z pramene (4 °C)[1] byla nejvíce vodou a zjevně dosahovala nejvyšší kvality. V každém případě vyhledávali prameny vodního toku lososi a pstruzi během tření a v oblasti pramenů také bujela nejbohatší a nejkrásnější vegetace. Již v počátečním období práce lesníka Schauberger pochopil, že spojení s vodou ho bude provázet po celý život. Ve společnosti několika starších myslivců navštívil odlehlou oblast v horách. Tady vyvěral pramen, nad kterým kdysi stávala kamenná bouda. Ta byla později stržena a pramen byl vystaven slunci a světlu. Za nějaký čas vyschl, což všechny překvapilo – něco podobného se dosud nikdy nestalo. Lidé hloubali nad příčinou a kdosi navrhl obnovit kamennou boudu. Stalo se a pramen se za čas vrátil.

Hájovna v Bernerau.

Viktoru Schaubergerovi bylo v tu chvíli jasné, že voda souvisí s lesem a stínem, a shromažďoval čím dál víc důkazů, které dokládaly jeho teorie. Začal se na vodu dívat jako na krev Země a tušil, že nemá-li se voda zkazit, musí mít možnost pohybovat se v přirozených drahách. To, že v nedotčené přírodě tvoří vodní tok meandrovité smyčky a břeh je porostlý stromy a keři poskytujícími stín, není v žádném případě náhoda. Voda se takhle chce pohybovat a pobřežní stín si buduje, aby se chránila před přímým slunečním světlem.

Nízké teploty a pravidelný pohyb byly podle jeho názoru také podmínkami k tomu, aby si voda mohla uchovat nosnou a savou sílu. Vypozoroval, že transportní schopnost vodního toku byla největší za jasných a chladných nocí, a tento objev velmi rychle využil v praktickém podnikání. Linec po válce trpěl velkým nedostatkem paliva (zima roku 1918). V nedaleko ležícím pohoří Priel sice silné bouře pokácely obrovské množství stromů, nebyl však dostatečných počet tažných zvířat, která padla za oběť válce, ani patřičně velkých vodních toků, po kterých by se dříví mohlo splavovat. I když byl Schauberger jen podřízený lesník, měl dost odvahy, aby lineckému magistrátu nabídl řešení. Jeho návrh byl přijat a vzápětí byly podniknuty následující kroky. V uvedené oblasti tekl potok,

[1] Anomálie vody: teplota (4 °C), při níž má voda největší hustotu.

který vedení lesní správy považovalo za nevhodný k plavení dříví, Schauberger ho však mínil využít. I když byl potok malý a voda tekla přes balvany a úžinami, odvážil se pokusu. On sám o tom píše:

> Vycházeje z pozorování, že stoupající povodeň během tání (tzn. za současného zvyšování teploty) vytváří nánosy písku, které však za jasných a chladných nocí při klesající teplotě vody zčásti opět odnáší, očekával jsem „zvýšení savé síly". To působí v prvních jitřních hodinách, kdy je nejchladněji — a to zvláště za úplňku — ačkoli se množství vody v důsledku jejího stahování při ochlazování jakoby zmenšuje. Nechal jsem dříví v pravý moment pustit na vodu a během jedné jediné noci bylo těch 1600 běžných metrů v provizorně zbudované záchytné nádrži v údolí.

Předmětem jeho intenzivního studia bylo rovněž chování pstruhů a lososů v horských bystřinách. Velcí horští pstruzi dokázali po libovolně dlouhou dobu stát nehybně i v tom nejprudším proudu. Tu a tam udělali klidný pohyb ploutvemi a ocasem, jinak ale působili jako ukotvení. Když je však něco vylekalo, bleskurychle odpluli proti proudu, místo aby se nechali hnát vodou, což by se zdálo přirozenější.

V odborné literatuře nenašel Schauberger pro toto chování žádné vysvětlení. Mezitím již věděl, že voda horského potoka je u pramene nejchladnější a při dalším toku její teplota stoupá. Mohlo by to mít souvislost se snahou pstruhů uniknout proti proudu? Aby to vyzkoumal, provedl Schauberger nejeden experiment. Za pozorovací stanoviště si zvolil prudkou pěřej v bystřině, v níž se s oblibou zdržoval jeden velký pstruh. Dřevorubce požádal, aby ohřáli několik set litrů vody a na jeho znamení je asi sto metrů proti proudu nalili do potoka. Potok byl velký, jeho průtok činil několik krychlových metrů za vteřinu, takže těch pár stovek litrů teplé vody nemohlo způsobit citelné ohřátí potoční vody. Přesto se ukázalo, že krátce poté, co do něj byla teplá voda nalita, pstruh, dosud jako obvykle stojící nehybně ve vodě, velmi zneklidněl. Prudce mával ocasem a ploutvemi a zdálo se, že se jen s největším úsilím dokáže udržet na místě. Ani to mu však nepomohlo. Voda ho odnesla po proudu a pstruh zmizel, aby se teprve za drahnou chvíli vrátil a znovu zaujal svou pozici. To Schaubergera přesvědčilo, že jeho teorie je správná: mezi teplotou vody a chováním pstruha musí existovat nějaká souvislost.

Schauberger také studoval schopnost pstruhů jakoby bez námahy překonávat vysoké vodopády. Právě v tomto jevu spatřoval důkaz své teorie, že pstruzi ve vodě využívají dosud neznámou energii.

Nechť o svých pozorováních vypoví sám:

> Bylo to v době tření za jasné měsíční jarní noci. Seděl jsem vedle vodopádu na okraji průsmyku, abych zadržel nebezpečného pytláka. Co se této noci odehrálo, stalo se tak rychle, že byl sotva čas na nějaké přemýšlení. Za jasného měsíčního svitu dopadajícího pod správným úhlem byl v křišťálově jasné vodě patrný každý pohyb ryb, které se zde shromáždily ve velkém počtu. Náhle se pstruzi rozprchli. Příčinou jejich útěku byl obzvlášť silný jedinec, který připlouval zdola a směřoval k vodopádu. Bez váhání začal plavat kolem něj. Zdálo se, jako by se pstruh kolébal a ve výrazných kličkách tancoval ve vlnící se vodě jakýsi tanec. Náhle zmizel pod vodním paprskem dopadajícím shora jako kov. Pstruh se krátce napřímil a já jsem ve vodním paprsku, kónicky se směrem nahoru zužujícím, spatřil divoký vířivý pohyb, jehož příčinu jsem zpočátku nedokázal odhalit. Z tohoto vířivého pohybu se oddělil zmizelý pstruh a bez hnutí plul směrem vzhůru. Jakmile dosáhl spodního zakřivení, převrátil se a prudkým úderem byl vržen za horní zakřivení do rychle přitékající vody. Tady prudce mávl ocasní ploutví a zmizel.
>
> Zamyšleně jsem si nacpal fajfku a vykouřil ji až do konce. Na veškerou opatrnost před očekávaným pytlákem jsem zapomněl. Zadumaně jsem se vydal domů. I později jsem několikrát viděl, jak pstruzi hravě překonávali vodopády velkých výšek. Ale jak a proč to dokázali, jsem se měl dozvědět teprve za desítky let díky dalším pozorováním, která se navlékala jedno za druhé jako perly v náhrdelníku. Žádný vědec mi zmíněný jev nedokázal vysvětlit.

V jiné souvislosti Schauberger říká, že vodní tok v nedotčeném prostředí a s přirozenou formou pohybu vytváří speciální energii, která mimo jiné proudí v opačném směru než voda. Právě tuto energii pstruzi využívají. V příslušně formovaném vodopádu může člověk tento proud energie pozorovat jako jasný světelný kanál uvnitř vodního paprsku. Pstruh energetický kanál vyhledá a nechá se nasát dovnitř tromby (vodní vír, pozn. překl.).

Nebyli to však jen pstruzi, kdo se zvláštním způsobem pohyboval v těchto dosud nedotčených vodách. Jedné jasné pozdně zimní noci stál Schauberger za svitu měsíce vedle hráze, která se vytvořila v prudké horské bystřině. Voda za hrází byla hluboká několik metrů a jasná jako křišťál, takže bylo dobře vidět až na dno, kde ležely kameny až o velikosti lidské hlavy. Jak tak stál a pozoroval je, ke svému úžasu spatřil, že se všechny pohybují, popojíždějí sem a tam a narážejí do sebe, jako by se navzájem přitahovaly, aby se pak zase od sebe odsunuly — jako by byly elektricky nabité. Schauberger napsal:

> Už jsem nevěřil svým jinak bystře pozorujícím očím; najednou se totiž jeden kámen téměř o velikosti hlavy zatočil jako pstruh u vodopádu, dřív než se vznesl. Kámen měl tvar vejce.
>
> V dalším okamžiku byl již na vodní hladině. Rychle se obklopil ledovým věncem a za mírného kolébání se vznášel na hladině ozářené úplňkem. Potom se k němu přidal druhý, třetí a postupně ještě mnoho dalších kamenů. Nakonec byly skoro všechny kameny zvláštního druhu nahoře. Byly to jen ohlazené kusy. Hranaté kameny, napadané ze skalních stěn do vody, zůstaly bez hnutí ležet na dně.
>
> Tenkrát jsem samozřejmě neměl ponětí, že se zde jedná o pochody koncentrace, které vedou k originálnímu druhu pohybu. Ten překonává tíži a specificky těžké kameny vynáší na vodní hladinu.[2]

Schauberger později řekl, že všechny „tančící kameny" obsahují kovy. Byly to jevy

[2] Tato zpráva není tak fantastická, jak se může na první pohled zdát. Vysvětlení jevu by mohlo být následující: Zda se těleso v kapalině může pohybovat nahoru, nebo nemůže, závisí na poměru mezi specifickou váhou tělesa a specifickou váhou kapaliny. Má-li kapalina větší specifickou váhu než těleso, těleso plave. Zdá se ovšem, jako by vhodný vířivý pohyb dokázal zvýšit hustotu vody, tj. její specifickou váhu. Takový pokus si může udělat každý: Vezměte zkušební trubku, asi 30 až 50 cm dlouhou, s vnitřním průměrem 5 až 8 cm, naplňte ji vodou a opatrně do ní spusťte vejce, které klesne na dno. Potom vodu uveďte do vířivého pohybu (například tužkou). Při vhodném pohybu takového druhu — pohyb může být zcela klidný — stoupne vejce na hladinu a setrvá zde, dokud vířivý pohyb udržujeme. V případě tančících kamenů voda již měla vysokou hustotu (byl to přírodní potok v přirozeném prostředí a noc byla jasná). Dále se v přehradě tvořily zřetelné víry; kameny totiž tančily na dně. Viz též *Kosmische Evolution* č. 4/1969, s. 24: Zjevné zvýšení hustoty vody v dostředivém víru.

tohoto druhu, jejichž byl ve svém velkém horském lesním království svědkem a které ho vedly k úvahám o pojmu „pohyb".

Kladl si otázku: Co je to vlastně pohyb? Existují snad různé druhy pohybu? Různé formy pohybu? Existuje snad dokonce forma pohybu, kterou věda a technika doposud neznají?

A z jeho dumání a stále se opakujících pozorování zvolna vyrůstala teorie o různých formách pohybu. Byl by tuto teorii rád představil, rád by si promluvil s techniky a vědci, ale jak by měl dokázat, že nalezl něco nového?

Schaubergerova plavební zařízení jako technický zázrak

Kníže Adolf von Schaumburg-Lippe měl starosti. Válka a inflace, poválečná krize a v neposlední řadě náročná mladá manželka nutily stárnoucího knížete, aby zvážil všechny možnosti rozmnožení svých velmi hubených financí.

Lesní porosty, pokud to bylo možné, nechal všechny vymýtit; zbýval jen Schaubergerův revír. Nacházely se tu vcelku velké plochy použitelného lesa, z hlediska dopravy však položené natolik nepříznivě, že by náklady na splavení dříví spolykaly převážnou část zisku.

Kníže dlouho přemýšlel a nakonec vypsal cenu za nejlepší návrh na dopravu dříví, aby mohl z bernauerského revíru vydolovat „zamrzlý kapitál".

Příspěvků do soutěže přicházelo velké množství, jak od lesních inženýrů, tak od jiných expertů, knížeti se však žádný nelíbil. Jeden příspěvek však kníže nikdy nespatřil — soutěžní komise ho v prvním kole vyhodila. Obyčejný, neomalený lesník měl drzost soupeřit se zkušenými odborníky a – což bylo ještě horší – představil návrh, který byl v jejích očích výplodem čiré fantazie, prostě špatný vtip. Návrh vrátila s vážným napomenutím, aby si z vedení soutěže nedělal legraci, a tak byla celá věc sprovozena ze světa. Osud však chtěl jinak. Knížete Adolfa přepadla po nezdařené soutěži hořkost a přemýšlel, kde sežene tu spoustu peněz, především pro chystanou návštěvu mladé kněžny v Monte Carlu. Kněžna sama se vypravila do Schaubergerova revíru, aby si ve společnosti rázného lesníka zastřílela na daňky. Během honu se Schaubergerovi svěřila, že kníže bude muset velmi záhy prodat své statky a zřejmě brzy zchudne. Tím se rozhovor stočil k návrhu, který Schauberger poslal do soutěže. Byl to totiž on, na koho se její vedení osopilo. Vylíčil kněžně své plány, načež se ho zeptala, kolik by se pomocí jeho řešení dalo ušetřit na nákladech na dopravu.

Schauberger odpověděl: Jestliže náklady na dopravu k pile doposud činily 12 šilinků na běžný metr, mohly by být jeho metodou sníženy až na jeden šilink, včetně nákladů na amortizaci zařízení. Kněžně se podařilo svého chotě přesvědčit, aby Schaubergerův nápad vyzkoušel. Schauberger však musí zařízení postavit na vlastní náklady a kníže ho převezme teprve tehdy, pokud splní očekávání. Po mnoha obtížích se Schaubergerovi podařilo najít obchodníka, který se mu zaručil, a stavba mohla být zahájena.

Již ve stadiu plánování Schaubergerův nápad odmítli všichni, kdo se považovali za odborníky na plavení dříví — a jak stavba pokračovala, kritiky přibývalo; takové zařízení ještě nikdy nikdo neviděl. Kde ale vzal Schauberger nápad na nový plavební systém? V pozdějších letech vyprávěl, že když přemýšlel o nové dopravní metodě, vzpomněl si na „tančící kameny" a také na své předky, kteří s oblibou plavili dříví za studených úplňkových nocí, neboť voda v tu dobu „táhla".

> Pomocí táhnoucí vody plavili mí předkové těžké masy bukového dříví z velmi odlehlých částí revíru do údolí...

Nejvíce „táhla" a „nesla" voda o teplotě 4 °C, tedy voda s nejvyšší hustotou.

Schauberger teď věděl: jen „táhnoucí" či „nesoucí" voda mohla změnit situaci:

> A když se pak příštího podzimu kníže ... objevil, měl jsem jistotu, že dosud neřešitelnou dopravu vyřeším.

Zlomyslné předpovědi se nenaplnily. Nechme Schaubergera, ať o tom povypráví:

> Přibližně za čtyři měsíce bylo zařízení hotovo. Obrovské hromady dříví ležely připraveny na místě. Jednoho dne jsem provedl malou provozní zkoušku. Středně těžká kláda byla dopravena do násypky. Uplavala asi sto metrů a náhle se zastavila. Přitékající voda stoupala a skluz přetekl. Spatřil jsem posměšné a škodolibé obličeje.
> Ihned jsem si uvědomil dosah tohoto selhání a nebyl jsem schopen slova. Nechal jsem ležící kládu odstranit ze skluzu. Málo vody a příliš velký spád, to byla má diagnóza. Byl jsem bezradný. Poslal jsem spolupracovníky domů, abych mohl v klidu přemýšlet.
> Zakřivení bylo správné, o tom nebylo pochyb. Jak to, že to tedy nefunguje? Takto jsem přemýšlel. Šel jsem pomalu kolem plavebního kanálu, až jsem došel k záchytnému a třídicímu stavidlu, na které navazoval další skluz. Záchytná nádrž byla plná. Posadil jsem se na vyhřátý skalní výběžek nad hladinou nádrže...

Dále Schauberger pokračuje:

> Náhle jsem přes kožené kalhoty ucítil nějaký pohyb. Vyskočil jsem a spatřil hada, který tady ležel stočený. Mrštil jsem jím pryč; potvora vlétla do vody, hned však plavala zpátky ke břehu a chtěla vylézt z vody. To se jí však kvůli strmé skále nepodařilo. Had tedy chvíli plaval kolem a hledal schůdné místo a nakonec zamířil na druhou stranu nádrže.
> Díval jsem se za ním. Vtom mi blesklo hlavou: Jak je možné, že bez ploutví dokáže plavat rychle jako střela? Vzal jsem dalekohled, který se mi houpal na krku, a pozoroval jsem zvláštní kroutivé pohyby hadího těla v křišťálově jasné vodě. Potom had dosáhl druhého břehu.
> Chvíli jsem stál jako zkoprnělý. Před očima jsem si rekapituloval každou změnu pohybu hadího těla, tak zvláštně se vlnícího pod vodní hladinou. Byla to kombinace vertikálního a horizontálního vlnění. Náhle jsem ten děj pochopil.

Pohyby hada ve vodě ukázaly Schaubergerovi řešení problému se žlabem. Poslal své pomocníky na pilu, aby odtud přivezli tenké dřevěné latě. Po celou noc duněly rány kladivem, když se podle jeho pokynů přibíjely latě na způsob vodicích kolejnic v obloucích žlabu, aby voda mohla vykonávat stejný pohyb, jaký viděl u hada. Spěchalo se, druhý den totiž mělo být zařízení slavnostně uvedeno do provozu.

Když Schauberger po půlnoci navštívil tábor, čekal na něj dopis od nadlesního s vyrozuměním, že v deset hodin následujícího dne přijedou kníže s kněžnou, vedoucí lesní dopravy a celá řada dalších znalců, aby byly svědky provozní zkoušky. Protože se celou noc pracovalo na vylepšeních plavebního kanálu, nebyl čas zařízení před oficiální zkouškou prověřit. Schaubergerovi lidé mohli jen doufat, že bude

všechno fungovat. Schauberger pokračuje ve vyprávění:

> Šel jsem k hornímu stavidlu. Tam jsem počkal, dokud nedorazili mí lidé a krátce nato i kníže s kněžnou a s mými nejzatvrzelejšími odpůrci, odborníky a znalci. Přivítal jsem knížecí pár a vrchního nadlesního. Na ostatní jsem se ani nepodíval. Kněžna na mne pohlédla se starostlivým výrazem. Starý plavební mistr stál opřený o fošnu a shovívavě se usmíval.
> Otevřel jsem výpusť. Mí lidé postrkovali slabší klády do vody. Jednu těžkou, asi 90 centimetrů silnou kládu odstrčili nepozorovaně stranou. „No, no," poznamenal náhle starý plavební mistr, „ta těžká mrcha tam ňák zakotvila!" Dal jsem krátké znamení a kláda, jež sotva vyčnívala z vody, pomalu připlavala blíž. Před vpustí do kanálu se zastavila. Zadržela vodu, která pomalu stoupala. Nikdo neřekl ani slovo. Všichni upřeně pozorovali kládu stoupající spolu s vodou. V příštím okamžiku musí sjet do skluzu.
> Vtom to začalo bublat. Těžká kláda se trochu natočila doprava, pak doleva a už kličkovala jako had, hlavu vzhůru, a jako střela plula pryč. Elegantně projela zatáčkou a za několik vteřin nám zmizela z očí.

Úspěch byl dokonalý. Ve svém nadšení jmenoval kníže Schaubergera nejvyšším správcem všech svých lovných a chovných revírů. Z celé Evropy se sjížděli odborníci, kteří chtěli studovat jeho zařízení. Pověst o zvláštním lesníkovi se šířila jako požár; nejprve v lesnických, pak i ve vládních kruzích ve Vídni.

Princip a konstrukce žlabů

Když tenkrát Schauberger začal stavět nové plavební kanály, mohl se opřít o starou tradici svých předků, například o metodu otce, který plavil dříví nejraději v noci:

> ... že můj otec dodával statisíce běžných metrů bukového dříví na velké vzdálenosti, přičemž tuto práci nikdy nenechával provádět ve dne, nýbrž zpravidla za jasných měsíčních nocí, protože, jak vždycky vysvětloval, voda ozářená sluncem je unavená a líná, stočí se a spí, zatímco v noci, zvláště za měsíčního svitu, je svěží a ožívá, takže dokáže unést bukové a jedlové špalky, které jsou těžší než voda.[3]

Schauberger se dále mohl opřít o předky, aby získal nápady a podněty pro svá zařízení:

> Povodeň občas odkryje jedinečné metody stavebních úprav potoků, které byly v těchto lesních oblastech používány k plavení dříví. Tyto úpravy nutily vodu téct ve velmi zvláštních, hned levotočivých, hned pravotočivých hadovitých kličkách. Pojem „pohyb po cykloidní prostorové křivce"[4] jim byl samozřejmě cizí. Zvláštní však je, že ho při stavbě takzvaných dřevních nebo vodních skluzů používali tak dovedně, že voda a dříví získávaly rytmicky se střídajícím vedením zatáček energii a na některých úsecích se vysmívaly zákonu o gravitaci a pohybovaly se do kopce.

Tyto základní myšlenky použil Schauberger již v prielském pohoří, avšak čekala ho ještě dlouhá cesta až k mistrovskému dílu, jakým měla být v budoucnu jeho plavební zařízení. Schauberger hovoří ještě o jednom impulzu, který ho vedl k přemýšlení o stavbě zařízení určených k plavení dříví:

> Kdo měl někdy příležitost pozorovat týrání, kterému jsou ubohá tažná zvířata vystavena při lopotném svážení dříví v horách, možná pochopí, že jsem veškeré své úsilí soustředil na možnost dopravy mezitím již beztak bezcenného dříví do údolí i bez volského rozumu.
> Mé četné návrhy na dopravu dříví po vodě byly neustále odmítány, protože tento druh dopravy s sebou prý nese tak značné poškození, že se vyplatí vybudovat autostrády a lesní dráhy, které sice pracují velmi nákladně, pořád jsou však prý levnější než škody, ke kterým zakrátko dochází ve žlabech. Kromě toho vždycky poukazovali na slavný Archimedův zákon a na to, že těžké bukové klády neplavou, a proto je prý již jen z vědeckých důvodů utopií brát takové pomatené návrhy vážně.

Abychom pochopili, co bylo myšleno škodami u dříví a vodních toků, musíme vědět, jak plavení v horských oblastech obvykle probíhalo. Výškové rozdíly bývaly většinou značné, horské bystřiny protékaly strmými roklemi a soutěskami a zřídka mívaly větší množství vody, které by umožňovalo plavení větších kusů dříví. Proto se v určitých vzdálenostech od sebe stavěly hráze, v nichž se zadržovala voda a skulovalo se k nim dříví, které mělo být dopraveno dál.

Pak se otevřelo stavidlo a vodní masa i s dřívím se nechala valit do údolí. Zadržená voda získala díky velkému spádu obrovskou sílu, takže se v ní dříví divoce převalovalo a lámalo a tříštilo se o balvany a skalní útesy. Také vodní toky tím trpěly a tento druh plavení byl považován za nehospodárný a k přírodě nešetrný. Stavba konvenčních zařízení k plavení dříví byla rovněž nepředstavitelná, protože se muselo pracovat s velkým množstvím vody, aby při mnohdy obrovském spádu mohly být transportovány velké kmeny. Když se Schauberger, veden na jedné straně soucitem s ubohými voly, na druhé touhou dokázat své teorie o vodě, rozhodl postavit nový druh plavebního zařízení, hlavním problémem pro něj bylo dosáhnout s minimem vody maximální dopravní schopnosti. Tradice převzatá od otců i jeho vlastní studia vody ukazovaly stejným směrem: řešení problému spočívá v tom, aby byl vodě dán správný pohyb a měla správnou teplotu. Uvést to do praxe však nebylo snadné. Několik patentů z té doby, souvisejících se stavbou plavebních zařízení, ukazuje, že se při praktickém provedení musel potýkat s celou řadou problémů.

Plavební zařízení ve Steyrlingu

Vlastně se jedná o několik plavebních zařízení rozptýlených ve velké oblasti. Největší z nich se nacházelo podél potoka Zösenbachu a jeho přítoků.

Dosud bylo obtížné získat z přístupných podkladů nějaké konkrétní údaje. Teprve na podzim roku 1997 jsem se ze sdělení PKS (Pythagoras Kepler School) v Engleithenu dozvěděl, že nadlesní Otto Laus sepsal v roce 1975, tedy v roce svého odchodu do důchodu, podrobnou zprávu o steyrlinském plavebním zařízení. Nadlesní Laus zařízení zjevně velmi dobře znal a zdůrazňoval, že Viktor Schauberger byl jeho jediným konstruktérem.

[3] Čerstvý buk má hustotu 0,85–1,12 kg/m³.

[4] „Pohyb po cykloidní prostorové křivce" (od cyklon, tj. otáčející se vítr) je u Schaubergera ústředním pojmem. Schauberger mluví také o planetárním pohybu a o zavíjejícím pohybu. Představíme-li si částici, která ubíhá podél drátěné cívky, jež je ovinutá kolem kužele – směr pohybu by byl k vrcholu kužele – získáme představu o pohybu, o kterém se zde mluví.

Abych opravil popis uvedený v předchozích vydáních této knihy, přetiskuji zde podstatnou část Lausovy zprávy:

> Dříve se říkalo, že zařízení sestávalo z dřevěného žlabu dlouhého 50 kilometrů. Nebylo tomu tak. Podle nadlesního Lause sestávalo ze suchých a vodních skluzů, plavebních úseků potoka s přehradami nebo zdymadly a z plavebního kanálu, patentovaného žlabu. Byla zde dvě „prameniště": Moltertal se sousedními lesy a oblast jižně od Hungerau.
> Plavební cesta vedla z Moltertalu potokem Zösenbach až k jeho soutoku se Steyrlinským potokem. Z gürtlerspitzské oblasti vedl dlouhý žlab až k velké přehradní nádrži v Hungerau. Do hungerauského zdymadla byl začepován přetokový skluz, s jehož pomocí se dříví z přehradní nádrže dostávalo do potoka Haselbachu. Odsud se ve Steyrlinském potoce plavilo až ke zdymadlu F, takzvanému „písečníku".

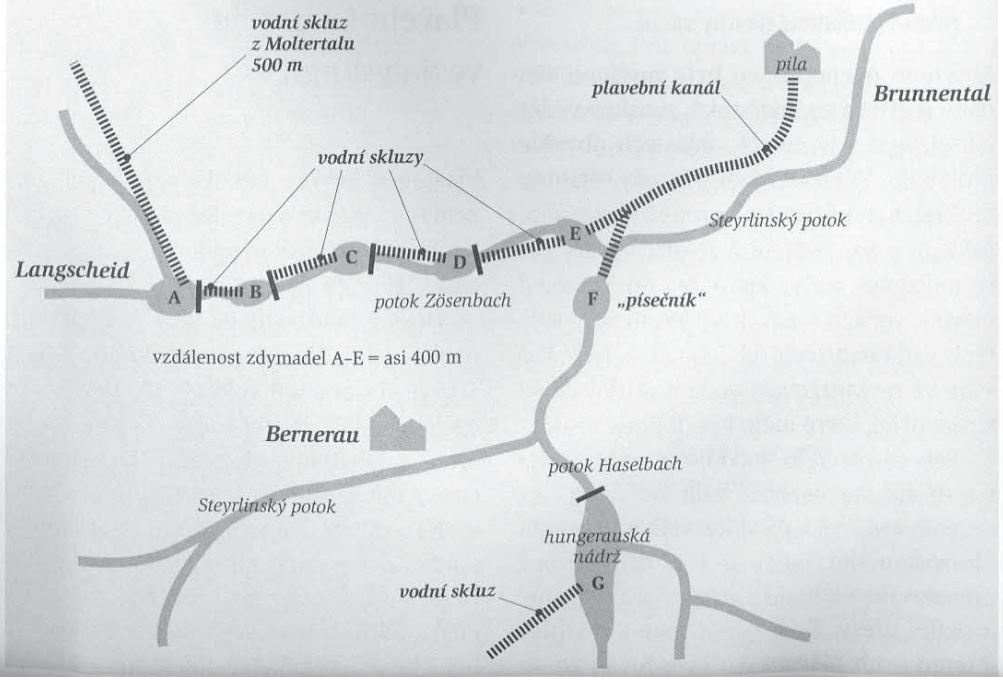
Na Lausově nákresu jsou skluzy mezi zdymadly krátké a rovné. Takové ale nebyly. Viktor Schauberger řekl, že byly dlouhé asi 100 metrů a sledovaly záhyby potoka.

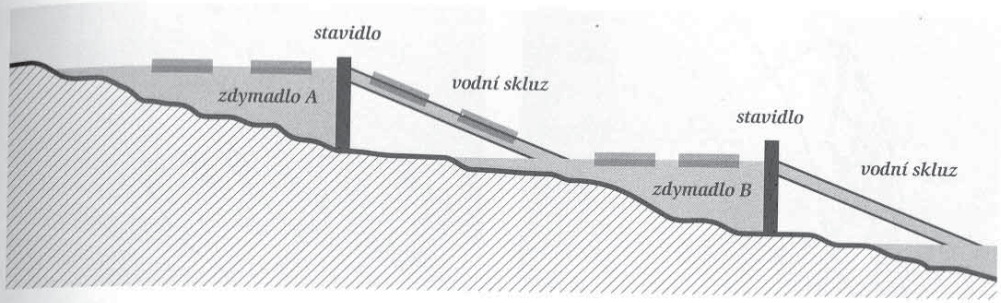
Tím se napomáhalo vzniku správného pohybu vody, který je kombinací vhodné teploty, vhodného profilu žlabu a v neposlední řadě také meandrovité cesty vodního proudu neboli, jak řekl Schauberger:

> Voda tu sama zcela přirozeně ukázala cestu, kterou se chce ubírat, aby její požadavky byly optimálně splněny. Proto bychom se tímto přáním měli řídit.

Schauberger se zde řídí zásadou, která se měla stát jeho celoživotním krédem, *kapírovat a kopírovat* (K2), tzn. nejprve přírodu pochop a pak ji okopíruj. Příroda je podle

Nákres steyrlinského plavebního zařízení; na protější straně nákres zdymadel (podle O. Lause).

něj naše nejlepší učitelka. Úkolem techniky není přírodu opravovat, ale řídit se jí.

Křivky, které potok opisoval, proto hrály důležitou roli. Viktor Schauberger je později nazval „křivkovými generátory", protože se v nich voda vlnitým pohybem „v sobě a ze sebe" nabíjela.

Teprve na základě pozorování plovoucího hada pochopil, že odpor břehů potoka má důležitý vliv na pohyb vody. Později řekl, že si vzpomněl i na zážitek z mládí:

> Vizionářsky jsem spatřil svého zesnulého otce u plavebního potoka, jak dřevorubcům a plavebním dělníkům ukazuje správné pokládání žlabů, tzn. že vytvářel umělé pohybové odpory, které, jakkoli podivně to zní, vodu zrychlovaly a dodávaly jí čerstvost, specifickou hustotu a tíži, a tedy nosnou a tažnou sílu.

Zabudováním latí do oblouků vodních žlabů kopíroval přírodní odpory břehů, čímž vznikal „správný" pohyb vody.

PLAVENÍ

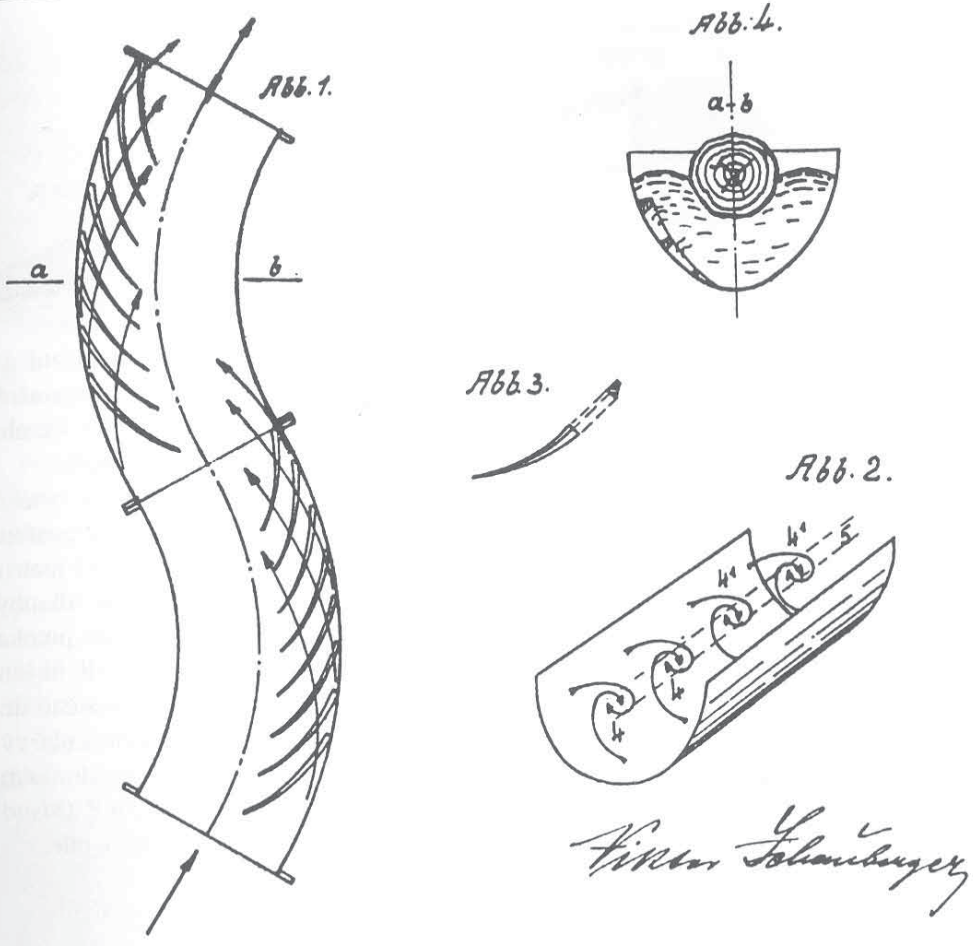
Za vysokého stavu vody se všechna stavidla ve zdymadlech A až E uzavřela. Zdymadla se naplnila a dříví z Moltertalu a Langscheidtalu bylo spuštěno do zdymadla A. Kmeny se pak jednotlivě vpouštěly do prvního vodního skluzu. Jeden za druhým klouzal do zdymadla B, kde dva muži za pomoci voru vedli dříví k dalšímu skluzu, atd. až ke zdymadlu E. Tady jeden muž vpouštěl dříví kus po kusu do plavebního kanálu, kudy jelo dál až k pile v Brunnentalu.

Zdymadlo G v Hungerau bylo vysoké 30 metrů. Mělo spodní a střední výpusť ze železných trubek o průměru asi 0,6 metru. Přepouštěcí skluz, asi 50 metrů dlouhý, vedl od horní hrany zdymadla do potoka Haselbachu a dříví tady bylo v dlouhých pohybujících se hromadách vpouštěno do potočního koryta. Potom se otevřely obě výpusti a všechno dříví bylo ve Steyrlinském potoce splaveno až ke zdymadlu F. Odsud jelo dříví plavebním kanálem dál k pile.

PILA

Za jedenáctihodinovou pracovní dobu se plavebním kanálem dopravilo k úložišti u pily až 1000 běžných metrů dříví. Kanál tady končil u takzvaného vodního zámku, kde část vody padala přes železnou mříž do tlakového potrubí, které vedlo k níže položené elektrárně. Druhá část vody nesla dříví prudce klesajícím dřevěným skluzem na úložiště. Od vodního zámku vedl dál jeden malý skluz prudce dolů a ústil v betonovém kanálu, který dříví přiváděl přímo ke katrům pily, aby i během plavení byla zásobena dřívím.

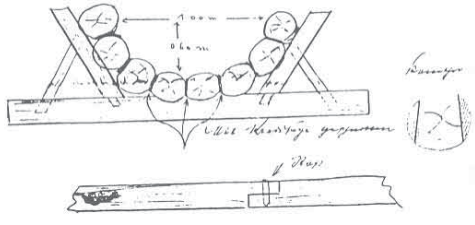
V roce 1949 byl plavební kanál nahra-

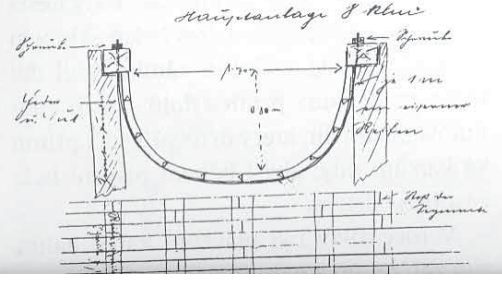

Latě a vířivé pohyby ve žlabech na vlastnoručních nákresech Viktora Schaubergera.

Model I

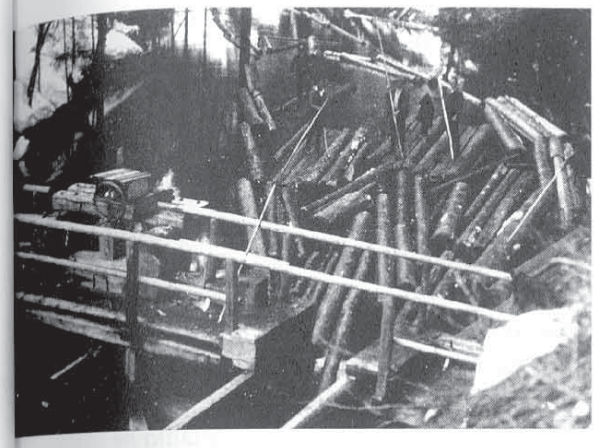
Tento skluz mohl být používán jako vodní skluz (dříví plavalo ve vodě) i jako mokrý skluz (dříví klouzalo jen vlastní vahou žlabem, který byl zvlhčený a vyhlazený vodou).

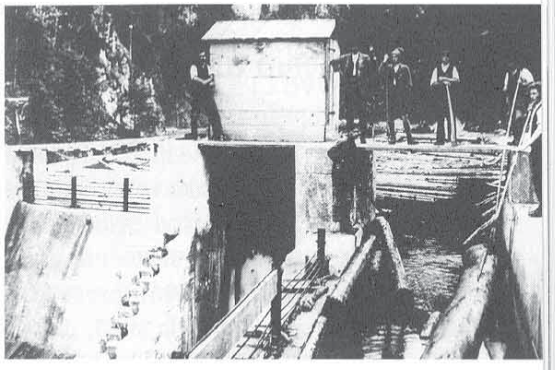

Model II

Viktor Schauberger nakreslil tyto první modely v dopise ze 4. 2. 1922, adresovaném bratrovi. U steyrlinského plavebního zařízení použil oba modely, později, při stavbě neuberského plavebního zařízení, však už jen model II.

Zdymadlo E na steyrlinském plavebním kanálu při pohledu ◄ shora a proti proudu. ▲

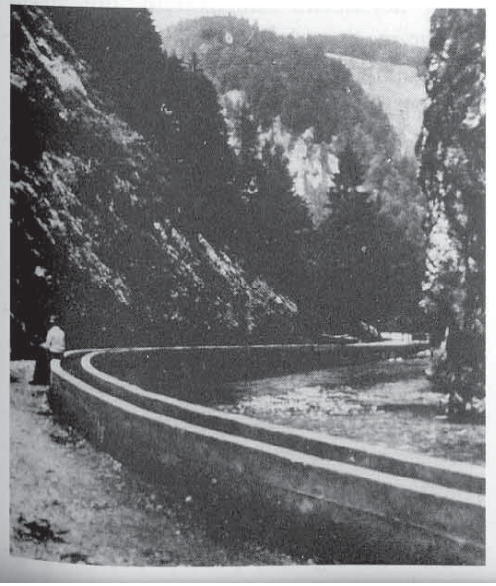

▲ Hungerauská nádrž s přepadovým skluzem.

Plavební kanál v údolí Brunnental. ►

▼ Pohled na plavební kanál z boku.

▼ Úložiště dříví, v pozadí vodní zámek, vlevo elektrárna.

Do hry vstupuje Spolkový lesní úřad

Rakouská vláda měla velké finanční problémy. Lesní hospodářství jako velmi důležitá část národního hospodářství bylo značně nerentabilní, především sektor dopravy dříví. Ten pracoval s různými prostředky dopravy, většina z nich byla stará, časově náročná a neefektivní. Ministr zemědělství Buchinger a generální ředitel rakouského Spolkového lesního úřadu Loew byli zajedno v tom, že racionalizace je nezbytná. Jenže jak ji provést?

V té době se doslechli o novém plavebním zařízení ve Steyrlingu a okamžitě si ho jeli prohlédnout. Přednosti této dopravní metody je okamžitě přesvědčily. V září roku 1924 Schaubergera pozvali do Vídně, aby s ním probrali možnost jeho zaměstnání ve státních službách, do nichž ještě téhož roku vstoupil.

Co nevidět přišla nabídka ministra zemědělství Buchingera na místo říšského konzultanta pro zařízení k plavbě dříví. Schauberger přijal a dostal smluvní odměnu, která byla dvakrát vyšší než mzda akademika ve stejné pozici. Mzda měla být kromě toho vyplácena ve zlatě, což mělo v tehdejší inflační době zvláštní význam.

Schauberger tím však strčil ruku do vosího hnízda. Jako všechny centrální státní úřady byl i Spolkový lesní úřad obsazený spoustou dvorních radů, tzn. státních úředníků, kteří nesnášeli změny, zejména od lidí zvenčí. Záhy přešli do prudkého protiútoku, při němž jim byl každý prostředek dobrý, aby Schaubergera poškodili. Ten později řekl, že tyto roky byly nejtěžší v jeho životě, mimo jiné i proto, že vláda byla příliš slabá, než aby ho před nepřáteli ochránila.

Podle dohody měl Schauberger postavit nejprve tři velká plavební zařízení: Großraming, Klausen-Leopoldsdorf a Neuberg. První v Großramingu chtěli lesní úředníci vybudovat sami. Dopadlo to špatně a Schauberger musel zasáhnout. Klausen-Leopoldsdorf nedaleko Vídně bylo speciální zařízení, kde Schauberger postavil kombinaci vodního skluzu a vzdušné dráhy. Postavil také plavební zařízení v tzv. rettenbašské divočině v Bad Ischlu, z něhož ještě dnes nalezneme významné zbytky. Největší zařízení vyrostlo v údolí Mürztal a táhlo se podél potoka Mürz od Freinu k Neubergu (viz nákres na str. 31). Nejprve byl v letech 1925–1927 postaven úsek Taschl-Krampen. Druhá část byla dokončena až poté, co Schauberger opustil státní služby.

Schauberger konzultantem pro plavební zařízení

V následujících letech procestoval Schauberger jako poradce celé Rakousko. Se svým nejbližším nadřízeným, ministrem Thalerem, který byl původem tyrolský horský sedlák, si velmi dobře rozuměl. Jeho vztah k akademickému odbornému světu byl však o to napjatější. Akademicky vzdělané odborníky tento „samozvanec" rozčiloval zvláště tím, že byl na jedné straně oprávněn udělovat pokyny v technických záležitostech, k čemuž přece nemohl být se svým nedostatečným vzděláním v žádném případě způsobilý, a na druhé straně pobíral mzdu, na niž jako neakademik neměl nárok. Zahořklost akademiků přirozeně ještě vzrostla, když se nezdařil jejich pokus okopírovat Schaubergerova plavební zařízení. V Reichramingu zkusili bez Schaubergerovy pomoci postavit zaří-

zení podobné tomu ve Steyrlingu. Ačkoli ho okopírovali do nejmenšího detailu, dříví zůstalo ležet na dně žlabu. Museli kousnout do kyselého jablka a přivolat Schaubergera, který nechal zařízení částečně přestavět, aby potom dokonale fungovalo.

Pro všechny tyto experty by Schaubergerovy teorie, stejně jako on sám, byly samozřejmě naprosto nezajímavé, kdyby tu jeho plavební zařízení nestála jako nepochopitelná ironická připomínka toho, že přece jen ví něco, co „moudrým a rozumným" zatím zůstávalo skryto. Museli přece na vlastní oči vidět, jak Archimedův zákon přestal fungovat, jak kmeny stromů s vyšší specifickou váhou než voda, ba dokonce kameny, plavaly v Schaubergerových žlabech jako korek. Celou záležitost bylo tedy třeba sprovodit ze světa. Byla sestavena státní komise, která měla důkladně prostudovat plavební zařízení v Neubergu. Jejím vedoucím byl jmenován mezinárodně uznávaný hydrolog profesor Forchheimer z Vídně.

V těchto těžkých letech byl profesor Forchheimer pro Schaubergera velkou pomocí. Ukázal, že Schaubergerovy teorie byly vědecky podložené a „mohou být pro stavbu říčních a přehradních děl nejen plodné, ale dokonce revoluční".

Nové zkušenosti profesora Forchheimera

Forchheimer se věci ujal s velkým elánem. Studoval žlaby, matematicky analyzoval křivky a jejich profil, bral v úvahu proudnice a teplotu vody, zkrátka použil veškeré svoje vědomosti o vodě a vodních stavbách, leč marně. Za žádnou cenu nedokázal vysvětlit, jak to, že tyhle záhadné žlaby fungují, tak jak byly postaveny. Potom změnil taktiku a začal Schaubergera sledovat na každém kroku. Doprovázel ho, kam se hnul, a neustále se ho vyptával. Zpočátku dostával jen strohé a uštěpačné odpovědi, a to ještě většinou v pojmech, kterým nerozuměl. Kupodivu se nevzdal a celou věcí se dál zabýval.

Schauberger postupně zjistil, že Forchheimer je jiný než vědci, které potkal dříve. Nebyl jízlivý a povýšený, nýbrž hluboce znepokojený tím, že narazil na něco, co nedokázal pochopit. V Schaubergerovi se proti jeho vůli probouzel zájem o tohoto učeného muže a zvolna se mezi nimi rozvíjelo hluboké přátelství. Začali podnikat společné pěší výpravy do lesů a luk, kde mu Schauberger ukazoval přírodní fenomény, které již dlouho s obdivem studoval. Dejme slovo očitému svědkovi, aby nám povyprávěl, co se odehrálo během jedné z prvních výprav.

> Oba pánové stáli u horské bystřiny a diskutovali. Schauberger náhle řekl: „Může mi pan profesor říct, kde je voda studenější: než proteče kolem balvanu, nebo potom?" a ukázal na kámen uprostřed potoka, ohlazený do určitého tvaru.
>
> „Není nejmenších pochyb, že voda musí být chladnější, než proteče kolem kamene," odvětil Forchheimer a začal vysvětlovat, jak tření o kámen zvyšuje teplotu vody.
>
> „Úplně špatně," odpověděl Schauberger, „voda je studenější pod kamenem."
>
> Nato vypukla prudká diskuse a Forchheimer kreslil do písku proudové křivky a teplotní diagramy, aby dokázal, že má pravdu. Schauberger po chvíli pravil: „Nebylo by jednodušší teplotu změřit? Potom jasně uvidíme, kdo má pravdu."
>
> Vzal teploměr a vstoupil do vody. To ne-

Viktor Schauberger na konci dvacátých let minulého století.

kožené kalhoty a stačilo mu zout si boty. Jakmile odečetl teplotu, sdělil netrpělivému profesorovi, že voda pod kamenem je o dvě desetiny stupně chladnější než nad ním. Forchheimerovi došla trpělivost a zvolal: „To není možné! Musel jste to špatně přečíst! Přineste ten teploměr, změřím to sám!"

A začal si složitě zouvat holínky a vyhrnovat úzké nohavice, zatímco se opatrně brodil bystřinou. Přece jen to od něj byla značná neopatrnost, vždyť mu bylo už 72 let. Strčil teploměr do vody, změřil ji, přečetl si výsledek a překvapeně zůstal zírat. Dočista zapomněl, že stojí bos ve studené horské vodě. Potom udiveně řekl: „Je to tak, je to skutečně tak!"

Zamyšleně se přebrodil zpět ke břehu a obul si boty. Od toho dne byl přesvědčený, že tento svéhlavý, cholerický a podivínský lesník se přese všechno zřetelně zabývá skutečnostmi, i když je obtížné porozumět jeho teoriím a tajuplnému jazyku.

Schaubergerův představený, ministr Thaler, byl spokojený a přál mu úspěch. Akademikům ale došla trpělivost, svolali do Salcburku kongres akademických lesníků a následně zaslali parlamentu protest týkající se Schaubergerova zaměstnání, přičemž se odvolávali na platné mzdové schéma. Thaler nakonec podlehl, zavolal si Schaubergera a sdělil mu, že jeho mzda je nezákonná a nemůže mu být nadále vyplácena, ale že vláda je ochotná ponechat si Schaubergera ve svých službách. Jeho mzda měla být zkrácena na polovinu, zároveň měl být odškodněn tím, že mu zbývající polovina bude vyplácena z ministrova černého fondu. To Schaubergera rozčílilo; s takovým pletichařením nechtěl mít nic společného. Nemůže-li vláda dostát smlouvám, poděkuje se odejde. Řekl, že se domníval, že této zemi vládnou opravdoví muži, a na místě se rozloučil.

U velkostavitele Steinharda

Přede dveřmi ministrovy kanceláře čekal jistý Steinhard, ředitel jedné z největších rakouských stavebních firem té doby. Nabídl Schaubergerovi místo — měl v jeho službách stavět po celé Evropě zařízení k plavení dříví. Nabídku přijal a několik let pro něj pracoval.

Steinhard podepsal s vládou smlouvu na stavbu velkého plavebního zařízení u Neubergu.

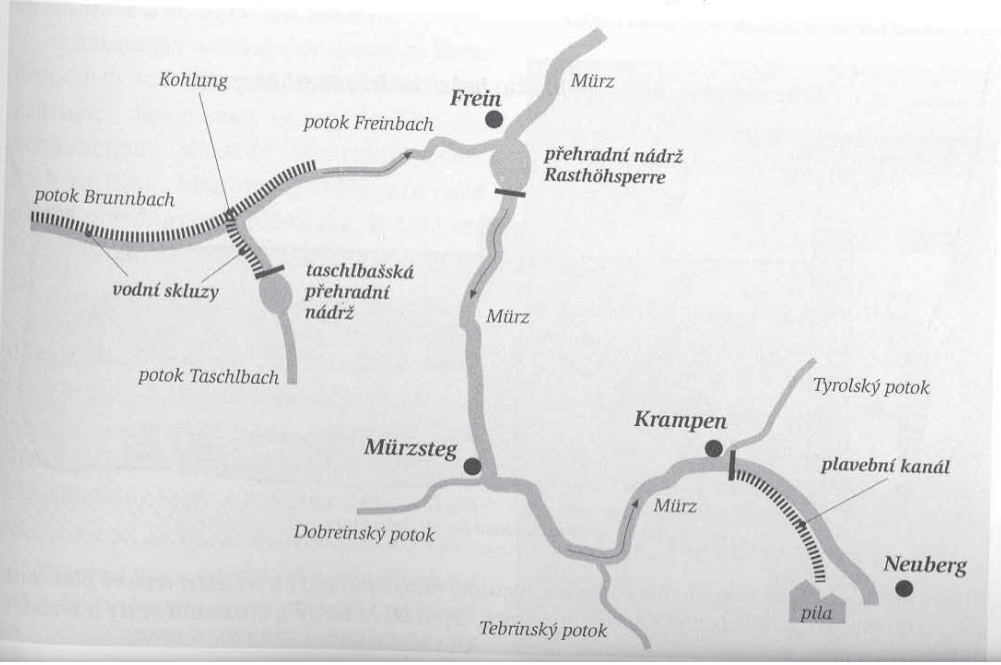
NEUBERSKÉ PLAVEBNÍ ZAŘÍZENÍ

To bylo postaveno v letech 1925 až 1928, přičemž bylo ve smlouvě stanoveno, že zařízení má během počáteční doby provozu dopravovat 1000 běžných metrů dříví denně. Kdyby se to podařilo, měl Steinhard od vlády obdržet prémii milion šilinků; kdyby tohoto množství nebylo dosaženo, muselo by být zařízení na Steinhardovy náklady zbouráno. Zařízení dokázalo během první hodiny provozu přepravit 1400 běžných metrů dříví a Steinhard svůj milion dostal. Při slavnostní ceremonii stát plavební zařízení převzal. Steinhard si při té příležitosti zavolal Schaubergera, předal mu zlaté hodinky s věnováním a nesmírně ho vychválil.

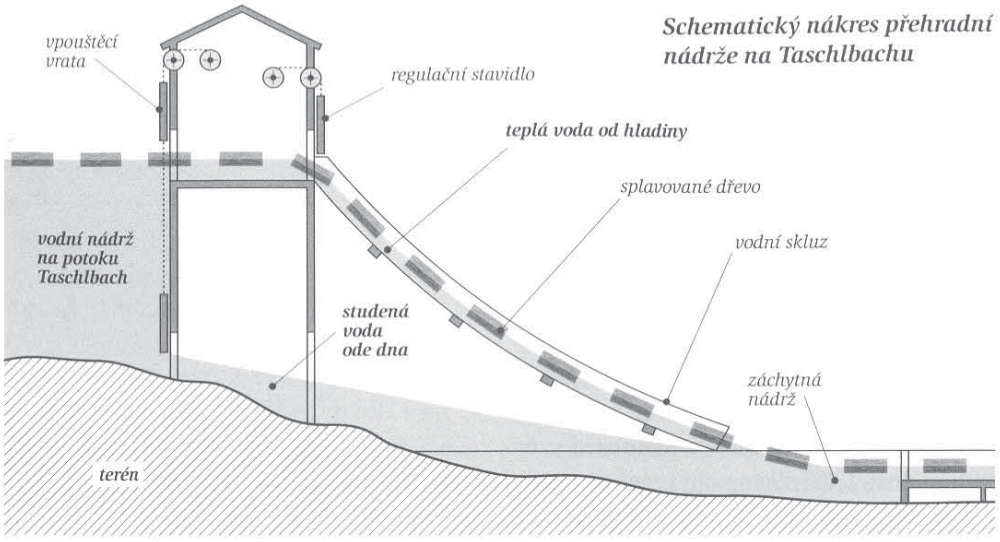
V oficiálním vládním protokolu bylo zařízení označeno za technický zázrak a bylo v provozu až do roku 1951 — tehdy byl celý les pokácený a nebylo už co splavovat.

Nejlepší dokumentací o tomto zázračném díle byl dlouhou dobu film *Nesoucí voda* (Tragendes Wasser), který o něm v roce 1929 natočila rakouská kancelář cizineckého ruchu. (V posledních letech byly nalezeny i jiné, písemné dokumenty;

Začátek neuberského plavebního zařízení tvořila přehrada na potoku Taschlbachu s přehradní hrází. Plavené dříví postupovalo 335 m dlouhým vodním skluzem k místu zvanému Kohlung, kde se tento skluz spojoval s brunnbašským skluzem. Spojený skluz po dalších 458 m ústil do 6,5 km dlouhého potoka Freinbach, který byl opatřen prahy a vodicími konstrukcemi. Ten ústil u obce Frein do řeky Mürz. Asi 1 km po proudu byla u „Mrtvé báby" vybudována velká přehradní nádrž (60 000 m³) s hrází, takzvaná Rasthöhsperre. V hrázi byla podle Schaubergerova modelu umístěna dvoje spodní vrata. U levého základového pilíře hráze byl instalován převáděcí skluz, kterým se dříví vedlo dále po řece. V Krampenu, 3 km před hrází, se nacházela sčítací stanice a vpusť do plavebního kanálu (dlouhého 2100 m), kterým se dříví dopravovalo k vykládací stanici v Neubergu. Celková délka plavební dráhy byla 46 km.

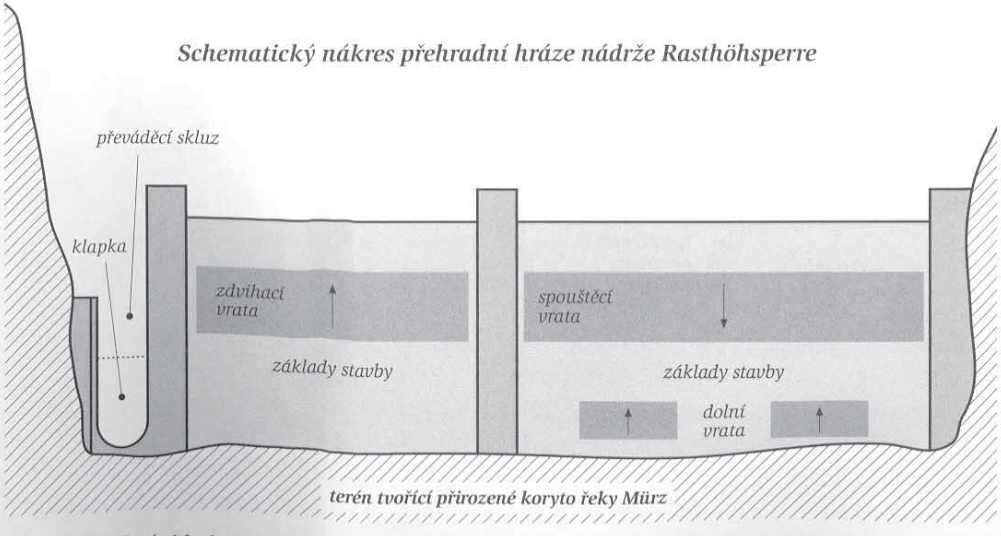

Schematický nákres přehradní nádrže na Taschlbachu

Pomocí pečlivě připravené směsi studené vody ode dna a teplé vody od hladiny dociloval Viktor Schauberger takzvaného „pozitivního teplotního spádu", to jest teplotního spádu směrem ke 4 °C. Tím se voda stala „nesoucí".
Při tání sněhu však mohla být voda u hladiny chladnější než u dna. V tom případě se muselo k vodě z tajícího sněhu přidat tolik teplé vody ode dna, aby se temperovala, tzn. aby se její teplota změnila směrem ke 4 °C.
Regulace teploty vody byla Schaubergerovým klíčem k fungování plavebních zařízení. Jak sám říkal: „Řídím je teploměrem."

Schematický nákres přehradní hráze nádrže Rasthöhsperre

Také v této hrázi byla vrata určena nejen k regulaci množství, ale i k regulaci teploty plavební vody: studená voda ode dna tekla dolními vraty, teplá od hladiny spouštěcími vraty a převáděcím skluzem.

viz kapitolu „Rakouská plavebním zařízení", str. 149).

Film během druhé světové války zmizel, v roce 1961 byl objeven v archivu ve východním Berlíně. Pro biotechnické organizace v západním Německu a Švédsku byly zhotoveny jeho kopie. Část původního filmu se ztratila, zbytek byl opotřebovaný a poškozený. Nicméně i tak poskytuje snímek hlavní dokumentární důkaz o fungování plavebních zařízení, které tehdy obdivovali všichni odborníci a které byly příčinou ohnivých diskusí, sporů a vyšetřování učenými komisemi.

V následujících letech postavil Schauberger na Steinhardovu zakázku podobná zařízení nejen v Rakousku, ale i v Jugoslávii, Černé Hoře, Turecku a dalších zemích – pokaždé se stejným úspěchem. Spolupráce se Steinhardem pokračovala až do roku 1934, kdy měla být podepsána smlouva s Československem. Steinhard se však pokusil zmanipulovat platební podmínky uvedené ve smlouvě a kontrakt byl zrušen.

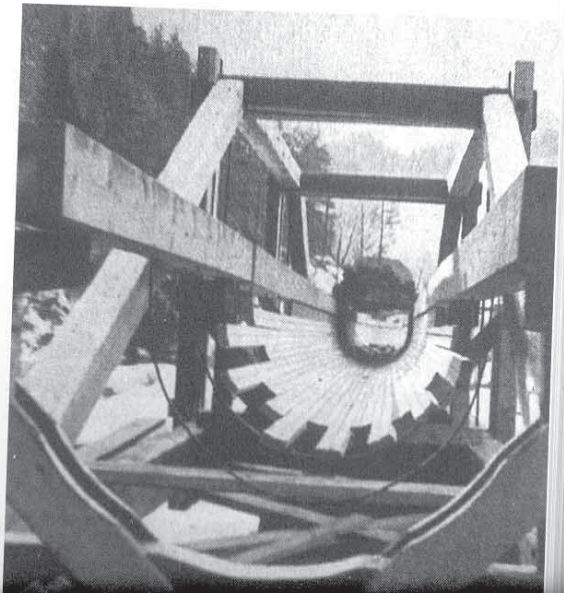
Schauberger se následně dostal se Steinhardem do konfliktu, když jeho manipulaci kritizoval. Jejich cesty se rozešly. Tím pro Schaubergera skončilo budování plavebních zařízení. Mnohem později sice ještě dostal objednávku z Německa, k zahájení stavby však nedošlo, protože mezitím vypukla druhá světová válka.

Pro Schaubergera byla doba u Steinharda obdobím velkého úspěchu, současně ale vedl neustále spory se starými protivníky z akademického tábora. Ve Steinhardově firmě pracovala řada úspěšných techniků a architektů, kteří s rostoucí nelibostí zaznamenávali Schaubergerovy úspěchy a svému vedoucímu prorokovali, že jednoho dne přijde na mizinu, jestli toho nevzdělaného samozvance nechá dál pracovat v rozporu s veškerou technickou a vědeckou praxí. I když byly mnohokrát ve hře velké částky, Steinhardovu důvěru v Schaubergera to nezviklalo. A nikdy toho nemusel litovat.

Dobrozdání

Vzhledem k tomu, že po výstavbě neuberského plavebního zařízení byl Schaubergerův důležitý podíl na projektování a realizaci tohoto díla snižován, někdy i zcela popírán, je zajímavé přečíst si dobrozdání investora, dr. V. Raymanna, generálního ředitele Rakouských spolkových lesů:

> ... potvrzujeme, že za účelem racionalizace dopravy dříví po Freinbachu a Mürzu byla v letech 1925–1927 vybudována plavební zařízení a provedeny různé žlabové regulace podle základních údajů a zčásti i po-

Dřevěná konstrukce 2100 metrů dlouhého plavebního kanálu, který vedl dříví od Krampenu k seřadišti u neuberské pily.

dle návrhů pana Schaubergera. Tato zařízení se skládají hlavně: ze zařízení v tzv. Taschlu, které slouží k převádění, resp. přivádění dříví z přehradní nádrže u soutěsky Taschl a z Brunntalu do otevřeného koryta Freinbachu; z hráze na řece Mürz poblíž „Mrtvé báby", tzv. Rasthöhsperre, a z různých regulací dna a břehů na Freinbachu a Mürzu.

Tato stavební opatření umožňují natolik snadné přivádění dříví, že dochází ke snížení dopravních nákladů výrazně přesahujícímu polovinu nákladů vznikajících při dříve používané dopravní metodě.

K převádění dříví, dopraveného vodou ke sčítací stanici v Krampenu, k vykládací stanici v Neubergu, bylo v letech 1928–29 zřízeno rovněž podle návrhů pana Schaubergera více než 2 km dlouhé umělé plavební zařízení Krampen-Neuberg, na jehož konci bylo dříví pomocí racionální a nanejvýš ekonomické, automatizované kontinuální dopravy velmi výhodným způsobem vykládáno na pevnou zem a stohováno. Zařízení bylo konstruováno tak, že vykládací prostor lze zároveň používat jako překladiště na jiné dopravní prostředky (nákladní automobil, úzkorozchodná a širokorozchodná dráha).

Rádi Vám potvrzujeme, že tato zařízení bezvadně vyhovují všem dohodnutým požadavkům a díky zvláštnímu zefektivnění práce bylo dosaženo trvalého hodinového výkonu 100 bm (naplaveného, vytříděného a nastohovaného) dříví, což bezpochyby představuje významný pokrok v oblasti lesní dopravy. Dále Vám také potvrzujeme, že výše uvedené stavební úpravy na Freinbachu a Mürzu se plně osvědčily a bylo dosaženo zejména příznivé změny ve vedení plaveniny a tím zjevné konsolidace zarostlých vodních toků.

Za správnost vyhotovení Böhm

Zadní hory

V březnu roku 1945 kontaktoval Viktora Schaubergera, jenž byl dosud v Leonsteinu (viz str. 89), Hornorakouský zemský lesní úřad.

Předmětem rozhovorů bylo zpřístupnění takzvaných Zadních hor, lesnaté oblasti v okrese Weyer, Reichraming. Viktor Schauberger vypracoval již v letech 1923 a 1924 projekt obsahující konkrétní návrhy ke zpřístupnění této velmi odlehlé oblasti, dosud se mu však nepodařilo vzbudit zájem Rakouských spolkových lesů, které se s tímto problémem potýkaly už nejméně půl století.

Úřad práce v Kirchdorfu v březnu 1945 napsal:

> Na základě smlouvy předal pan Viktor Schauberger Hornoštýrské stavební společnosti s r. o. vyhodnocení patentovaného plavebního zařízení ke „zpřístupnění Zadních hor" u Reichramingu. Taková zařízení existují již delší dobu u Neubergu ve Štýrsku a u Steyrlingu.
>
> V této oblasti se nacházejí velmi husté modřínové, bukové, jedlové a smrkové porosty. Jedná se o porosty starého dřeva, které nebyly desítky let mýceny, protože oblast nemohla být dosud známými prostředky zpřístupněna. Nejenže by taková zařízení vyžadovala vysoké pořizovací náklady, ale rovněž příroda kladla do cesty nepřekonatelné překážky.
>
> Zpřístupnění oblasti má pro rakouské dřevařství rozhodující význam, především velmi napomůže obnově Rakouska; vždyť za poslední rok byly téměř 3 miliony bm užitkového dříví použity jako dříví palivové.

Lesnatá oblast se nacházela na náhorní rovině obklopené hlubokými roklemi. Schaubergerův návrh spočíval v tom, aby se strže přehradily vysokými hrázemi a zaplnily vodou. Tím by vzniklo asi 10 km dlouhé jezero, v němž by se dříví mohlo odstavit. Od jezera měl dříví do údolí dopravovat plavební kanál, jehož trasa prorážela pomocí tunelu skalní stěnu. Přes mnoho pokusů v letech 1946–1947 se pro tento plán nepodařilo získat povolení Spolkové lesní správy a Viktor Schauberger nakonec záležitost vzdal.

Malé vodní cesty

Zároveň se Schauberger zabýval další možností dopravy dříví, takzvanými „malými vodními cestami". Místo plavení dříví v regulovaných potocích nebo plavebních kanálech navrhoval vybudovat široce rozvětvenou síť kanálů z přírodního kamene. Jednotlivé kanály měly mít zákruty přizpůsobené terénu a měly být profilované speciálním způsobem, zvláštní význam při tom měl mít vzájemný vztah příčné a podélné osy. Tlak vody a dříví by tak nespočíval na stěnách a ty by mohly být provedeny v lehké konstrukci. Díky jejich „přirozenému profilování" by v kanálech panoval „radiálně-axiální princip vedení".

> Charakteristická pro toto vědě naprosto neznámé profilování je možnost udržovat vodu ve všech spádových poměrech v zimě i v létě stále v blízkosti anomálního bodu. (Viz podobný jev v jakostních horských pramenech...).
>
> Vedením vody odpovídajícím přírodním poměrům se okrajové vodní masy otáčejí okolo vlastní osy takovým způsobem, že v důsledku této ‚originální' rotace, čímž se zde rozumí rytmické kmitání v křivce nekonečna, se tvoří biomagnetické pole, jehož síla působí proporcionálně k výše zmíněné rychlosti otáčení. Tím se gravitace (tíže) vody uvede do vztahu k výše zmíněnému magnetickému poli (zdroji levitační látky), čímž dojde k vytvoření dodatečných nosných a tažných sil. Tak teprve vzniká možnost plavit v podélné ose materiál, který je těžší než obvyklá voda.

Malá vodní cesta podle nákresu Viktora Schaubergera.

Existuje jen jeden Schaubergerův nákres malé vodní cesty. Je sice pouze schematický, nicméně názorně ukazuje proudové poměry a průřez. Ten je velmi podobný jeho průřezu dvojitě rotační trubice a je zde jako dvojitě rotační trubice označován (viz nákres dle patentu, str. 152).

Je zřejmé, že žádná malá vodní cesta nebyla nikdy postavena.

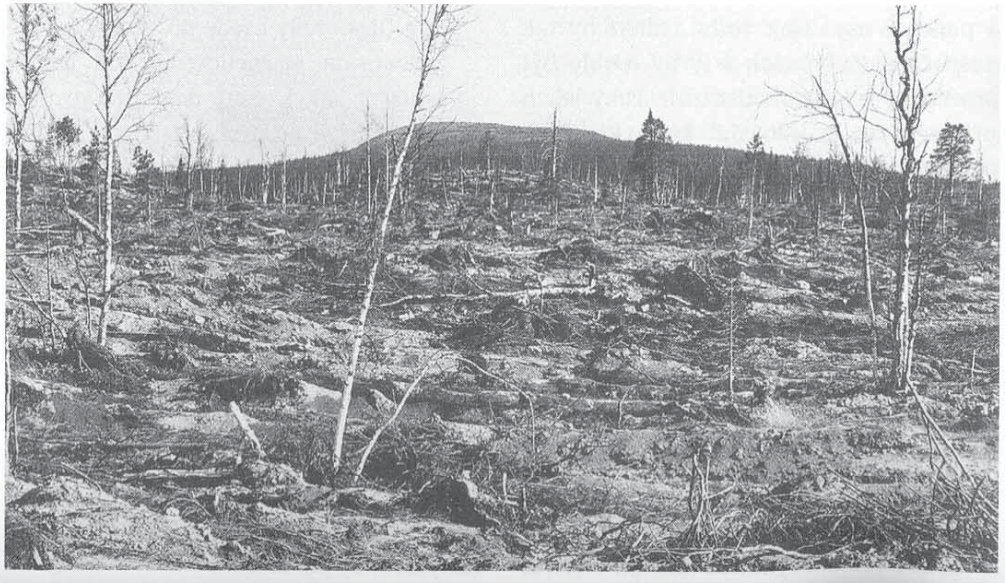
Nová technika vodních staveb

Mýcení lesa přináší zkázu vodnímu toku

Hlavním cílem Schaubergerových nových úvah nebyla jen plavební zařízení. Schauberger obsáhl široké spektrum, ohniskem jeho zájmu ovšem byla vždy voda. Vyskytovala se všude, ať už se to týkalo lesního hospodářství, zemědělství nebo energetiky. Schauberger byl stále více přesvědčený, že předpoklad normálního ekonomického, sociálního a politického chování v Evropě – a na celém světě – by mohl být vytvořen v případě, že by se rozšířil nový postoj k vodě, lesu a zemi. V první řadě by však technika musela uznat, že voda není něco, s čím se může jakkoli manipulovat – jako kdyby byla mrtvá! Voda podle něj není H_2O, nýbrž živý organismus s vlastními zákony, které lidé musejí respektovat.

Právě díky tomu, že měl Schauberger možnost tak dlouho studovat poměry v téměř nedotčené přírodě, dokázal – možná

Pozemkové úpravy v oblasti Gällivare (foto Pal-Nils Nilsson).

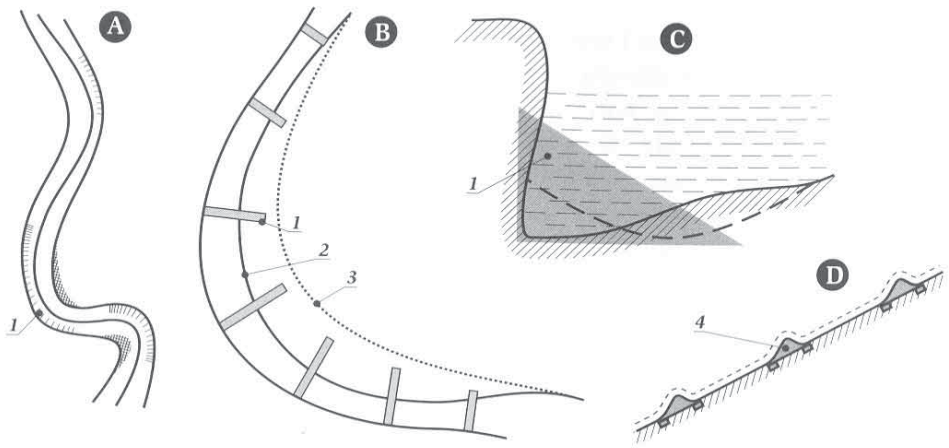

zřetelněji než ostatní – vnímat i nebezpečné změny, které nastávají v důsledku toho, že člověk rušivě zasahuje do normálního harmonického chování vody. S hrůzou sledoval, co se děje s prameny a vodními toky, se zvířectvem a rostlinstvem, když se vymýtí rozsáhlé lesní oblasti. Mýcení lesů se po první světové válce v Rakousku rozšířilo jako stepní požár. Země trpěla velmi špatnými hospodářskými podmínkami a na dřevě se daly snadno vydělat peníze. Nikdo nemyslel na nové zalesňování nebo jiné způsoby omezování půdní eroze. Ta nastoupila okamžitě, jakmile zmizel les. Srážky, laviny a sesuvy půdy odnesly v horských oblastech všechno, co se nazývalo zemí, a navždy znemožnily rekultivaci.

Změny po vymýcení lesa se projevily nejprve na vodních tocích. Vždyť Schauberger kdysi podrobně studoval jejich prameny a toky a viděl, jak nikdy nevysychají, jak jsou koryta potoků vystlána mechem, který nestrhl ani nejsilnější proud vody. Viděl dokonce, jak všechna mechová vlákna ukazují proti proudu, což dával do souvislosti s energií vody. Mechová vlákna byla tykadla, která ukazovala tím víc proti proudu, čím větší byl ve vodním toku řád týkající se pohybu a teploty. Takové potoky nikdy neničily své koryto a ani při prudkých srážkách nepřetékaly.

Jakmile byl les vymýcen, vše se změnilo. Potoky reagovaly jako první – zpustly. Mech ze dna se odplavil a navždy zmizel. Voda už nedokázala udržovat své koryto čisté, ukládala štěrk a bahno, které vodní tok ucpávaly a způsobovaly záplavy. V důsledku toho voda napadla vlastní koryto, podemlela břehy, přelila se přes ně a stala se velkým nebezpečím pro celé okolí, zejména po dešti nebo při jarním tání. Dalším důsledkem bylo vysychání pramenů. Hladina spodní vody v širokém okolí vymýceného lesa poklesla. Nakonec potoky zmizely úplně – až na dobu po vydatných srážkách, kdy se během krátké doby dokázaly proměnit v divoký proud a hrozbu pro budovy i lidi. Následně, krok za krokem, hynula v oblasti takto zlikvidovaného lesa celá krajina. Ohrožení zničenými a nevyzpytatelnými vodními toky si vynutilo neprodleně protiopatření. Na řadu přišly stavební úpravy horských bystřin, s nimiž se lze v Rakousku a v některých částech jižní Evropy velmi často setkat. Aby se vodě zabránilo vystoupit z břehů a způsobovat katastrofické situace, začaly se vodní toky vtěsnávat do kamene a betonu. Tím si lidé sami přivodili sisyfovskou dřinu, která nikdy neskončí. Zdi a stěny se musejí neustále udržovat, protože voda ustavičně hrozí rozlivem nebo se je pokouší podemlít. Náklady na tuto činnost jsou enormní. Důvod k radosti má jen kamenický a cementárenský průmysl.

Již koncem dvacátých let začal Schauberger slovně i písemně ničení lesů a regulaci bystřin napadat. Někdo by mohl namítnout, že svými plavebními zařízeními se na ničení lesa sám podílel. To je pravda. On však věřil – možná poněkud naivně – že snížením dopravních nákladů se dosáhne většího čistého zisku. Současně se stavbou zařízení vytrvale hlásal nutnost inkasovat z lesa pouze úroky a nemýtit ho úplně. To však bylo pouhým házením hrachu na zeď. Velké dřevařské firmy, které všude vznikaly se souhlasem státu, měly jediný cíl: co nejrychleji proměnit každý strom na peníze, jako se to dělo v té době i ve Švédsku, kde byl zničen poslední zbytek švédského pralesa. Metoda mýcení holou sečí, která byla ještě donedávna ve švédském lesním průmyslu povolena, je co do svých účinků stejně negativní jako nucená porážka dojné krávy.

Provedení říční regulace. Nákres A ukazuje vodní tok, který má být regulován. V oblasti (1) byly do koryta zabudovány brzdicí prvky. Na nákresu B je ukázáno, jak se osa proudění začíná přesouvat z (2) ke (3), jakmile brzdicí prvky (1) nějakou dobu fungují. Na nákresu C je znázorněn detail brzdicího prvku (1). Na nákresu D je patrný jiný typ brzdicího prvku (4) pro horské bystřiny; ten snižuje rychlost proudění, takže voda s sebou neunáší tolik materiálu z koryta a břehů (z rakouského patentu č. 11 34 87).

Schauberger viděl, že katastrofa způsobená mýcením lesa se způsobem regulace horských bystřin ještě zhoršuje. Uvědomoval si, že bystřiny nelze ponechat jejich osudu, ale že je snahou vody samotné obnovit svou rovnováhu. Přirozeným průběhem toku by svou dráhu sama udržovala v pořádku:

> Vodní tok se nikdy nereguluje od břehů, nýbrž zevnitř, od tekoucího média samotného.

Schauberger se již dříve začal o tyto otázky zajímat. V roce 1929 obdržel patent na stavby ke kontrole horských bystřin a na regulaci řek (rakouský patent č. 11 34 87). Podle textu tohoto patentu:

> „... zařízení brzdí rychlost vody takovým způsobem, že nemůže docházet k nebezpečným poruchám způsobeným unášeným štěrkem a bahnem. Zabudováním brzdicích prvků na vhodných místech se dále dosahuje toho, že pohyb vody probíhá tak, aby teoretická osa proudění byla vedena do středu řeky."

Schauberger k tomu jako patent přihlásil v roce 1930 ještě další doplňující vynález (rakouský patent č. 13 62 14 nazvaný „Zařízení a stavby k regulaci odtoku z přehradních hrází a k posílení životnosti hrázních staveb"). V úvodu patentového spisu se tvrdí, že dříve se při vedení vodního toku u všech vodotechnických zařízení opomíjel důležitý detail, totiž teplota vody a její vztah k teplotě dna a okolního vzduchu, jakož i teplotní rozdíly v tekoucí vodě samotné. Také se nebral ohled na to, že teplotní poměry ve vodě mají vliv na způsob jejího pohybu. Pokud se tedy, jako tomu bylo doposud, přirozený vodní tok pojme do po sobě následujících přehradních nádrží za použití hrázních propustí, které z přehradní nádrže vypouštějí buď jen horní, nebo jen dolní vodu, vede to u vodního toku bezprostředně za hrází k poruchám v podobě roztrhávání a destrukce břehové oblasti. Místo toho má vypouštěná voda mícháním teplejší horní a chladnější dolní vody získat takovou teplotu, která se přizpůsobí momentálně panující teplotě vzduchu. Tak se získá vyrovnaný vodní tok, který své bahno a další věci nese v klidném tempu s sebou a nenapadá břehovou oblast. Patentovaný vynález způsoboval automatickou regulaci těchto vztahů, především pomocí žaluziového otvoru řízeného teplotou vzduchu. Všechno, co Schauberger o zákonitostech vodě vlastních objevil, její pohybové formy a teplotní chování a s tím spojené faktory, význam vody pro lesní hospodářství, zemědělství i celé národní hospodářství, o důsledcích mýcení lesů pro krajinu a člověka, o nepřirozených metodách regulačních úprav horských bystřin atd., sebral začátkem třicátých let do jednoho pojednání. Jeho publikování bylo možné pouze díky zájmu profesora Forchheimera o jeho teorie.

Diskuse na Vysoké škole pro půdní kulturu

Forchheimerův zájem nakonec vedl k tomu, že Schauberger mohl své teorie představit odborníkům. Forchheimer měl být přítomen a do jisté míry přispět, aby byly „kacířské" teorie jednoho laika konečně vyslechnuty. Jako vhodné fórum Forchheimer zvolil kolegium profesorů na Vysoké škole pro půdní kulturu ve Vídni.

Schauberger barvitě vylíčil, jak vše probíhalo: Forchheimer ho představil shromážděnému kolegiu, jehož vedení se ujal rektor osobně. Velmi záhy byl konfrontován s reakcemi, které označil jako posměšné a povýšené. Rektor zahájil krátkým úvodem a povzbudil Schaubergera, aby „nás odborníky poučil, jak máme přirozeným způsobem provádět regulaci vod a řek, aby nevznikaly škody na korytu a březích..."

Schauberger odpověděl, že záležitost není tak jednoduchá, aby ji bylo možné vysvětlit několika slovy, jak si to rektor výslovně přál. Ten však trval na tom, aby krátce a jednoduše objasnil alespoň základní body své regulační metody: „Nuže, krátce a stručně! Jak máme regulovat vodní toky? Krátce a stručně!"

To už byl ale Schauberger rozčilený na nejvyšší míru a důrazně odpověděl: „Jako když divoká svině chčije!" Po tomto výroku následoval zmatek, mlčení a ohrnuté nosy. Rektor Schaubergera rozmrzele napomenul, aby lépe volil slova a vyjadřoval se věcně. Forchheimer, který dosud seděl mlčky na svém místě, vyskočil a zvolal, že Schauberger tento výraz nepoužil proto, aby si z přítomných dělal blázny, ale že tento popis je i věcně správný. Přistoupil k černé tabuli a začal ji popisovat rovnicemi, ačkoli rektor dával zřetelně najevo nevoli nad jeho konáním. Když byla tabule popsaná, začal Forchheimer přednášet. „Nepochopil jsem jediné slovo," řekl Schauberger. Avšak ostatní profesoři, technici a rektor projevovali čím dál větší zájem a rozvinula se diskuse, která trvala dvě hodiny. Potom ji rektor přerušil, protože měl schůzku, na kterou málem zapomněl. Se Schaubergerem se rozloučil zcela jiným tónem a vyslovil naději, že budou moci v diskusi co nevidět pokračovat.

Když se druhý den ráno potkali, zeptal se Forchheimer Schaubergera, jak přišel na přirovnání k divokému praseti. Schauberger odpověděl, že on ho nevymyslel. Vzpomněl si jen na výraz, který používal otec, aby čeledínům vysvětlil, jak mají v potocích s málem vody udělat brzdné zákruty, aby v nich mohli plavit dříví. Zákruty

vedou vodu do spirálového pohybu kolem osy proudění a rovnají se tak křivkám, které opisuje proud moči, když divoké prase močí za chůze. Forchheimer prohlásil, že to musí být obraz té ideální myslitelné prostorové křivky, jejíž exaktní spočítání je za současného stavu matematiky spojeno s velkými obtížemi. Schauberger odpověděl, že tomu dobře rozumí: jedná se totiž o křivku, která souvisí se životními procesy.

Po krátké diskusi to profesor Forchheimer vzdal a prohlásil, že on sám dovede myslet jen v rovnicích, Schauberger však přemýšlí zcela originálně a tyto dva způsoby nelze převést na společného jmenovatele.

Schauberger smí publikovat své pojednání

Při jedné pozdější schůzce Forchheimer navrhl, aby Schauberger své teorie zveřejnil v časopisu Wasserwirtschaft (Vodohospodářství). Předtím měli jet oba do Brna a kontaktovat profesory Schocklitze a Smrčka. Návštěva u těchto dvou hydrologů v jejich na tehdejší dobu dobře vybavených laboratořích nevedla k pozitivnímu výsledku. Profesor Smrček, který byl také rektorem Vysoké školy technické v Brně, se začal o Schaubergerovy nápady živě zajímat a navrhl, aby společně navštívili profesora Schaffernaka na Vysoké škole technické ve Vídni. Forchheimer namítl, že Schaffernak nedokáže ani vysvětlit, proč se voda Dunaje a Inu bezprostředně po jejich soutoku nemísí, ale ještě dlouho teče souběžně ve stejném korytu.

Když za nějakou dobu přijel Smrček do Vídně, došlo přece jen k návštěvě u Schaffernaka. Výsledek byl negativní, přesně jak Forchheimer předpověděl. Ve své poslední učebnici zmiňuje Forchheimer „cykloidní prostorové křivky" a Schaubergerovy teorie. Krátce před smrtí pracoval na nové knize, která měla pojednávat hlavně o vodě a jejích zákonitostech, a to z nového hlediska, které získal díky Schaubergerovi.

Schaubergerovi tenkrát řekl: „Jsem rád, že už je mi 75 let. Nemůže mi nijak zvlášť uškodit, když budu hájit vaše myšlenky. Jednou však přijde doba, kdy je lidé pochopí v celé jejich šíři."

Než Forchheimer zemřel, stačil ještě splnit slib týkající se publikace jednoho Schaubergerova pojednání, které vyšlo v letech 1930 až 1931 v sérii článků v časopisu Wasserwirtschaft ve Vídni. Forchheimer napsal předmluvu a zdůraznil, že „pojednání vzbudilo můj maximální zájem zcela novými hledisky, která se zdají být novým impulzem, ale také základem průkopnického přístupu v technice přehradních a vodních staveb..." V jiné souvislosti Forchheimer uvedl, že „přijde den, kdy Schaubergerovy myšlenky změní naše životní prostředí".

Schauberger nabízí regulaci Rýna

Jen málo evropských řek poskytuje v dnešní době tak jasný obrázek nešťastných důsledků mýcení lesů a konvenční techniky regulace vodstev jako Rýn. Kdysi byl tento dnes ztýraný a ponížený vodní tok klidnou, mocnou řeknou s tak křišťálově čistou vodou, že bylo vidět na metry hluboko, až na dno. V noci koryto zářilo planoucím, zlatě zbarveným světlem v důsledku výbojů, které způsobovalo vzájemné otírání

křemenů unášených vodou; lidé si vyprávěli pověst o skřítcích na dně Rýna, kteří ve svých kovárnách zhotovují nádherné šperky. Tento bájný motiv zpracoval Richard Wagner v opeře Rýnské zlato. Avšak i tato legendami opředená řeka měla téci vstříc svému temnému osudu. Začalo to tím, že byl vykácen les na jejím horním toku ve švýcarských velehorách, čímž se narušila rovnováha a řeka se začala zabahňovat. Aby se zvýšila rychlost vody a zabránilo se tak zanášení koryta, začali lidé narovnávat zákruty a smyčky toku. To způsobilo posun sedimentovaného materiálu po proudu řeky. Pak se pokračovalo v narovnávání toku níž po proudu a situace se opakovala: když lidé začali narovnávat říční záhyby, domnívali se, že musejí pokračovat, dokud neodstraní poslední zákrut – a řeka se začala silně zanášet bahnem. Hlavní příčinu bylo třeba hledat v tom, že se vykácel les a zničila ekologická rovnováha. Efekt obrovského zásobníku a chladiče byl pryč.[5]

Určité množství srážek už les nemohl zadržet a veškerá voda se vřítila přímo do řeky, cestou strhávala všechno s sebou, rychle se ohřála a následně odložila svůj náklad kamení a bahna. Říční koryto se rychle zase naplnilo a záplavy začaly nanovo. Vodní technici poté řeku obezdili stěnami z kamenů a betonu a vybagrovali dno – k radosti výrobců bagrů. Ti teď měli zajištěnou práci na věky věků, neboť po každém vydatnějším dešti v horách se řekou okamžitě žene povodňová vlna a to, co už bylo vybagrováno, se rychle vrátí. Rovněž stěny břehů se musejí donekonečna opravovat.

V roce 1935 došlo v Porýní k velké povodni. Plánovala se nová a ještě dražší opat-

Rýn – umírající řeka (foto autor).

ření k zesílení břehů a vyčištění říčního koryta. Tehdy Schauberger zasáhl, když v novinových článcích a dopisech adresovaných německým veřejným institucím ostře kritizoval nabízená řešení a zároveň předkládal návrhy, jak by bylo třeba řeku regulovat, aby byla navždy dána do pořádku:

> Prohloubit Rýn o 4 až 6 metrů je jen otázkou unášecích poměrů. Tuto otázku lze vyřešit jen regulací teploty vody, což stojí pouze zlomek toho, kolik spolykají obvyklé opravy řeky.
>
> Bagrování je přímo směšné opatření. Stačí jedna povodeň, aby se vybagrované díry opět zaplnily. Uvědomte si, že množství materiálu, které Rýn každoročně dopraví do údolí, se odhaduje na 100 000 kubických metrů!

[5] Podle Waltera Schaubergera způsobují stromy „ledničkový efekt" pro půdu a vodu. Vypařováním v korunách stromů se odebírá teplo i z oblasti kořenů, proto les v pramenné oblasti vodního toku a stromy na jeho březích vodu ochlazují nejen zastíněním, ale i prostřednictvím kořenů (viz *Implosion* č. 9).

Každé zvýšení břežních stěn přinese zvýšení nebezpečí průlomu, který je nevyhnutelný, přijde-li jednoho dne teplá povodeň.

Pozvěte mě, prosím. Stačí nízké náklady, aby se tomuto nebezpečí zabránilo navždy. Zaručuji Vám úspěšnou regulaci. Regulační práce budou zaplaceny teprve tehdy, až koryto Rýna poklesne zhruba o dva metry.

Nikdo však Schaubergerovu nabídku nevzal na vědomí. Pokračovalo se v obvyklé metodě a dělá se to tak stále, zatímco Rýn čím dál víc podléhá zmaru.

Pro předpokládanou regulaci Rýna Schauberger zamýšlel mimo jiné zabudovat do říčního koryta svá takzvaná „energetická tělesa". Byly to jednoduché, náležitě tvarované řídicí prvky, které vodu převáděly do výše popsaného pohybu. Schauberger si to už dříve vyzkoušel:

Když jsem asi před čtrnácti lety svá energetická tělesa tajně zabudoval do Steyrlinského potoka, byla řeka během jediné noci tak vymytá, že stovky kubických metrů písku a štěrku byly v takzvaném písečníku vyhozeny na velkou hromadu a potok se během jedné noci prohloubil až na skálu.

A pokračuje ve výkladu:

Podél hladkých břežních stěn a určitým způsobem tvarovaných kamenů teče voda rychleji a vymílá více než na místech, kde se otírají jen částice vody. Tento jev lze využít pro regulaci. Jestliže udělováním impulzů správně uspořádáme síly v řece, nedojde k vymílání břehů, nýbrž k vymílání uprostřed proudu, a tím už je prakticky dosaženo žádaného cíle, tj. prohloubení koryta v jeho podélné ose.

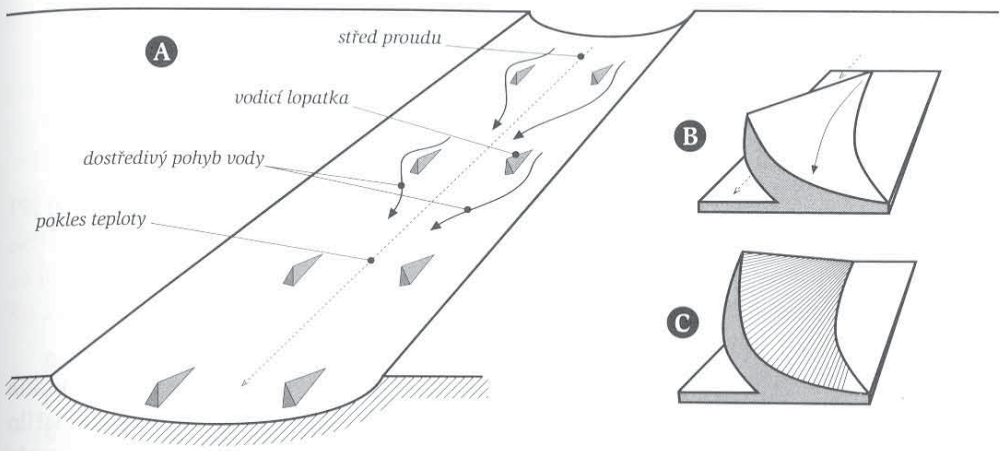
Ve správně regulované řece se látkovým přeskupením vody čistě mechanicky vytvoří kapilárovitá nádoba, v níž jdou turbulentní (vířící) vodní partie k oběma okrajům (břehům) a mechanicky rozmělňují, rozžvýkávají a rozemílají nesené látky, zatímco laminární (klidně proudící ve vrstvách) jádro vodní masy teče bez zadržování vpřed, přičemž se vnitřně nabíjí a unáší hrubší materiál.

Díky nezadržovanému, rychlejšímu toku vnitřně posíleného jádra vodní masy dochází k odnášení hrubozrnného materiálu, který je postupně vytlačován do stran a dostává se do oblasti turbulentních vodních partií, kde dochází k mechanickému rozmělňování a rozemílání. Drobnější pískový materiál, který se dostane zpět do jádra vodní masy, se zde vzhledem k nižší specifické váze neudrží a je okamžitě odhazován zpátky, čímž se také nanejvýš jednoduchým způsobem zabrání zanášení podélné osy koryta. Materiál, který je zcela zpracován, zdravá řeka sama od sebe vyhodí do stran a tak si buduje své břehy. Tam pak ovšem také roste všechna ta pestrá vegetace a na ochranu se sklání nad pramáti vodou.[6]

Jak ukládání unášeného materiálu, tak zabahňování říčního koryta jsou známkou toho, že řeka — voda — je na nejlepší cestě umřít. Její chorobné příznaky mohou zmizet jenom tak, že jí udělením uspořádaných impulzů dáme nový život.

Schopnost vody vykonávat práci, jako například v turbíně elektrárny, je podle Schaubergera závislá na tom, v jakém stavu se nachází prameniště a okolí vodního toku. Pokud je normální rovnováha krajiny narušená, například vymýcením lesa, ztrácí voda sílu jako člověk, který má horečku.[7]

Ve svém pojednání v časopisu Wasserwirtschaft se Schauberger podrobně zabýval základy přirozené regulace vodních

V nákresu A je schematicky znázorněn vodní tok, do něhož byly symetricky podél teoretické osy proudu zabudovány vodicí lopatky typu B/C. Pomocí těchto nakoso postavených svodidel se voda ve spirálovém pohybu usměrňuje do středu proudu (z rakouského patentu č. 13 45 43).

toků a poukazoval na vliv zemědělství a vodních staveb na jakost vody a její zdravotní stav. Ukázal také, jak mohou okolní teplota a další vlivy změnit proudový profil vodního toku, a popsal výskyt různých druhů pohybu ve vodě, turbulentní a laminární pohyb, které mají oba velký význam pro „látkovou výměnu" vody. Detailně také vysvětlil, jak lze určitými typy hrází vybudovaných ve vodním toku napomoci jeho oživení a působit tak pozitivním a normalizujícím způsobem i na okolní krajinu.[8]

Viktor Schauberger se domníval, že teplota vody při „dostředivém pohybu" směrem k ose proudu klesá. Pokusy, které autor této knihy provedl v roce 1997 v jednom potoce, ukázaly, že „energetická tělesa" měla tento účinek. Teplota (měřeno na příčné ose) klesla od břehů ke středu proudu o 0,2 °C.

Důležitými pojmy v Schaubergerových teoriích o vodě jsou „pozitivní a negativní pohyby teplot". První z nich je přiblížení teploty vody k 4 °C. Při dosažení této teploty a současném cykloidním spirálovém pohybu stoupá energie vody, která je svěží a živá. Nová voda se tvoří takzvanou „emulzí", při níž je kyslík odlučován od vodíku. Naopak při negativním teplotním pohybu se voda ohřívá nad 4 °C, což vede k odnětí energie a špatné biologické jakosti. Vodík je nyní vázán kyslíkem, což způsobuje pomalý úpadek vody; voda ztrácí svou smykovou sílu a plní se patogenními zárodky.

[6] Harry Martinson: „Bahno v řece v sobě vždycky nese ideu lesíku."

[7] Zdá se, že Schaubergerovo pojetí této věci potvrdil novozélandský fyzik B. St. Clair-Corcoran, který zdůraznil možnost určit pomocí analýzy kvality vody racionální využití nerostného bohatství dané země. Pojmem racionální bylo míněno takové využití, které zachovává ekologicko-dynamickou rovnováhu přírody. Měřením negativní entropie vody, takzvané negentropie, tzn. míry uspořádanosti jejích molekul, si na základě statistického vyhodnocení můžeme udělat představu o tom, co Corcoran označoval kvalitou vody: schopnost s optimální účinností transportovat svou užitkovou energii. Protože však na negentropii vody působí také ekologický stav krajiny, je negentropie měřítkem toho, jak se zachází s krajinou, lesem, půdou, vodními toky atd. (Journal of Hydrologie NZ, sv. 10, č. 2, 1071)

[8] Wasserwirtschaft č. 24, 1930.

Schaubergerova nauka o vodě

Studia vody

Voda zaujímá v Schaubergerově obrazu světa ústřední místo. Voda je prvorozeným dítětem života. Je plná mystiky. Mnoho lidí v historii se pokoušelo otevřít bránu k vodě, jejich úsilí však bylo dosud z různých důvodů marné. Často ve svých výzkumech pracovali dokonce proti tomu.

> Kam až historie sahá, můžeme konstatovat, že všichni lidé, kteří se zabývali objasněním hádanky jménem voda, byli vystaveni tomu nejurputnějšímu odporu. Všechny náznaky, které najdeme v prastarých knihách a jež nám vysvětlují podstatu vody, byly již v nejbližších dalších vydáních odstraněny. Zachování tajemství vody je také prostředek jak zajistit penězům úrokovou sílu. Úroku se daří jen v hospodářství nedostatku.
> Vyřeší-li se problém vzniku vody a bude-li pak možné na libovolném místě vyrobit jakékoli množství vody v jakékoli kvalitě, budou lidé schopní znovu zúrodnit nesmírné plochy pouští a kupní hodnota strojní síly klesne na takové minimum, že se už nevyplatí s touto silou spekulovat. Potravní volnost a bezplatná strojní síla jsou natolik sporné pojmy, že celkový obraz světa i všechny světové názory doznají změny.
> Zachování tajemství vody je proto největším kapitálem kapitálu, a každý pokus sloužící jeho objasnění je z toho důvodu již v zárodku bezohledně potlačen.

Schauberger ve svých spisech na mnoha místech poukazuje na to, že se mu podařilo tajemství vody rozluštit. Jeho znalosti vody byly v každém případě velmi obsáhlé. Stavěl je především na důkladném dlouholetém studiu přírody, ani teoretická hydrologie mu však nebyla cizí. Techniky a vědce, kteří v laboratořích prováděli pokusy s vodou, naopak považoval za nepříliš úspěšné, poněvadž jejich metody měly malé vyhlídky na to, aby poskytly nějaké podstatné poznatky o skutečném životě a opravdovém charakteru vody:

> Ať si nejrůznějšími výzkumnými metodami vodu pitvají, jak chtějí, ať ji pozorují v pokusných zařízeních, měří a analyzují. Takto zkoumaná „mrtvola vody" nikdy nemůže na denním světle vyjevit svůj zákon. Jen z projevů pohybující se vody lze vyvodit nějaké závěry a leccos vytušit. Hlubší zákonitosti jsou však skryté v nitru forem.

Do jisté míry se ovšem ví, říká Schauberger, že voda nerovná se vždycky voda. Například dnes víme, že existuje „těžká voda" se speciálními vlastnostmi. Jinak je ale voda pro vědu mrtvá, anorganicko-chemická látka s řadou různých skupenství a s určitým koloběhem od atmosféry až dolů k moři a zpět do atmosféry atd. Ovšem tak jednoduchý problém vody není, říkal Schauberger.

> Ve skutečnosti však voda skrývá podobná tajemství jako krev v lidském těle. V přírodě plní funkce, které nás, jak se zdá, opravňují, abychom o vodě mluvili jako o krvi Země.[9]

Při pátrání po klíči k tajemství vody si vzal Schauberger na pomoc i dějepis. Zabýval se jím, aby se dozvěděl, jak lidé v dávnověku zacházeli s vodou:

> Římané zhotovovali pramenné jímky pokud možno tak, že v určité výšce nad ústím pramene položili na bočně zarovnanou přirozenou skálu zakrytí v podobě silnostěnné kamenné desky. Do této desky, která byla pomocí klínů po stranách zcela utěsněná, vysekali otvor, do něhož byly vodovodní trubky zastrčeny tak, aby se úplně zamezilo přístupu vzduchu. Všechny druhy takových pramenných jímek braly přes svou jednoduchost (nebo právě díky ní) větší ohled na povahu vody než dnešní systémy jímek, které kvůli většinou příliš rozsáhlým stavebním opatřením a narušením v okolí pramene při použití vápna, cementu a kovových součástí, nehledě na další závažné chyby, do značné míry narušují cirkulaci vody a látkové poměry mezi pramenem a jeho okolím.
> Co se týče volby materiálu pro vedení vody, byl tam, kde nebylo použito dřevo, pozorován kov mincí, jež byly z kultovních důvodů vhozeny do pramene; ten, který po léta nejlépe odolával vlivům, byl vybrán k vedení vody.
> Budeme-li studovat vodovody starých Římanů, uvidíme na místech vykopávek, že v počátcích zakládání měst byla snaha přivést nezbytnou pitnou vodu na místo spotřeby v dřevěných trubkách a vodovodem z přírodního kamene.
> Teprve později, když se s růstem měst potřeba vody stále zvyšovala, přišli lidé na nešťastnou myšlenku přivádět vodu k pití a koupání kovovými žlaby.

Jiná dávnověká, nesmírně zajímavá vodovodní zařízení lze vidět ve východním Turkestánu v podobě podzemních zavlažovacích kanálů. Ještě v 18. století byly v provozu a plně funkční. Jejich pozůstatky na svých cestách po Asii prostudoval Sven Hedin.[10] V těchto kanálech se voda ve velké hloubce a ve tmě vedla do oblasti, která měla být zavlažena. Schauberger považoval právě tento způsob dopravy vody ve velké hloubce a tmě za jednu z příčin doložené úrodnosti oáz ve východním Turkestánu. Všechna tato historická pozorování jsou velmi zajímavá. Poukazují na to, že dávnověcí lidé měli jasnější představu o pravé povaze vody než lidé dneška. Nakonec se však Schauberger vždycky vrátil k vlastním pozorováním a vlastní situaci. Byla to intuice, vnitřní vidění skrytých souvislostí přírody, které ho vedly k tomu, aby kopíroval přirozené procesy, a které mu pomáhaly, aby docházel ke svým neobvyklým závěrům. Jednou podává mimo jiné následující zprávu:

> Přírodní jevy nenarušené lidskou rukou nám ukazují jak vytvářet novou techniku. K tomu patří dobrá pozorovací schopnost. Musíme přírodu „kapírovat", abychom ji mohli v jejích pohybových procesech kopírovat. Jako hajný v odlehlé lesní oblasti,

[9] Schauberger nepovažoval krev jednoduše za tekutinu bez síly, která se ze srdce pumpuje dál, nýbrž za šťávu opatřenou hnací silou podobně jako voda. To v pozdějších letech také prokázal prof. Manteufel ve Varšavě. („Das Herz ist keine Pumpe", Srdce není čerpadlo), viz: Kosmische Evolution, 2, 1971.

[10] Sven Hedin: Die Flucht des großen Pferdes, s. 40, Stockholm 1935.

do které téměř nevstoupili lidé, jsem mohl učinit tato pozorování, která mě pak přivedla k implozi.

V Hetzau pod horou Ring se nacházejí jezera Ödseen. Po dlouhotrvajícím horkém počasí začnou bučet, jak se lidově říká burácivému zvuku, který vychází z jejich dna, když ze středu jezera vystupují vodní tromby vysoké jako dům. Vylíčím ten zážitek tak, jak jsem ho viděl.

Jednoho horkého letního dne jsem seděl na břehu jezera a přemýšlel, jestli se mám osvěžit chladnou koupelí. Užuž jsem to chtěl udělat, když tu jsem si všiml, že se jezerní voda začíná točit ve zvláštních spirálovitých křivkách. Stromy s větvemi, které do jezera zanesly laviny, uvolnily větve zanesené pískem a začaly opisovat spirálovitý tanec, který je odnášel blíž a rychleji ke středu jezera. Tam se náhle postavily kolmo a obrovskou savou silou byly strženy do hlubiny, až se jim při tom oloupala kůra. Podobně jako lidé, které cyklon zvedne do výšky a oni pak spadnou úplně nazí. Ani jeden strom se z vody už nikdy nevynořil.

Zakrátko se voda zklidnila, jako by se uspokojila oběťmi strženými do hlubiny. Byl to však klid před vlastní bouří. Náhle začalo jezerní dno hučet. Vtom ze středu jezera vystřelila vodní tromba vysoká aspoň jako dům. Otáčející se gejzír tvaru kalicha doprovázel zvuk podobný hromu. Potom se tromba sesula. Vlny tloukly do břehu, který jsem musel urychleně opustit, protože hladina se náhle výrazně zvedla.

Zažil jsem prapůvodní růst vody, obnovu vody v jezerech bez přítoku.[11]

Toto je patrně troufalý závěr, který Schauberger z dění v jezeře vyvozuje. Podle jeho vodní teorie je však voda živá látka, která se rodí a dále vyvíjí a obvykle může přecházet do vyšších forem energie, při nesprávném zacházení však může také zemřít. I omezený objem vody může růst, nikoli v obvyklém významu ve smyslu rozpínání při zahřívání, nýbrž jinak. Schauberger k tomu řekl:

> Přirozeně se pohybující voda se rozmnožuje. Zvyšuje svou kvalitu a sama od sebe stoupá ve své nádheře. Mění bod varu a mrazu a moudrá příroda tohoto jevu využívá, aby vodu bez pumpy zvedla na nejvyšší horské vrcholy, jak je tomu v případě horských pramenů. Pojem „zvedat" nelze brát doslovně, protože se zde jedná o přirozený děj rozšiřování a pozvedání se. Ten zase slouží zrodu vzduchu, vytvoření vzdušné schrány, která pomáhá vývoji vyššího života.

Celý a poloviční koloběh[12]

Podle Schaubergera se koloběh vody od země k atmosféře a zpět k zemi může odehrávat buď jako celý nebo jako poloviční, přičemž celý koloběh obvykle probíhá tam, kde roste původní vegetace a panují přirozené vodní poměry.

Cesta vody v celém koloběhu je následující: Jakmile voda spadne v podobě srážek na zem, začne v důsledku postupujícího ochlazování vnikat tak hluboko do země, až dosáhne rovnovážného stavu, kdy tlak

[11] Ve Welt und Wissen, č. 1, 1966, referuje G. Westbury mimo jiné o skotských jezerech, která se chovají přibližně stejně jako jezera Ödseen.

[12] Podrobný popis se nachází ve Wasserwirtschaft č. 20, 1930.

shora působících vodních mas je vyrovnán vodou, která již sestoupila hlouběji. Zde se voda půdním teplem ohřívá, zmenšuje svou specifickou váhu a putuje opět nahoru. Zahříváním získává schopnost přijímat a poutat kovy a živné soli. Přechází tím zčásti v páru a uvnitř země naráží na uhlík, čímž vzniká reakce podle rovnice $C + H_2O = CO + H_2$; kyslík obsažený ve vodě se oddělí od vodíku, přičemž je vlhký vodíkový plyn tlačen nesmírným tlakem k povrchu země. Při tom se z promývaných půdních vrstev uvolňuje kysličník uhličitý. Soli, které se zde nacházejí, jsou dopravovány nahoru a při průchodu horními vrstvami půdy ukládány. Horní vrstvy půdy jsou díky ochlazovacímu efektu rostlinné vrstvy udržovány chladné. Tyto procesy uvnitř země tedy tvoří základ pro neustálý přísun živin rostlinám, protože se živiny ukládají právě v kořenové oblasti. Takový je normální pochod, který mimo jiné způsobuje, že vegetace nikdy nemusí trpět nedostatkem.[13]

V oblastech blízko pólů s déletrvající zimou a zmrzlou půdou se transport živin soustřeďuje na jaro. Sníh a půdní mráz fungují jako účinná izolace vůči atmosféře a pod touto izolační vrstvou se zemní teplo udržuje až do jara, kdy slunce pomůže prokypřit zmrzlou vrstvu půdy. Voda z tajícího sněhu nyní vniká do země a ve větších hloubkách probíhá výše uvedený proces, přičemž jsou živiny s velkou silou vedeny do kořenové zóny. Čím silnější je půdní mráz, tím lepší je transport živin na jaře. Špatné zimy naopak v následujícím létě způsobují špatné sklizně.[14]

Naproti tomu u polovičního koloběhu k podobnému transportu nedochází. Jestliže je totiž půda holá kvůli nedostatku plné nebo částečné vegetace (například po vymýcení lesa), je její povrch zahříván sluncem. Často pak bývá teplejší než srážky, které tudíž nemohou do půdy vniknout. Voda proniká jen do nepatrné hloubky, protože se rychle ohřívá. Vše se rychle odehrává na povrchu půdy nebo v jeho blízkosti, aniž by voda mohla vyzvedávat živiny z hloubky. Ta se rychle odpařuje.

Koloběh vody má také souvislost s tvorbou spodní vody a její hladinou. Jelikož se rozvíjí jen poloviční koloběh, není ani spodní voda, nebo správněji: spodní voda se nachází ve velkých hloubkách. Hladina spodní vody je totiž závislá na chladicím účinku rostlinné pokrývky země. Nastane-li v normální krajině období sucha, vede to k tomu, že stoupne odpařování ze stromů, tedy že se odebírá teplo z kořenové oblasti, která se začne ochlazovat směrem ke 4 °C. Tím jsou však, v souladu s Archimedovým zákonem, teplejší masy vody nacházející se v malé hloubce přiváděny k povrchu, protože teplejší vodní vrstvy nikdy nemohou spočívat pod chladnějšími.

Jinými slovy: hladina spodní vody stoupá k povrchu půdy a zabraňuje hrozícímu vyschnutí kořenové oblasti. Pokud však vegetace chybí, nedochází ani k vyzvedání spodní vody. Takové teplotní změny vody v rámci jejího koloběhu jsou pro Schaubergera vysvětlením nikdy neustávajícího přívodu živin ve vegetačním pásu přírodní krajiny a na druhou stranu objasněním zchudnutí, které postihne krajinu, dojde-li ke zničení přirozeného lesa a zdravých vodních poměrů. Po vymýcení lesa následuje nejen pokles spodní vody, ale i přerušení jinak za normálních podmínek neustále probíhajícího transportu živin z nitra země k jejímu povrchu. Potom je pochopitelné, že moderní lesní hospodářství musí

[13] Voda s vyšší hustotou (chladnější) se neudrží nad vodou s nižší hustotou (teplejší).

[14] Die Wasserwirtschaft, č. 5, 1931.

své průmyslové lesy dopovat umělými hnojivy, protože se mu nepřirozenými metodami podařilo v krajině zničit normální tvorbu živin.

V této souvislosti bychom si měli povšimnout, že Schauberger nepovažoval za dobré používat čerpanou spodní vodu jako pitnou. Voda z velké hloubky je „nezralá", neprodělala dosud vývojový koloběh, a proto je z dlouhodobého hlediska škodlivá pro lidi i zvířata stejně jako pro rostliny. Jenom voda, které sama vyvěrá z pramene, se hodí k pití. Vyčerpávání zásob spodní vody, které je dnes obvyklé, přináší podle Schaubergera dvojnásobné nebezpečí. Jednak se spotřebovávají rezervy dosud nevyzrálé vody, jednak tato voda působí negativně na všechny živé biologické funkce. Místo aby tomu, kdo ji pije, energii dodávala, bere mu ji. Zcela jinak je tomu u vody, která vyvěrá z přirozeného pramene, zejména z vysoko položených pramenů v horách. Schauberger zjistil, že po vypití jednoho litru kvalitní pramenité vody lze zaznamenat zvýšení hmotnosti organismu jen asi o 300 až 400 gramů a zbytek vody přímo přechází v energii pro organismus, což vysvětluje velmi oživující účinek, který tato voda má. Byla to voda tohoto druhu, kterou se Schauberger snažil vytvořit ve svém repulzátoru.

Pramenitá voda zhotovená umělou cestou

Viktora Schaubergera záhy napadlo, že by bylo možné vytvářet dobrou pitnou vodu uměle. Kopírováním metod používaných přírodou k „výrobě" vody by mělo být možné zásobovat lidi pramenitou vodou zhotovenou strojní cestou. Co již nelze kvůli postupujícímu ničení přírody získat přirozeně, bylo by nyní možné získávat uměle.

Schauberger o tom mimo jiné napsal:

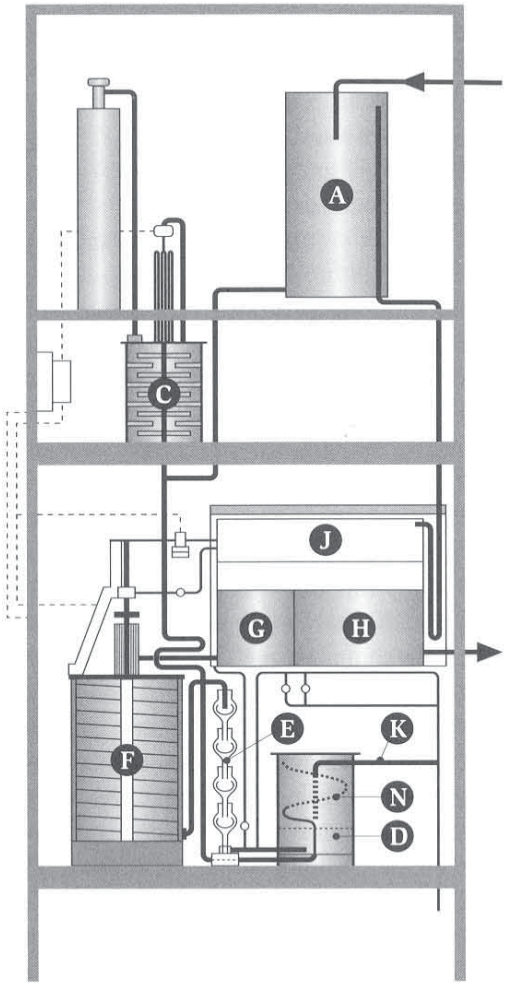
> Dokud člověk nenarušoval organické souvislosti a Matka Země mohla ještě svou krev, to jest vodu, darovat rostlinnému životu ve zdravém stavu, nebyl důvod přemýšlet o tom, jak připravit zdravou vodu umělou cestou, ovšem tak, jak ji vytváří Země. Avšak dnes, kdy jsou téměř všechny zdravé prameny buď vyschlé, nebo se voda již při svém zrodu zachycuje a nesprávně postaveným potrubím vede k sídlištím, kdy je půda i veškerá fauna odkázána na opotřebovanou, zvětralou, a tím pádem nezdravou vodu, ba kdy se pro lidskou potřebu dokonce musí z lůna přírody vyrvávat nezralá voda zatížená podílem látek s nízkým stupněm organizace a kdy se do měst musí přivádět povrchová voda sterilizovaná chemickými přísadami, je nejvyšší čas nalézt prostředky a cesty, jak lidi, zvířata i půdu uchránit před zkázou, která musí zákonitě přijít, až Země v důsledku vnitřního rozkladného procesu vody, podmíněného dnešními hospodářskými opatřeními, umře žízní.
> Jenom příroda může a smí být naší velkou učitelkou. Chceme-li se opět uzdravit na duchu i na těle, pak se nesmíme opírat jen o vedlejší mechanické nebo hydraulické jevy, nýbrž se musíme v první řadě postarat, abychom poznali velké zákonité děje, jakým způsobem Matka Země připravuje svou krev, to jest vodu, a přivádí ji na místa spotřeby.
> Pokud toto tajemství odhalíme a věrně napodobíme, co bylo po miliony roků odzkoušeno, budeme neomylní. A teprve pak můžeme správně zasahovat do velkého živého díla přírody a v přebytku sklízet ty nejlepší a nejušlechtilejší plody, jež Matka Země pomocí své zdravé krve vytváří a obsahuje v nesčetných variacích.
> Dobrá pramenitá voda se od atmosférické (dešťové) liší vnitřním obsahem látek. Pramenitá voda obsahuje kromě rozpuštěných solí poměrně vysoký podíl plynů ve volné i vázané formě (kysličník uhličitý). Plyny absorbované dobrou horskou pramenitou vodou sestávají z 96 % z uhlíkatých skupin; uhlíkatými látkami se zde rozumí chemikovy uhlíkaté látky, všechny prvky a jejich sloučeniny, všechny kovy a minerály, jedním slovem všechny látky s výjimkou kyslíku a vodíku.
> Atmosférická voda (dešťová voda, aqua destillata, kondenzovaná voda nebo voda vystavená ve žlabech silnému provzdušnění a intenzivnímu vlivu světla), tedy voda povrchová, vykazuje poměrně vysoký obsah kyslíku, téměř žádné nebo jednoduché formy soli, žádné nebo jen něco málo volných a něco málo vázaných uhlíkatých látek a plyn absorbovaný ze vzduchu, který sestává převážně z kyslíku rozpuštěného fyzikální cestou.
> Fyzikální formou roztoku se rozumí vyšší forma roztoku (sloučeniny) různých látkových skupin, než jaká se vyskytuje u čistě chemických forem roztoků. U fyzikální formy roztoku spolupůsobí již i energetické pochody.
> Rozlišujeme tak vodu s vysokým procentuálním podílem uhlíkatých energií a vodu s vysokým procentuálním podílem kyslíkatých energií.
> Voda klesající z atmosféry do země potřebuje ke své vnitřní přestavbě kromě možnosti přijímat určité přestavbové látky a nezbytného uzavření před světlem a vzduchem také cestu určité délky a určitý čas k tomu, aby proces přestavby mohl správně proběhnout, tzn. aby vnitřně vyzrála. Voda je zralá, obsahuje-li jí absorbovaný vzduch alespoň 96 % uhlíkaté sféry a k ní přináležející podíl pevných uhlíkatých látek.
> Na vnitřní zralosti závisí dobrá jakost a vnitřní vzlínavost vody.
>
> NAŠE NESMYSLNÁ PRÁCE, 1933

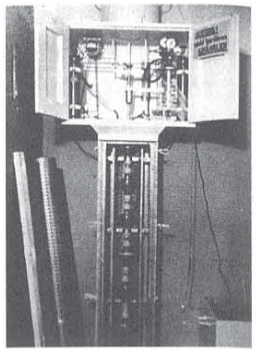
Schauberger se tedy pustil do kopírování tohoto pochodu. Okolo roku 1930 sestrojil první přístroje na takzvané zušlechťování vody a nakonec přišel s modelem, který si nechal patentovat (rakouský patent č. 14 20 32).

Vycházel ze sterilizované dunajské vody, do které přidával v malých dávkách jisté kovy, minerální látky a kysličník uhličitý, nechal směs ve tmě procházet cykloidním pohybem a zároveň při tom mohl snížit teplotu na biologický nulový bod vody 4 °C. Celý pochod byl pokusem o přesné kopírování vývoje vody v zemi tak, aby se tento vývoj mohl odehrát podle představy celého koloběhu (jak již byl popsán). Po krátkém uchování byla voda ohřáta na 8 °C a tak připravena k pití.

Brzy se rozšířila zvěst, že Schauberger umí vyrobit „léčivou vodu". Lidé chodili v zástupech k němu domů, aby ji vyzkoušeli. Tato voda byla obecně považována za velmi osvěžující, nemocní se cítili lépe, horečka poklesla a uzdravování probíhalo rychleji. Už když Schauberger postavil svá plavební zařízení, dostal přezdívku „kouzelník s vodou", a nyní ho za něj skutečně považovali. Jeho voda vlastně nebyla obvyklou pramenitou vodou, byla spíše srovnatelná s lázeňskou minerálkou. Vzorky, poslané do kontrolních laboratoří, ukázaly, že Schaubergerova voda se nedala od lázeňské rozpoznat.

První z přístrojů však byl co do konstrukce a provozu příliš složitý. Schau-

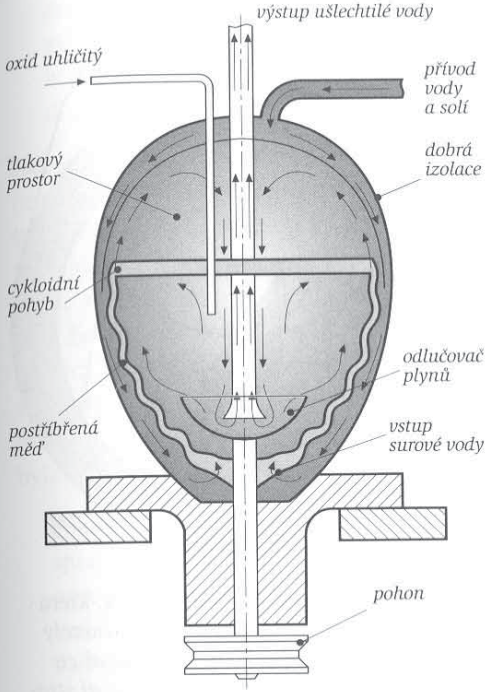

Přístroj k výrobě „léčivé vody" (dřívější provedení): Sterilizovaná voda se přivádí do nádoby A, kde se po kapkách míchá s roztokem solí přiváděným z C, a potom proudí do D, aby byla vystříkána přes perforovanou trubici N. Zároveň se přes K vtlačuje kysličník uhličitý. Voda pak v D po kapkách padá na dno, kde zároveň přijímá kysličník uhličitý, a je pak přiváděna do E, kde stoupá střídavě v postranních a centrálních trubicích, přičemž činí meandrový pohyb. Potom jde do F, kde protéká přes zlaté nebo stříbrné lamely, aby se nakonec shromažďovala v zevnitř postříbřené nádobě H a pomalu zchlazovala, dokud nedosáhne teploty 4 °C (rakouský patent č. 142032).

berger pracoval na dalším, přirozenějším modelu. Nakonec zkonstruoval ten, jehož obrázek přinášíme na protější straně. Vědom si jejího významu, vycházel nyní Schauberger z přirozené vejčité formy, kterou považoval za nejideálnější tvar nalézající se v přírodě. Materiál „vajíčka" měl rovněž velký význam. Schauberger experimentoval také s různými slitinami „ušlechtilých kovů", až nalezl jednu, již považoval za dostatečně vyhovující kladeným požadavkům. Nádoba byla opatřena vakuově těsným uzávěrem a odběrnou trubicí, aby se dala odvádět voda, respektive kysličník uhličitý. Byl zde rovněž manometr, který měl sloužit ke kontrole „biologického vakua", jež vznikalo v nádobě, pokud proces probíhal správně. Důležitým detailem bylo míchadlo, které vodu uvádělo do pohybu po správné cykloidní prostorové křivce. Velmi důležitými faktory byl jak tvar míchadla, tak počet otáček, směr pohybu a určitý rytmus pohybu v taktu. Stejně důležité bylo nádobu dobře izolovat vhodným materiálem, aby se energii, která se při pohybu uvolňovala, zabránilo unikat do okolí. Tato energie měla být místo toho znovu vracena do vody, aby podpořila její vysokou jakost.

Koncem 30. let byla Schaubergerova léčivá voda s úspěchem použita při terapii v jedné norimberské nemocnici.

Během války se Schauberger pokusil postavit v Mauthausenu a Inženýrské škole SS ve Vídni tzv. repulzátor určený k „biosyntetické" výrobě pohonných hmot pro dieselové motory. Repulzátor byl jednodušší než patentovaný přístroj na výrobu pramenité vody, měl však fungovat na stejném principu. Byl vejčitý s centrálním míchadlem, jež mělo obsah uvádět do spirálového pohybu. Těsnění hřídele míchadla však Schaubergerovi způsobilo mnoho starostí. Jelikož během procesu vznikalo vakuum, musela být nádoba zcela těsná. Těsnění hřídele však na druhou stranu nesmělo produkovat žádné třecí teplo, protože by celý proces narušovalo. A i když Schauberger na problému po válce velmi intenzivně pracoval, nepodařilo se ho ani jemu, ani jeho spolupracovníkům vyřešit. U „starého" přístroje byla k utěsnění hřídele použita tekutá rtuť, která nevytvářela žádné třecí teplo, avšak hygienické úřady ji zakázaly. Schauberger napsal:

Přístroj k přípravě pramenité vody (pozdější model; dle Implosion č. 26). Tento přístroj patrně nebyl nikdy vyroben.

> Pokus nahradit rtuťové těsnění hřídele jiným se ani přes použití nejmodernějších těsnicích prostředků nezdařil. Již při nejmenším tření vody o železo (ocel), respektive gumy (kůže atd.) o ocel, se uvolňuje záření pronikající (což lze exaktně prokázat) každým odporem — tedy elektricky silně nabité emanace, které působí rozkladně, čímž zvyšují teplo a vyvolávají opačný emulzní proces...

Koncem roku 1957 proto Schauberger „tu blbou záležitost s vodou" vzdal. Firma Voith, se kterou měl tenkrát dobré kontakty, se však domnívala, že problém dokáže vyřešit. Bohužel byla tato možnost kvůli oné americké záležitosti sabotována. Poslední přístroj byl odvezen do USA a není známo, co se s ním stalo.

Od té doby bylo učiněno několik pokusů sestrojit takový přístroj, ovšem bezúspěšných. Možná proto, že problém s utěsněním hřídele nebyl znám, ale jistě také z toho důvodu, že nebyly známy katalyzátory, které byly nezbytně nutné k výrobě správné „emulze".

Vodovodní potrubí novějšího typu

K Schaubergerovu programu zvláštní pitné vody patřila také změna materiálu a formy vodovodního potrubí. Schauberger byl velmi kritický vůči železnému nebo betonovému potrubí, které, jak se domníval, vodu ještě více ničí a je jednou z příčin rakoviny.

> Kapiláry zvířecího nebo rostlinného těla slouží jednak k vedení krve, respektive šťáv, jednak k současné a neustálé výstavbě a zachovávání kapilár samotných.

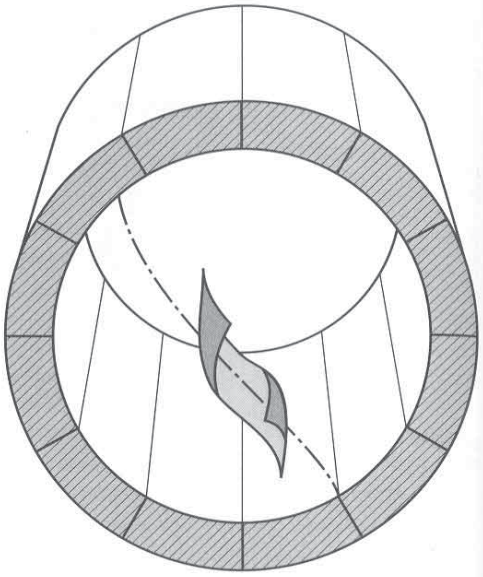
Proto také musí mít vodovodní potrubí pro pitnou vodu příslušnou podobu; jinak se odehrávají nevhodné pochody, které vedou k destrukci kapilár ve stěnách potrubí a také k nesprávným pochodům látkové výměny ve vodě samotné. Ty pak mají na lidský i jiné organismy maximálně nepříznivý dopad.

Charakter materiálu stěn potrubí pro naši pitnou vodu musí především odpovídat vnitřní zákonitosti vedené látky, protože jinak primárně dochází k destrukci potrubí, sekundárně k destrukci cévních systémů a tím k stále častěji se vyskytujícím nebezpečným onemocněním látkové výměny, s čímž souvisí nárůst výskytu rakoviny.

Má-li se zabránit výše uvedeným závadám vyvolaným zhoršováním psýché vody, musí se jako materiál k výrobě potrubí zvolit především špatný vodič tepla, který bude organicky správně vystavěný. Nejlépe se k tomu hodí dobré, zdravé dřevo. Umělý kámen je pro vedení ušlechtilé pitné vody stejně nevhodný jako kov. Důvod spočívá v již zmíněné skutečnosti, že k vedení krve Země smí být použity jen přírodní materiály.

Je-li vznesena námitka, že dřevo už jen kvůli své nízké trvanlivosti není vhodné pro vodovodní síť velkoměsta, pak je třeba naopak konstatovat, že dobré a správně ošetřené dřevo může být v tomto případě dokonce odolnější než železo.

Aby se pokud možno zabránilo ničivým vlivům, kterým jsou trubky položené v zemi vystaveny, je nutné, mimo speciální ošetření, obsypat je písčitým, nikoli humózním půdním materiálem.

Dvojitě rotační trubice. V této trubici, která by měla být nejlépe ze dřeva, se nacházely vodicí lišty z drahého kovu, například ze stříbra, které byly upevněné na vnitřní straně. Lišty vedly vodu do spirálového pohybu, který měl zvýšit její jakost. Zároveň se zřetelně snížil odpor v trubici (rakouský patent č. 13 82 96).

Špatná tepelná vodivost dřevěných stěn zabrání nepříznivým vlivům na vnitřní pochody látkové výměny ve vodě, čímž se do značné míry oslabí odštěpování vyskytující se ve vodě při negativním teplotním spádu[15] a jakost tekoucí vody zůstane zachována.

Hydraulická výkonnost dřevěných dužinových trubek je dokonce o něco větší než výkonnost trubek železných nebo betonových.[16]

Je ovšem třeba zdůraznit, že druhy dřeva pěstované v současnosti moderním lesnictvím jsou k tomu takřka nepoužitelné, protože dnešní umělé lesy dodávají téměř výlučně dřevo, které nevykazuje ani vlastnosti, ani odolnost, kterou má přírodní dřevo.

Nebyl to však jen materiál potrubí, který hrál velkou roli v jakosti vody, nýbrž i jeho tvar. Ten totiž působí na pohybovou formu vodě vlastní. Voda, která měla ve výchozím stavu špatnou jakost, mohla být zlepšena tím, že potrubí bylo alespoň v některých úsecích proloženo takzvanými „trubkami s dvojitou rotací", na které dostal Schauberger patent v roce 1934. I tato trubka byla kopií přírody, jak říkal Schauberger:

> Pokud při konstrukci takového potrubí správně napodobíme přírodu, vznikne něco jako dvojitá rotace, jak ji ještě můžeme vidět v přírodních potocích a řekách... Vedená voda se tak ochlazuje, osvěžuje, obohacuje energií a ochuzuje o plyny.

Schauberger také tvrdil, že jakmile je voda vedena takovýmto potrubím, zničí se patogenní zárodky v ní obsažené. Žádoucího pohybu dosahoval tím, že na vnitřní stranu trubky instaloval speciálně tvarované vodicí lišty ze slitiny určitých kovů.

Rovněž poukazoval na to, že manipulace s vodou pomocí tlakových čerpadel zhoršuje její stav. Voda se při tom podle něj „odbiologizovává", stejně jako voda, která se v elektrárnách prohání turbínami.[17]

Byly to tedy velmi nezvyklé a náročné požadavky, které Schauberger kladl na přirozené ošetření vody:

1/ Vodě musí být umožněno, aby se pohybovala a vyvíjela v přirozeném prostředí, k němuž patří mimo jiné les přirozeného složení se svými rozmanitými druhy rostlin. Monokultura a mýcení holou sečí nesmějí být nadále povolovány.

2/ Všechny vodní toky, od malého potůčku až k řece, musejí mít břehy porostlé stromy a keři, aby měly přirozený pobřežní stín.

3/ Vodní stavby (např. hráze, elektrárny apod.) musejí být přizpůsobeny osobitosti vody a nesmějí vodě působit násilí a bránit jí v jejím zvláštním způsobu pohybu.

4/ Vodovodní potrubí a další formy dopravy vody musejí být utvářeny takovým způsobem a být z takového materiálu, že budou prospívat zachování a rozvoji biologické jakosti vody.

Vírová technika ve starověkých vodovodech[18]

Viktor Schauberger se domníval, že starověké národy dovedly vodu vést a ošetřovat lépe, než jak to dnes dělají vysoce technizované národy. Ve svém spise *Die geniale Bewegungskraft* (Geniální pohybová síla) například uvedl, že staroegyptští hydraulikové dokázali vést vodu bez čerpadel až na nejvyšší horské vrcholy...

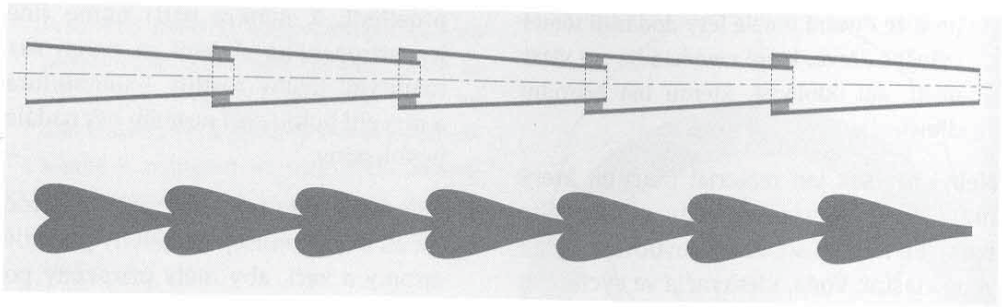
Vzpomínám si, jak jsem v létě roku 1986 navštívil palác krále Mínóa v krétském

[15] Viz též pozitivní teplotní spád, str. 75.

[16] Schauberger zde pomíjí účinky, které má materiál potrubí na průtokový odpor. Viz k tomu experiment s prouděním uskutečněný ve Stuttgartu (s. 118).

[17] Dr. W. Drobeck, vedoucí hamburské vodní elektrárny, zdůrazňoval, že při vyšetření pomocí takzvaných „stoupavých obrazců" (voda je nasávána svisle visícím proužkem filtračního papíru) bylo možné zjistit zřetelné změny u vody, která byla vystavena odstředivému pohybu, např. v tlakových čerpadlech. (Myšlenky o zásobení velkoměsta vodou. Das Gas- und Wasserfach, 108, 1967, sešit 40, 52, 109, 1968, sešit 8).

[18] Zčásti publikováno v MUT č. 1/89.

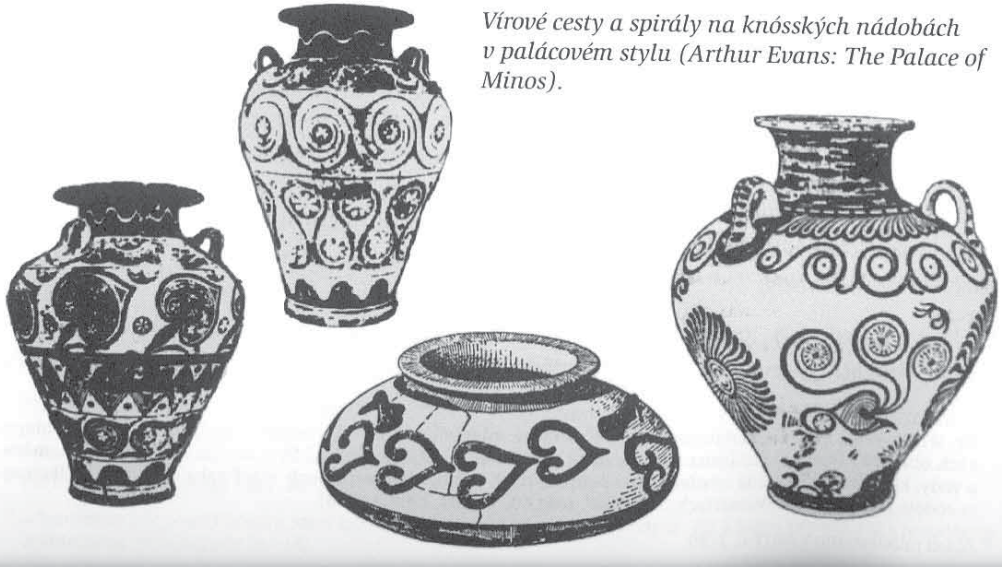
Nahoře terakotové trubky z knósského vodovodu (Arthur Evans: The Palace of Minos). Dole srdce slunéčka (Schwenk: Das sensible Chaos).

Knóssu. Na jednom nádvoří bylo možné spatřit pod mříží mimo jiné palácový vodovod. Průvodce nám vyprávěl, že podle některých badatelů vyvolával speciální tvar trubek vodovodu savý účinek, který usnadňoval dopravu vody z hlubokého údolí do paláce vysoko na hoře Juktas. Trubky měly kónický tvar a byly spojené cementem.

Když jsem se vrátil domů, věnoval jsem se studiu vynikajícího díla *The Palace of Minos* sira Arthura Evanse, v němž se nacházejí velmi přesné popisy a nákresy trubek. (Byl to právě Evans, kdo palác v letech 1900–1931 vykopal a restauroval.)

Jak je patrné z Evansových nákresů, tvoří úzký konec trubky vstřikovací trysku, umístěnou v širokém konci následující trubky. V následující trubce vzniká vstřikovacím účinkem podtlak a voda je impulzy nasávána dál. Uvnitř vodovodního potrubí se tak získává rytmicky pulzující vírová cesta. Evans napsal:

> K nejstarším prvkům paláce (tedy zhruba z let 1900–1700 před Kristem, pozn. aut.) patří vodovodní systém s terakotovými trubkami. Ty jsou se svými svorkami (collars and stopridge) obdivuhodně konstruované a zužující se tvar každé trubky vodu zrychleně vystřeluje vpřed a vhodným způsobem zabraňuje usazování sedimentů.

Vírové cesty a spirály na knósských nádobách v palácovém stylu (Arthur Evans: The Palace of Minos).

Vodovodní potrubí bylo tedy sestaveno z jakýchsi „vírových" trubek, které se podobají srdeční soustavě určitých druhů hmyzu, například slunéček a švábů, v níž rytmicky následuje jedna komora za druhou.

Velmi zajímavé je, když Evans píše, že tento systém také zabraňoval vzniku usazenin na vnitřních stěnách potrubí. Jak známo, v dnešní době jsou usazeniny ve vodovodním a odpadním potrubí velký problém. V Knóssu tedy vírovou technikou dosahovali jednak snížení průtokového odporu a jednak tím řešili problém usazenin.

Odkud ale měli odpovídající vědomosti, a to už před více než 3000 lety? Nápadné bylo, že v Knóssu byly všude na zdobení palácových stěn a obrovských džbánech vidět motivy s vírovými cestami a spirálami.

Vírová technika se používala i v odpadním potrubí. Odpadní voda byla z palácové oblasti odváděna uzavřenými kanály, avšak dále směrem do údolí byla po jedné straně palácové výšiny vedena v otevřených, zděných žlabech. Aby se zabránilo tomu, že se voda v prudkém spádu rozběhne příliš rychle, byly do žlabů zasazeny brzdicí prvky podobné těm, které si Schauberger nechal patentovat.

O životě a umírání lesa

Přirozený a umělý les

Viktor Schauberger považoval les za hlavní předpoklad výskytu zdravé vody, zdravé produkce potravin a všeho, co se nazývá kulturou. Pojem les má pro Schaubergera zcela jiný význam než najdeme ve slovníku moderního lesního průmyslu. Schauberger pod tímto pojmem viděl přirozený smíšený les, který ve významné symbióze spojuje rozmanité druhy dřevin. V roce 1930 napsal:

> Ve zdravém a lesnictvím nedotčeném lese nacházíme jedinečný směsný poměr. Vedle výrazných ušlechtilých odrůd dřeva najdeme podivně se jevící a vyloženě chaotický stav, který se projevuje zmatkem bez pravidel. Každý člověk obeznámený s vlastními poměry lesa se proto dostává do pokušení odklidit vše, co zdánlivě zabírá místo na slunci tomu dobrému.
> Je třeba mnoho pozornosti a velmi dlouhé pozorování, abychom ve zdánlivě chaotickém nepořádku spatřili moudrou ruku vševědoucí přírody.

Moderní lesní hospodářství nemá s přirozeným životem lesa vůbec nic společného; naopak narušuje veškerou rovnováhu rostlinstva a způsobuje řadu poruch:

Desítky let žila kdysi ve zdravém, přírodním, člověkem a jeho vědou neovlivněném lese mladá rostlina, zdravý dorost, pod ochranou mateřských stromů, v rovnoměrných teplotních, vlhkostních a světelných poměrech.
Teprve s odumřením mateřských stromů se mezitím většinou již pohlavně vyzrálý dorost dostal k přímému požitku světla a tepla – stalo se tak teprve v době, kdy měl za sebou období mládí, které na extrémní povětrnostní vlivy reaguje extrémně širokými letokruhy, a větší množství světla a tepla prospívá nejen dalšímu rovnoměrnému vývoji, ale je i nezbytnou podmínkou rozmnožování.
Tady je třeba výslovně poznamenat, že kmen sám zůstává i nadále před přímým vlivem slunce ochráněn a osluněna je jen koruna stromu.
Lesník, kterému jev takzvaného světelného přírůstku samozřejmě nemohl uniknout, v tom viděl možnost vědecké aktivity a nabízející se příležitost poopravit přírodu.
Stanovil nové, byť i přírodnímu řádu odporující, podle jeho názoru však lepší a správnější zákony a pro své nové pěstování lesa použil moment, který zde připadá v úvahu, již v době, kdy mladá rostlina na nadbytek světla a tepla reaguje rozšířením, tj. přehnaným růstem letokruhů.
Tyto nové cesty také umožnily mýcení lesů holou sečí a domněle racionálnější lesní hospodaření na základě koncentrace provozních ploch.
Již se zavedením tohoto způsobu hospodaření počaly mizet určité druhy podrostu. Nebylo to však vnímáno jako nevýhoda, ale spíše jako přednost, protože se zdálo, že se tím zabrání zbytečnému vysávání půdy nevyužitelnými podrostovými dřevinami.
U této nové formy hospodaření však bylo nevyhnutelné předčasné vystavení světlu u stínomilných, na mráz citlivých druhů dřevin, které se zde pod ochranou starého dřeva vysemenily v rámci přirozeného zmlazování.
Jedle nasazující v důsledku náhlého vystavení světlu často centimetrové letokruhy však na tomto místě vytvářejí řídké, ve své konzistenci méněcenné dřevo, které se po pokácení, ba často ještě ve stojícím porostu v kruzích rozpadá. Při vysychání se tato řídká místa samozřejmě stahují jinak než dřevo zdravé struktury a takové dřevo pak už v zásadě nepřipadá jako přírodní dřevo v úvahu.
Je známo, že s nástupem pěstování lesa prováděného podle zásad lesního hospodaření rázem zmizelo u nás se vyskytující jakostně nejcennější, takzvané rezonanční dřevo. Toto pomalu rostoucí dřevo vykazuje na rozdíl od dřeva rychle rostoucího, pěstovaného podle moderních zásad, letokruhy, které pouhým okem téměř nelze rozeznat. Toto dřevo s organickou výstavbou kromě toho vykazuje přímo zázračnou rovnoměrnost. Nádherná barva zvuku nástrojů z tohoto dřeva vyrobených (z něhož stavěl své slavné housle také Stradivari) poukazuje nejen na nejzdravější, protože nejpřirozenější způsob vývoje; toto dřevo má také téměř neomezenou trvanlivost.
Srovnáme-li ovšem strukturu dřeva produkovaného podle dnešní lesnické praxe s tímto (v bližší domovině dnes bohužel již pověstným) jakostním dřevem, teprve si plně uvědomíme takřka nenapravitelnou ztrátu, kterou jsme utrpěli zneuznáním výše uvedené skutečnosti.
Snad již v nejbližší době se ukáže akutnost otázky, zda se skutečně také vyplatí přistoupit kvůli poměrně nepatrnému světelnému přírůstku na katastrofální jakostní ztráty, ukazující se za ani ne sto let trvání našeho moderního lesního hospodářství, a riskovat tím dokonce existenci celého našeho horského lesa. Bližší studium, a především již v blízké době naléhavý návrat k přírodě ukážou, že les není, jak se lidé dosud domnívali, objektem kořistění, nýbrž zvláště v horách vyloženým předpokladem jakékoli kultury, a že stále se zvětšující sociální bída je důsledkem dnešního ničení lesa.
Co se tedy na první pohled jevilo jako velká výhoda, ba přímo vědecký výdobytek, se v praxi ukázalo jako možná nenapravitelný nedostatek, ba dokonce zánik kultury. Zevrubnějšímu pozorování nemůže uniknout, že vymření jednoho druhu dřeviny vytvoří mezeru v médiu výživy (půda) a zničení jednoho druhu dřeviny tak má za následek mizení ostatních. Jedná se zde o přerušení přísunu vody a tím i živin, o němž se později ještě blíže zmíníme.
Doposud v praxi používané zásady pěstování lesa, praktikované dnešním lesním hospodářstvím (mýcení holou sečí), i s umělým zmlazováním, tedy vedou k jakostnímu a tím obecnému úpadku.

Přirozený smíšený les nahradily monokultury jehličnatých stromů. Když se však jedle vyjme ze společenství listnáčů, poroste zajisté rychleji, letokruhy budou podstatně širší, množství dřeva se zvýší, zároveň však poklesne jeho jakost. Strom je měkký, snadno podléhá nemocem a škůdcům a dostává kořenovou hnilobu (rakovina dřeva).

> Pilně se sbírají různí mikrobi, dostávají latinské názvy a mnoho lidí nachází výnosné zaměstnání v tom, že zaznamenává bezpočet chorob, které rok od roku ve větším počtu obklopují jen jediné zdraví organismu zvaného strom. Všichni přehlížejí, že hledaným původcem tohoto nového života je nesmyslná práce lesníka.

Narušení přirozené rovnováhy lesa má důsledky nejen pro les samotný. Začíná být vážně ohrožen veškerý přísun živin pro okolní krajinu.

Odlesnění dříve zalesněných ploch, resp. vyhynutí určitých druhů dřevin způsobilo snížení napětí půdy tím, že se zabránilo vytváření příslušných teplotních rozdílů, které jsou podle výškové polohy různou měrou nezbytné pro nerušený přísun živin. V důsledku přímého slunečního ozáření se vymýcené plochy ohřívají natolik, že kondenzační proces a tím ukládání ušlechtilých solí probíhá v hloubkách, do nichž už kořeny rostlin nemohou proniknout.

Vzdálenost kořenové oblasti od uložených živin je čím dál větší, přísun výživných solí stále omezenější, zkrátka nastal ústup vegetace, začíná proces tvorby krasu.[19]

Schauberger poukazuje na to, že přirozený les má v kořenové oblasti průměrnou teplotu 9 °C. Má-li pokračovat normální růstový proces, nesmí být překročena.[20]

Les jako silové centrum krajiny

Schauberger zastává názor, že les je silovou ústřednou celé okolní krajiny. Každý strom považuje za energií nabité těleso, v němž probíhá řada složitých procesů, při nichž je energie také předávána okolí. Tato energie, ono „vodorovné půdní vyzařování", které vydávají také přirozené vodní toky, je nejen zřídlem pro rostlinný růst, ale přispívá rovněž k tvorbě spodní vody.

> Škody způsobené moderním lesním hospodářstvím jsou proto tak nesmírné, že tyto primární síly napětí nemohou v tak vysoké jakosti vznikat v žádném jiném druhu vegetace než v přirozeně vystavěném lese. Tady rostou nesčetné odrůdy a druhy, které jsou pak jako směsné produkty nashromážděnými hodnotami v největší dávce a napětí, působícími na kilometry čtvereční kolem dokola.

Schauberger také zdůrazňuje velkou roli, která připadá lesu jako továrně na kovy. V biochemických procesech přeměny a v biodynamických pohybových dějích se totiž tvoří mnoho kovů a minerálů.

> Každý zelený list nebo jehlička je úžasně zařízenou továrnou na kov.
> Tento organický proces tvorby kovů lze pokusně dokázat.[21]
> Po opadu listí nebo jehličí jsou tyto odstavené továrny větrem rozneseny a čím více je v lese podrostu, tím rozmanitější je tento organickými solemi kovů prostoupený půdní pokryv, který je v zimě upěchován sněhem.

[19] Viz s. 46–48 o celém koloběhu vody.

[20] Schauberger zde zřejmě vychází z poměrů ve střední Evropě.

[21] Například vysokofrekvenční fotografií podle Kirliana.

Tyto kovy hrají velkou roli při tvorbě „izolační kůže", kterou Schauberger považoval za velmi důležitou pro životní procesy v zemi. Tato kůže tvoří v povrchové vrstvě půdy nesmírně jemnou kovovou mřížku, jakýsi organický difuzní filtr, který odděluje negativně nabitou půdu od pozitivně nabité atmosféry, což je předpokladem k tomu, aby vůbec mohl probíhat růstový proces.

Strom tímto způsobem vytváří důležité kovy, které potřebuje rostlinstvo i člověk – totiž ve formě takzvaných stopových prvků.

Vodní tok, který vytéká z přirozeného lesa, unáší část kovů s sebou a ukládá je v krajině.

Tyto kovy hrají také velmi důležitou roli při vzniku vody jako takové (svým katalyzačním účinkem). Les má proto, nehledě na jeho obecně uznávané schopnosti utváření klimatu, vykonávat také řadu životně důležitých funkcí, říká Schauberger. Les je „kolébkou vody", je důležitým faktorem v zásobování spodní vodou, vytváří stopové prvky a minerály a je dodavatelem energie ve službách tvorby živin.

Ničení lesa a jeho biologické důsledky

Viktor Schauberger byl patrně jedním z prvních na světě, kdo varoval před ekologicky chybnými zásahy do lesa a jeho života. Popsal také – zřejmě podrobněji než kdokoli jiný – důsledky takových zákroků pro krajinu a život jako celek. Jeho rozhořčení a zneklidnění nad rabováním lesů, jak k němu v Rakousku a v Německu docházelo po první světové válce, bylo značné. V úchvatných provoláních, slovně i písemně, i v přímých výzvách varoval veřejná místa a chtěl probudit obecný odpor proti výprodeji krajiny. V roce 1928 napsal:

> Co všechno by se dalo říci o lese a jeho životě! Mým úkolem je však bohužel psát o jeho umírání. Na strašlivé chyby nechť jsou upozorněni ti, kdo jsou s to lesu zmírajícímu pod rukama přírodě odcizených lidí možná v poslední hodince pomoci.
> Když zemře člověk, vyzvánějí zvony. Když umře les a s ním zahyne celý národ, nehne nikdo ani prstem.
> Každému zhynutí nějakého národa předcházelo, jak známo, uhynutí lesa.
> Potrvá to možná celá staletí, než se les opět zotaví tak, jak na tom byl ještě před několika desítkami let.
> Široká masa stojí před tímto pomalu probíhajícím úpadkem jakosti bez pochopení. Všude ještě vidí les a nechává se mást statistikami, které dokazují, že dnes roste na hektaru více běžných metrů dobrého dříví než dříve.
> Že však v důsledku tohoto opatření děsivě klesá jakost takto pěstovaných lesních porostů, to se nám pokoušejí zamlčet a zastřít.

Se zničením velkého lesa mizí i voda; to ho naučila trpká zkušenost uplynulých let. A v roce 1930 napsal:

> Nejkrásnější pomník by si mohl postavit člověk, který by měl tu moc a skoncoval by s tímto nesmyslným vražděním horského lesa. Bohužel tito lidé nemají ani ponětí, co v životě národa znamená les. Les je kolébkou a domovinou božské vody, která se, nestálá, stane největším nebezpečím pro člověka, který jí zničí její domov.
> Bez lesa není vody. – Bez vody není chleba. – Bez chleba není života.
> Při pozorování všech těchto věcí člověk dříve či později dospěje k poznání, že

dnešní neúspěchy (nemoc, degenerace, pozn. aut.) je třeba přičíst chybám, kterých se lidé dopouštějí na půdě, vodě a vzduchu.

Otázkou není, zda má člověk les využívat, či nikoli. Ale to, jak se dnes kácí, je nerozumné a dokládá to naprostou neznalost zákonů lesa a vody.

> Dokud vodní tok dodává sám, tedy zdarma, dříví, smí lesník používat sekeru. Zhoršení vodních cest znamená varování před nebezpečími, která — což není přehnané — velmi závažně ohrožují naši vlastní existenci.
> Dokud lesník zůstává v rámci možného, bude potok vytékající téměř z každého lesa takřka zdarma dodávat úroky lesa, to jest dříví.
> Jde-li však lesník (v tomto případě již hubitel lesa) dál a změní základní formu, v níž les vůbec může prospívat (mýcení holou sečí), pak se příroda ochrání sama. Zničení lesa vede okamžitě ke zničení vodních toků, ke zničení jediného rentabilního dopravního prostředku.

Avšak toto ničení lesa probíhá všude a důsledky jsou všude děsivé: pokles hladiny spodní vody, katastrofální záplavy, nerovnoměrně rozložené srážky, zánik zemědělství.

To vše a ještě více je následkem chybného hospodaření.

> Aniž by příslušní lidé měli jakékoli ponětí o pracovních zásadách panujících v přírodě, aniž by měli ponětí o byť i jen nejstěžejnějších zákonech pohybu vody, byly provedeny dalekosáhlé regulační práce, které od základu mění vzhled krajiny a jdou přímo proti zákonům, jež v ní vládnou. Místo aby si, jak to bylo koneckonců nasnadě, uvědomili, že vegetace ve vyšších polohách, tedy les, je zrovna tak nutná jako, abychom uvedli příklad, kůže na těle, udělali skutečně všechno pro to, aby zničili přírodní, přímo zázračné a takřka nezničitelné souvislosti.
> V domnění, že les je tu jenom proto, aby byl využit pro všechny možné účely, udělali vše, aby to, co je nezbytné k životu v přírodě a k zachování půdy, nejen vykořistili jako objekt nízké spekulace, ale kromě toho to ještě navíc zničili nesmyslnými opatřeními.
> Nejpodivnější však je, že i přes všechny špatné zkušenosti a naše hospodářské zhroucení, kterého jsme tím skutečně dosáhli, se pořád ještě lpí na těchto prakticky prostě nemožných metodách regulace a pěstování lesa, když při tom les, tato hlavní podmínka jakékoli kultury, musí při současných opatřeních povolaných orgánů prokazatelně zemřít...

Řeka Juktan v Jämtlandu, Švédsko (foto Nils Johan Norenlind).

I když byla napsána ve 30. letech, mají tato slova pro lidi na konci tohoto století palčivou aktuálnost.

> V době, kdy jsou tisíce lidí bez práce a žijí v bídě, kdy by však ve skutečnosti bylo zapotřebí přinejmenším dvojnásobného počtu osob, aby byl zastaven hrozící kolaps celého hospodářství, což je možné jen tehdy, budou-li učiněné chyby co nejrychleji opět napraveny, tzn. bude-li obnoven les v té podobě, jakou kdysi měl a jakou musí mít, budou-li koryta založením účelných nádrží opět natolik vybalancována, aby mohla alespoň trochu zachovat své zákonité dráhy a mohla být opět vytvářena zdravá voda a tím rostlinám a živočichům znovu přiváděna zdravá krev, se dále nečinně přihlíží, jak lidé, kteří již ztratili jakékoli spojení s přírodou, ničí a napadrť rozbíjejí nejen další existence, ale doslova a do písmene poslední možnosti opětného uzdravení.

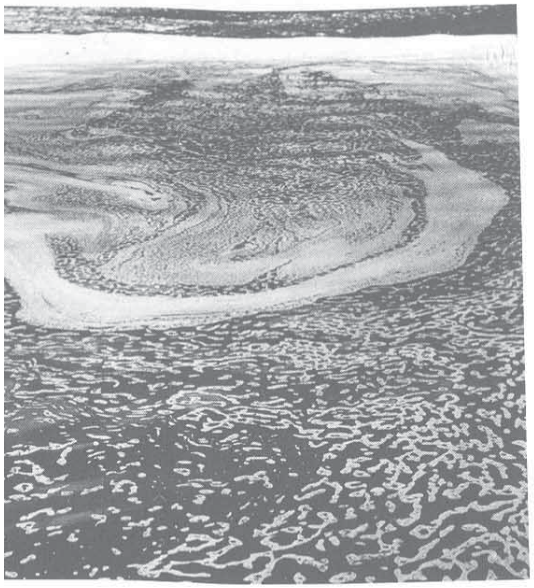
Schauberger spatřuje v přirozeném lese zá klad a původ všech kvalit i co se týče vody a výživy. Pokud se souhra přirozeného lesa zničí, je tím postižena nejprve tvorba přiro zené, biologicky normální vody a následně veškerá ostatní organická hmota. Biologic ká jakost potravin klesá, lidé jsou stále více postihováni onemocněními z nedostatku, chorobami cév a nakonec rakovinou. To je pro Schaubergera logický důsledek zničení lesa a přirozených procesů ve vodě, proto je péče o přirozený les otázkou přežití národa.

> Bez zdravého lesa není zdravé vody, není zdravé krve. Z toho vyplývá, že současná metoda lesní a vodní techniky přináší zhoršení základních životních podmínek.

Schauberger viděl na vlastní oči, jak zkáza lesní oblasti s sebou velmi rychle nese biologicky negativní dopady. Vypráví o jednom takovém případu v Solné Komoře.

Tady se nacházel pramen považovaný za jedovatý. Byl obehnaný plotem, aby se žíznivému dobytku zabránilo v napití. Schauberger sem přišel s jedním starým hajným, který ho varoval, aby se k prameni ani nepřibližoval. Protože se však mezitím z pramene napil jeho pes a po hodině se pořád ještě těšil nejlepšímu zdraví, lokl si trochu i on sám. Když se napil, pocítil téměř závrať, která však záhy ustoupila příjemnému, osvěžujícímu pocitu.

> Kolem pramene se nacházely stopy kamzíků. Pramen byl obklopen vzácnými horskými bylinami, jež při procházení potáhly boty jakoby vrstvou oleje, který byl mimochodem vidět i na hladině křišťálově jasné vody.
> Zvláště nápadné bylo krvavě rudé zbarvení protěží. Jako rudý koberec obklopovaly

Švédská řeka Fyris znečištěná průmyslovými odpadními vodami (foto Sti T. Karlsson).

zlatým práškem, který se pod zvětšovacím sklem jevil jako šupinky. Prášek bezpochyby obsahoval kov.

Tato voda nezamrzala ani v nejtužší zimě, kdy v této výšce nebylo vzácností minus 30 stupňů Celsia. Staří myslivci využívali takové prameny k pokládání železa na lišky; železa zakrytá mechem a zacloněná nikdy nezamrzla a návnada v nich zůstávala měkká a bez zápachu. Čím nižší byla venkovní teplota, tím teplejší byla voda. Při minus 30 stupních Celsia vystoupila teplota vody až na 10 stupňů, zatímco o zvláště horkých letních dnech klesala víc a víc k anomální teplotě plus 4 stupně Celsia.

Popsaný případ se odehrál těsně před první světovou válkou. Během ní byla o 600 až 800 metrů níže vymýcena velká část lesa. Již v příštím roce začal pramen vysychat. Nápadné bylo, že úplně zmizela olejová vrstvička. Voda byla zvětralá a z jejího okolí zmizely nejprve léčivé byliny, později i krátké horské traviny, tolik oblíbené u kamzíků.

Najednou se v této oblasti, která toho byla dosud zcela ušetřena, začala šířit prašivina, které postupně padli za oběť všichni kamzíci. Pokud se někde udržely jejich skrovné zbytky, bylo to vždy v bezprostřední blízkosti podobných pramenů. Ty zůstaly zachovány, pokud poblíž nebo pod nimi nedošlo k mýcení lesa.

Ze systematicky prováděných pozorování tak vyplynul poznatek, že voda nemůže dále stoupat nahoru a nemůže se vytvářet vnitřní napětí, začnou-li se vylučovat těžké kovové látky, protože v zemi v důsledku přílišného mýcení lesa poklesne napětí.

Na ohřátých mýtinách nemohou byliny s charakterem kovů dále prospívat. Kamzíci si už nemohou utvářet krev, která zachovává nezbytné vnitřní napětí zvířat žijících v těchto výškách.

Stejně jako byli následky mýcení lesa postiženi kamzíci, je, jak se Schauberger domnívá, postižen kácením přirozeného lesa z dlouhodobého hlediska i člověk. Schaubergerův názor na les můžeme shrnout takto:

1/ Les nesmí být považován jen za zdroj surovin a základ hmotného blahobytu. Z hlediska vody a úrodného humusu je les nevyhnutelným životním faktorem, zdrojem životní energie a kvalitní výstavby v oblasti všeho živého. Les je „domovinou a kolébkou" vody.

2/ Bez přirozeného lesa, kde je dovoleno růst rozmanitým stromům, keřům a bylinám a kde rostliny mohou v přirozeném rozvrstvení společně působit jak nad zemí, tak v kořenové oblasti, nevznikne uzavřený koloběh vody... Ten je

však předpokladem, aby byl úrodný humus přirozeně obohacován živinami a stopovými prvky z nitra Země.

3/ Bez takového lesa nemůže voda, když v nitru Země dozraje, vystupovat ve formě pramenů a potoků. Nemůže-li voda téci pod ochranou přirozeného lesa, není ani schopná se dále vyvíjet a plnit své přirozené funkce na povrchu.

4/ Přirozený les je jako silová ústředna, která prostřednictvím proudící vody vysílá energii do okolní krajiny.

5/ Takzvané racionální lesnictví se svými metodami výsadby a mýcení způsobuje poruchy komplexní přírody, která sama určuje jakost životních procesů všech organismů.

Proto se tento způsob hospodaření v lese stává v konečném důsledku ohrožením pro samotného člověka, který je postižen klesající biologickou jakostí vody a potravin.

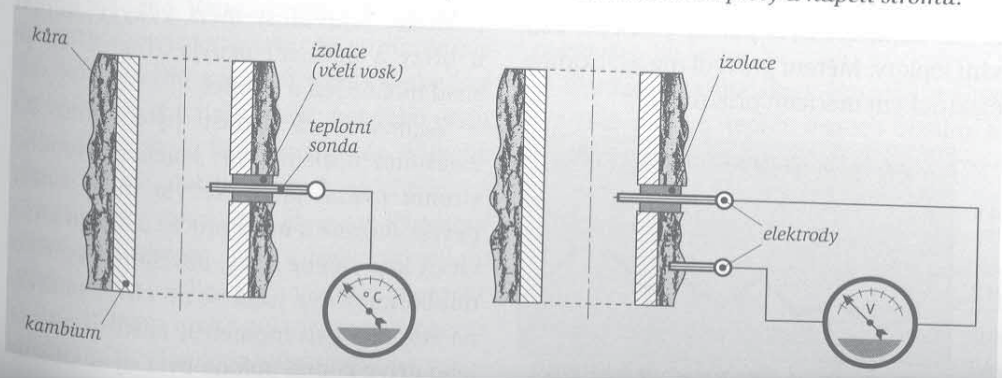
Zelená fronta

Spolu se synem, diplomovaným inženýrem Walterem Schaubergerem, založil Viktor Schauberger v roce 1951 v Rakousku organizaci, která má pracovat ve prospěch ochrany a regenerace zdravého lesa a ochrany životního prostředí ve velkém. Organizace nazvaná *Zelená fronta* se setkala s velkým ohlasem a její činnost přispěla k tomu, že si odpovědná místa v Rakousku konečně uvědomila, že je nutné s ničením lesa přestat. Na světovém kongresu lesníků v Londýně v roce 1951 byli oba iniciátoři Zelené fronty za velkého potlesku poctěni za svou záslužnou práci.

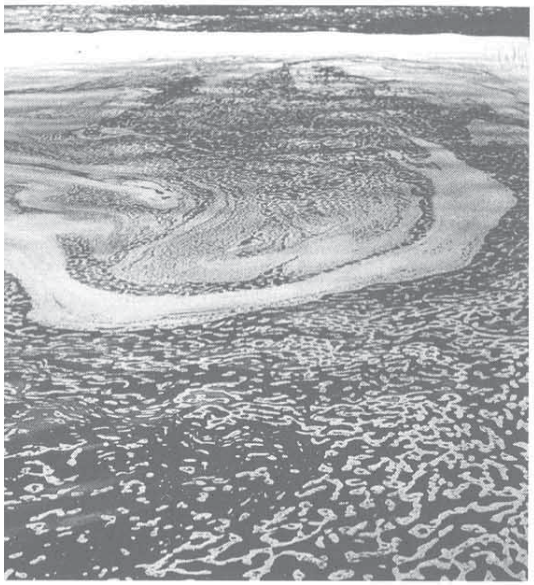
Měření teploty a napětí stromů

Viktor Schauberger se domníval, že stromy, stejně jako lidé a zvířata, mají vlastní druhově specifickou teplotu. Například smrky, jsou-li zdravé, by měly mít (ve středoevropské oblasti) 14 °C. Pokud mají být rostliny zdravé, neměl by být les na půdě, jejíž teplota přesahuje 4 °C.

Walter Schauberger ukázal, že ve stromě lze měřit také elektrická napětí, která vypovídají o jeho zdravotním stavu. Švédští badatelé zabývající se implozí začali taková měření provádět již v 60. letech a později je opakovali. Přinesl jsem o tom zprávu ve článku publikovaném v časopise *Implosion* č. 16 (1965).

Metodika měření teploty a napětí stromů.

Švédská řeka Fyris znečištěná průmyslovými odpadními vodami (foto Sti T. Karlsson).

zlatým práškem, který se pod zvětšovacím sklem jevil jako šupinky. Prášek bezpochyby obsahoval kov.

Tato voda nezamrzala ani v nejtužší zimě, kdy v této výšce nebylo vzácností minus 30 stupňů Celsia. Staří myslivci využívali takové prameny k pokládání želez na lišky; železa zakrytá mechem a zacloněná nikdy nezamrzla a návnada v nich zůstávala měkká a bez zápachu. Čím nižší byla venkovní teplota, tím teplejší byla voda. Při minus 30 stupních Celsia vystoupila teplota vody až na 10 stupňů, zatímco o zvláště horkých letních dnech klesala víc a víc k anomální teplotě plus 4 stupně Celsia.

Popsaný případ se odehrál těsně před první světovou válkou. Během ní byla o 600 až 800 metrů níže vymýcena velká část lesa. Již v příštím roce začal pramen vysychat. Nápadné bylo, že úplně zmizela olejová vrstvička. Voda byla zvětralá a z jejího okolí zmizely nejprve léčivé byliny, později i krátké horské traviny, tolik oblíbené u kamzíků.

Najednou se v této oblasti, která toho byla dosud zcela ušetřena, začala šířit prašivina, které postupně padli za oběť všichni kamzíci. Pokud se někde udržely jejich skrovné zbytky, bylo to vždy v bezprostřední blízkosti podobných pramenů. Ty zůstaly zachovány, pokud poblíž nebo pod nimi nedošlo k mýcení lesa.

Ze systematicky prováděných pozorování tak vyplynul poznatek, že voda nemůže dále stoupat nahoru a nemůže se vytvářet vnitřní napětí, začnou-li se vylučovat těžké kovové látky, protože v zemi v důsledku přílišného mýcení lesa poklesne napětí.

Na ohřátých mýtinách nemohou byliny s charakterem kovů dále prospívat. Kamzíci si už nemohou utvářet krev, která zachovává nezbytné vnitřní napětí zvířat žijících v těchto výškách.

Stejně jako byli následky mýcení lesa postiženi kamzíci, je, jak se Schauberger domnívá, postižen kácením přirozeného lesa z dlouhodobého hlediska i člověk. Schaubergerův názor na les můžeme shrnout takto:

1/ Les nesmí být považován jen za zdroj surovin a základ hmotného blahobytu. Z hlediska vody a úrodného humusu je les nevyhnutelným životním faktorem, zdrojem životní energie a kvalitní výstavby v oblasti všeho živého. Les je „domovinou a kolébkou" vody.

2/ Bez přirozeného lesa, kde je dovoleno růst rozmanitým stromům, keřům a bylinám a kde rostliny mohou v přirozeném rozvrstvení společně působit jak nad zemí, tak v kořenové oblasti, nevznikne uzavřený koloběh vody... Ten je

však předpokladem, aby byl úrodný humus přirozeně obohacován živinami a stopovými prvky z nitra Země.

3/ Bez takového lesa nemůže voda, když v nitru Země dozraje, vystupovat ve formě pramenů a potoků. Nemůže-li voda téci pod ochranou přirozeného lesa, není ani schopná se dále vyvíjet a plnit své přirozené funkce na povrchu.

4/ Přirozený les je jako silová ústředna, která prostřednictvím proudící vody vysílá energii do okolní krajiny.

5/ Takzvané racionální lesnictví se svými metodami výsadby a mýcení způsobuje poruchy komplexní přírody, která sama určuje jakost životních procesů všech organismů.

Proto se tento způsob hospodaření v lese stává v konečném důsledku ohrožením pro samotného člověka, který je postižen klesající biologickou jakostí vody a potravin.

Zelená fronta

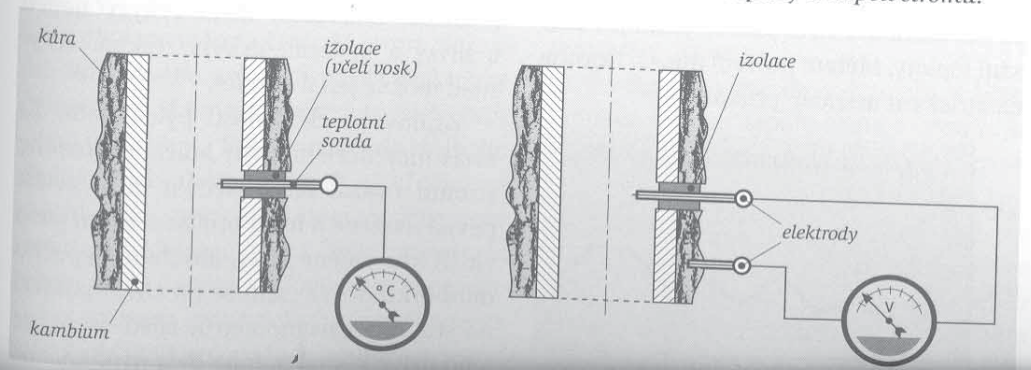
Spolu se synem, diplomovaným inženýrem Walterem Schaubergerem, založil Viktor Schauberger v roce 1951 v Rakousku organizaci, která má pracovat ve prospěch ochrany a regenerace zdravého lesa a ochrany životního prostředí ve velkém. Organizace nazvaná *Zelená fronta* se setkala s velkým ohlasem a její činnost přispěla k tomu, že si odpovědná místa v Rakousku konečně uvědomila, že je nutné s ničením lesa přestat. Na světovém kongresu lesníků v Londýně v roce 1951 byli oba iniciátoři Zelené fronty za velkého potlesku poctěni za svou záslužnou práci.

Měření teploty a napětí stromů

Viktor Schauberger se domníval, že stromy, stejně jako lidé a zvířata, mají vlastní druhově specifickou teplotu. Například smrky, jsou-li zdravé, by měly mít (ve středoevropské oblasti) 14 °C. Pokud mají být rostliny zdravé, neměl by být les na půdě, jejíž teplota přesahuje 4 °C.

Walter Schauberger ukázal, že ve stromě lze měřit také elektrická napětí, která vypovídají o jeho zdravotním stavu. Švédští badatelé zabývající se implozí začali taková měření provádět již v 60. letech a později je opakovali. Přinesl jsem o tom zprávu ve článku publikovaném v časopise *Implosion* č. 16 (1965).

Metodika měření teploty a napětí stromů.

ĚŘENÍ TEPLOTY

iktor Schauberger a jeho syn, Walter chauberger, uvedli, že není pochyb, že aždý druh stromu má individuální teplo-u, která se s každou změnou v životním rostředí stromu nevýhodně zvyšuje, jako dyž nemocný člověk dostává horečku. tanovení normální teploty stromu je dnes éměř nemožné, proto lze velmi těžko zjis-it, jaká je druhově správná. Mohli jsme ouze experimentovat se stromy ve svojí lízkosti, abychom alespoň stanovili opti-nální metodu.

Jako měřicí přístroje jsme použili ob-yklé teploměry a elektrické termočlánky říslušného měřicího můstku. V obou pří-adech jsme vyvrtali otvor o průměru 6 až 3 mm, sahající do středu stromu, do něhož isme zasunuli teploměr nebo měřicí těleso. Abychom zabránili cirkulaci vzduchu, ot-vor jsme dobře utěsnili včelím voskem.

Měření jsme prováděli zčásti u břízy (Betula alba) a zčásti u smrku (Pineus abies). U bříz jsme zkoumali jednotlivě stojící stromy, u smrků jednak kusy stojící jednotlivě, jednak stromy rostoucí ve smí-šeném lese.

Graf A1 ukazuje výsledky naměřené u jednoho exempláře břízy. I když teplota vzduchu činila po celý den 20 °C, byla vnitřní teplota stromu maximálně jen 14 °C. Zajímavé bylo jakoby pulzující kolí-sání teploty. Měření provedl ing. G. Norling elektrickým měřicím přístrojem.

Graf A1: změny vnitřní teploty břízy.

MĚŘENÍ NAPĚTÍ

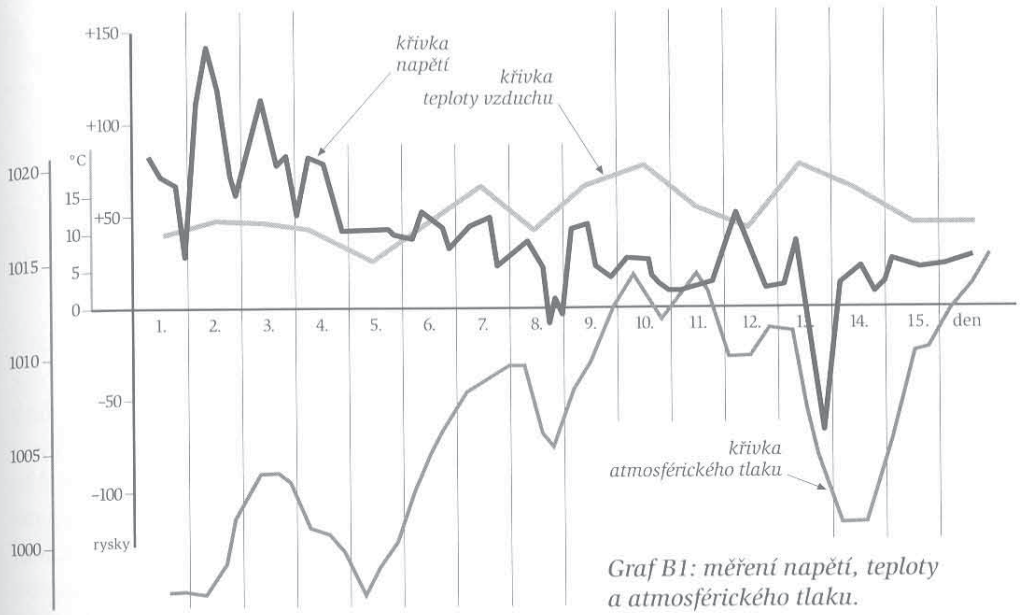
Walter Schauberger objevil, že strom před-stavuje určitý druh biokondenzátoru. Jeho napětí lze měřit multiplexním galvanome-trem (viz *Implosion* č. 14). Svoje výzkumy jsme prováděli v dubnu a květnu. Mělo se při nich zjistit, nakolik by německé a ra-kouské výsledky měření mohly mít para-lely v oblasti Švédska, například co se týče předpovědi počasí.

Jako měřicí přístroj jsme použili gal-vanometr Goerz, typ 167 304, s dvojitým světelným ukazatelem, proudovou citlivos-tí 1 nA a vnitřním odporem 2000 kΩ. Jako sondy jsme použili dva měděné hřebíky.

Přístroj musí zůstat po celou dobu měření zapnutý. Při zapnutí totiž vznikají velmi silné výkyvy napětí, které jen velmi zvolna odeznívají. Teprve pak lze získat vzájemně srovnatelné hodnoty. Bylo by jistě lepší, kdyby bylo možné použít pla-tinové sondy (elektrody), aby se zabránilo jakémukoliv elektrolytickému narušování.

Měření jsme prováděli jen na jedné bříze (Betula alba). Obrázek B1 ukazuje výsledek pro období od 1. do 15. května 1964. Zajímavé při této sérii měření bylo, že napětí, které mělo od 27. dubna hodnotu 40 rysek, se v prvních květnových dnech náhle zvýšilo na více než 100 rysek, ná-sledně se strom olistil a napětí opět prudce pokleslo. Souvislost mezi výkyvy napětí u břízy a počasím nebyla zřejmá. To je snad možné jen u konifer.

Zajímavou zkušeností bylo i toto: Za zvláštním účelem jsem kolem měřeného stromu uvázal lano. Nebylo nijak zvlášť pevně utažené a mezi provaz a strom jsem vložil kus vlněné deky, abychom nepoško-dili borku. Když jsem se po chvíli podíval na stupnici galvanometru, zjistil jsem, že jeho dříve klidná poloha byla nyní značně

Graf B1: měření napětí, teploty a atmosférického tlaku.

narušená. Napětí se výrazně změnilo z po-zitivního na negativní. Dokud bylo lano pevně přivázané, napětí si zachovávalo negativní povahu. Když jsem lano odstra-nil, přešlo napětí opět na pozitivní stranu a několik hodin ukazovalo téměř konstant-ně vysokou hodnotu. Velmi lehký tlak na kůru zjevně stačil k tomu, aby došlo ke změně polarity.

Jiné zajímavé pozorování jsem učinil během jedné bouřlivé noci. Galvanometr byl připojený ke smrku. Napětí bylo pozi-tivní. Při každém prudkém poryvu větru se prudce změnilo na negativní. Výkyvy byly velmi výrazné. Vzpomněl jsem si, že Viktor Schauberger jednou řekl, že strom ze své-ho kořenového systému vysílá elektrické náboje až do nejzazších konečků listů, čímž se posiluje. Také profesor dr. Wilhelm Balters říká: „Jestliže člověk za křovím už necítí vítr, není důvodem mechanické odstínění křovím, nýbrž příčinou utišení větru je, že rostliny v křoví svým energetic-kým oblakem určité polarity vyruší energe-tický oblak větru opačné polarity."

Měření stromů jsme v posledních le-tech opět obnovili a ukazují stále klesající napětí. Viktor Schauberger řekl, že strom ukazuje poměry v Zemi. Klesající napětí možná znamená, že napětí mezi atmosfé-rou a geosférou zvolna mizí, což je něco, co Schauberger předpovídal a považoval za známku umírání přírody.

Vědecká měření stromů

Pokusy jsme prováděli již v 60. letech, v novější době začaly být podobné metody používány i v lesnictví.

Švédská Vysoká škola lesnická v Umei používá měření teplot lesních rostlin ke zjištění, které z nich mají nejlepší vývojové možnosti (III. Vetenskap č. 8/1992).

A hesenský Zemský úřad pro mj. vý-zkum lesa používá elektrodiagnostiku stromů (pomocí elektrod se měří jejich elektrická napětí) ke zjišťování jejich zdra-votního stavu (FAZ 26. 6. 1996).

Návštěva u Adolfa Hitlera

V roce 1934 se o Schaubergerově léčivé vodě doslechl průmyslník R. z Brém a napsal mu, že by rád získal patentové právo pro Německo. Prostřednictvím R. se nakonec doneslo až Hitlerovi, že existuje Rakušan, který má originální představy o technice a zabývá se zvláštními vynálezy.

Rakousko tehdy ještě nebylo anektováno, avšak nálada mezi jeho a německou vládou byla značně napjatá. Jednoho dne přišla od německého vyslance ve Vídni žádost, aby bylo jistému Schaubergerovi uděleno vízum za účelem návštěvy u Hitlera. Schauberger směl předstoupit před Hitlera, který prokázal velmi dobrou informovanost o jeho dřívějších aktivitách a nyní ho požádal, aby předložil své nápady a výsledky bádání. Schauberger vyslovil přání, aby se schůzka konala mezi čtyřma očima, což mu bylo přislíbeno. Při vstupu do Hitlerova pokoje však shledal, že je přítomna ještě jedna osoba, a to člověk, s nímž měl Schauberger již dříve jedno mrzuté setkání — ředitel ministerského oddělení Wiluhn, vysoký úředník Úřadu císaře Viléma.

Schauberger však mohl chvíli nerušeně hovořit, aniž by byl přerušován, a oběma přítomným jasně vylíčil „zvůli akademické techniky" i to, co považoval za nesprávné na Hitlerově čtyřletém plánu a jeho národohospodářských metodách.

Když skončil, Hitler se zeptal: „Co chcete použít místo dnešních energetických strojů a metod?" Schauberger odpověděl: „Dejte mi prostory, personál, nářadí a materiál, který si sám vyberu. Během několika málo měsíců uvidíte, jakými metodami se dá vyrábět energie. Potom si můžete zvolit ty nejlepší a nejperspektivnější."

Hitler: „Jaké však chcete pro své energetické stroje použít pohonné hmoty?"

Schauberger: „Vodu a vzduch, v nich totiž ta síla je."

Hitler zmáčkl tlačítko a vstoupil státní tajemník Keppler. Hitler: „Dejte tomu Rakušanovi, co potřebuje pro své nápady, které mě zajímají; ať dokáže, že má pravdu."

Nato se se Schaubergerem přátelsky rozloučil a Keppler Schaubergera vyvedl ven.

Jen co vyšel, vrhl se k němu Wiluhn a nařkl ho z nerozumu. Obvinil jej, že se k Hitlerovi vetřel a nasadil mu do hlavy idiotské nesmysly. Po prudké slovní výměně odešel Schauberger do hotelu. Poté mu telefonovali z říšského kancléřství, aby se laskavě dostavil. Schauberger však neprodleně odcestoval zpět do Rakouska a hněval se, že vážil cestu do Berlína, jen aby se nechal šikanovat tím „tyranem Wiluhnem". To, na čem se s Hitlerem dohodl, se nakonec neuskutečnilo. O několik let později se však mělo ukázat, že v Německu na Schaubergera nezapomněli.

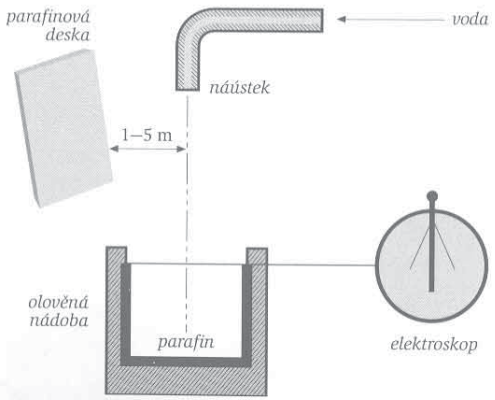
Nové pokusy

Vodní pokusy v Norimberku, elektřina přímo z vody

V roce 1938 byl proveden anšlus Rakouska. Krátce nato dostal Schauberger zprávu od Julia Streichera, že na Hitlerův příkaz mají být Schaubergerovi vytvořeny požadované podmínky. Pro začátek měl dostat k dispozici 10 milionů říšských marek, aby provedl mýcení lesa a v Bavorsku, Horních Rakousích a Čechách postavil plavební zařízení. Pro další výzkumy mu měla být poskytnuta laboratoř profesora Kötschause v Norimberku. Schauberger poté vyrozuměl syna Waltera, který mezitím jako diplomovaný inženýr absolvoval studium na Vysoké škole technické ve Vratislavi, a poprosil ho, aby mu přijel do Norimberka pomoci. Walter nedokázal beze zbytku akceptovat všechny otcovy teorie a v mnoha ohledech byl skeptický. Časem se však přesvědčil o správnosti otcových názorů.

Začali tím, že obnovili pokusnou sérii, kterou Schauberger kdysi provedl společně s dr. Winterem — pokus o získání elektrické energie z vodního paprsku.[22]

Zpočátku to zkoušeli se silným vodním paprskem tryskajícím za vysokého tlaku z hrubých náustků — avšak bezvýsledně. Walter pak přešel k opačnému extrému a pracoval s velmi jemnými náustky a nízkým tlakem. Tehdy se fenomén začal objevovat, přičemž mohla být prokázána napětí až do výše 50 000 voltů. Na Julia Streichera udělaly pokusy velký dojem, a tak do laboratoře povolal fyzika z vysoké školy, aby fenomén vysvětlil. Ten začal okamžitě pátrat po elektrických drátech vedoucích k přístroji. Když žádné nenašel, nakvašeně Waltera požádal, aby mu schovaný zdroj ukázal. Že by tato vysoká napětí vytvářela voda samotná, považoval v zásadě za nemožné. Jelikož to vše ale začínal zvolna chápat a neobjevil žádný podvod, nakonec uznal, že fenomén nedovede vysvětlit. Pokus s vodním paprskem — sám o sobě zajímavý — ani tentokrát nevedl k žádnému praktickému výsledku.[23]

Jednoduchý pokus s vodním paprskem. Jakmile se parafínová deska přiblíží k vodnímu paprsku, ukáže elektroskop výchylku.

[22] Již německý fyzik Lenard experimentoval v roce 1890 s elektrickým fenoménem u vodního paprsku, aby vyřešil problémy s tzv. elektricitou vodopádu. Před ním prováděl podobné pokusy anglický fyzik lord Kelvin.

[23] K pokusu se vrátili švédští badatelé zabývající se implozí. Zprávy o tom byly zveřejněny v *Implosion* č. 6 a v *Kosmische Evolution* č. 1, 1973.

Švédské pokusy s vodním paprskem

Z podnětu Waltera Schaubergera se švédská výzkumná skupina pro biotechniku k těmto pokusům znovu vrátila. Výsledky dosažené do podzimu 1962 byly publikovány v časopise *Implosion* č. 6. Větší zpráva pak následovala v časopise *Kosmische Evolution* č. 2, 1973.

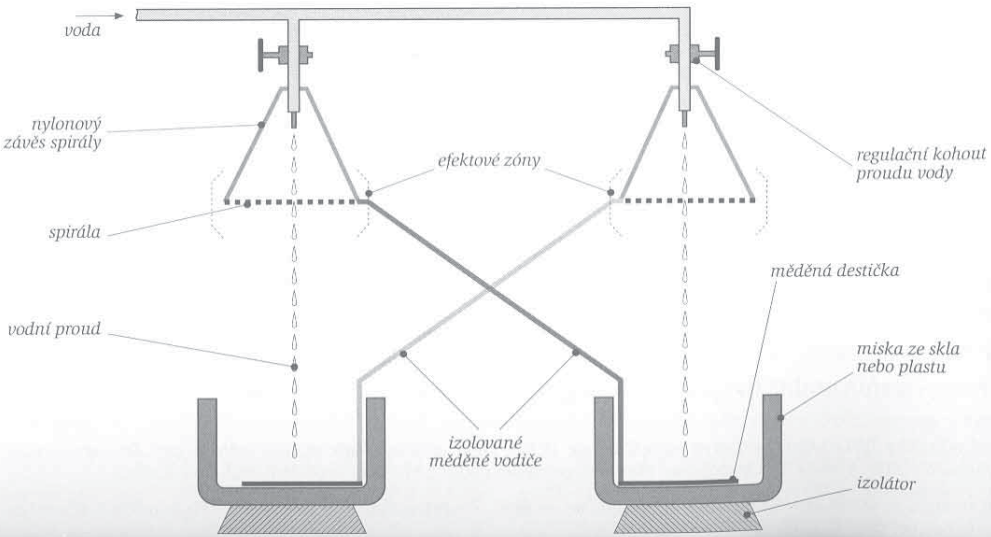
Uvádíme zde krátké shrnutí těchto článků.

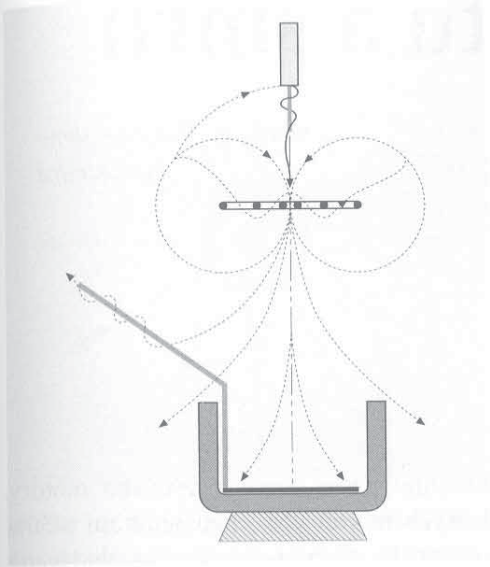
Pokus s vodní forézou

Obrázek dole ukazuje uspořádání pokusu. Dvě trysky (veterinární injekční jehly, průměr 0,3—0,5 mm) jsou přes kohouty napojeny na vodovodní potrubí. Voda, která je každou tryskou individuálně dávkovaná, stéká do skleněné nebo plastové nádoby, postavené na izolátoru (např. sklo). V každé nádobě leží měděná destička. Z každé destičky vede 5—8 mm silný měděný drát k protilehlé trysce. Drát je izolovaný plastovou hadičkou, a to tak, že horní konec hadičky je zatavený. Dolní konce drátů jsou přiletované k měděné destičce. Horní konce jsou dále vedeny ve spirále, jejíž střed se má nacházet přesně pod tryskami. Spirála se pomocí nylonových vláken zavěsí a fixuje tak, aby se nacházela 25—50 mm pod vrcholy trysek. V oblasti křížení musí být mezi vodiči dostatečná vzdálenost, která brání jejich vzájemnému indukčnímu působení.

Funkce: Pomocí kohoutů se nastaví jemný vodní proud. Za několik vteřin se paprsky pod spirálou (kolektory) rozdělí a vodní kapky opisují dráhy schematicky naznačené na obrázku na protější straně nahoře. Některé kapky se obrátí nahoru ke kolektoru, kde protnou závity nebo obkrouží trysku, aby se pak znovu spojily s vodním paprskem. Jiné kapky se pohybují ve spirálových dráhách nahoru a dolů podél měděného drátu, a to se stále užšími závity a zřetelně viditelnou vlastní rotací (spin). Otáčení kapek bývá jak levotočivé, tak pravotočivé.

Fascinující hra kapek je obzvlášť zřetelně viditelná na tmavém pozadí a při bodovém osvětlení.

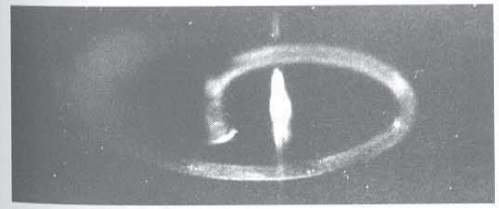
Spirálové dráhy vodních kapek.

Efekty: Při pokusu nastávají velmi specifické elektrické poměry. Napětí mezi tryskami a nádobami může stoupnout až na 20—60 000 V. Kolektory mají opačnou polaritu. Mezi kolektor a zemi můžeme zařadit zářivku, která dává regulováním vodních paprsků buď stabilní nebo jiskřivé světlo. V suché, dobře izolované místnosti se kovové předměty nabíjejí. Přiblíží-li člověk prst ke kolektoru, přeskočí silná jiskra a pohybové vzory se na chvíli zhroutí, aby se za chvíli zase obnovily. Když se v nádobách zvolna nahromadí voda, elektrický náboj se oslabí. Vodu je pak třeba vylít.

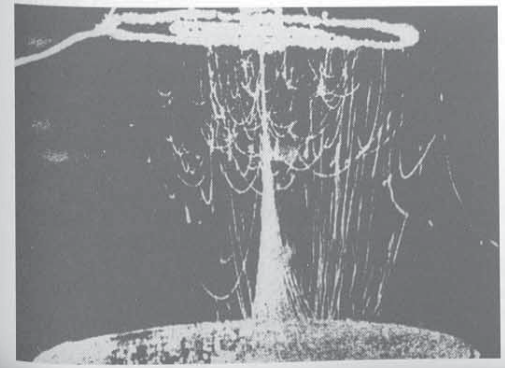
Za určitého nastavení vodního proudu nastal v efektové zóně zvláštní světelný jev: ve tmě dobře viditelný modrý, oscilující svit. Když se do blízkosti kolektoru zavěsí rentgenový film ve světlotěsném obalu, dojde k jeho osvitu.

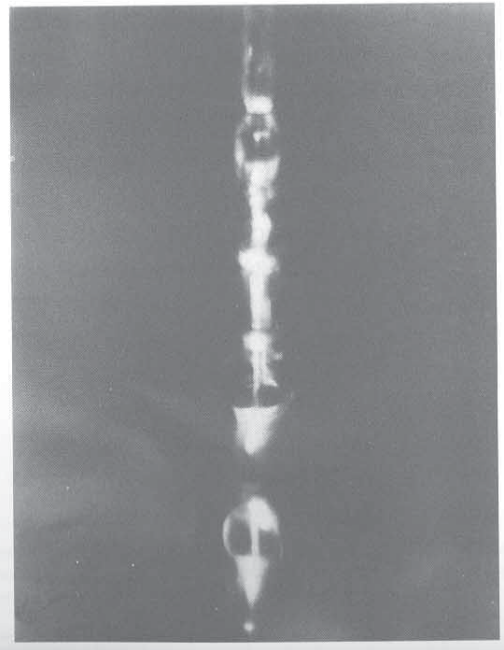
Osoby pobývající v místnosti s vodní forézou po několika hodinách subjektivně zaznamenaly různé druhy tělesných obtíží, například nespavost. Viktor Schauberger proto při podobných pokusech nosil olověnou zástěru, aby se chránil.

Pokusy prováděné v 90. letech na různých místech Švédska ukázaly klesající napětí, což naznačuje zhoršování jakosti vody.

Fota G. Norlinga: světelný jev ve spirále ▲, jeho zvětšení ►, pohybový vzor vodních kapek.▼

Pohyb k životu a smrti

Panta rei. Všechno plyne.
Herakleitos

Dvě formy pohybu

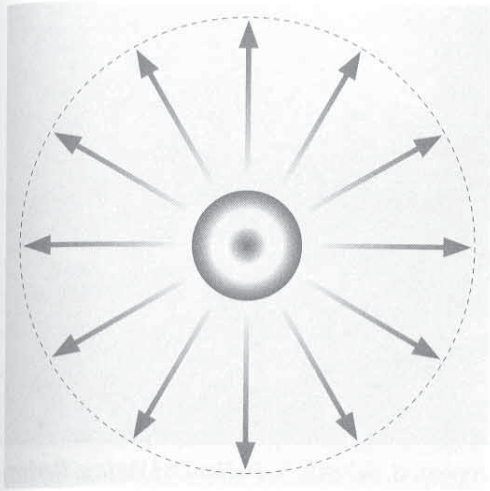
I když byl Schauberger do roku 1934 zaměstnán především stavbou plavebních zařízení, zabýval se i mnoha jinými problémy. Zčásti to byly výše popsané přístroje pro regulaci a regeneraci vody, zčásti otázka, zda lze z vody získat využitelnou energii. Studiem přírody a na základě vlastních experimentů objevoval stále více kontrastů mezi způsobem, kterým pracuje příroda, a technickými metodami lidí. Byl čím dál víc přesvědčený, že technická opatření vynutá lidskou rukou ohrožují život a brání vývoji. Přitom to nebylo ani tak znečištění vzduchu a vody, které měl na mysli. Tyto okolnosti považoval za druhotný problém, i když je samozřejmě bylo třeba brát vážně. Doléhala na něj jiná prvotní otázka: Jestliže nyní veškerý technický vývoj vypadá tak, že má natolik závažné následky pro les, vodu, zemi a vše živé, pak musí být chyba v principu tohoto vývoje. Není tedy technika, která vede k tak závažným poškozením přírody a pracuje s tak nízkou účinností, od základů špatná? Její nízká účinnost ho udivovala už dlouho. V této souvislosti řekl:

> Naše moderní technika se naproti tomu chová jako sedlák, který na jaře zasadí sedm brambor a na podzim sklidí jednu. Všechny parní stroje a výbušné motory, kterých je svět plný, nepracují ani s 50% účinností. Více než polovina dodávané energie se zničí, nepřinese žádný užitek. Co je toho příčinou?

Příroda mu na tuto otázku záhy poskytla odpověď a on ji formuloval takto: „Pohybujeme se nesprávně, používáme nesprávnou formu pohybu." Všechno, co o pohybu vody, krve a šťáv objevil, nyní ukázalo svou univerzální platnost. V přírodě existují dvě formy pohybu — jedna destruktivní, druhá konstruktivní, přinášející řád — které neustále působí v dynamické rovnováze.

Která forma je budující a která ničící? Schauberger odpověděl takto:

> Pohyb, který tvoří, vyvíjí, zušlechťuje a buduje, je pohyb po cykloidní prostorové křivce, tedy spirálový pohyb zvenčí dovnitř směrem k centru pohybu — to jest pohyb centripetální, dostředivý. V přírodě ho nacházíme všude tam, kde pracují budující síly: ve spirálových mlhovinách ve vesmíru, v pohybu naší planetární soustavy, v pohybu vody, krve a šťáv. Rozkládajícím, rozpouštějícím pohybem je naproti tomu pohyb centrifugální, odstředivý. Pohybující se médium spěje z centra ven k periferii. Je to „přímý" pohyb. Částečky v médiu jsou doslova vymršťovány z centra k periferii. Médium se uvolňuje, rozpouští a rozpadá. Příroda tento pohyb používá, aby rozpustila opotřebované komplexy (např. mrtvý organismus, pozn. aut.) a pak z jednotlivých zlomků koncentrujícím pohybem znovu poskládala nové formy, nové celky. Centripetální, cykloidní spirálový pohyb odpovídá klesající teplotě, kontrakci a koncentraci. Centrifugální pohyb znamená totéž co stoupající teplota, teplo, rozpínání, expanze a exploze. V přírodě dochází k neustálému vzájemnému působení obou forem pohybu, avšak budující pohyb musí převažovat, aby vůbec mohl probíhat vývoj.[24]

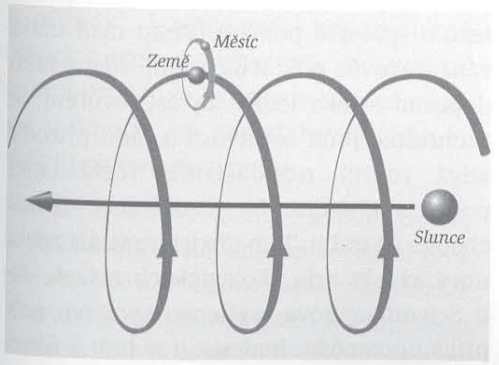

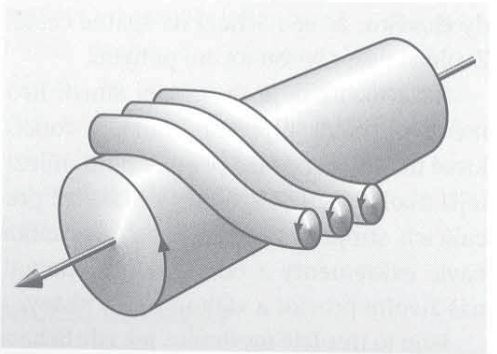
Rozkládající, explozivní, expanzivní pohyb.

Technika smrti, nebo biotechnika[25]

Co mají různé formy pohybu společného s moderní technikou? O to právě jde, říká Schauberger, je to alfa a omega jeho učení: celá naše technika je postavena na rozpouštějícím a rozkládajícím pohybovém principu. Pracuje převážně s teplem, spalováním, explozí a expanzí. Schauberger tím má na mysli, že nízká účinnost, s níž se tato technika potýká, je důsledkem odporu přírody proti destruktivnímu principu vytvářenému člověkem.

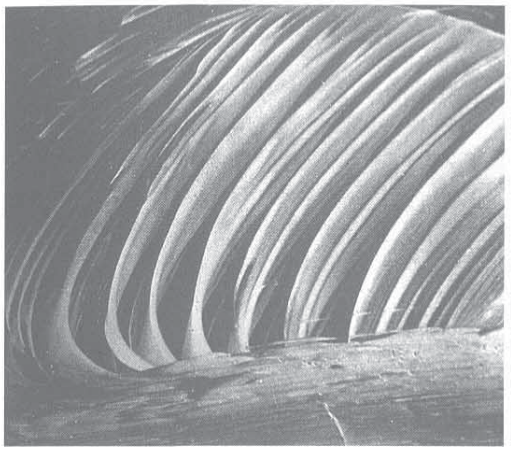
Názor Viktora Schaubergera na budující, centripetální, planetární pohyb „o sobě, v sobě a kolem sebe". Vlevo pohyb Země a Měsíce kolem Slunce (bez ostatních planet). Vpravo Schaubergerova otáčející se proudová vlákna opředená opět otáčejícími se proudovými vlákny atd.

[24] Centrifugální formě pohybu odpovídá ve fyzice princip entropie (všechny energetické procesy směřují k maximální neuspořádanosti), centripetální forma naproti tomu odpovídá negativní entropii, jak se vyskytuje mj. v biologickém potenciálu živých buněk, tedy řádovému potenciálu energie (viz E. Schrödinger: *What is Life*, Cambridge, 1951).

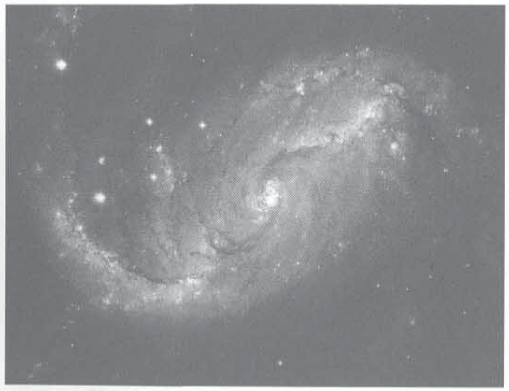
[25] Schauberger chápal *biotechniku* jako přirozenou techniku prospívající životu. Dnes má tento pojem jiný význam.

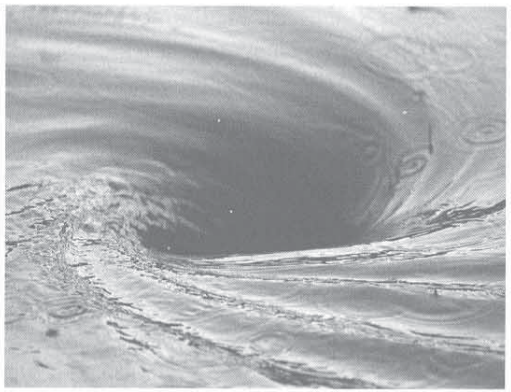

Pohyb v kapce vody. Z Schöpfung aus dem Wassertropfen, G. Schenk, K. H. Henssel Verlag, Berlín.

Kosmický vír, spirálová mlhovina (foto ESA).

Spirálový pohyb ve vodě (foto stock.xchng®).

Tepelná ztráta, zvukový útlum, odpor vzduchu – co jsou jiného než signály přírody člověku, že se nachází na špatné cestě? Zvolil si nesprávnou formu pohybu.

Naše technika je technikou smrti. Kromě příšerného plýtvání uhlím a ropou, které mají v rovnováze přírody plnit důležitější úkoly, než být spáleny v bláznivě pracujících strojích, zanechává tato technika navíc exkrementy a odpad, které otravují náš životní prostor a vtahují ho do zkázy.

Jsou to troufalé myšlenky, jež zde Schauberger vyslovuje – a to již ve třicátých letech! Dnes jeho pohled do budoucnosti už nezní tak podivně, neboť žijeme uprostřed ekologické krize a takřka denně slýcháme, jak výzkum odhaluje škodlivé účinky „exkrementů" naší techniky. Schaubergerova teze o špatném pohybu přesto není uznávána a člověk pokračuje úplně stejně jako doposud a jako jediná bytost Stvoření se prohřešuje proti celistvosti a řádu přírody, když rozvíjí rozpouštějící, rozkládající pohyb a důsledně tím do universa přivádí chaos a anarchii. Tato představa vnáší zcela nový aspekt i do ekologických otázek. Je-li Schaubergerova myšlenka správná, pak příliš nepomůže, budeme-li si hrát s filtrováním výfukových plynů, odsiřováním ropy a zajišťováním bezpečnosti atomových elektráren. Veškerá tato opatření nemohou ukončit destruktivní působení na vše živé,

protože základní technický princip exploze a jaderného štěpení zůstává tentýž.

Schauberger chce energii vyrábět jinou cestou – cestou biotechnického principu. Tedy metodou, při níž se použije cykloidní forma pohybu, která zpřístupňuje pozitivní energii, v nadbytku přítomnou ve vzduchu a vodě. Schauberger, jak sám řekl, problém vyřešil tím, že v principu ukázal cestu, kterou se lidská technika musí vydat, nechceme-li si co nevidět přivodit zkázu. Atomová technika, štěpení atomu je vrcholem, a zároveň konečným bodem techniky smrti, která vede lidstvo krok za krokem k zániku. Během posledních let svého života se Schauberger pokoušel naléhavě varovat před hrozící katastrofou:

> Náš cíl je tedy všude na veřejnosti dávat ve známost, a především upozorňovat vlády, že a proč je einsteinovský způsob získávání energie štěpením atomu prohřešením se proti život budující tendenci přírody a že lze atomovou energii získávat a využívat zcela bezpečným, životu sloužícím způsobem, přizpůsobíme-li se prostřednictvím biotechniky implozi přírody.

Schauberger ve svých implozních strojích usiloval o napodobení „implozního principu přírody". Jakmile začal kritizovat způsob práce explozivních strojů, zdůrazňoval, že implozní stroje by byly jedinečné mimo jiné i tím, že by nepotřebovaly žádnou zvláštní pohonnou hmotu:

> Jedná-li se o silový stroj, je třeba do něj vložit k překonání odporu devětkrát tolik energie ve formě pohonné látky, než kolik se získá energie ve formě elektřiny nebo pracovního výkonu. Podle tohoto principu, který rabuje Zemi a vyvolává vražedný boj o její energetické zdroje, pracují nesmírně nehospodárným způsobem – centrifugálně – výbušné motory. Implozní motory však pracují centripetálně, svou pohonnou hmotu si vyrábějí samy diamagnetickou úpravou vody a vzduchu; nepotřebují žádné další pohonné látky, ani uhlí, ani ropu, ani uran, ani štěpením atomu získanou atomovou energii, neboť mohou energii (atomovou sílu) vytvářet v neomezeném množství biologickou cestou – téměř zdarma! Přehlédlo se tedy, že i energie jsou bipolární a záleží pouze na druhu pohybu médií Země, vody a vzduchu, jaký druh energie vyvstane. Může to být bioelektrická rozkládající energie, nebo biomagnetická levitující energie.

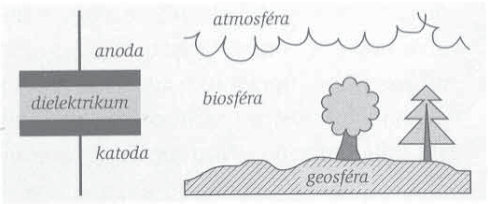
Profesoři na univerzitách a vysokých školách učí jen formu pohybu působící převážně centrifugálně, založenou na zvyšování tlaku a tepla, domnívá se Schauberger. Vůbec neznají její opak, převážně centripetální pohyb, který způsobuje pokles tlaku a teploty a vyvolává to, co on nazývá „implozní silou".

Imploze a diamagnetismus

Tyto Schaubergerovy pojmy – úhelné kameny ve stavbě jeho teorií – lze jen obtížně pochopit a vysvětlit. Vždycky si stěžoval, že co poznal z větší části intuitivně, nedokáže přeložit do odborných fyzikálních pojmů. Pokus reprodukovat zde jeho výklad o diamagnetismu nechť je tedy považován za velmi fragmentární.

ZNIČENÍ BIOSFÉRY

Hnací silou života na Zemi je podle Schaubergera bipolarita mezi negativně nabitou geosférou a pozitivně nabitou atmosférou. Mezi těmito nabitými sférami se nachází

Paralela elektrického kondenzátoru a pozemského biokondenzátoru.

biosféra, velmi tenká a citlivá vrstva života, která obsahuje všechny naše životní faktory – kyslík, uhlík a vodu. K nim patří rovněž úrodná půda a mnoho dalšího. Fyzikálně lze tento fenomén přirovnat ke kondenzátoru a nazvat jej, podle jedné ideje Waltera Schaubergera, „biokondenzátorem".

Kondenzátor je zařízení sloužící k ukládání a vydávání elektrického náboje. V nejjednodušší formě se skládá ze dvou kovových destiček oddělených izolací, z takzvaného „dielektrika".

Kvalita kondenzátoru, tzn. schopnost pojímat a ukládat elektřinu, je zcela závislá na kvalitě „dielektrika", tedy na jeho izolační schopnosti. Když připojíme žárovku k pólům nabité baterie, rozsvítí se. Když ale oba póly navzájem připojíme přímo k sobě, vznikne krátké spojení a baterie se zničí. Jestliže se poškodí „dielektrikum" kondenzátoru, takže zmizí jeho izolační schopnost, zničí se kondenzátor.

V „biokondenzátoru" je „dielektrikem" především voda, která je silným izolátorem. Voda v zemi, v řekách, jezerech, jako vodní pára v atmosféře nebo proudící šťávy ve vegetaci zabraňuje krátkému spojení mezi atmosférou a geosférou, takže se jejich náboje mohou přirozeně vybíjet ve výstavbě života. Pokud ale voda mizí, lesy jsou káceny – inu, pak nastoupí poušť a veškerý život umře. Takových příkladů je dnes ve světě bohužel příliš mnoho.

NOVÁ NAUKA O PRVCÍCH

Viktor Schauberger nebyl spokojený s vědeckou naukou o prvcích. Proto vyvinul vlastní. Ve svém intenzivním biologickém chápání přírody dělil prvky na „otcovské oplodňující" a „mateřské plodící". Oplodňujícím prvkem byl jen kyslík (a snad halogeny fluor, chlor, brom atd. a jiné látky obsahující kyslík). Plodícími prvky, resp. látkami, byly všechny uhlíkaté sloučeniny (Schaubergerem mnohdy nazývané „alotropní uhlíkaté látky") a všechny ostatní prvky včetně kovů a minerálů. Všechny tyto prvky se mohou vyskytovat jak ve formě hmotné, tak ve formě energetické a éterné. Co se týče vodíku, neměl Schauberger jasno. Zpočátku se domníval, že vodík je jen „nosným prvkem" pro uhlík a kyslík, později však zastával názor, že také patří k oplodňujícím prvkům. Je obtížné sledovat v této věci jeho myšlenky.

Jasné však bylo, že tato hlavní skupina prvků je bipolární a prvky navzájem stále reagují. Tvoří podle něj „emulze", což ale nemělo nic společného s emulzí v obvyklém významu. Mnohem spíše měl na mysli, že to je „intenzivní splynutí" v něco nového. I prvky se tedy podle něj chovají jako živé organismy, což podle jeho názoru také jsou. Důležité u emulze je, aby byla vyvolána „cykloidním" pohybem. Jen tak totiž mohou převážit plodící prvky, což je k pozitivnímu vývoji nezbytné. Schauberger se domníval, že takzvaná syntéza (emulze) uhlíku a kyslíku je základem všech pochodů v přírodě. Může však probíhat dvěma různými způsoby, které jsou totožné s výstavbou a odbouráváním v přírodě.

Pozitivní výstavbová syntéza probíhá při „pozitivním tepelném spádu", tedy při pohybu teploty směrem ke 4 °C a při „pohybu po cyklodiní prostorové křivce".

Kyslík se při tom stává pasivním a uhlíkaté látky aktivními a mohou kyslík pojímat do sebe. Negativní odbourávací syntéza probíhá při „negativním tepelném spádu", tedy při pohybu teploty směrem od 4 °C a při „expanzivním nebo explozivním" pohybu. Tady se stává aktivním kyslík, který pak spaluje pasivní uhlík. Tuto syntézu výlučně používá dnešní technika, a jestliže je totožná s odbourávající účinností přírody, vytváří vždy rozpouštění a neustálý zpětný chod evoluce života.

KOLOBĚH ŽIVÉ SUBSTANCE

Schauberger se domníval, že živá hmota prochází věčným koloběhem. Příroda nebuduje vždy všechno z jednoduchých prvků, ale jako stavební kameny používá i zbytky mrtvých organismů, ovšem teprve po dalším vývoji v látkové výměně Země, která je podobná jako látková výměna člověka. A tak jak se tato hmota proměňuje i na fyzickou (duchovní) energii, jsou i tyto „domněle" mrtvé zbytky, jimiž jsou především tukové (uhlíkaté) látky, molekulárními přeměnami v „planetárním cykloidním" pohybu Země přeměňovány a zušlechťovány, aby pak přivedly evoluci o krok dál.

Jako vysvětlující příklad zde Schauberger uváděl kamenouhelné formace, v nichž Země jako pozůstatky z pravěku přeměnila a uložila kamenné uhlí spolu s jeho „redukčními hodnotami", petrolejem a plynem, coby jedinečnou rezervu pro výstavbu života ve všech nadcházejících časech.

Schauberger se tedy domnívá, že pozůstatky mrtvých organismů se dostávají do země a zbytky, především tukové (uhlíkaté látky), jsou zde v čemsi na způsob látkové výměny a za spolupůsobení katalyzátorů a „planetárního pohybu Země", v řadě molekulárních přeměn (redukcí), zhodnocovány. Nové útvary, které tak vznikají, nazývá různě: „energeticko-látkové koncentráty", „jakostní látky", „bipolární stopové prvky", „chromozomy, prazdroje života", „mikrozymy" apod. Ty se postupně dostávají do vody nebo do vzduchu:

> Tyto prazdroje výše zmíněné výstavby síly jsou energetickými koncentráty, které se – podle svého stavu – nazývají atomem, stopovými prvky nebo chromozomy, jež se se znečištěním (tzv. ‚sedimenty') v trilionech vznášejí i v médiích vodě a vzduchu. Redukované fosilie, které tedy představují nanejvýš vytříbené fyzické pozůstatky života, čekají na opětovný pohybový podnět, aby se mohly proměnit v atomární nadsíly čtvrté prostorové dimenze, i v tomto stavu však korpuskulárního druhu. Při tom je ovšem rozhodující, zda výše zmíněný vzruchový podnět působí expulzivně, nebo impulzivně. Prvně jmenovaný slouží k vytváření rozkladné atomární energie, posledně jmenovaný k vytváření levitační síly, která je možná jen s pomocí klesajícího, rekreujícího, látkovou výměnu osvěžujícího tepelného spádu.

Každý růst překonává svou levitační silou gravitaci. A tato Schaubergerem výše popsaná levitační síla byla oním „diamagnetismem", tedy silou jak budující, tak „vytlačující". Tento Schaubergerův výklad vývoje od „fosilií" k „energeticky-látkovým koncentrátům" je zároveň popisem „imploze". Je velmi důležité ji poznat, protože byla základem jeho teorie o „biostroji". I z jeho statí *Zurück zur Kultur* (Zpět ke kultuře, 1932) a *Unsere sinnlose Arbeit* (Naše nesmyslná práce, 1933) vyplývá, že se již tenkrát velmi zajímal o takzvanou „syntézu kyslíku s uhlíkem", avšak ze zcela no-

vého hlediska. Biochemie je chemií uhlíku: život na Zemi není bez uhlíku myslitelný. To Schauberger dobře věděl, ale i v tomto ohledu měl nové nápady. To ukázal již ve stati o dunajském problému (1932):

> Voda je tedy v organismu Země nositelem uhlíkatých a kyslíkatých skupin a zároveň nositelem všech organických pochodů, které budují veškerý život v přírodě.

Záhy však zjistil, že tato syntéza a z ní vzešlé energetické koncentráty, ukryté ve vodě a vzduchu, se mohou stát pohonnými prostředky nového druhu strojů kopírujících přírodu:

> Tyto prasíly lze téměř zdarma vytvářet v každé žádané silové formě, jen když se věrně, ve formách odpovídajících přírodě, okopíruje způsob pohybu Země. (...) Tyto tukové látky jsou hlavním prvkem přírody, spočívajícím v alotropii (mnoho skupenských stavů, pozn. aut.), ve všech růstových formách. Kdybychom je ve studeném procesu látkové výměny, tedy za správného, přirozeného zředění, nechali proudit prostřednictvím výše zmíněných sacích a tlakových sil, vznikla by elementární výstavbová a výtlaková síla „diamagnetismu".

ŘADA PROBLÉMŮ

Co však měl Viktor Schauberger na mysli všemi těmito označeními, „stopovými prvky", „chromozomy" atd., spočívajícími v „sedimentech"?

Sedimenty měl patrně na mysli velmi jemně rozptýlené částečky materiálu, vznášející se ve vzduchu a ve vodě, například minerály, jejichž sedimentům ve vodě připisoval velký význam pro energetické procesy probíhající ve vodních tocích. V roce 1943 tyto sedimenty nazval také „molekulárními re-vývojovými částečkami". V těchto molekulách jsou, podle jeho názoru, „jako do rakve vložené stopové prvky, chromozomy" atd. V roce 1943 je nazval také „elementárními prvky vody, biochemickými atomy" a v roce 1946 „ztuhlými (vykrystalizovanými) energetickými koncentráty" a již začátkem roku 1940 se domníval, že vyřešil problém, jak „jaderné hodnoty těchto jakostních látek" mechanickým rozmělňováním opět rozložit na plodící a oplodňující prvky, aby pak byly ihned přeměněny na nové sloučeniny.

> Na základě spolupůsobících chladících a podněcujících vlivů a pomocí katalyzačních podporovatelů přeměny dvojitého druhu nebo pomocí tzv. oligodynamických záření organické syntézy (...) má její produkt metafyzický charakter.

Zde tedy načrtává možnost uvolnit na základě „přestavby molekuly" energii těchto „jaderných hodnot" ve stroji. Pro nás je těžko pochopitelné, že stroje mohly být poháněny Schaubergerem popsaným druhem organických sil.

STROJNÍ TEORIE

Jak vznikla? Schauberger k tomu napsal:

> Po desetiletí trvajících pokusech se mi podařilo vyvolat klesající rekreující tepelný spád a s ním molekulární přeměnu, která slouží vytváření koncentrujících reakčních sil, jimiž lze s exaktní prokazatelností získat zhruba devítinásobek výkonových sil oproti metodám produkce sil používaným dnešní vědou, protože v tomto případě lze „mikrozymy" spočívající v každé mediální hmotě, nazývané biologem bipolárními stopovými prvky a lékařem chromozomy, přeměnit na levitační síly = diamagneticky přebité druhy výstavbové a výtlakové energie; v tomto případě nabude účinnosti nanejvýš 10 % domněle nevyhnutelných pohybových odporů. To vypovídá o tom, že klíčem k výrobě vývojově prospěšných druhů atomové energie je molekulární přestavba, které lze docílit za pomoci klesajícího = rekreujícího (osvěžujícího) tepelného spádu.

A domníval se, že tímto způsobem může i „kalorické" tepelné energie přeměnit na energii kinetickou:

> Mechanickým tepelným ekvivalentem 1 kcal je 427 mkg práce. Kdyby se podařilo

> přeměnit beze ztrát 1 kcal za 1 sekundu na mechanickou energii, získali bychom 427/75 = 5,7 PS doplňkových (vývojově prospěšných) druhů energie.

V oddílu *Historie Schaubergerových strojů* se na tato tvrzení podíváme blíž. Za Schaubergerovou snahou o strojní výrobu především nové životní síly, „životní kvality" v přírodě, se skrývala jeho velká obava z rozpadu biosféry. Dnešní technika a její pracovní metody uvolňují jen síly ničící přírodu. Kvalita životních forem a procesů se proto neustále zhoršuje. Evoluce se ubírá nazpět a mizí i duchovní kvalita lidí. Děsivý je především úpadek vody a potravin. Spolu s velkým biologem Raoulem Francem se Viktor Schauberger domníval, že západní lidstvo musí kvůli stále prázdnějším potravinám „umřít u prostřeného stolu". A Schauberger byl toho názoru, že příroda je již tak zničená, že se v dohledné době nemůže sama zotavit. Podle něj je třeba jí pomoci implozní technikou. Jeho stroje však v žádném případě nebyly obvyklými stroji:

> Nejde tady o zlepšený způsob výroby strojní síly – tedy o lepší obchod – ale de facto o bytí, nebo nebytí lidstva vůbec. Mé stroje ... podporují přirozený vývoj, zatímco všechny technické stroje vyvolávají zpětný vývoj – račí chod...

Tím rozhodujícím a novým bylo, že jeho stroje vyráběly „diamagnetismus" = levitační síly, tedy síly výstavby a výtlaku. Že jako „odpad" produkovaly také obvyklou strojní sílu, bylo pozitivní i v tom smyslu, že tímto způsobem mohly například nahradit výbušné motory.

Jak jsme viděli, měnil ve svých teoriích Schauberger často pojmy a označení. To lze chápat, protože se vždy snažil učinit své názory srozumitelnými. Ať už tomu bylo s touto Schaubergerovou strojovou teorií jakkoli, byla to v každém případě velkolepá myšlenka a zdá se, že je nutné se jí zabývat i v budoucnosti. Jeho pokusů o uskutečnění těchto nápadů se dotkneme v kapitole nazvané *Historie Schaubergerových strojů*.

Schaubergerův energetický výzkum

Zdá se, že je nezbytné nyní podat historický přehled vývoje Schaubergerových teorií o energii a konstrukci energetických strojů.

Schaubergerovo pojetí otázky energie

Jak vyplývá z toho, co již bylo řečeno, zaujímal Schauberger ke konvenčním metodám výroby energie nanejvýš kritický postoj. Všechny je lze redukovat na rozkládající, resp. odbourávající princip, jak co se týče účinků odpadních produktů, tak v souvislosti s jejich subtilnějšími účinky na organický život. Především napadal používání fosilních paliv jako uhlí a ropy, protože se domníval, že jsou nutná pro tvorbu vody. Kdyby došlo k vyrabování uhelných a ropných ložisek, úplně ze Země by podle něj zmizela i voda. Uhlí a ropa obsahují výše zmíněné vysoce jakostní „stopové prvky" z dřívějších forem života. Atomovou energii, štěpení atomu jako stavebního kamene života, považoval za vrchol ničení a konečnou fázi této bídy.

Schauberger byl však kritický i vůči vodním elektrárnám. Byť není jejich ničivý účinek vždy očividný, přesto existuje. Když voda prochází turbínami, rozbíjejí se její přirozené struktury — zčásti katalytickým působením oceli, zčásti nesprávným pohybem, k němuž je voda nucena. Schauberger zdůrazňoval, že horští zemědělci v Rakousku nezavlažují pole vodou, která prošla turbínami, neboť se tím „vyprázdnila" a zbavila síly. To vše je podle něj ďábelský tanec techniky smrti, k němuž se přidala i technika na výrobu energie.

> Kruh v tomto reji uzavírá energetický technik. Uhlí, tento chléb Země, a tam, kde se dosud v dostatečné míře vyskytuje, voda, tato krev Země, se starají o získání energie. Teprve pár desetiletí se člověk hrabe v náhodně nalezeném bohatství. Voda poháněj ící jeho závody je stále horší, katastrofy na Zemi jsou čím dál strašlivější, protože člověk Zemi ukradl uhlíkaté látky — její chléb, její krev — vodu a její duši — energie (v atomu, pozn. aut.). Člověk však pracuje bez přestání dál a jeho bída narůstá.

Schauberger zastával názor, že je nejvyšší čas vydat se jinou cestou.

Nová pohonná látka získávaná biosyntézou

Jedinou oklikou, kterou se Schauberger vydal ve svém úsilí za objevením náhrady za explozivní techniku, byl vývoj přechodné formy prostřednictvím pohonné látky, která by se dala použít v obvyklých výbušných motorech, aniž by vznikaly nebezpečné výfukové plyny. Vycházel ze svého objevu, že voda nacházející se v cykloidním pohybu má za určitých okolností schopnost umožnit syntézy nejrůznějšího druhu. Za tímto účelem změnil konstrukci přístroje, v němž vyráběl léčivou vodu. Pokusil se v něm dosáhnout žádané syntézy uhlovodíků na vhodné palivo. Z méněcenných surovin měl být vytvořen produkt o vysokém obsahu energie. Hovořilo se o tom, že při určitých příležitostech měl štěstí a získal v přístrojích stopy produktů podobných petroleji. On sám se na několika místech ve svých spisech vrací k „vodě o vysoké potenci", kterou nyní dokázal vyrobit v „repulzátoru":

> Pokud se však voda rozpráší ve válci a do rozprášeného skupenství se přidá trochu vzdušného kyslíku, pak stačí lehký tepelný tlak vytvářený klesajícím pístem, aby se vysoce potentní mateřská voda rychlostí blesku proměnila ve vzdušné skupenství.

Odpadní plyny této „vody o vysoké potenci" byly téměř srovnatelné s obvyklým vydechovaným vzduchem a neobsahovaly žádné jedy. Obtíže spojené s tímto pokusem byly však vskutku velké a jen zřídka se mu poštěstilo dosáhnout stejných výsledků, i když postupoval vždy exaktně.

Pstruží turbína

Schaubergerovo úsilí o dosažení nových forem získávání energie se v první řadě projevovalo ve snaze zkonstruovat stroj, který by dokázal vyrábět použitelnou energii přímo ze vzduchu a vody.

Spolu s dipl. ing. Winterem experimentoval v letech 1931 až 1932 s cílem vyrobit elektřinu přímo z vody. Výsledky však měly hodnotu pouhé kuriozity. Schauberger se tedy znovu pustil do studia problému pohybu pstruha a zkoumal energii, která se z vody zjevně dala využít. Nyní se domníval, že problém vyřešil: pstruh přijímá vodu ústy a žábrami ji vypouští. Nastavením žáber (které jsou vystavěny jako systém téměř mikroskopických vodicích lišt) uděluje vodě silný „zavíjející pohyb" (jiný výraz pro cykloidní prostorovou pohybovou křivku, pozn. aut.) a současným působením jistých stopových prvků zabudovaných v žábrách se z vody stává „juvenilní" voda, jak ji Schauberger označoval. Je to voda s novými fyzikálními vlastnostmi. Jelikož tato voda pak vytéká ze žáber a proudí podél oválného rybího těla, dochází díky jejímu složení k silným reakcím s obvyklou vodou v potoce. Kolem těla vzniká jakýsi plášť z takových reakcí, které působí jako protitlak vůči proudu vody v bystřině. Regulováním tohoto tlaku žábrami může pstruh buď nehybně stát, nebo bleskově plavat proti proudu.

U ptáků našel Schauberger odpovídající zařízení v křídlech. Protože vzduch při pohybu křídel proudí pery, vznikají silné savé víry, které ptáka unášejí vpřed. Schauberger říkával, že ptáci nelétají, ale jsou létáni. Ryba neplave, nýbrž je plavána.

Když tenkrát skončil u Steinharda, nepřijal nové zaměstnání, ale plně se věnoval experimentům a práci s veřejností, již naléhavě varoval před důsledky technického rozvoje. Ve třicátých letech kolem něj bylo skutečně mnoho rozruchu. Zařízení k plavení dříví, výroba léčivé vody i jeho prudké útoky na techniku budily zájem i odpor. Zaznívalo nemálo hlasů, které se domnívaly, že je třeba ho zavřít.

S velkými obtížemi se později pokoušel vyřešit problém konstrukce stroje, který by dokázal kopírovat „pstruží" fenomén; tento problém ho zaměstnával po celý zbytek života.

Události během války

Během války Schaubergter přerušil pokusy v Norimberku a v době, kdy byl jeho syn povolán do armády, se vrátil do Rakouska. Za nějaký čas dostal příkaz, aby se dostavil ke zdravotní prohlídce, s odůvodněním, že bude penzionován. Ukázalo se však, že prohlídku inicioval Svaz inženýrů a architektů.

Nic zlého netuše, dostavil se na předepsané místo, byl však poslán na jinou kliniku na „speciální vyšetření". Jeho úžas a zoufalství neznaly mezí, když se náhle ocitl zavřený v blázinci. Pochopil, že se ho odpůrci zase jednou pokusili zneškodnit, okamžitě mu však došlo, že jeho jediná šance, jak se dostat ven, spočívá v tom, že se bude chovat naprosto klidně a umírněně a potlačí cholerickou povahu.

Po dlouhém čekání ho vyšetřil mladý lékař, jenž po krátkém vyptávání pochopil, že pacient je naprosto normální. Přivedl nadřízeného, profesora Fötzla, který Schaubergera nechal urychleně odvést ze sálu, v němž se zdržovali jen duševně choří.

Po zopakování testu se lékaři přesvědčili, že Schauberger je zcela v pořádku. Nato jej odvedli k profesoru Wagner-Jaureggovi, který ho ještě jednou vyšetřil a vystavil osvědčení, že je duševně zdráv a „vysoce inteligentní". Když chtěl profesor Fötzl tuto zvláštní událost důkladně prověřit, ukázalo se, že nelze vypátrat, kdo Schaubergera na psychiatrickou kliniku poslal. V této věci nebylo možné zjistit žádnou další skutkovou podstatu.

Historie Schaubergerových strojů

Jelikož se o Schaubergerových strojích a přístrojích napsalo — a bohužel stále ještě píše — mnoho nesmyslů, uveďme si následující podložené skutečnosti.

NOVÁ TEORIE ENERGIE

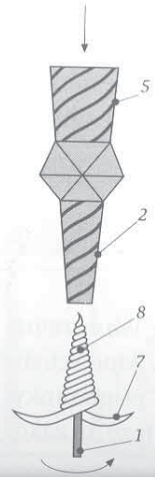
V roce 1926 vynalezl Schauberger vířivou trubici a ve stejném roce si nechal patentovat paprskovou turbínu (viz obr. dole), která byla z této trubice odvozena. Už tehdy přišel na myšlenku, že stroje a přístroje kopírující přírodu by jednou měly osvobodit člověka od těžké práce a že podstatný při tom bude spirálový pohyb. Trubici vyvinul složením dvou plavebních žlabů. V trubici objevil stejný pohyb jako ve vodních tocích. A napsal:

> Šroubovicová trubice je trubice pro vodu povolanou k životu. Skutečně živá síla... V rotační trubici se ruší tření, centruje se a tím se uvádí do rotace, plná zemská tíže se uvádí do rotace... Moje turbína zkonstruovaná na této bázi [musí] mít téměř 100% účinnost... Jako nejvyšší bytost má člověk možnost podmanit si všechno, dokonce i Zemi. Vzduch, voda, oheň pracují v této chvíli na 100 %, člověk jen musí řídit tento stroj...

Výpočty ukázaly, že rychlost v trubici činila 50,2 m/s a turbíny, které by bylo možné s takovou trubicí postavit, by měly miniaturní rozměry.

Přesto už o jeho turbínách nebylo slyšet. S těmito novými nápady začalo pro Schaubergera něco, co bychom dnes označili za změnu vědomí. Plně se pak tato změna projevila začátkem třicátých let.

Během roků strávených ve státních službách ve dvacátých letech, když stavěl například velké plavební zařízení v Neubergu, byla vůči němu byrokracie Spolkového lesního úřadu pochopitelně velmi nepřátelská, někteří vědci se však o jeho objevy a teorie zajímali a chtěli s ním spolupracovat. Kromě profesora dr. Forchheimera to byli profesoři na Vysoké škole pro půdní kulturu ve Vídni, mj. rektor profesor dr. Hauska, který vyzval vládu, aby na této škole financovala výzkum v Schaubergerově věci. Schaubergerův pracovní styl v té době poskytoval společnou bázi ke spolupráci s vědci. Pozorování v neporušené

Paprsková turbína. Podle patentu č. 114740, 15. 1. 1930. Patentové nároky:

1. Paprsková turbína vyznačující se tím, že v ose paprsku je umístěn kuželovitý jezdec, na jehož plášti (7) jsou připevněny vývrtkovitě, resp. šroubovitě probíhající lopatky (6).

2. Paprsková turbína podle nároku 1, vyznačující se tryskovou trubicí (2) opatřenou žebry (5), která rotují ve směru otáčení jezdce.

přírodě byla východiskem pro jeho novou vodohospodářskou techniku, práce však spočívala na vědecky zajištěných základech, jako jsou např. teplota, hustota vody, rychlost, spád, zemská rotace atd.

Když v roce 1929 opustil státní službu, věnoval se patrně obsáhlým studiím v přírodní vědě, filozofii, historii a mytologii. A vše bylo zřejmě zaměřeno na celostní pojetí života na Zemi, především historii a cíl evoluce. Již na počátku třicátých let vytvořil Schauberger jasnou základní teorii o životě. Byla to „věčná přeměna hmoty v energii a energie opět ve zmnoženou a zušlechtěnou hmotu". Tento princip časem dále doplňoval. Věčná přeměna, evoluce, se odehrává ve stupních a každý nový krok staví na předchozích. Zbytky mrtvých organismů klesají do půdy a pohybem Země se zhodnocují. To platí především pro „tukové zbytky" (Schaubergerův termín), tedy uhlíkaté sloučeniny, zejména uhlovodíky. Uhlík je totiž nejdůležitějším stavebním prvkem života. Spolu s kyslíkem, v syntéze uhlíku a kyslíku (při níž je „přítomen" i vodík), vznikají životně nezbytné reakce, které jsou mj. důležité pro kvalitu evoluce.

Toto Schaubergerovo přesvědčení bylo také impulzem jeho plánů na vývoj strojů a přístrojů, které byly vlastně „bioaparáty" a měly vyrábět především „evoluční energii", když kopírovaly syntézu uhlíku a kyslíku.

ROZCHOD S VĚDOU

V sérii článků v časopise *Die Wasserwirtschaft* v letech 1930 až 1931 Viktor Schauberger poprvé publikoval své připomínky k energetickým poměrům a teze o zákonech pohybu vody.

Dobrá spolupráce Schaubergera s výzkumníky skončila náhle v roce 1932. Ministerstvo zemědělství v tom roce vydalo výpravnou obrazovou publikaci *Dunaj* za spoluúčasti celé řady vynikajících vědců. Když se zjistilo, že v ní je zařazen i příspěvek Viktora Schaubergera, v němž ostře kritizuje vědeckou úpravu vody, a především regulaci Dunaje, nastalo velké zděšení. Aby se odstranila tato vada na kráse, kniha byla okamžitě stažena.

Začátkem třicátých let pak Schauberger konstruoval tzv. přístroje na výrobu léčivé vody, které vzbudily značný rozruch.

VZDUŠNÁ TURBÍNA

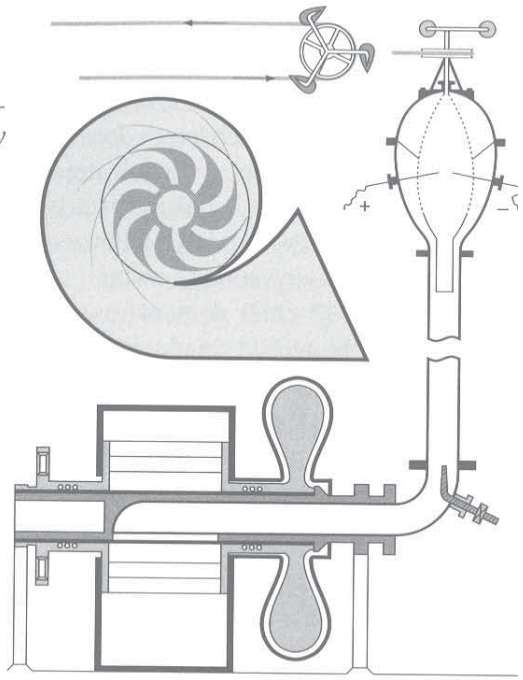
V roce 1931 byla patentována Schaubergerova „trubice s dvojitou rotací". Trubice byla později použita v jeho vzdušné turbíně (viz protější stranu nahoře). Schauberger se domníval, že turbína může vyvinout sílu 10 000 PS a přinést revoluci v letecké technice. Věřil, že dospěl k cíli, o jehož dosažení usiloval dvacet let, tzn. nahradit uhlí, ropu a vodní sílu. Energicky také pracoval na zdokonalení tohoto stroje, v roce 1943 však napsal, že turbína vytvořila „absolutní vakuum" a pak se rozbila. Pokusy vzdal, avšak domníval se, že turbína je prototypem k „létajícím bombám" V1 a V2.

NOVÉ STROJE

Okolo roku 1936 pracoval Schauberger na různých přístrojích a strojích, o nichž se příliš neví. Jedním z nich byl stroj, který měl „spalováním za studena" vyrábět jak teplo, tak chlad.

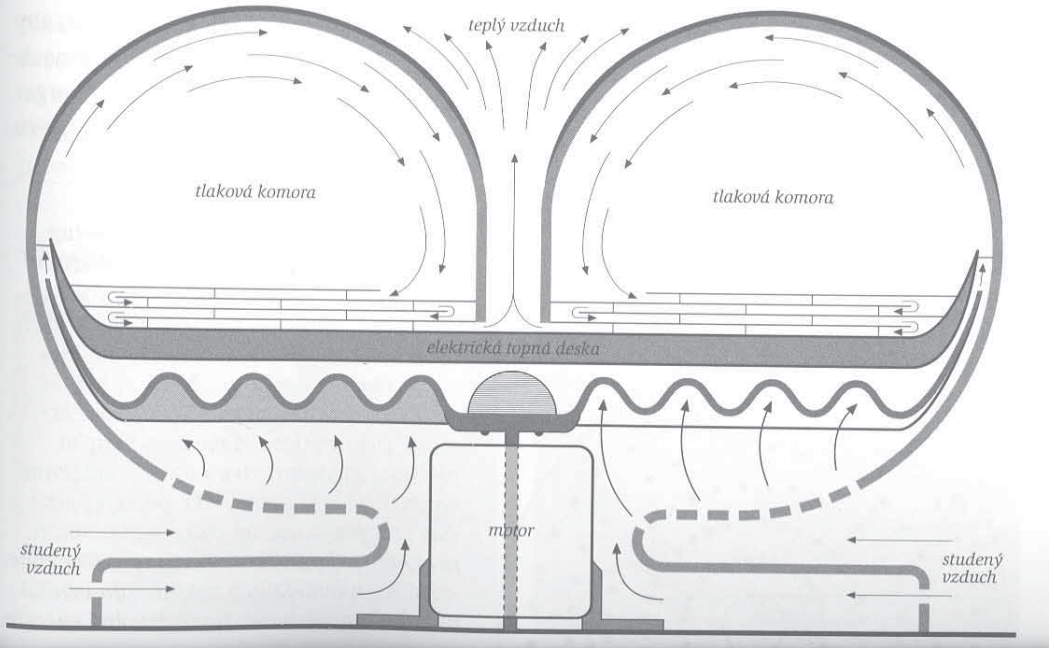
Jiný přístroj byl zamýšlen pro „atomovou přeměnu". Schauberger tehdy napsal,

Vzdušná turbína. Podle patentu č. 145141, 15. 11. 1935. Patentové nároky:

1. *Vzdušná turbína, vyznačující se tím, že vzdušné masy jsou ve dvojité rotační trubici uváděny tak intenzivně do pohybu, že v důsledku třecího tepla a tepla přiváděného zvenčí vznikají teplotní rozdíly mezi okrajovými vzdušnými masami a vzdušnými masami proudícími v ose trubice; tyto rozdíly vedou ke studeným vyrovnávajícím pochodům v dvojité rotační trubici, jejichž konečným účinkem je téměř naprosté vakuum.*
2. *Vzdušná turbína podle nároku 1, vyznačující se tím, že čisté spalování probíhá v komoře oddělené bezpečnostní sítí, která je směrem dolů trubicovitě prodloužená.*
3. *Vzdušná turbína podle nároků 1 a 2, vyznačující se tím, že s ní spojený setrvačník rotuje v prostoru se silně zředěným vzduchem.*
4. *Vzdušná turbína podle nároků 1 až 3, vyznačující se tím, že přívod vzduchu se děje rázově štěrbinou v hřídeli.*
5. *Vzdušná turbína podle nároků 1 až 3, vyznačující se tím, že odvádění výfukových plynů se děje vyhřívanou trubicí, v níž panuje vyšší teplota, než jakou mají výfukové plyny.*

Stroj na výrobu tepla a chladu (přípravný model ke „klimátoru").

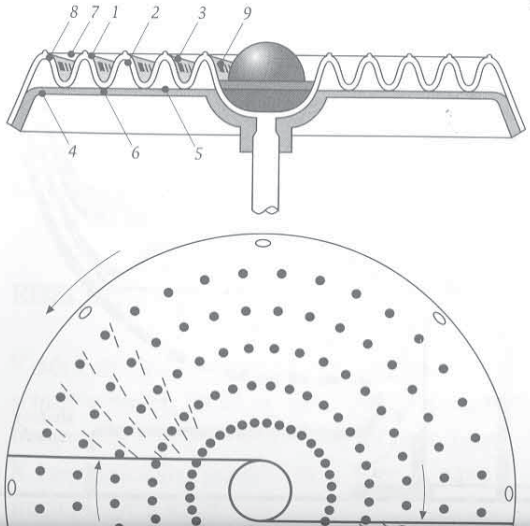

že chce svých 42 patentů spojit do jediného, aby ochránil svůj objev atomové přeměny. Byla to ona „atomová přeměna", které chtěl ve čtyřicátých letech dosáhnout ve svých „repulzínách" a „repulzátorech", aby těmito „bioaparáty" zajistil výstavbové energie přírody. Provozními médii v těchto přístrojích byly jen vzduch a voda.

V roce 1937 chtěl demonstrovat svůj stroj na výrobu tepla a chladu, který podle jeho pokynů vyrobily Siemensovy závody. Když ale lidé v továrně v Schaubergerově nepřítomnosti a přes jeho zákaz stroj spustili, tak se při teplotě 4000 °C roztavil. Další pokusy s tímto typem stroje ukázaly, že vytváří nebezpečné záření, a Schauberger od nich upustil. Později tento stroj nazýval „klimátor".

VÝVOJ BĚHEM VÁLKY

V roce 1939 Schauberger oznámil, že vynalezl „repulzátor". O výrobu se zajímaly velké firmy. Pravděpodobně to byl stejný přístroj, o jehož patentování zažádal začátkem roku 1940: „Zařízení na tekutá a plynná média..."

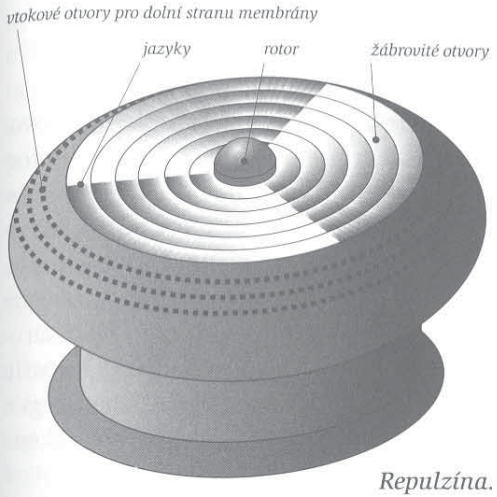

Hlavní částí byl určitý druh centrifugy, sestávající z měděné „dvojité membrány" s vlisovanými soustřednými „drážkami" vlnitého tvaru. Centrifuga mohla pomocí malého elektromotoru dosáhnout obvodové rychlosti 330–500 m/s. Když byl mezi membrány přiveden například vzduch, jeho molekuly se měly rozpadnout, aby se pak spojily v nové sloučeniny. Zároveň se také měla uvolnit energie. Ta měla představovat „jakostní látku" pro výstavbu přírody.

Prototypem dvojité membrány byly vodní toky v neporušené přírodě. Ve vodě pulzující a vířící mezi břehy nalezl Schauberger model ke svému repulzátoru. Vodní křivky nazýval „křivkovými generátory", které vodu nabíjejí energií, aby se pak vybíjela do okolní půdy.

Krátce na to, v květnu 1940, uzavřel Schauberger smlouvu s firmou Kämper ve Vídni a Berlíně. Začal se konstruovat a montovat jeho repulzátor, který měl sloužit především jako motor pro letadla a ponorky. Zkonstruovány měly být i zcela nové modely čerpadel. Do věci se záhy vmísilo OKW (Vrchní velitelství wehrmachtu) a prohlásilo ji za „tajnou". Schauberger byl přímo podřízen jednomu Göringovu

K přihlášce patentu z 1. 3. 1940: Postup k atomové přeměně kapalných, tekutých nebo plynných látek. Zařízení je vícestupňovou centrifugou. (1–2) Kruhové měděné desky. (3) Vlnitá přechodová komora. (4–5) Opěrné desky. (6) Izolační kotouč. (7) Krycí desky s otvory. (8) Tlakové komory. (9) Drážky. Při rychlém pohybu prochází médium otvory v (7) a drážkami do přechodové komory (3), působící jako sací komora. Nastává tlakové maximum, při němž je vyráběna bio-elektrická energie, která štěpí molekuly v médiu. Tím vzniká prostřednictvím nové syntézy volná energie.

Repulzína.

pobočníkovi. Kämpera později zatkli a výrobu repulzátoru (v té době Schauberger repulzínu ještě nazýval repulzátorem) předali vídeňské firmě Kertel. V té době byla velká nouze o materiál. Membránu se pokoušeli vyrobit ze „starého měděného plechu", což ale nebylo možné. Po dlouhém čekání dostali konečně povolení k nákupu nové mědi.

Brzy se vynořily nové problémy. Říšský patentový úřad nechtěl uznat Schaubergerovy patentové nároky. Do věci se vložily SS a zbrojní inspekce. Obě zpočátku vyjádřily ochotu podpořit jeho práci materiálem, prostorami a personálem.

Začátkem února 1941 pokročily práce u Kertela alespoň natolik, že Schauberger mohl patentovému úřadu zaslat fotografii repulzátoru. Stroj sice ještě nebyl hotový, snímek však ukazoval jeho provedení. Fotografie je jediným věrohodným snímkem tohoto stroje zhotoveného u Kertela. Existují i jiné snímky, které však zjevně zachycují pouze modely.

Aby ukázal, jak daleko pokročila výroba repulzíny do konce ledna 1941, zaslal Viktor Schauberger fotografii patentovému úřadu v Berlíně.

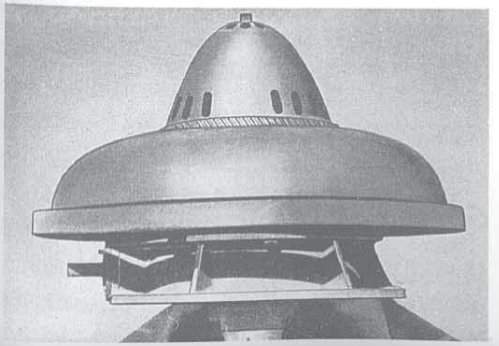
Napsal k tomu:

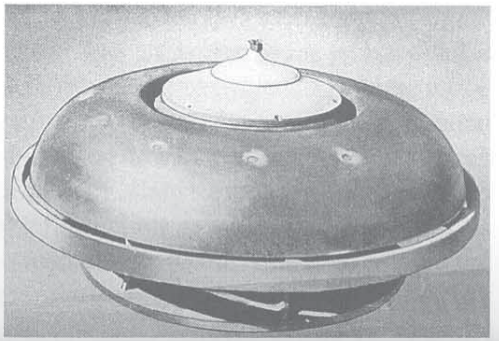
> Vlnitá membrána (měď, silně postříbřená) má na obou stranách jazykovité nástavce, které zakrývají žábrovité štěrbiny umístěné na vnějších křivkách. Za vysokých otáček (20 000 až 30 000 za minutu) jsou zachycovány velké vzdušné masy... Na fotografii vidíme jak žábrovité štěrbiny, tak jazyky.

Po válce se tvrdilo, že tyto modely „létajících talířů" byly vyrobeny u firmy Kertel. Podle Viktora Schaubergera však byla u Kertela postavena jen repulzína, tak jak je vyobrazena na výše uvedeném snímku.

Začátkem července poslali Schaubergera náhle do Sudetengau. Dlouho se obával,

Schaubergerovy modely „létajících talířů".

že zbrojní inspekce práci u Kertela překazí, místo aby ji podpořila. Nyní mu oznámili, že práce bude pokračovat ve zbrojních závodech v Nejdku (u Karlových Varů). Tehdejší ředitel nejdeckých závodů na počátku šedesátých let vyprávěl, že se tenkrát se Schaubergerem potkal a vedl s ním řadu diskusí, nenašel však možnosti, jak v práci na jeho strojích pokračovat. Repulzátor by v takovém případě býval musel být přebudován, a na to nebyl čas. Zbrojní výroba byla nejdůležitější.

Schauberger později líčil, že ho po návratu do Vídně posílali od jedněch zbrojních závodů ke druhým a že OKA (Vrchní velení armády) repulzátor zabavilo a poté vyzvalo gestapo, aby Schaubergera zatklo, což však gestapo odmítlo udělat. Nakonec ho s jeho strojem poslali k Messerschmittovi do Augsburku, kde byl stroj kvůli několika trhlinám v membráně zničen.

V polovině roku 1942 se Schauberger vrátil do Vídně. V říjnu mu OKA sice sdělilo, že „jeho přístroje jsou teď zase volné", zároveň mu však zbrojní inspekce oznámila, že ho již nebude podporovat. Také gestapo o něj, jak se zdálo, ztratilo zájem.

Taková byla situace až do května roku 1944, kdy se o Schaubergerův výzkum začal zajímat schirašský hejtman a pověřil několik vídeňských dílen, aby mu pomohly. Všude ale měly zbrojní práce přednost před vším ostatním a žádnému podniku nezbýval čas na práci pro Schaubergera, ani Kertelovi.

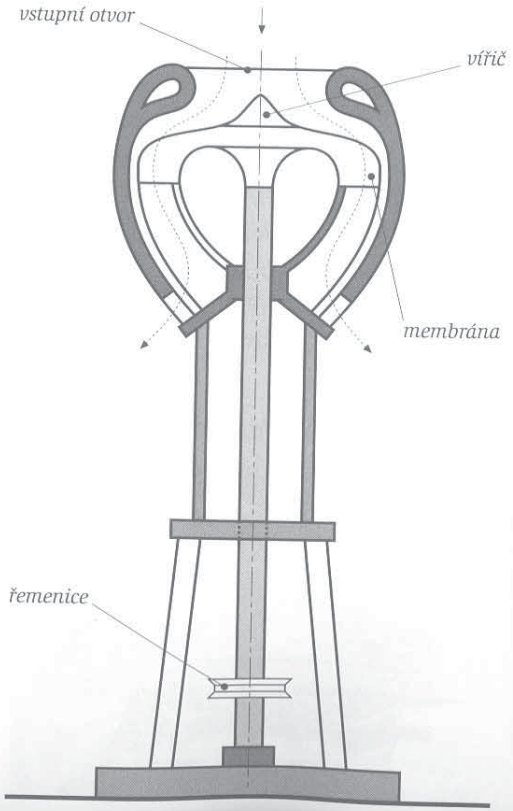
Konečně si Schauberger mohl v jedné malé dílně objednat novou repulzínu (název „repulzátor" mezitím změnil na „repulzína"). Výroba však ztroskotala. Na konci roku 1943 tu tedy stál bez stroje, o který tak dlouho bojoval. V prosinci mu patentový úřad s konečnou platností oznámil, že jeho patenty nemůže schválit.

DO KONCENTRAČNÍHO TÁBORA MAUTHAUSEN

Dne 20. dubna 1944 byl Schauberger povolán do wehrmachtu a do zbraní SS. Krátce nato mu Technický úřad v Linci sdělil, že se má hlásit v koncentračním táboře Mauthausen u Lince. Tady fungovala spousta dílen a pracovalo zde mnoho inženýrů a školených dělníků. A gestapo bylo zárukou, že Schaubergera nebude nikdo rušit nebo sabotovat jeho práci. Schauberger nebyl vězněm, nýbrž sloužícím vojákem a musel poslouchat rozkazy velení.

Velitel, plukovník Ziereis, ho přijal těmito slovy: „Přemýšleli jsme o vašich výzkumech a domníváme se, že na nich něco

Repulzína zkonstruovaná v Mauthausenu; schematický náčrtek.

je. Můžete si tedy vybrat, co vám bude milejší: převzít vedení výzkumného tábora, skládajícího se z uvězněných techniků a fyziků, abyste vyvíjel stroje, které budou poháněny vámi objevenou energií – anebo vás pověsíme."

Schauberger pochopitelně zvolil první alternativu a tak začala etapa intenzivní výzkumné práce.

Z řady vysoce vzdělaných techniků a odborníků si za spolupracovníky vybral Němce dipl. ing. Wolfganga von Putlitze, ing. Ludwiga Götze, Poláky ing. Viktora Jezierského a strojního zámečníka Stanislava Rezniezeka a Čecha dr. Miloslava Jasinského. On sám dostal čas od času dovolenou a mohl odjet do Vídně pro výkresy a další podklady. Navštívil ho tam velitel Inženýrské školy SS ve Vídni-Rosenhügelu, dipl. ing. Schröder, který se zajímal o jeho výzkum a podrobně studoval podklady. Schauberger si stěžoval na špatné poměry v Mauthausenu, kde ani technické zázemí pro výzkum nebylo uspokojivé. Dr. Schröder mu navrhl, aby se přesunul do Inženýrské školy.

Krátce poté ho však ještě jednou povolali, tentokrát k pluku ve Vratislavi, se kterým musel jako zástupce velitele roty odejít do Itálie. Jakmile tam dorazil, obdržel rozkaz k návratu do Vídně, kde mu dr. Schröder oznámil, že nyní bude se svými spolupracovníky převeden do Automobilově-technického učiliště (KTL) ve Vídni (zvaného též Inženýrská škola SS). K tomu došlo 29. 9. 1944. Schauberger byl nyní považován za civilního podnikatele v povinné službě a musel si říkat Paul Förster. To, že se nachází ve škole SS, bylo tak tajné, že ho armáda hledala jako zběha.

Později byli Putlitz, Götz a Rezniezek odesláni zpět do Mauthausenu a povolán byl odtamtud český mechanik Josef Lhoták. Až do konce války byli pak Jezierski, Jasinský a Lhoták jeho spolupracovníky. Jezierski byl výjimečný konstruktér a mezi ním a Schaubergerem se vytvořilo hluboké přátelství. Stroje, které začaly být vyvíjeny již v Mauthausenu, byly novým modelem repulzíny a repulzátoru. Repulzína byla zřejmě zamýšlena jako letecký motor a repulzátor jako nový model přístroje na zušlechťování vody, speciálně pro biosyntézu (výrobu pohonné látky).

V Inženýrské škole byly poměry a technické možnosti zpočátku vskutku velmi dobré.

Strážný oddíl však Schaubergera záhy obvinil, že spolupracovníkům dává příliš velkou svobodu. Byl převeden do Mauthausenu, kde mu velitel Zireis hrubě vynadal. Schauberger mu však vysvětlil, že „slušné" zacházení je nutné, aby spolupracovníci mohli plnit úkoly, které jim zadává. V opačném případě nelze podle něj očekávat v této věci úspěch.

S blížícími se spojeneckými vojsky se však technické podmínky víc a víc zhoršovaly. Již v polovině října si Schauberger do deníku poznamenal, že bombardování a nedostatek materiálu práci velmi ztěžují. Je třeba, psal, pracovat se starým materiálem, který byl získán například z „tankových hřbitovů" a jež bylo mj. velmi obtížné svářet. Často bylo možné pracovat efektivně jen několik málo hodin. Z velké části byli lidé nuceni sedět v krytu nebo uklízet po bombardování. Také stroje byly čím dál poničenější.

DO LEONSTEINU

V zimě se situace ještě zhoršila a v únoru 1945 přesídlila Schaubergerova skupina do

Leonsteinu, jižně od Lince, kde mělo být v závodech na výrobu kos zřízeno nové pracoviště. Nezbytné stroje však Štýrské závody dodaly teprve o měsíc později. V práci bránily i další těžkosti, například nedostatek vozidel, a když přišel začátkem května konec války, nebyly přístroje — repulzína ani repulzátor — hotové. Jeden tepelný přístroj, tzv. klimátor, se nacházel teprve v počátečním stadiu.

Dva dny před koncem války byl Schauberger s pomocníky uvězněn a všichni měli být převezeni do Mauthausenu. Jelikož Schauberger větřil zradu a měl důvodné podezření, že mají být všichni zavražděni, pokusil se tomu — velmi rozčilen — zabránit a prodělal při tom záchvat mrtvice. Na příkaz vojenského lékaře jednoho armádního oddělení v Leonsteinu nesměl být transportován a musel zůstat v posteli. Druhého dne se Lhoták a Jasinský vrátili s propouštěcími listinami. Třetího z nich, Jezierského, našli v táboře Američané a odvezli s sebou na americké velitelství v Řezně.

PO VÁLCE

Schauberger se rozloučil se svými dvěma muži, kteří mu dali písemné dobrozdání, že s nimi vždy dobře zacházel.

Schauberger jim dal trochu peněz, načež 8. 5. 1945 vyrazili na cestu domů. Strážný oddíl uprchl a Schauberger s rodinou byl v táboře sám, když dorazily první americké jednotky. Američané všechno prohledali, výkresy i přístroje, a řekli, že Jezierski se co nevidět vrátí, aby se Schaubergerem mohli pokračovat v práci. Tak se i stalo, ale jen na krátkou dobu. Potom přišli další Američané, kteří zavedli podrobné výslechy a vyšetřování. Jezierského si kvůli falešnému udání z krádeže zase odvezli a Schauberger byl poté skoro půl roku na svobodě. Při zničení vídeňského bytu však o všechno přišel a pokusy o získání nového bytu pomocí úřadů byly až do konce roku 1946 marné.

Po nových výsleších byl Schauberger v říjnu 1945 dán pod ostrahu rakouského četnictva. Jeden americký důstojník mu oznámil, že není uvězněn, ale ostraha je nutná pro jeho ochranu. Zjevně se obávali, že by ho mohli unést Rusové. Nebyl tedy ve vězení, ale žil tam se svou rodinou v malém bytě. Mohl se volně pohybovat v nejbližším okolí a přijímat návštěvy. Jeho nástroje měly až na další zůstat na místě a měly být drženy pod zámkem. Již v květnu však Schauberger poslal přístroj na úpravu vody („repulzátor") do nedalekého lázeňského města Bad Hall, kde byl jeho bratranec lékárníkem. Schauberger navrhl, aby zde byly tyto přístroje používány jako léčebné. Repulzátor však zůstal stát v předsíni a zanedlouho ho zničil čpavek vytékající z chladicího zařízení.

Do podzimu 1946 byl tedy Schauberger vázán v Leonsteinu a nemohl se věnovat praktické práci. Pilně však psal jak okupačním mocnostem, tak rakouským úřadům. Snažil se získat jejich pomoc při hledání bytu a vytvoření nových výzkumných možností. Vše ale bylo marné. V březnu 1946 byl znovu propuštěn, teprve v prosinci 1946 však mohl přesídlit do Lince, kde měl sice malý byt, avšak žádnou dílnu ani laboratoř. V seznamu věcí převezených do Lince byla uvedena i jedna repulzína a jeden klimátor „v dobrém stavu". Repulzátor (přístroj na úpravu vody) poslal hned po skončení války, jak bylo uvedeno, do Bad Hallu. Je tedy pravda, co řekl později, totiž že Američané mu nevzali žádný jeho přístroj.

Tři konstruktéři vypovídají o tom, jak s nimi Schauberger v Mauthausenu zacházel

Viktor Jezierski: Jako stálý spolupracovník a konstruktér, který byl od prvního dne nuceně zaměstnán u vedoucího vývojové práce „Schauberger" zčásti v Mauthausenu, zčásti ve Vídni a v Leonsteinu, potvrzuji, že to bylo neustále na život a na smrt a že já osobně jsem unikl popravě jenom díky tomu, že mě spoluvězni ukryli mezi mrtvolami v krematoriu v Mauthausenu až do příchodu Američanů. — Pan Schauberger se nás vězňů i přes nejtvrdší výtky ustavičně zastával, a kdykoli to bylo možné, nás chránil a zachránil nám všem život, za což mu děkuji jménem svým i všech těch, jimž Schauberger ustavičně ulehčoval jejich těžký osud, kdykoli a jakkoli to jen bylo možné.

Miloslav Jasinský: Potvrzuji vedoucímu vývojové práce, panu Viktoru Schaubergerovi, že po celou dobu, kdy jsem byl u něj zaměstnán, se mnou zacházel nejen slušně a lidsky, ale že byly také doby, kdy byl vedením koncentračního tábora Mauthausen obviňován z mateřské péče a humánního zacházení s vězni a byly mu udělovány tvrdé výtky. Schauberger se tím nenechal zmást a postoj vůči nám nezměnil až do dnešního dne, za což mu nyní vyslovuji svůj dík.

Josef Lhoták: Potvrzuji vedoucímu vývojové práce „Schauberger", panu Viktoru Schaubergerovi, že jeho chování vůči mně po celou dobu, kdy jsem u něj byl zaměstnán, bylo naprosto bezvadné a že se snažil naši těžkou situaci jakožto vězňů pokud možno ulehčit a jsem mu za jeho lidské jednání velmi vděčný.

Teprve v roce 1947 mohl opět začít s vývojem svých strojů. Spojil se se salcburskou firmou Rödhammer a spol. a do Salcburku se také přestěhoval, aby pracoval v její dílně a laboratoři. Začali novým přístrojem na úpravu vody, který si přál jistý dr. Wehrle pro svou zdejší kliniku. Kvůli nedostatku materiálu mohl být přístroj dohotoven teprve v roce 1948, vykazoval ale stejné léčivé účinky jako dříve.

Schauberger se zároveň zabýval modelem nového stroje, takzvané bioturbíny neboli sací turbíny, která ho zaměstnávala v následujících letech. Další stroj, takzvaný centripetron nebo též schaubergerion, nikdy, jak se zdá, nepřekročil experimentální stadium. Podle Schaubergera mu Američané zakázali, aby se opět zabýval repulzínou a s ní souvisejícím „atomovým výzkumem".

V září 1948 mu dr. Wehrle daroval roh antilopy kudu. Tento dárek měl do Schaubergerovy práce přinést velkou změnu. Domníval se totiž, že roh je pramodelem dlouho hledané dvojitě šroubovicové trubice,[26] a záhy oznámil, že na základě tohoto modelu vyrobil optimální centripetální formu. Trubice pak tvořila hlavní část jeho sacích turbín. V roce 1951 si podal rakouský patent na spirálovou trubici, ale dostal ho teprve v roce 1958. V té době již mnoho zemí v Evropě i mimo ni tento patent povolilo. V letech 1948 až 1950 se zabýval rozsáhlými zemědělskými pokusy (viz

[26] Jiná Schaubergerova pojmenování: spirálová prostorová křivka, logaritmická sací spirála, točitá trubice, sací spirála (nejčastěji) ad. Viz též přílohu se standardními názvy podle GDN.

str. 107) a spojil se se salcburskou firmou Rosenberger, aby vyráběla a prodávala měděné nářadí a přístroje na úpravu vody (spolupráce s Rödhammerem již skončila). Zároveň se mědikovci a mechanici zabývali výrobou sací turbíny. V roce 1948 popisuje Schauberger bioturbínu takto:

> V těchto bioturbínách se dosahuje pohybu vody blížícího se rychlosti zvuku tím, že pod zvláštně konstruovaným systémem lopatek vzniká regulovatelné vakuum, které je tak silné, že v takových bioturbínách není nutný vůbec žádný tlakový spád — to znamená, že když se jednou dostane do otáček, může výše zmíněné organické vakuum za pomoci obvyklého vzdušného tlaku dopravovat provozní vodu z jezera nebo moře s nesmírnou rychlostí do lopatkových systémů. Tyto bioturbíny jsou postaveny podle zákona krevního oběhu.

Řekl také, že turbína sice byla stejně jako výbušný motor uváděna do chodu startovacím motorem, záhy však převážily „řetězové reakce" a pak už běžela „sama od sebe".

Schauberger byl nyní na zcela nové cestě a myšlenky na repulzíny z doby války vystřídaly nové ideje. Konstrukce se neustále měnila, jen dvojitě šroubovicové trubice zůstávaly. Stejně tak obtíže. Schauberger se nechtěl svěřit žádnému inženýrovi nebo nějakým továrníkům, protože vědě a technice nedůvěřoval.

Proto nechával své modely vyrábět mechaniky a mědikovce, kteří museli pracovat bez technických výpočtů a výkresů, jen podle jeho pokynů a skic. Bylo postaveno mnoho modelů, které však nefungovaly bez problémů. Schauberger říkal, že ty stroje nedokáže řídit. Vždycky „se splašily" a trubice se roztrhaly.

KONTAKTY S VELKOPRŮMYSLEM

V mezidobí navázal Schauberger velmi dobré kontakty s předním průmyslníkem Swarovskim, který vlastnil továrnu nedaleko Innsbrucku. Ten chtěl Schaubergerovi skutečně pomoci a podporoval ho jak finančně, tak technicky. Po neúspěchu s „domácí elektrárnou" chtěl Schauberger další stroj konečně technicky propočítat a nechat ho postavit. Na pomoc si vzal jednoho leteckého konstruktéra, a jakmile byl tento s prací hotov, začalo se v továrně u Innsbrucku s výrobou. Bohužel ani tento stroj nefungoval, což posílilo Schaubergerův dřívější názor, že inženýři a technici jsou v této věci nepoužitelní. Opět se obrátil na mechanika, s nímž byl zpočátku opravdu spokojený. V té době se o jeho vynálezy velmi zajímali už i další průmyslníci, například dr. ing. Voith, vedoucí velkého německého závodu na výrobu turbín Voith, a rovněž vedoucí německé dceřiné společnosti velké švédské ocelářské firmy Fagersta Stahl AG. Jmenoval se Kuse a jeho prostřednictvím byli do věci zapojeni také Alfred Krupp, Siemens a Brown Boveri. Voith poslal za Schaubergerem svého odborníka na proudění, Theodora Schwenka, aby záležitost prozkoumal; Schauberger měl dojem, že Schwenk mu porozuměl nejlépe. Na jaře 1957 byl stroj téměř hotový. Jakmile ho však Schauberger chtěl ukázat Schwenkovi a Voithovi, mechanik prohlásil, že ho bez vysoké peněžní částky nevyexpeduje. Po dlouhých sporech došlo k dohodě. Ve stroji však nebylo zabudované regulační zařízení a Schauberger se ho neodvážil spustit. Nicméně ho otevřel a ukázal dr. Voithovi, Schwenkovi a Voithovu vedoucímu konstrukce dr. Marcinowskému a vysvětlil jim jeho funkci. Na dalším vývoji tohoto stroje měli všichni velký zájem. Dohoda se měla

týkat také přístroje na úpravu vody. Zpočátku chtěl dr. Voith do turbín zabudovat jen sací spirálu, aby zvýšil jejich výkon a zabránil škodlivému působení na vodu. Vlastnické právo mělo, jako doposud, náležet Schaubergerovi. Ten měl také během vývoje dostávat velmi slušnou mzdu a poté pět procent z obratu.

V té době, začátkem roku 1958, nabídlo Schaubergerovi finanční pomoc také několik dalších zájemců. Nabídky dostal jak z Ameriky, tak ze Sovětského svazu, Švédska či Německa.

Zároveň musel dr. Voith odjet do USA dříve, než byla dohoda podepsaná. Krátce nato se objevili dodnes neznámí lidé, kteří skvělými nabídkami všechny ostatní daleko překonali. Schauberger se od Voitha odvrátil a co nevidět běželo americké drama na plné obrátky. Proč se Schauberger od dr. Voitha odvrátil? O tom budeme diskutovat v oddílu o jeho cestě do Ameriky (viz str. 123).

Stavba a funkce energetického stroje

Hned na začátku je třeba říci jednu věc: popsat detailně tento stroj není momentálně možné. Skrovné podklady, které máme k dispozici, jsou v mnoha případech neuspokojivé.

Je také jasné proč: Viktor Schauberger nikdy své stroje nepopsal tak, aby bylo možné s jistotou do detailu pochopit jejich konstrukci a funkci.

Technické výkresy byly zhotovovány jen výjimečně a časem jich většina zmizela.

Téměř všechny stroje, přístroje a ostatní zařízení, které byly před Schaubergerovým odjezdem do Ameriky napůl hotové nebo existovaly jako části či zlomky, smluvní partneři shromáždili z dílen a skladů a v pěti kontejnerech poslali do USA — včetně neúplných modelů z Leonsteinu. Podle smlouvy, která byla Viktoru Schaubergerovi později v USA vnucena, bylo všechno, co postavil, napsal nebo si kdy myslel, majetkem jeho smluvního partnera.

Máme-li zde přes to všechno učinit pokus o popis tohoto stroje, pak jen proto, abychom ukázali, že všechny „odborné" popisy, které byly na toto téma v posledních letech v knihách a časopisech prezentovány — a bohužel stále ještě jsou — nesouhlasí se základními myšlenkami Viktora Schaubergera.

Důležité je vědět, že Schauberger koncept svého stroje čas od času měnil. Tak například (jak již bylo zmíněno) po válce opustil myšlenku repulzíny, která byla před válkou a během ní modelem tzv. „létajícího talíře", a až do smrti se soustředil jen na sací turbínu neboli bioturbínu.

REPULZÍNA

Repulzína byla oním vlastním implozním strojem, zkonstruovaným podle principu dvojité membrány. Když byly voda nebo vzduch za vysoké rotační rychlosti vedeny přes tuto membránu od středu k periferii, měly se v těchto médiích rozpouštět „vznášivé látky", sestávající především z uhlíku a kyslíku, to znamená, že se molekuly měly dělit na atomy, přičemž se měla uvolňovat „antigravitační energie" a poté mělo docházet k novým syntézám. Tato energie, kterou Viktor Schauberger často nazýval též „diamagnetismem", byla rovněž přírůstkovou energií a „surovinou" pro jakostní výstavbu přírody. Repulzína byla vybudována podle vzoru přírodního

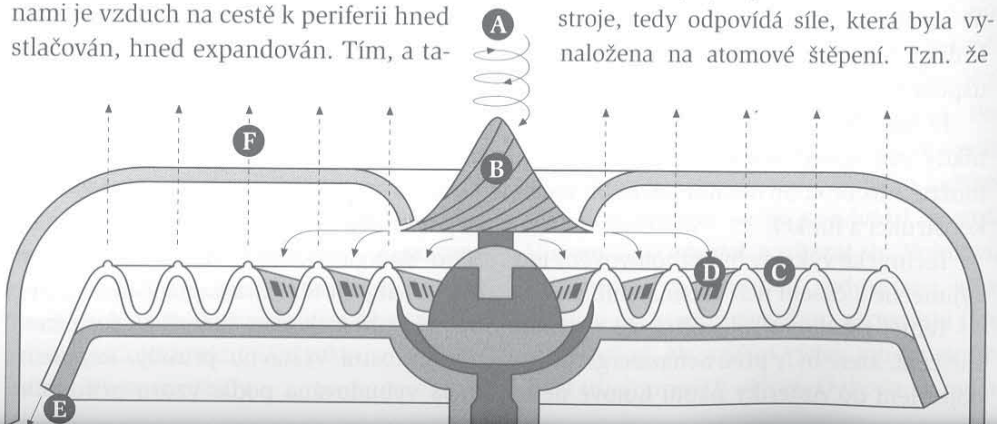

Tento model repulzíny se podobá nedokončenému stroji z Leonsteinu, který byl odvezen do USA.

vodního toku, v němž — podle Schaubergera — takové syntézy a analýzy probíhají bez přestání. Repulzína měla tyto procesy jak kopírovat, tak dokonce zesilovat. Tím by měla uvolněná „levitační energie" zesílit natolik, že měla s sebou do výše vynést i tělo stroje.

Schaubergerovy definice funkce repulzíny jsou těžko srozumitelné. Podle obrázku dole ji velmi schematicky můžeme popsat takto: V (A) se nasává vzduch, který je lopatkovým neboli vířivým kolem (B) uváděn do zvláštního vířivého pohybu. Vzduch pak proudí do prostoru mezi membránami (C) přes štěrbiny (D).

Vlivem tvaru prostoru mezi membránami je vzduch na cestě k periferii hned stlačován, hned expandován. Tím, a také velmi vysokým „klouzavým tlakem" na stěny, se rozpouštějí „stopové prvky" (snad na atomy nebo ionty) a uvolňuje se levitační síla, která proniká horní membránou a stoupá vzhůru. Tato levitační síla, spolu se silou sání, zvedá stroj do výše. V (F) vycházejí „nosné látky" (vodík) stopových prvků, reagují s okolním vzduchem a způsobují tlakový účinek, „jako když stiskem palce vystřelíte švestkovou pecku" (VS), což rovněž přispívá k výstupu stroje.

V prosinci 1940 Schauberger napsal:

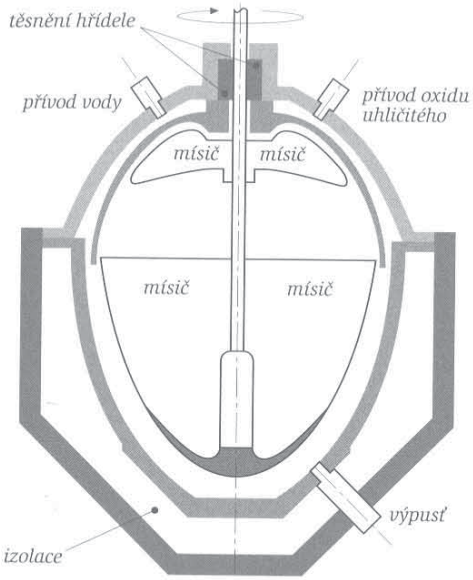
> Membrána čili repulzátor má jako prvkové duté těleso za úkol atomárně rozštěpit organismus vzduchu na jeho prvky, načež v důsledku „organické syntézy" obou prvků, které chemik nazývá uhlíkem a kyslíkem, dojde k vytvoření „vyššího" napětí a zároveň ke koncentraci nosných látek (vodíků), nemajících nyní žádné napětí; tyto nosné látky reagují na mechanickou odstředivou sílu a jsou odstraňovány do stran. Produkty organické syntézy pronikají stěnami u nejvyšších hřbetů vln, takže ve vnitřním prostoru membrán vzniká žádaný „indiferentní stav" za pomoci oligodynamických vedlejších účinků...
> Reaktivní sání, které po odvedení vyšších a nižších štěpných produktů vzniká uvnitř stroje, tedy odpovídá síle, která byla vynaložena na atomové štěpení. Tzn. že tažný výkon odpovídá 233 tunám, protože přítomné látky čerstvého vzduchu nemohou přitékat tak rychle, jak rychle jsou ve vlnění rozkládány a odváděny...
> Jsem přesvědčen, že za pár let nebude nikdo stavět stroje, jaké jsou obvyklé dnes. Bylo by totiž šílenstvím používat obvyklé pohonné látky jako uhlí, ropu atd., když se oklikou „vyššího" utváření pohonu a pohonných látek nebo oklikou výstavby vyšší kulturní látky ukazuje nezbytné zajištění vývoje a jako odpad bezplatná pohonná síla cestou libovolně zvýšitelných indiferentních stavů.

Tady Schauberger krátce shrnul svou teorii repulzíny (v té době nazýval membránu a celý stroj ještě repulzátorem). Měla především biosyntézami budovat „kulturní látku". Pohonná síla, která zároveň vznikala, byla jen „odpad".

Viktor Schauberger ve svých dopisech a publikacích, a to ani v raných, ani v pozdějších, nikdy nemluví o jiných „pohonných prostředcích" pro repulzínu než o „vznášivých látkách" ve vzduchu nebo vodě. Tedy ani o silikagelu, jak se jednou tvrdilo. Postavit repulzínu bylo zjevně velmi obtížné a nakolik vůbec fungovala, zůstává nezodpovězenou otázkou.

REPULZÁTOR (PŘÍSTROJ NA ÚPRAVU VODY)

Repulzátor byl zhotoven z oceli a litiny. Zevnitř byla nádoba smaltovaná. Oba míšiče byly pravděpodobně vyrobeny z postříbřené mědi nebo mosazi. Velmi silnou izolaci tvořil snad ocelový plech s dvojitými stěnami, přičemž prostor mezi nimi byl vyplněn asfaltem. Stroj byl v zásadě proveden shodně s náčrtem. Repulzátor byl chlazen samostatným chladicím přístrojem.

Náčrt repulzátoru.

Také výroba repulzátoru byla značně obtížná. Bylo téměř nemožné získat vhodný materiál. Přístroj byl v Leonsteinu dokončen, nepodařilo se však nalézt chlazení.

BIOTURBÍNA (SACÍ TURBÍNA)

Schaubergerovy sací turbíny se možná nejvíc blížily jeho myšlence „pstruží turbíny". Když podle rohu antilopy kudu vyvinul dvojitě šroubovicovou trubici, změnil a zjednodušil i své dosavadní sací turbíny.

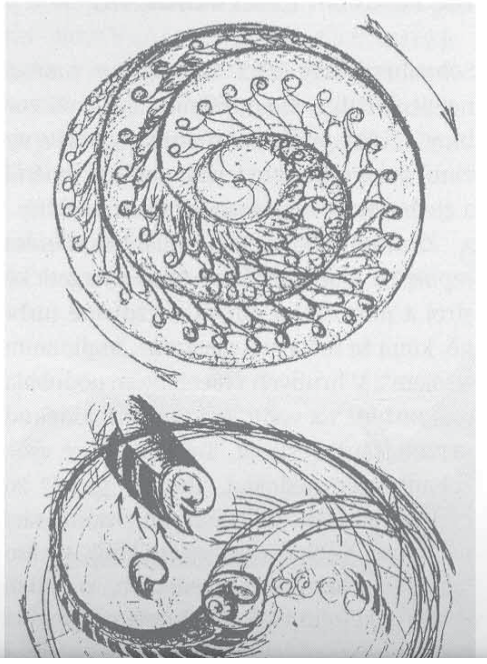
Zároveň, jak se zdá, opustil myšlenku repulzíny s membránou jako energetický stroj a místo toho mluvil o vzdušné turbíně, která se měla stát vlastním „implozním strojem". V hrubých rysech by se podobala sací turbíně na vodu, bylo by jen poněkud jednodušší ji sestrojit. Tak daleko se však Schauberger nedostal, možná proto, že měl už tak velké problémy se (vodní) sací turbínou. Nechal postavit několik těchto turbín v různých provedeních, o jejich konstrukci toho však příliš nevíme. Známá

je jen takzvaná domácí elektrárna, protože byla vyobrazena a popsána již v knize *Implosion statt Explosion* (Imploze místo exploze, 1955). Vydavatel Brandtstätter, který nebyl technik, musel tento popis dostat od Schaubergera.

Když jsem v roce 1975 přijal pozvání do laboratoře Waltera Schaubergera, překvapilo mě, že zde stála částečně demontovaná domácí elektrárna. Jelikož byla horní část sundaná, byl dobře vidět vnitřek. Užasl jsem také nad jednoduchou konstrukcí a Waltera Schaubergera se zeptal, zda stroj někdy fungoval. On to popřel: „Proběhl pokus nastartovat elektrárnu; potom se roztrhla." To potvrdil i Brandstätter ve svém časopise *Die Weltspirale* v březnu 1963:

> Nakonec práce přece jen pokročila natolik, že bylo možné „domácí elektrárnu" spustit. Hned při prvním zkušebním provozu se však několik trubic roztrhlo směrem ven.

I Viktor Schauberger napsal osobám, které si myslely, že se tento stroj dá již zakoupit,

že „tři trubice v tomto stroji se roztrhly" a že se staví lepší stroj, jehož konstrukci zjevně značně pozměnil.

Trubice praskly patrně proto, že trysky měly tak jemné otvory, že dynamický tlak v trubicích se změnil ve vysoký statický tlak.

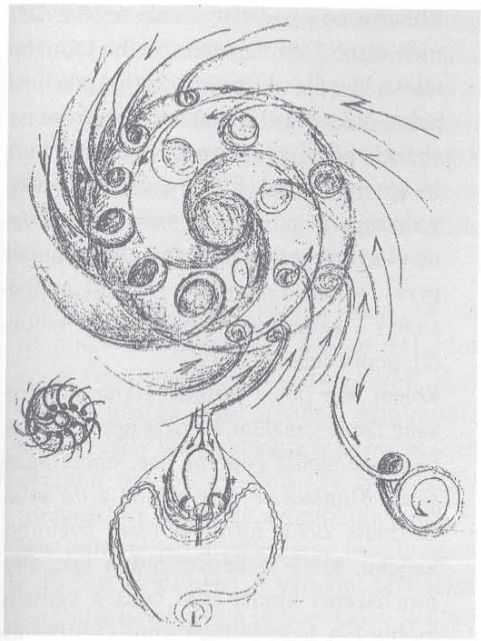
„Domácí elektrárna" byla konstruována tak, že ve vakuově těsném pouzdru se pohyboval kuželovitý rotor. Těleso bylo ovinuto systémem Schaubergerem speciálně vyvinutých trubic (rak. patent č. 196680), které se směrem dolů kónicky zužovaly. Voda mohla shora přitékat trubicemi, čímž byl kuželovitý rotor uveden do pohybu. V důsledku tvaru trubic a jejich vinutí do spirály byla voda „šroubována" ke středu trubic (viz též str. 103) a s neslýchanou rychlostí a vysokou energií vystřikovala z trysek v dolní části trubic.

Vodní paprsky, které byly podle Schaubergera „tvrdé jako ocel", dopadaly kolmo na „zubatou" plochu, která byla jako pás připevněna na vnitřní stěně dolní nádoby, a byly zbrzděny, což vytvářelo silný zpětný ráz. Tím se rychlost neustále zvyšovala a musela být usměrňována připojeným elektrickým generátorem. Stroj byl spouštěn a uváděn do pohybu malým motorem o výkonu jen asi 0,5 PS.

Nahoře byla nálevka k nalévání vody a regulační ventil a dole na těle stroje pojistný ventil a výpustný kohout. Na fotografii se Schaubergerem jsou spouštěcí motor a generátor spojené v jednom agregátu.

Při startu byly ventily otevřené. Když bylo dosaženo provozních otáček (asi 1200–2000/min), byly ventily zavřeny a voda začala cirkulovat sacími spirálami a vratnou trubicí. V nádobě vznikl přetlak a nad spirálou vakuum. Voda byla tedy zdola vytlačována a zároveň shora vtahována.

Schaubergerův náčrtek vířivého pohybu.

Schaubergerův náčrtek bioturbíny.

Když se měla turbína zastavit, ventil se otevřel. Schauberger napsal:

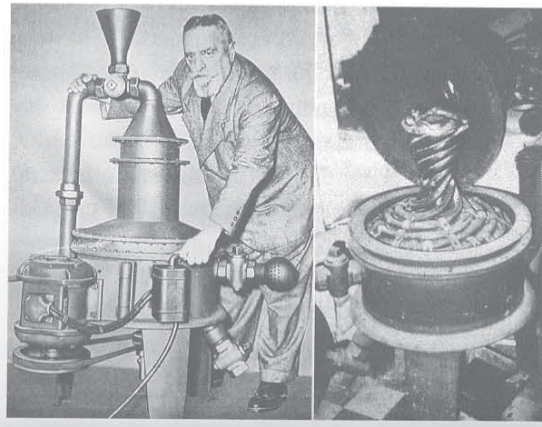
> Regulátory se starají o větší nebo menší přívod vody. Takto vznikající – reaktivní – sací tlak odpovídá tíze vodního sloupce o výšce asi 500 metrů. Tato koncentrující reakční síla se vyrábí – na celém světě patentově chráněnými – trubicovými profily, v nichž se protékající látka mechanicky či fyzikálně, tedy specificky, zahušťuje tím více, čím více v ní s předpokládanou velikostí poloměru narůstá diamagnetická – různé kyslíkaté a dusíkaté látky – přitahující, vtahující a stahující atomová síla. Nastávají tedy dosud neznámé řetězové reakce, které podtlak sčítají...

Souhrnně tedy můžeme říci, že chceme-li studovat princip sací turbíny, máme k dispozici jen „domácí elektrárnu" jako model. Z popisů jiných modelů zřetelně vyplývá, že ústřední částí byl vždy rotor s vinutými spirálovitými trubicemi v různých variantách.

Princip tohoto stroje byl následující: Média jako vzduch nebo voda měla být vedena spirálovitě točenými trubicemi z určitého materiálu a o zvláštním průřezu. Médium tím mělo být v jisté rezonanční rotaci šroubovitě koncentrováno, čímž se měla uvolňovat energie. Ze Schaubergerova myšlenkového pochodu vyplývá, že počítal s reakcemi na atomové úrovni, podobnými dnešním pokusům o jadernou fúzi. Velký rozdíl spočívá pouze v tom, že v dnešních zařízeních se zkoušejí spojit atomy ve vodíkovém plynu násilím, vysokým tlakem a vysokou teplotou, aby se pak spojením vodíkových atomů získalo helium.

Viktor Schauberger se však domníval, že objevil jinou metodu. Tvrdil, že syntéza uhlíku, kyslíku a vodíku nastává i v sací turbíně, tak jako kdysi v repulzíně, ale sací turbínou že vyřešil ještě jiný problém – „přeměnu kalometrické energie v energii kinetickou". Tedy transformaci tepla v mechanický pohyb.

Viktor Schauberger s modelem své domácí elektrárny (1955) a elektrárna s odstraněným pouzdrem.

KLIMÁTOR A KATALYZÁTORY

Během doby strávené v koncentračním táboře začal Schauberger se stavbou ještě jednoho stroje, který měl vyrábět teplo i chlad; byl to takzvaný klimátor.

Viktor Schauberger s takovým přístrojem experimentoval již ve třicátých letech ve své laboratoři ve Vídni. V roce 1945 se do toho však chtěl pustit z jiného hlediska. Jezierski stroj také načrtl, jeho konstrukce však nemohla být před koncem války dokončena. Hned po válce se Jezierski vrátil do Leonsteinu a jak on, tak Schauberger doufali, že budou moci opět spolupracovat (jak již bylo řečeno, nebylo to možné). Nyní však měl Schauberger kompletní výkresy pro klimátor a jeho výrobou pověřil jeden malý průmyslový podnik. Začátkem prosince 1945 byl stroj připravený. Pak se ale vynořily nové problémy. Schauberger potřeboval určité chemikálie, kromě jiného křemičitý a hlinitý prášek, aby mohl zhotovit „aktivní hmotu", kterou nazýval také „schaubergercement". Tyto látky se však sháněly velmi těžce. Zatímco jeho synovec, zmiňovaný lékárník v Bad Hallu, podnikal všechno, aby chemikálie opatřil, Schauberger psal dopisy na všechny úřady, průmyslové podniky atd., aby je seznámil s klimátorem. Poukazoval na závažné problémy s vytápěním, které Rakousko v této zimě mělo, a tvrdil, že jeho přístroj všechny tyto potíže jednoduše a levně vyřeší. Protože však nemohl předvést žádný fungující model, byly jeho snahy marné. Nakonec to vzdal a po roce 1950 už o klimátoru nebylo slyšet.

Je velmi těžké udělat si podle Schaubergerových popisů představu o konstrukci a funkci klimátoru. Reprodukujeme zde nyní jeden takový popis, který uvedl v článku z konce srpna 1945:

Klimátor se v podstatě skládá ze tří zvláštních částí. Z obyčejného malého topného tělesa, které je uloženo uprostřed jakéhosi jádra, obklopeného hmotou. V něm se nacházejí, podobně jako u živé přírodní buňky (protoplazma), hlavní a vedlejší prvky v alotropním skupenství. Jsou zde obsaženy všechny alotropní plodící a oplodňující prvky a oligodynamické (rozpad podporující) a katalyzační (výstavbu urychlující), podněcující prvky.

Kolem této podle přírody věrně okopírované Země v malém, která je upevněna na nehybně stojící podélné ose, obíhá agresátor. Klimátor se dále skládá z do sebe zasunuté kyvné formy ve tvaru květního kalichu, která je konstruována tak, aby procházející hmoty jako voda a vzduch mohly být biocentrifugovány. Odstřeďujícím i dostřeďujícím zvyšováním rychlosti, jakého dosud nebylo jinde dosaženo, se dociluje vzájemně se umocňujícího stupňování tlaku a sání. Dochází k rozpadu vzduchu a vody, k úplnému rozemnutí nejmenších nánosových molekul a tím ke spuštění dosud neznámého procesu syntézy. Ten dá vzniknout dvěma podélně směřujícím zavíjivým a spirálovitým druhům odtékajícího proudu: jednomu, který teče nahoru, a jednomu, který teče dolů.

Klimátor má malý generátor, jehož kotva je nehybná a kolem něhož obíhá stator.

Primární produkt syntézy, biomagnetický budující a vytlačující proud, zde nemá být blíže popisován, neboť pro řešení přirozeného topného problému nás zajímá především sekundární neboli zpětný proud. To jest napětí, jehož prostřednictvím lze obytný prostor vytápět shora dolů tak, jako se to děje zářivou formou slunečního tepla, které prostor rovnoměrně ohřívá. Zeslabíme-li intenzitu malého elektrického topného odporu a na druhé straně zvýšíme otáčky agresátoru, zaplníme obytný prostor rovnoměrně rozloženým difuzním, stoupajícím a expandujícím čerstvým vzduchem charakteru vysokohorského vzduchu. Téměř zadarmo se tak vyrábějí reaktivní formy tepla, které oživí přirozené údolní tepelné klima. Je to vysokohorské mikroklima.

Viktor Schauberger vždycky říkal, že žádný z jeho strojů nemůže nastartovat a fungovat bez jistých katalyzátorů (látek, které zřejmě působí svou pouhou přítomností, aniž by byly spotřebovávány nebo doznaly nějakou trvalou změnu). Ty měly zčásti rozpouštěcí a zčásti syntetizující účinek. Jen jednou je ve třicátých letech spolu s dr. ing. Winterem „s velkými těžkostmi" vyrobil v laboratoři a během války je ukryl ve svém bytě v jednom kusu nábytku, aby je (jak řekl po válce) ochránil před SS. Když pak byl jeho byt na konci války zničen a vypleněn, domníval se, že katalyzátory jsou navždy ztraceny. V roce 1948 však dostal nábytek zpět a prohlásil, že opět vlastní důležité součásti. Bylo tedy možné znovu vyrobit přístroj, jehož pomocí se voda dala téměř zdarma a bleskurychle přeměnit na vzduch a vzduch na vodu... Touto důležitou součástí byl zjevně katalyzátor pro repulzínu.

Mohl snad Schauberger použít tento katalyzátor i pro sací turbínu? O tom neexistují žádné doklady.

Od tepelné k pohybové energii

Jak jsme viděli, byl Viktor Schauberger toho názoru, že vzduch a voda v sobě mají energii, kterou lze použít pro pohon strojů, a mnohokrát zdůrazňoval velké množství tepelné energie, která je uložená ve formě sluneční energie. Co tomu říká věda a je to vůbec možné?

Současný názor na vývoj moderní techniky se do značné míry řídí druhým termodynamickým zákonem. První zákon říká, že energii nelze vytvořit ani zničit, ale pouze přeměňovat na různé formy, například chemickou, mechanickou nebo elektrickou.

Druhý zákon říká, že energie usiluje o přechod z vyšší formy do nižší. Vzhledem k tomu, že posledně jmenovaný stav nastává nejčastěji, lze počítat s tím, že energie vesmíru se dříve či později úplně přemění na teplo, které co do kvality představuje nejnižší formu energie, protože ho nelze úplně přeměnit v jinou formu energie. Teplo je tak posledním stupněm energetického žebříčku.

Termodynamické zákony fungují v uzavřených systémech, například ve spalovacím motoru, hůře však v systémech otevřených, jak se vyskytují v přírodě. Je ale pravda, že člověkem vytvářené technické procesy odvádějí často do přírody velké množství tepla; tuto energii současná technika nedokáže využít. Podle Schaubergerova názoru je třeba dát teplo do souvislosti s ničením přírody, a proto byl také odpůrcem tepelných a výbušných technik. Jejich používáním se vyrábí škodlivé odpadní teplo, které nedokážeme přeměnit na užitečnou energii, která by mohla sloužit výstavbě přírody. Tuto skutečnost již zpozorovala i konvenční věda. Vědci dnes varují, že průměrná teplota Země může dále stoupat a způsobit skleníkový efekt, protože odpadní plyny spalovací techniky stoupají do atmosféry a vytvářejí kolem Země chemicky aktivní bariéru. To platí zvláště pro oxid uhličitý: v roce 1980 ho bylo do atmosféry vyvrženo 20 miliard tun! Ničení přirozených lesů, resp. zeleného pásu Země, způ-

sobuje snížení spotřeby oxidu uhličitého rostlinami za současného nárůstu jeho produkce. Bariéra kolem Země brání infračervenému tepelnému záření v jeho cestě ze zemského povrchu do atmosféry. Místo toho se odráží zpět na Zemi, průměrná teplota stoupá a uspořádaný stav přírody je narušován. Teplotní oblasti různých druhů rostlin a zvířat jsou obecně dobře přizpůsobeny. Jejich narušení může vést k tomu, že množství druhů zmizí. Důsledkem však může být také zvýšené tání ledových mas v polárních čepičkách, což může následně způsobit zvýšení hladiny moří a zaplavení velkých území na pevnině.

Schaubergerovy myšlenky jsou z tohoto hlediska nanejvýš zajímavé. Přebytek tepla chce přeměnit na užitečnou energii a jako druhý pozitivní vedlejší efekt zajistit lepší rovnováhu v přírodě a tím i nárůst evolučních sil. Ničivé energie měly být sníženy na přirozenou úroveň a nebýt zde — tak jako teď — v přebytku. Jak by něco takového mohlo v jeho přístrojích probíhat? Podívejme se nejprve na charakter tepelné energie: tepelná energie je různým způsobem obsažena v různých oblastech hmoty. V kapalině (voda) nebo plynu (vzduch) se molekuly mohou pohybovat snadněji než v pevném materiálu. Když se médium zahřeje (například sluncem), stoupá rychlost molekul, protože teplem se silně zvyšuje pohybová energie. Molekuly začnou vibrovat, pohybují se sem a tam, narážejí do sebe a do stěn prostoru (nádoby, válce, trubky), v němž jsou uzavřeny. Tento děj se nazývá Brownův pohyb molekul. Částečky — molekuly — se tedy nyní pohybují neuspořádaně a jejich neorganizovaný pohyb se zrychluje v souvislosti s tepelným obsahem kapaliny nebo plynu.

Narážení molekul do sebe navzájem a do stěn nádoby zvyšuje tlak v médiu. To má tendenci expandovat. Veškerá tepelná a výbušná technika je postavena na tomto jevu: tlak působí například na kapalinu a je přeměňován na vnější mechanický pohyb. Ztráty jsou však velké, neboť procentní podíl pohybové energie částeček, která dává využitelnou energii, není nijak vysoký.

U Schaubergera nacházíme ještě jinou myšlenku: Nahraď chaos řádem v pohybu částeček, vytvoř společný vývojový směr pro jednotlivé pohybové energie částeček a nechej kapalinu nebo plyn téci po takové dráze, v níž budou mít molekuly možnost pohybu po spirále, tak jak je to pro ně koneckonců nejpřirozenější. Dej vodním tokům, potrubím nebo turbínám tvar, jenž by tomuto pohybovému principu nebránil, ale naopak mu napomáhal. Tím skončí válka částeček „každá proti každé". Místo toho dostaneme v médiu uspořádaný pohyb, kdy energetický obsah každé částečky bude koherentní s energetickým obsahem jiné částečky, a výsledkem bude mnohem lepší pohybová energie, než jaká je možná v obvyklé technice. A navíc, když tímto způsobem přeměníme část tepla, která je obsažena ve vzduchu a vodě, na mechanickou pohybovou energii, snížíme entropii neboli neuspořádanost v přírodě. To je to, co Schauberger označuje jako snížení „ničivé energie" a nárůst energie budující, podporující život. To je rozhodující bod v „Schaubergerově programu" nového vývoje ve světě. „Technika smrti" má být nahrazena „technikou života". Schauberger byl přesvědčený, že tento technický problém vyřešil svými konstrukcemi speciálních spirálových trubic a turbín. Stuttgartský pokus (viz str. 118) a také pozdější experimenty ukázaly, že jeho teorie byly správné. Chtěl také dokázat, že aby se z tepla získala použitelná energie, nejsou v žádném případě nutné vysoké teploty

tepelné a výbušné techniky. Podle něj by byla dostačující již tepelná energie běžně přítomná ve vzduchu a vodě.

V jednom dopisu, který mi napsal, vysvětluje stručně svou představu:

> Dnešní turbíny vyvolávají jako všechny ostatní technické stroje „stoupající degenerující tepelný spád". Sací turbíny využívají klesající regenerující tepelný spád.
> Tyto stroje nepotřebují žádný geologický tlakový spád, protože v nich vzniká atomový podtlak, který bez odporu zvedá masy provozní vody a přibližuje je anomálnímu zdravému stavu fyzického zrodu vody, krve Země.
> Tlakové turbíny vzdalují teplotu od bodu anomálie = od biologického nulového bodu. V tomto případě roste pohybový odpor v mocnině k rychlosti reaktivního nárůstu teploty.
> Sací turbíny zhodnocují ekvivalentní zákon přírody. (Mechanický tepelný ekvivalent 1 kcal je 47 kgm práce.) Přírodně správnou přeměnou kalorií v mechanické síly práce se na kcal a vt. uvolní a začne působit 427 kgm = 5,7 PS doplňkových sil práce. — V opačném případě se uvolní doplňkové síly odporu.

Přepočteme-li opatření, jež Schauberger používá, na tepelné jednotky, dostaneme: 1 kg (asi 1 l) vody, zahřátý o 1 °C, přijal tepelnou energii 4,2 kJ = 1 kWs. Termická neboli tepelná energie v 1 m³ vody se tak 1000× zvýší, resp. bude činit 4400 kWs. Pokud bychom pomocí vhodného implozního stroje (sací turbína) mohli tuto tepelnou energii přeměnit na mechanickou, museli bychom za vteřinu z každého 1 m³ vody získat asi 4000 kW, a to za poklesu teploty o pouhý 1 °C. Stejným způsobem je množství energie v 1 m³ vzduchu normálního atmosférického složení 1,3 kWs/1 °C. Připusťme to nyní jako teoretický závěr, byť konvenční technika považuje takovou přeměnu za prakticky nemožnou. V přírodě se však neustále ukazuje, že velké mořské a vzdušné víry (tornáda) dokážou v enormní míře přeměňovat tepelnou energii na pohybovou. Implozní technika nám dává možnost tyto přírodní pochody kopírovat a jako vedlejší efekt při výrobě energie zároveň nastoluje rovnováhu v teplotním chování přírody. Tak se tato technika může stát v budoucnu životně nezbytnou.

SHRNUTÍ

Jak vyplývá z uvedených textů, je velmi těžké udělat si na základě Schaubergerových podkladů jasnou představu o konstrukci a funkci jeho energetických strojů. Je však zřejmě pravděpodobné, že repulzína nikdy nefungovala tak, jak chtěl.

Příčiny jsou jasné: nedostatečné technické a finanční zdroje, složité poměry za války a v poválečných letech atd. zabránily radikálnímu výzkumu, aby mohly být položeny pevné teoretické a konstrukční základy. Jelikož Viktor Schauberger choval hlubokou nedůvěru k vědcům a technikům, musel si vypomáhat řemeslníky, kteří byli zajisté zruční odborníci, avšak závažné technické problémy byly nad jejich síly. Museli také pracovat podle Schaubergerových náčrtků a ústních pokynů, protože — jak často říkal — neuměl kreslit konstrukční výkresy. Nejasnosti a chyby při tom byly nevyhnutelné.

Jen vzácně měl Viktor Schauberger na své pokusy dost peněz. O majetek přišel ve finančních zmatcích poválečné doby, a když v jednotlivých případech dostal peněžní podporu, následovaly v důsled-

ku toho často obtíže a zklamání. V tomto ohledu byl proto stále opatrnější.

Lidé se mnohokrát ptali: Létal někdy jeho „létající disk"? Na tuto otázku lze stěží dát konečnou odpověď. O „talíři" se rozšířilo mnoho zvěstí a i Viktor Schauberger řekl, že jeho repulzína „nečekaně" vzlétla ke stropu a při tom se rozbila. Jednou k tomu prý došlo u Kertela (podle očitého svědka) a jednou koncem války v Leonsteinu. Tato vyprávění jsou tím podivnější, že Viktor Schauberger také řekl, že repulzína, která se stavěla u Kertela, byla vadná a druhá v Leonsteinu nemohla být do konce války dokončena.

Možná však, že obě dvě přesto mohly „létat", aniž by při tom ovšem působila „implozní síla". Díky konstrukci a vysoké rychlosti rotoru do sebe mohly nasát velké masy vzduchu, přičemž mohlo nastat něco na způsob setrvačníkového efektu s kinetickou energií, která stroj strhla do výšky. Svými námitkami však nechci tvrdit, že za těmito konstrukcemi stály jen fantazie. Naopak, Schaubergerovy myšlenky k repulzíně byly jistě geniální, avšak uskutečnit je v tehdejší době nebylo pravděpodobně možné. Jak už ale bylo ukázáno, Viktor Schauberger později stavbu repulzíny vzdal a v posledních deseti letech života se věnoval sacím turbínám.

Jak lze v práci Viktora Schaubergera pokračovat? Této otázce se budeme věnovat v následující části.

Co můžeme dělat

Viktor Schauberger bojoval mnoho let téměř bezúspěšně o vývoj svých strojů. Měl neobyčejné vhledy a poznatky, své vize však dokázal uskutečnit jen zčásti.

Dnes máme k dispozici všemožné zdroje, avšak příliš málo vhledu a poznání přírody na to, abychom zabránili hrozícímu zničení životního prostředí.

Chtěl bych zde uvést několik bodů z dlouhodobé předpovědi švédského Státního úřadu pro ochranu přírody a životního prostředí z roku 1990:

- Problémy životního prostředí budou stále závažnější.
- Naše poznatky jsou nedostatečné.
- Zatím jsme ani nekompenzovali dosavadní poškození životního prostředí.

Za této světové situace nesmíme Schaubergerovy jedinečné poznatky přírody a jeho program na záchranu lesa a vody nechat bez povšimnutí.

Nesmíme ani zavrhnout jeho velkolepé myšlenky na použití biostrojů jako pomocníků při obnově přírody.

Podle mého názoru však nemá smysl pokoušet se kopírovat jeho konstrukce. Musíme především vybudovat pevné základy pro naši práci, a to jak teoreticky, tak prakticky. Schaubergerovy teorie je třeba podrobně prostudovat a analyzovat, aby mohly být zvolna přeměněny na pracovní hypotézy. Možná budeme muset jít současně jinými cestami. Zajímavé jsou například nové teorie fraktálů a chaosu, které Viktor Schauberger ve svých naukách o „chaotických stavech přírody" a „pohybu v pohybu" jistým způsobem intuitivně předvídal.

KDE PRAKTICKY ZAČÍT

Samoúčelně bájit o „létajících implozních strojích" příliš neodpovídá Schaubergerovým intencím. Abych to ještě jednou zdůraznil: Schauberger chtěl svými stroji v první řadě vytvářet výstavbovou energii pro přírodu. Ze správně se pohybujících implozních strojů měla na přírodu pozitivně působit dosud neznámá pole. Takové zatím neobjevené struktury polí považoval Schauberger za realitu.

Mnoho lidí dnes sní o nových zdrojích, které nám mají poskytovat neomezené množství energie, jenom abychom mohli mít vyšší „životní úroveň". Země je však už silně zatížená energetickým odpadem, který dnes produkujeme. Život na Zemi je už stovky milionů let naprogramován jen na jednu energii, totiž na sluneční záření. To by mělo být měřítkem naší spotřeby energie.

Leží však před námi i jiné, bližší úkoly: Jak jsme viděli, nebyly spirálové trubice (rak. patent č. 196680), jež Viktor Schauberger používal v sacích turbínách, optimálně vyvinuté a jejich optimální vývoj byl možná s tehdejší technikou nemožný. Dnes poskytuje například počítačová technika zcela jiné možnosti funkčních analýz a tvarování. Bude-li tato spirálová trubice plně vyvinutá, může se stát velmi důležitým prvkem v budoucím implozním výzkumu. Málo se ví, že prof. dr. Pöpel byl stejného názoru.

Tři důležité výzkumné oblasti, v nichž by spirálová trubice mohla hrát klíčovou roli, jsou:

1/ **Vědecké ověření Schaubergerovy teorie syntézy uhlíku a kyslíku (jeho hlavní teorie).** Viktor Schaubeger byl názoru, že v této trubici by mohly probíhat procesy molekulární přeměny.

2/ **Přeměna tepelné energie na mechanickou.** Jak jsme viděli, Viktor Schauberger další vývoj repulzátoru a repulzíny ve 40. letech vzdal. Jakmile objevil prostorovou spirálu, byla pro něj repulzína minulostí a problémy s těsněním u repulzátoru nedokázal vyřešit.

Ani sací turbínu však bohužel nemohl dovést k bezvadnému fungování. I když mu nastávající „jaderné reakce" (jak se vyjadřoval) dělaly velké starosti, byl přesto o jejich možnostech a možnosti přeměny tepelné energie na mechanickou plně přesvědčený.

Možná bychom zde mohli navázat a na problému dále pracovat. Jak jsme viděli, mohla by taková transformační technika možná vyřešit, nebo alespoň redukovat problém škodlivého zatěžování teplem. Viktor Schauberger se také domníval, že vzdušnou sací turbínu bude možné postavit snadněji než vodní.

3/ **Čištění a úprava vody.** Viktor Schauberger se domníval, že i v této oblasti by spirálová trubice mohla nahradit dnešní techniku. V posledních letech života zastával názor, že jeho vodní sací turbína je vhodná především k regeneraci zničených vodních toků. Tady máme velkou oblast pro technický vývoj.

4/ **Zemědělství.** Jinou důležitou výzkumnou oblastí, která také souvisí se Schaubergerovým konceptem biostroje, je zemědělství.

Jeho pojetí, že dnešní zemědělské metody ničí vodu i půdu a produkují rostliny poškozující zdraví, se více než dostatečně potvrzuje. Proto je třeba pokračovat v jeho velkých zemědělských pokusech. Jeho ideje nového nářadí, pluhů, žacích strojů, překopávačů hnoje, půdních generátorů atd. jsou až příliš životně důležité, než aby mohly upadnou v zapomnění.

Je ještě celá řada jiných technických oblastí, kde by implozní výzkum mohl být zdrojem nového vývoje, avšak popsat je přesahuje rámec této knihy.

Biotechnika v zemědělství

Ničení půdy technikou smrti

Po druhé světové válce se Schauberger intenzivně zabýval zemědělskými problémy. Jak jsme se již zmiňovali, měl jen málo možností provádět svůj výzkum, v rámci této oblasti se však mohl pustit do práce naplno. Ničení lesa a vody technikou smrti musí, jak se domníval, nakonec dopadnout na člověka. Především tím, že bude negativně ovlivněna a nakonec zcela zničena kvalita potravin:

> Ruku v ruce s našimi lesníky pracují zemědělci. Krev Země je čím dál méněcennější, klesá úrodnost půdy, nutnost hnojení je konečně zde. Nyní nastupuje chemik a sype do půdy své soli.
> Úspěch potrvá jen několik let; zakrátko totiž půdy posypávané umělými hnojivy zestruskovatí. Člověk zase pracoval proti přírodě a úspěšně si zacpal poslední zdroj výživy, půdní kapiláry. Sedlák teď stojí bezradně před svým polem, které mu možná přechodně dávalo velké kvantity, zatímco zakrátko utrpěly kvality jeho plodin, které kdysi sklízel v sice menší, avšak časově takřka neomezené míře. Hledaje instinktivně látky v zemi, nasazuje teď svůj hluboký pluh a ničí půdní kapiláry. A tak nastává i v zemědělství totéž co v našich lesích. Navenek jako by všechno vzkvétalo a prospívalo. Jsou to však jen zdánlivé květy, které, živené shnilým morkem, tím více přinesou plody rozkladu, tedy rakovinu.
> Obilí ztrácí obsah škrobových látek, louky zarůstají mechem, pole plevelem – přibývá jen práce a nákladů. Skončí to ztrátou hroudy, ztrátou domova.

Schauberger věděl, o čem mluví. Celý život prožil mezi zemědělci na alpských svazích a v údolích Štýrska, Horních Rakous a Solnohrad. Viděl, jak si stála jejich pole a úroda, když ještě existoval horský les a vodní toky žily svobodným životem. A viděl také, co se stalo, když pokračovalo mýcení lesů a ničení vody. Dobře si prostudoval postupy, které sedláci zdědili, a jejich výsledky a srovnával je s moderními, takzvaně racionálními zemědělskými metodami. Srovnání ovšem nedopadalo ve prospěch posledně jmenovaných.

Pro Schaubergera je otázka procesu růstu otázkou pochodu nabíjení a vybíjení. Rostlinu považuje za živý výměník, u nějž má rozhodující význam napětí mezi atmosférou a geosférou. Má-li však být napětí přeměněno v užitečnou práci, musí mezi oběma napěťovými póly existovat izolace. V opačném případě nastane jen neužitečné, škodlivé krátké spojení.[27]

Schauberger hodně mluví o této izolaci, „kůži", kterou musí Země mít, a popisuje její složení a výstavbu, jak může být zničena a zase obnovena. Základním pravidlem je, že musí být vždy zakryta vegetací nebo jiným způsobem.[28]

Ale i jakost vody je pro růstový proces velmi důležitá. Pokud je les, tento domov vody, zničen a vodní toky proměněny na špinavé kanály, nemůže voda vytvářet půdní napětí, protože je sama nemocná. Místo toho napomáhá k vytváření parazitární flóry, jež vyvolává nemoc a která ještě dokáže přežívat ve zkaženém prostředí.

Selské zvyky – podpora života

Schauberger často vzpomíná na zvláštní zvyky a obyčeje, které dodržovali sedláci, aby zlepšili sklizeň. Mimo jiné drtili v určitých intervalech větvičky jehličnatých stromů a rozhazovali je na pole. Aniž to věděli, dodávali tak půdě spoustu stopových prvků. Sedlák starého ražení znal půdu mnohem lépe než moderní agronom.

> Zdánlivě naprosto hloupí sedláci, k nimž patří v první řadě lesníci horního Vitorazska (oblast v blízkosti Bavorského lesa), měli před asi čtyřiceti lety ty nejlepší zemáky a nejmohutnější oves. Když jste se takového mazaně se usmívajícího a s přirozenými půdními poměry dobře obeznámeného starého sedláka zeptali, dostalo se vám promptní odpovědi, že člověk musí být věrný pradávné víře a nesmí věřit škole, aby na pole přivolal štěstí.

Schauberger se u starých sedláků cítil dobře a oni u něj. Ve stati nazvané „Přírodní zemědělství" (*Implosion* č. 10) píše podrobně o návštěvě u jednoho starého sedláka. Ten byl svým okolím považován za blázna, třebaže žádný z ostatních hospodářů neměl takové výnosy jako on.

> Tento sedlák oral jinak. Jinak také vláčel a vysíval v jiných časech než ostatní a jinak také své plodiny ošetřoval. Zkrátka, všechno dělal jinak. Tento sedlák nikdy nechodil do kostela. To mu měli obzvlášť za zlé. U pivního stolu, kde ostatní probírali to či ono, nebyl nikdy k vidění. Nikoho se neptal na radu a od sloužícího personálu nestrpěl odmlouvání. Kdo neposlouchal na slovo, mohl si rovnou sbalit svých pět švestek a jít. Přesto byla výměna chasy v tomto domě vzácná. Jen s dospělým synem, který navštěvoval zemědělskou školu a chtěl vždycky všechno vědět a dělat lépe, měl ustavičně vážné neshody.
> Tak jsem zase jednou za soumraku šel kolem jeho domu. Vtom mě napadlo, abych se tu zastavil. Chtěl jsem si ještě hodinku popovídat se starým sedlákem. Na dvoře jsem potkal syna, který mi byl vždycky trochu nesympatický, a zeptal se ho na otce. „Starej je vzadu v domě," odpověděl s neochotným posunkem. „Zavolejte na něj, však on se ozve." Šel jsem naznačeným směrem, přešel jsem mlat a konečně našel starého sedláka. Stál před dřevěným sudem velkým asi na tři čtyři vědra a zpíval zvláštní písničku. Při tom míchal obsah velkou dřevěnou lžící.
> Vlastně to nebyla skutečná píseň, ale na vokály bohatá tónová stupnice, kterou stupňoval až do fistule, aby ji pak zase

[27] Walter Schauberger podal v *Implosion* č. 9 podrobný výklad „biokondenzátoru", který tvoří geosféra s atmosférou nacházející se mezi ní. Tento výklad ukazuje nový zajímavý aspekt týkající se rostlin.

[28] V biologickém zemědělství, jak ho vyvinuli mimo jiné dr. H. Müller a doc. H. B. Rusch, je toto zakrytí půdy považováno za důležitý faktor. Viz mimo jiné: Rusch, *Naturwissenschaft von morgen*, Frankfurt/Main, příp. H. Cibulka, *Der fruchtbare Garten* (ORBIO, Box 6002, Norrköpping, Švédsko).

nechal odeznít až do bručivého basu. Byl nakloněný nad sudem a hlasitě zpíval dovnitř. Když zpíval stupnici nahoru, míchal doleva. Jakmile změnil spád hlasu, změnil také směr míchání. No, pomyslel jsem si, ten se snad zbláznil. Sedlák mě neslyšel přicházet, a když jsem se na něj drahnou dobu díval, zajímalo mě, co to vlastně míchá. Nepozorovaně jsem šel po trávě blíž a nahlédl do sudu, v němž nebylo nic jiného než čirá voda. Nakonec si mě muž všiml, krátce kývl v odpověď na můj pozdrav a bez rozpaků míchal dál.

Díval jsem se střídavě na sedláka a na obsah sudu. Tu a tam vhodil do sudu malé, v prstech rozdrobené kousky hlíny a míchal hned doprava a hned zase doleva. Při tom do vody velmi hlasitě a nijak hezky zpíval. No, pomyslel jsem si, nic netrvá věčně. Nakonec tu obrovskou lžíci vyndal ze sudu a pravil: „Tak, a teď to může kvasit."

Přikývl jsem, jako by to bylo zcela samozřejmé. A přikývl jsem také, když se mě zeptal, jestli mám žízeň a dal bych si džbán čerstvého moštu. Staroch si pečlivě otřel mokré ruce do zástěry a šli jsme do domu. Šel jsem napřed do světnice, zatímco on jako obyčejně došel do sklepa pro vychlazený jablečný mošt. „Tak, a teď si nechte chutnat." S tímto vybídnutím mi přisunul džbán ozdobený modrými kytičkami.

„Budete mě teď taky jako ostatní považovat za blázna?" zeptal se. Já na to: „Však vy určitě víte, proč to děláte." Během rozhovoru jsem se ponenáhlu dozvěděl účel toho konání. Tón ve vychladlé vodě s vydechovaným kysličníkem uhličitým, který je vázán přitahující vodou, dává při dobrém promíchání vzniknout neutrálnímu napětí. (Viz obklady s dobře uhnětenou hlínou obsahující hliník.)

Tato voda s neutrálním napětím se po vláčení rozstřikuje takzvanou palmovou větévkou na oseté pole. Brány nemají železné, nýbrž dřevěné hroty. Tento děj se co do smyslu podobá svěcení polí. Voda se vypaří a zůstanou neobyčejně jemné krystalické částečky jako negativně nabité útvary nosné látky. Ze všech stran přitahují paprsky a obráceně na všechny strany paprsky vysílají.[29]

Mezi geosférou a atmosférou se tvoří neobyčejně jemná, kůži se podobající a fialově se třpytící síť, která propouští jen ta nejhodnotnější vzařování a vyzařování. Přírodní sedlák tuto síť nazýval „panenskou blánou". Tento samovolně se vytvářející povlak umožňuje natolik hodnotnou difuzi (nadechování a vydechování), že taková půda zůstává i v nejsušším období chladná a vlhká. Tím tato zárodečná zóna ohraničující geosféru a atmosféru zůstává neustále v blízkosti anomálního teplotního bodu 4 °C. Při této teplotě získávají útvary plodící látky největší napětí, oplodňující látky naproti tomu svou relativně nejhlubší pasivitu.[30] Zvýšení výnosu v důsledku této jednoduché péče o kožní dýchání Země činí asi 30 % oproti půdám, na nichž je péče o dýchání opomíjena. Tato péče byla v dávných dobách známá jako takzvané „zpívání tónů".

[29] Je nejasné, co zde Schauberger myslí neutrálním napětím a nábojem. Je možné, že si představoval, že tato vrstva, která se nachází mezi negativní biosférou a pozitivní atmosférou, přijímá takovou polaritu, jakou chce podle podmínek nejraději přijmout.

[30] „Plodícími látkami" má Schauberger na mysli obecně všechny uhlíkaté a vodíkaté sloučeniny, zatímco „oplodňující" látky představují všechny kyslíkaté sloučeniny.

Jiným dávným obyčejem bylo orat kolmo ke slunci, takzvaná sluneční orba.[31] Schauberger se domníval, že moderním zemědělcům takové obyčeje nic neříkají; pro ně čas znamená peníze. Ořou tak, aby zvládli za co nejkratší dobu co největší plochu. Starý, přírodní sedlák uvažoval jinak. Čas a cesta pro něj kdysi byly konstruktivní pojmy a přinejmenším ve vší tajnosti zůstával věrný dávným zvykům a obyčejům.

> Zvláštní zařízení starých sýpek a zvláštní přehazování zrna prováděné zcela určitými směry měly jako všechno, co přírodní sedláci praktikovali, hlubší smysl a význam.

Schauberger zjistil, že mnohé z toho, co staří sedláci říkali, mělo fundovaný základ. Tak se například ukázalo, že na loukách, na kterých se pásly krávy nebo kde se tráva sekala kosou, rostl porost s úplně jinou bujností a rozmanitostí různých trav a bylin — zejména léčivých — než na strojově kosených loukách. Jako zvláště šetrné se ukazovalo kosení kosami, které měly čepele naostřené naklepáváním (kutím), místo aby byly broušené obvyklým způsobem. Také staří sedláci v Estonsku používali tuto metodu ostření. Schauberger se domníval, že když se naklepávání neprovádí na železe, ale na podkladu z tvrdého ušlechtilého dřeva, musí se mechanické napětí, které během kutí vzniká ve formě energie, ukládat v kose. Tato energie pak během kosení může plynout do kořenů rostlin a vytvářet síly prospěšné životu. Důležité bylo nenechat takto nakutou kosu ležet na slunci, protože by pozbyla svého napětí.

Pozitivní účinek na vegetaci, který přináší spásání luk krávami nebo kosení kosou, spočívá podle něj v tom, že rostliny jsou ukusovány nebo usekávány způsobem, při němž se uzavírají rány. Naproti tomu stroj rostlinu roztrhne, rána zůstává dlouho otevřená a síla rostliny bez užitku proudí do atmosféry. Stejná myšlenka spočívá za Schaubergerovým příklonem k názoru drvoštěpů, že pro les je šetrnější, když se stromy neporážejí pilou, ale sekyrou. Pila zanechává řeznou plochu pařezu roztrhanou a otevřenou.

Železné, nebo měděné nářadí

Ve třicátých letech 20. století pozval Schaubergera bulharský král Boris, aby našel důvod náhlého poklesu zemědělské produkce. Na cestě Bulharskem Schauberger zjistil, že úroda v oblastech obývaných Turky je vyšší než v ostatních částech země. Ukázalo se, že se zde dosud používají staré dřevěné pluhy, zatímco zbytek území byl zaplaven moderními železnými pluhy, které se dovážely z Německa. Zavedeny byly i parní pluhy. Schauberger z toho vyvodil, že pokles úrody musí být způsoben použitím železa. Později vytvořil úplnou teorii o škodlivosti železného nářadí v zemědělství. Jeho pokus s vodním paprskem mu k tomu poskytl nová hlediska (viz str. 68).

Při těchto pokusech se ukázalo, že po přimíchání byť i nepatrného množství rzi zmizely jakékoli napěťové jevy. Voda zůstala prázdná a vybitá. Schauberger tedy vyvodil analogii k používání železných pluhů a jejich vybíjecímu účinku asi takto: když se železný pluh pohybuje půdou, půda se trhá. Skýva se současně potahuje

[31] Myšlenkou stojící za „sluneční orbou" bylo, že převrácená skýva nemá být sluncem ozařována jednostranně v podélném směru a tím ohřívána a zbavována náboje.

rychle rezavějící jemnou pokožkou ze železných částeček. Již předtím pozoroval, že půda obsahující železo byla suchá, a ještě dřívější pozorování mu ukázalo, že ocelové turbíny zbavují vodu náboje. Když přišel parní pluh a později traktor, situace se zhoršila i tím, že se zvýšila rychlost, jíž byl pluh tažen půdou. Walter Schauberger se domnívá, že příčina vysychání takto oraných polí je čistě fyzikální povahy: při rychlém průchodu železného pluhu zemí jsou protínány siločáry magnetického pole Země a vznikají elektrické proudy stejným způsobem jako v kotvě elektrického generátoru při jeho rotaci v magnetickém poli. Tím podle něj dochází v půdě k elektrolýze, která vodu rozkládá na kyslík a vodík. Tím se ničí i mikrobiální život v půdě, na čemž se podílí i vysoká teplota vznikající třením železa v zemi.[32]

Dalším závěrem, který Schauberger z těchto pozorování vyvodil, bylo doporučení používat pro výrobu zemědělského nářadí materiál neobsahující železo. K tomuto účelu navrhoval měď. Zjistil, že půda obsahující měď dobře drží půdní vlhkost, a začal experimentovat s pluhy a dalším nářadím z mědi. Na začátku obložil radlici obvyklého pluhu měděnými plechy a pod odbornou kontrolou ji vyzkoušel. Půda byla obvyklým způsobem rozdělena na parcely, z nichž některé byly obdělány běžným železným nářadím, jiné měděným. Pokus dopadl velmi příznivě pro měděné nářadí, neboť bylo zaznamenáno jasné zvýšení produkce o 17 až 35 %. Na velkostatku Farmleiten-Heuberg u Salcburku se dosáhlo zvýšení výnosu o 50 %. Na jednom horském statku u Kitzbühelu, v nadmořské výšce 1000 metrů, přinesl pokus zvýšení úrody brambor s faktorem 12,5× více, než bylo vysázeno. Docházelo vesměs k nárůstu kvantity, ale především kvality. Zlepšila se pekařská jakost obilí, brambory nenapadala mandelinka, snížila se potřeba dusíku atd.

V letech 1951—1952 provedl Zemědělsko-chemický výzkumný ústav v Linci kontrolní pokus s měděným pluhem. Zkouška se týkala pšenice, ovsa, zelí a cibule. Určité parcely byly zpracovány jen železným nářadím, jiné železným nářadím za přidání síranu měďnatého a třetí skupina parcel byla obdělána měděným nářadím. V některých pokusech byl síran měďnatý nahrazen čistou měděnou moučkou. I při těchto pokusech bylo zaznamenáno zřetelné zvýšení výnosů.[33]

Zpráva o těchto úspěších se šířila jako požár a sedláci z okolí Salcburku, kde se pokusy většinou konaly, nazývali měděný pluh „zlatým pluhem". Začalo se s jeho výrobou. Brzy se však ukázaly síly, které chtěly této konkurenci učinit přítrž.

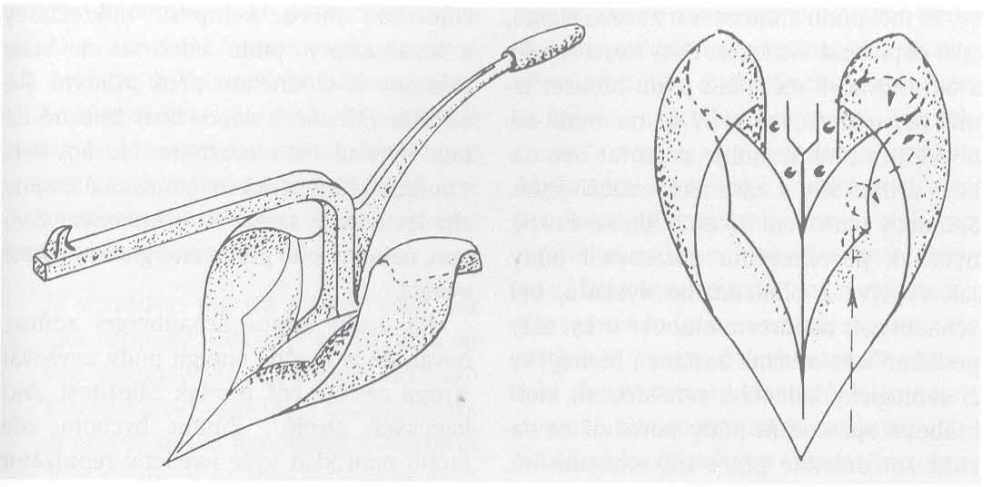
V roce 1948 podepsal Viktor Schauberger s jistou salcburskou firmou smlouvu na výrobu velkého počtu pluhů. Jednoho dne ho vyhledal poslanec zemského sněmu. Objevil se v elegantním automobilu a proběhl následující rozhovor:

> Poslanec: „Obchází zvěst, že salcburská městská správa provedla úspěšné pokusy s vašimi pluhy; to by bylo velmi zajímavé. Na něco se vás ale musím mezi čtyřma očima zeptat: Jak velký bude můj podíl, když vás podpořím?"
>
> Schauberger: „Nerozumím, co tím myslíte. Jste přece poslancem zemského sněmu a nemáte s tím nic společného. Své odvody za pokus jsem zaplatil a všechno je v pořádku."
>
> Poslanec: „Musím se vyjádřit jasněji. Je tomu totiž tak, že mám dohodu se závody na výrobu dusíku, a když zemědělce přesvědčím, aby používali víc dusíku, dostanu provizi za každý pytel, který se tu prodá. Když teď ale zemědělci přesedlají na měděný pluh, spotřeba dusíku výrazně poklesne, a tak bych měl místo toho dostávat provizi z vašich pluhů, abych na tom nebyl škodný. Můžeme se jako staří přátelé dohodnout a udělat dobrý obchod, kterým nám oběma přinese prospěch."
>
> Schauberger: „Chci vám říct jenom jedno: Jste pěkná svině. Mělo mi to být jasné hned, když jste jako člověk sloužící lidu přijel v takovém luxusním autě."

Po tomto intermezzu firma, která měla pluhy vyrábět, nečekaně zrušila smlouvu. Zástupci národohospodářství začali stejně jako sedláci varovat před použitím měděného pluhu. Ten by prý způsobil nadprodukci, která by měla za následek nižší ceny zemědělských produktů. Tím se zcela zastavila jak výroba, tak i použití těchto pluhů. V roce 1950 však Schauberger spolu s ing. Rosenbergerem dostal patent na metodu, která spočívala v obložení aktivních částí zemědělského nářadí mědí (rak. pat. č. 166 644).[34]

[32] Tyto jevy nastávají jen u železa. U pluhu z diamagnetického materiálu (dřevo, měď) se magnetické pole nenarušuje.

[33] Viz zprávu o činnosti výzkumného ústavu 1949—1952, strana 109—111.

Spirálový pluh měl napodobovat práci krtka. Přerušovaná čára opatřená šipkami ukazuje pohyb půdy v pluhu.

Spirálový pluh

Schauberger mezitím přemýšlel mimo jiné o tom, zda konvenční pluhy vůbec pracují biologicky správně. I zde je zřejmý jeho názor, že půdu je třeba při práci uvést do centripetálního (dostředivého) pohybu, a vytvořil proto takzvaný spirálový pluh, který však nedospěl dál než do stadia modelu. Princip jeho způsobu práce byl tako-

[34] Schauberger si později nechal patentovat „biokovové legování" zemědělského a zahradnického nářadí. Takové nářadí vyráběl a nabízel ke koupi například u firmy Biotechnische Geräte GmbH se sídlem v německém Neviges. S tímto nářadím byly také provedeny úspěšné pokusy (viz k tomu *Implosion* č. 14).

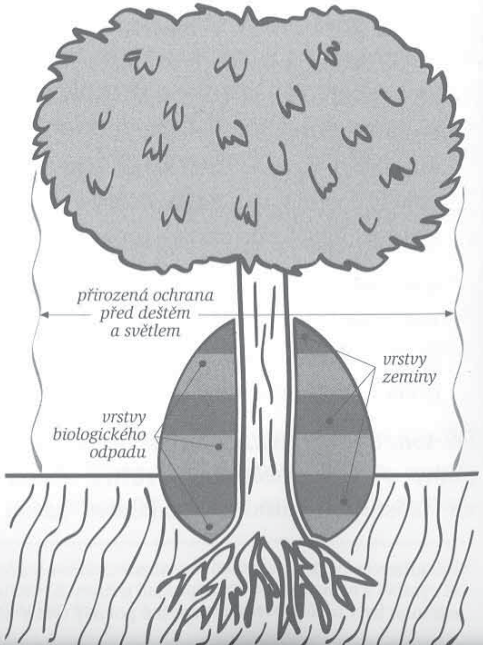
vý, že měl půdu zpracovávat zhruba stejně, jako se prohrabává krtek. Díky tvaru čepele a odhrnovaček měl pluh půdu obracet téměř bez odporu, takže by se, na rozdíl od obvyklých pluhů, mohlo pracovat bez tlakové a třecí síly s následným zahříváním. Spirálový pluh není určen k hluboké orbě, nýbrž k povrchovému zpracování půdy. Jak vyplývá z předchozího výkladu, byl Schauberger odpůrcem hluboké orby, tedy podobně jako většina zastánců biologicky či ekologicky laděného zemědělství, kteří hluboké zpracování půdy považují za narušování důležité práce mikroorganismů, neboť se při tom zpřehází přirozené rozvrstvení ornice.

Ušlechtilý kompost

Jak vyplývá z toho, co jsme si již uvedli, byl pro Schaubergera růstový proces v první řadě energetickou otázkou. Rostlinu považoval za proces vyrovnávající napětí mezi geosférickou a atmosférickou energií. Chápal ji jako materializaci, která vzniká, když se tyto energie setkají nad izolující vrstvou na povrchu půdy. Proto všechna jeho opatření na podporu růstu směřovala k tomu, aby se za prvé zvýšila energie půdy a za druhé se napomohlo vytváření a zachování izolační kůže. Odmítal proto všechny faktory, které z půdy berou energii a poškozují izolaci. Byl urputným nepřítelem Thomasovy moučky, protože působením ohně byla již ve vysoké peci oloupena o jakoukoli stopu náboje a energetický deficit se snaží vyrovnat tím, že k sobě, jakmile se dostane do země, energii přitahuje, aby se tak mohla vrátit do přirozeného koloběhu. Metodou, jak zvyšovat geosférické záření (půdní energii), by bylo dodávat do půdy chlévskou mrvu, kompost, mikroživiny a katalyzátory, půdu udržovat neustále zakrytou a chráněnou před přímým slunečním zářením a nepoužívat železné nářadí. Význam má samozřejmě i to, aby byla v pořádku biologická struktura celé krajiny, aby les a voda směly žít přirozeným životem, neboť z toho půdní energie v podstatě vyvěrá.

Na druhé straně Schauberger zdůrazňoval, že je možné energii půdy zvyšovat strojní cestou, což je však záležitost „biologických strojů". Zmínit bychom zde mohli například výše uvedený repulzátor k výrobě zvláště nabité vody. Touto zvláštní „vysoce energetickou vodou" se pak při teplotě maximálně 7 °C postřikovalo pole. Do půdy by se podle něj dal zakopat i uhlíkatý materiál, aby se půda nabila. Vznikající biozáření by vodorovně vyzařovalo do půdy a vytvářelo půdní napětí. Schauberger se domníval, že pomocí takových a některých dalších pomocných prostředků by bylo možné přivést během krátké doby k rozkvětu i pouštní půdy. Nevěřil tomu, že by se dnešní věda byla schopná vypořádat s klesající úrodností půdy – což je koneckonců stav, na jehož vzniku se tato věda spolupodílela:

„Žížalí sanatorium – ušlechtilý kompost" (podle Implosion *č. 21).*

> Je v každém případě otřesné vidět, jak moc je dnešní věda ještě vzdálená od obdělávání půdy blízkého přírodě. Dělá jako naschvál pravý opak toho, co nám předvádí příroda dosud neznásilněná člověkem. Není vskutku divu, když se na celém světě místo nadbytku potravin daří nouzi a tím vzkvétajícímu a výnosnému obchodu s životně nezbytnými spotřebními statky.
> Dnešní věda myslí příliš primitivně. Mohli bychom říci, že myslí o oktávu níž, než by bylo nutné. Příliš málo zatím pronikla do energetické oblasti a je nastavena jen materialisticky. Proto nese hlavní vinu na stavu, v němž dnes žijeme. Tento vývoj byl patrně nutný; jak by totiž jinak měli oklamaní lidé poznat pravé souvislosti?
> Nyní je nejvyšší čas na praktických příkladech ukázat, jak vypadá přírodě blízké obdělávání půdy, dříve, než celé lidstvo úplně zpustne.

Viktor Schauberger dává ve svých spisech mnoho praktických rad o tom, co nazývá „přírodě blízké" polní zemědělství. Popisuje jakýsi druh repulzátoru, který si může každý sestrojit sám: Vezmeme nádobu ze dřeva, hlíny (nepálené) nebo skla, nejlépe ve tvaru vejce. (Dřevěný sud nesmí mít hřebíky ani železné obruče, lze je však nahradit měděnými.) Nádoba, která má mít výšku asi dva metry, se zakope na stinném místě tak, aby byl otvor na úrovni půdy, špičkou vejce dolů. Naplní se vodou nejlepší dostupné kvality, přidá se několik hrstí dřevěných pilin (nebo jiného organického materiálu, například kostní moučky nebo moučky z peří, slepičího nebo kravského hnoje apod.) a několik kousků mědi a zinku, které předtím byly dotvrda vykovány například na kusu dubového dřeva. Dřevěnou lžící okovanou měděným nebo stříbrným plechem (pozor: ne železné hřebíky!) mícháme chvíli doleva, zvenčí dovnitř, tak, aby se vytvořil vír. Poté děláme totéž doprava. Potom se nádoba přikryje dobře přiléhajícím dřevěným víkem (bez železných hřebíků!), které má otvor o průměru několika centimetrů zakrytý kouskem plátna. Nádoba má 2 až 3 týdny stát a pak předává okolní půdě horizontální energii. Po uplynutí uvedené čekací lhůty se voda použije ke hnojení a je vydatným zdrojem energie pro rostliny. Nádobu lze naplnit i močůvkou, ostatní přísady a ošetřování jsou obecně stejné, jak bylo popsáno. V tomto případě to však musí být nádoba, která směřuje špičkou nahoru a jejíž obsah musí být ponechán v klidu 6 týdnů, než se použije jako přísada při zalévání.[35]

Vejčitý tvar, který Schauberger považoval za zvlášť cennou a dokonalou formu, má v tomto jakož i jiných případech zvláštní úkol. V nádobě tohoto tvaru začne tekutý obsah sám od sebe proudit v cykloidním spirálovém pohybu, který se nastartuje a udržuje změnami teplot.

Schauberger dal mimo jiné recept na „ušlechtilý kompost", který je podle jeho názoru obzvlášť bohatý na energii:

> Pod stromem stojícím v blízkosti pole, pokud možno majícím širokou korunu

[35] O pozitivních zkušenostech s „repulzátorem" se píše v *Implosion* č. 42. Viz též Pokusy s „repulzátorem", s. 93.

a patřícím k dřevinám se srdcovitou nebo hlubokou kořenovou soustavou (nejlépe pod ovocným stromem) se ve stínu koruny založí polokruhová jáma tak, aby se nepoškodily kořeny stromu.

Kmen se pomocí papíru, kůry atd. ochrání před přímým stykem s kompostovou zeminou; po rozložení tak v důsledku dopadu světla, které je na tomto místě nevyhnutelné, vznikne z této ochranné schránky difuzní vzduchový komín.

Pak se přidá na dvě píde vysoká vrstva (40–50 cm) čerstvě posekané trávy s pokud možno různými odpadními látkami všeho druhu, jako například bramborovými slupkami, ovocnými slupkami atd., v pokud možno čerstvém nebo oschlém stavu za přimíchání rozsekaných stonků.

Tato rozdílná a dobře promíchaná vrstva trávy se nyní jemně popráší oligodynamickým (podněcujícím rozklad) a katalytickým (podněcujícím výstavbu) měděným a zinkovým práškem. To se provede nejlépe opilováním starých zbytků mědi a zinku, přičemž stačí minimální množství, aby se do půdy dodaly podněcující stopové prvky.

K tomu přijde trocha soli a nepatrně třtinového cukru. Pak se to celé v jámě pevně sešlape, posype vrstvou zeminy a dobře vodotěsně přikryje, aby dovnitř nemohla vnikat dešťová voda.

Nyní se kompostová hromada ponechá sama sobě tak dlouho, než se opět nashromáždí čerstvé odpadní látky, které, smíchané s čerstvou trávou a dalšími zbytky polních plodin, vydají na novou vrstvu. Ta se zasype na píď vysokou (asi 20 cm) vrstvou zeminy, která se smíchá s pokud možno cizím křemičitým pískem (jemnozrnným), nejlépe z potočního koryta.

Tak následuje vrstva za vrstvou, jakmile si předchozí vrstvy poněkud sednou. Čím vyšší je hromada, tím menší je její průměr, takže nakonec vznikne vejcovité těleso kompostové hromady (protoplazma) s přirozeně správnou formou napětí. Potom se vzdušný komín nahoře lehce zacpe spadaným listím a vše se dohladka uplácá lopatou, aby dešťová tříšť padající ze stromu jen klouzala po povrchu a mohlo se vytvořit správné povrchové napětí.

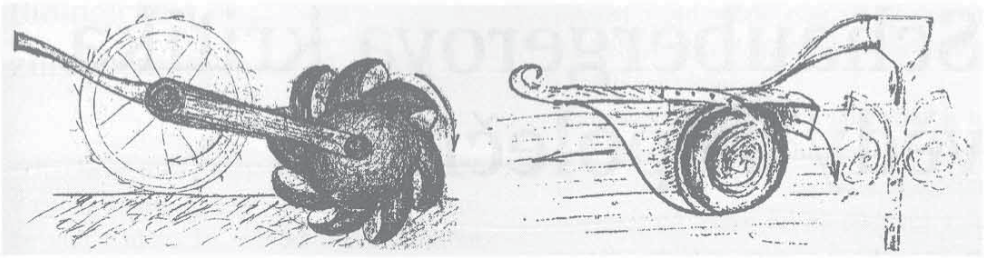
Schauberger pak popisuje, co se v hromadě odehrává. Hromada k sobě totiž přitahuje mikroskopický půdní život, který zde během léta bujně prospívá. Potom však žížaly odumřou a v pozdní zimě se rozloží a přemění na éterické oleje. Jakmile se oteplí na 4 °C, hromada na jeden až dva týdny rozkvete (pokud se předešlého léta nabila):

> ... kompostová zemina je nyní plně nabitá jakostními látkami a zhuštěnou energií z dřívějších životních forem. Můžeme ji rozhodit na půdu, nejlépe lopatou z mědi, bronzu, dřeva nebo nerezového plechu. Rozhodíme jen tenkou vrstvu o síle půl centimetru, kterou ihned nářadím (ne železným!), například hráběmi, zapravíme. Nyní je půda připravena k výsevu.

Na této půdě se neukáže žádný škůdce, plevel skoro nenajdete.

> ... třicetiprocentní zvýšení výnosu a významně zušlechtěná jakost úrody jsou trvalé. Jsou trvalé neustále (dokud se dodává tento kompost).

Jak jsme již naznačili, odsuzuje Schauberger používání jakýchkoliv umělých hnojiv. Především ale takových, na něž v nějaké formě působily oheň nebo voda. Ty jsou pak, říká Schauberger, více či méně jednopólové a přitahují k sobě v zemi horizontální „mateřské látky". Způsobují do jisté míry příležitostné zvýšení výnosu, avšak

Nákresy Viktora Schaubergera zobrazují „zavíjející" biopluh (vlevo) a kultivátor.

půda se pokazí, když se zpřeházejí životní formy. Produkty z takové půdy způsobují rozklad a neustálý úbytek tělesných a duševních sil lidí, kteří je konzumují:

> Svobodný národ může vzniknout jen na svobodné půdě. Národ, který znásilňuje Matku zemi, nemá právo vlastnit domovinu...
>
> Člověk je to, co jí, a zůstane zvířetem, dokud bude zabráněno tvorbě jakostních látek. Kruh se tak uzavírá: zamořená voda nemůže vytvářet zdravé potraviny. Zamořená voda a otrávené potraviny nemohou vytvářet zdravou krev. Že se pak nemohou rozvíjet duševní funkce, to budiž poznamenáno jen na okraj, a také to, že snížená jakost působí přes produkci semenných látek i v pozdějších generacích.
>
> Dnešní zemědělec zachází s Matkou zemí hůř než s kurvou. Rok co rok ji stahuje z kůže a otravuje ji struskami umělých hnojiv, a ještě se pak diví, že země vyžaduje rok od roku více práce, a přitom rok od roku méně dává.
>
> Starý sedlák byl své hroudě knězem a lékařem. Naopak moderní zemědělec je uvnitř i navenek politicky rozpolcený a spekuluje se státními dotacemi. Domnívá se, že si násilnými opatřeními dokáže na přírodě něco vyvzdorovat.
>
> Dnešní lékař stojí zcela bezradně před stoupajícím výskytem rakoviny. Nedokáže podnítit vnitřní tělesné síly, které jsou ochromovány působením uměle hnojených potravin. V jednotlivých žlázách dochází k regulaci a v logickém důsledku se zde ukazují projevy rozkladu. Stejně tak dosáhne moderní, chvátající a se svými nesmyslnými stroji se po poli honící zemědělec růstu své práce jen za současného snižování síly, která působí v nitru Země.

Celý tento úpadek zemědělství a tím našeho nejdůležitějšího základu, kterým je výživa, lze podle Schaubergera napravit jen tak, že se opět oddaně skloníme před řádem přírody, okopírujeme její metody a poznáme, že úrodnost nespočívá v používání chemických nebo mechanických prostředků, nýbrž v obnovení energetické rovnováhy země a vody.

Ve čtyřicátých letech vyvinul Schauberger také další modely zemědělského nářadí, které však nebylo nikdy vyrobeno. Nákresy nahoře na této straně ukazují dva takové nápady.

Schaubergerova kritika vědy a společnosti

Technika smrti a chybná kultura

S rostoucí trpkostí musel Schauberger konstatovat, že jeho snaha přivést odpovědná místa k poznání a odpovědnosti nepřinesla vzhledem k hrozící katastrofě žádný výsledek. Nedokázal techniky a vědce přimět k tomu, aby upustili od „techniky smrti". Jeho jedinou nadějí bylo, že národy této Země jednoho dne procitnou a vynutí si změnu. Během let o tom vytvořil celou filozofii, z níž si v této kapitole uvedeme několik pasáží.

> Stále více se v naší době projevuje touha po přírodě.
> Toto puzení k přírodě, která je silná, klidná a zdravá, je nutný jev dnešní doby, protiváha k anorganické civilizaci, kterou mylně označujeme jako kulturu. Tato civilizace je dílem člověka, který samolibě, bez ohledu na skutečné dění v přírodě, vybudoval svět beze smyslu a bez základů, svět, který jeho, jenž by měl být dosud jeho pánem, hrozí zničit, protože svým jednáním a svou prací narušil smysl jednoty vládnoucí v přírodě.
> Stojíme-li dnes bezmocně a bezradně před svými výtvory a musíme-li čím dál víc poznávat, že naše takzvaná práce se všemi jejími starostmi slouží jen sebezničení, v žádném směru se neukazuje ani záblesk zlepšení a my se beznadějně ženeme vstříc temné budoucnosti, pak bude také pochopitelné, že je čím dál víc lidí, kteří, zhnusení touto nesmyslnou činností a úsilím, hledají cesty, jež je povedou k Všematce přírodě.
> Člověk je stvořený přírodou podle jejích zákonů, a proto je na ní závislý.
> Jeho dílo, ona jím stvořená pseudokultura, ztratilo během doby smysl a souvislost a nesmírnou silou technických pomůcek se z něho stalo monstrum tak gigantické, že už téměř stačí na naše přírodní síly, přinejmenším však již rušivě zasahuje do velkého životního soukolí přírody.
> Člověk, který ve velkém přírodním životě představuje přece jen pouhou jiskřičku, pouhý mikroorganismus, rozvinul – podnícen krátkodechými zdánlivými úspěchy – činnost, která začíná narušovat ono velké soužití a která, jak se zdá, uchystává konec kvalitativní produkci našeho makroorganismu Země.
> Zapříčiňující silou je náš rozum a jím vytvořená bezduchá technika, stejně jako naše zákonů zbavená a smysl narušující technická kultura, jež jsou společně také příčinou narušení koloběhu vody a krve Země. Pokud tedy všechno, co tato anorganická civilizace vytváří, bude zanikat tempem jejího rozvoje, pak tento zánik není v žádném případě přechodnou krizí, nýbrž samozřejmým zhroucením kulturní budovy postavené bez základů do závratné výše; spolu s ní bude ovšem strženo i to, co zde ještě zbylo z opravdové kultury.

Biologické a duchovní zhroucení, nebo nový vývoj

Schaubergerova naděje se upíná k mládeži. V celém svém zoufalství má přesto dojem, že vidí naději, že mládež snad odmítne podporovat životu nepřátelský vývoj:

> Bezpochyby to svědčí o zdravém, nedegenerovaném lidství, když se naše mládež vzpírá dnes již všude se objevujícím projevům rozkladu a odmítá dál zabedněně pochodovat po silnici, jež nás všechny zavedla do kulturní a hospodářské slepé uličky.
> Samotným vzepřením se se však ještě ničeho nedosáhne. Praktický výsledek přinese odpor naší mládeže teprve tehdy, budou-li poznány příčiny a nalezeny chyby, jichž jsme se dopustili my a dřívější generace a které skutečně uvrhly svět do neštěstí.
> Nalezením příčin zlořádu bude učiněn teprve velmi malý krůček, protože systematické nápravě učiněných chyb se do cesty postaví šiky takzvaných odborníků, kteří zastupují dosavadní směr a musí ho i nadále schvalovat, protože z něj žijí a chtějí být zajištěni až do svého blaženého konce.
> I tuto překážku by bylo možno jednoduše překonat, pokud by se učiněné chyby daly lokalizovat alespoň na určité hospodářské odvětví.
> Při důkladném prověření a zjištění často po staletí činěných závažných chyb se však ukáže tak nesmírná rozšíření a rozvětvení nemoci vzniklé nesprávnými radami a chybnými pracovními metodami a tak závažná kulturní, technická a hospodářská pochybení, že tím nezůstane nedotčeno ani jedno jediné hospodářské odvětví a žádný odborník, ať už pracuje kdekoli, se nemůže zprostit spoluviny, byť i zčásti nevědomé.
> Při zjištění, že za daných podmínek je téměř každý odborník ohrožen ve své existenční jistotě, by bylo naprosto bezúčelné očekávat od těchto kruhů podporu a od samého začátku je třeba počítat s obrovskou opozicí, která však je nutná a velmi přispěje k vyjasnění.

Nyní nastal pro každého jednotlivce čas, aby přemýšlel o situaci, do níž svět sklouzl. Stačí, když začne uvažovat o tom, jak to vypadá s vodou:

> Ať tedy všichni lidé, kteří nemají to štěstí, aby mohli chladivý nápoj čerpat přímo ze zdravého pramene, uvažují, odkud pochází, jak je k nim přiváděn a jakými umělými přísadami je pro ně upravován.
> Avšak ti lidé, kteří jsou nuceni pít rok co rok pouze sterilizovanou vodu, ať přemýšlejí o tom, jak musí v organismu působit voda, jíž byla čistě chemickými přísadami násilně vzata od přírody daná schopnost plodit život. Sterilizovaná a fyzikálně zničená voda vyvolává zákonitě nejen tělesný úpadek, ale způsobuje také příznaky duševního úpadku a tím systematickou degeneraci lidí i ostatních tvorů.

Mnoho lidí se utěšuje tím, že „to snad nebude tak nebezpečné". Vždyť věda a technika se s problémy dokážou postupně vypořádat. Takový postoj je však v podstatě známkou toho, jak dlouho už tento úpadek trvá:

> Důvod toho, proč lidé svůj kulturní a hospodářský zánik zaměňují za přechodnou krizi ... spočívá mnohdy v duchovním úpadku lidstva, který zákonitě musí následovat po každém tělesném úpadku, respektive mu musí předcházet.

Viktor Schauberger na konci čtyřicátých let 20. století.

Civilizované lidstvo dosáhlo i přes svou domnělou vysokou technickou kulturu tak hlubokého etického poklesu, že už nedokáže poznat, že tento fyzický a morální úpadek není nic jiného než kontinuálně probíhající rozklad kultury.

Z toho důvodu je také pro lidi, kteří dokážou poznat dosah učiněných chyb, svatou povinností neochvějně a bez ohledu na vlastní výhody vystupovat za konečnou nápravu té spousty omylů...

Nejúčinnějším prostředkem je upozorňovat širokou veřejnost na nesprávné rady. Chudý i bohatý, urozený i nízký musí být zachvácen pochybami a oprávněnou nedůvěrou, což bude vytvářet stále větší kruhy a nakonec to přivodí vnitřní pocit odmítnutí u širokých mas; ten, když se jednou probudí, již nesmí usnout, dokud se nestane lidovým a tím Božím soudem. (...) Všichni ti, kdo jsou povoláním nuceni vydělávat si na svůj vezdejší chléb ve velkých městech, nechť vážně přemýšlejí, co musí nastat, když kromě stále nedostatkovějšího, stále nákladnějšího a jakostně horšího chleba začne ubývat i vody.

Byť by to byl velmi nevděčný úkol upozorňovat veřejnost na hrozící nebezpečí, které nevidí nebo vidět nechce, byť by to byla i marná snaha ukazovat jí to strašné mene tekel, které se nad ní vznáší, tento pokus by měl být přinejmenším učiněn.

Schauberger vidí blížící se katastrofu – chaos, v nějž se tento moderní technický a společenský vývoj zhroutí. Vidí však také úsvit nové doby, v níž se lidé naučí chápat, že musí žít ve spolupráci s přírodou:

> Nastane blahobyt v dnes nepředstavitelném rozsahu. Pak nadejde čas, kdy se lidé ohlédnou, zamyslí a řeknou: „To byli tenkrát idioti! Oni si opravdu mysleli, že pomocí odbourávajících vlivů vytvoří techniku, na níž pak postaví svou kulturu."

Cestu, kterou tito lidé budoucnosti půjdou, vidí Schauberger jasně:

> Budoucí člověk bude plně ovládat hmotu a z ní vyvěrající pohyb jakostních látek a stane se nejvyšším služebníkem a zároveň pánem přírody. Pohádková úroda mu bude dávat nejkvalitnější výživu a zároveň bude mít téměř naprostou svobodu pohybu po zemi, po vodě i ve vzduchu...

Tím sám od sebe zcela ustane boj o přežití, třídní boj, existenční boj, a především všechny války o potraviny a suroviny.

Také lékařství dozná zásadních změn. Skutečností se stane to, co tušil Paracelsus: bude existovat jedna specifická základní látka, která již v zárodku zničí každou nemoc. Lidé nebudou znát nemoci a v tomto ohledu se budou radovat ze života. V dostatečném způsobu a šíři bude mít k dispozici prostor ten, kdo svým bytím bude sloužit výstavbě surovin v celé vývojové linii.

Z vody všechno vzniklo. Voda je proto univerzální surovinou každé kultury a základem každého tělesného i duchovního vývoje. Odhalení tajemství vody je koncem jakékoli spekulace nebo vypočítavosti s jejich nádory, k nimž patří válka, nenávist, závist, nesnášenlivost a svárlivost v každé podobě. Úplné probádání vody proto znamená v nejopravdovějším slova smyslu konec monopolu, konec každého ovládání, a počátek socialismu postaveného na rozvíjení individualismu v nejdokonalejší formě.

Cestou „oxidačního procesu zastudena" se strojové síly stanou prakticky bezplatnými a tím teprve hodnotnými. Potraviny, suroviny, pohonné látky zde budou v nadbytku...

Tyto zárodky jakostních látek – koncentrace negativních iontů geosférického původu – jsou oněmi vlastními výstavbovými a výtlakovými atomy. Strojní cestou je lze vyrábět v jakémkoli množství a kvalitě z bakteriofágních stavů mezních hodnot (unášené a vznášející se látky) ve vzduchu a ve vodě za pomoci „pohybu po cykloidní prostorové křivce" téměř zdarma podobným způsobem, jakým to za pomoci tvaru žáber a těla dělá pstruh stojící bez pohnutí v prudké vodě, když pouze nechává čerstvou pramenitou vodu s geosférickým napětím protékat žábrami.

Pro korunu stvoření se tak otevírá cesta k tomu, aby se jako vrchní služebník stala pánem tohoto stvořitelského díla a tím vůdcem velkolepého vývojového chodu. Možná je člověku našeho století na úzké pěšině vzhůru, za nebezpečí zřícení do nezměrných hlubin, dána jedinečná šance stát se podobným Bohu. Kdo ve smyslu výstavby ovládá proces proměny, získává vlastnosti Stvořitele. Kdo proces proměny ovládá a vykonává ve smyslu odbourávání, je nástrojem a služebníkem ďábla. Jemu náleží dílo zkázy.

Poslední léta

Experimenty na Vysoké škole technické ve Stuttgartu

V roce 1952 pověřilo ministerstvo vodohospodářství profesora Franze Pöpela z Vysoké školy technické ve Stuttgartu, aby experimentálně ověřil Schaubergerovy teorie o vodě. Když Walter a Viktor Schaubergerovi dorazili do města, aby se pokusů zúčastnili, ukázalo se, že profesor Pöpel není ochoten experimenty provést. Před ministerským radou Kumpfem zdůrazňoval, že Schaubergerovy teorie jsou v rozporu se zákony klasické mechaniky, které přece platí i pro proudící vodu. Řekl, že nevěří, že by plánované pokusy přinesly nějaké technicky použitelné výsledky. Ministerský rada Kumpf byl stejného názoru jako profesor Pöpel, nicméně chtěl, aby experimenty byly i tak provedeny, aby se konečně skoncovalo se Schaubergerovými výmysly.

Pokus se tedy konal; nejprve měly být studovány vzory pohybu vody. Schauberger zahájil představování tím, že se Pöpela zeptal, jestli někdy přemýšlel o tom, jak se chová voda, když opustí vanu. Je vidět, jak při vytékání vytvoří vír tvaru trychtýře — ale jak se pak chová dál?

Pöpelovi se poněkud zablesklo v očích; poté byl založen pokus, který měl následující program (podle posudku profesora Pöpela):

1/ Lze vodu protékající trubkou uvést do „vícenásobného zavíjivého pohybu"?

2/ Hraje materiál trubky rozhodující roli pro takový pohyb?

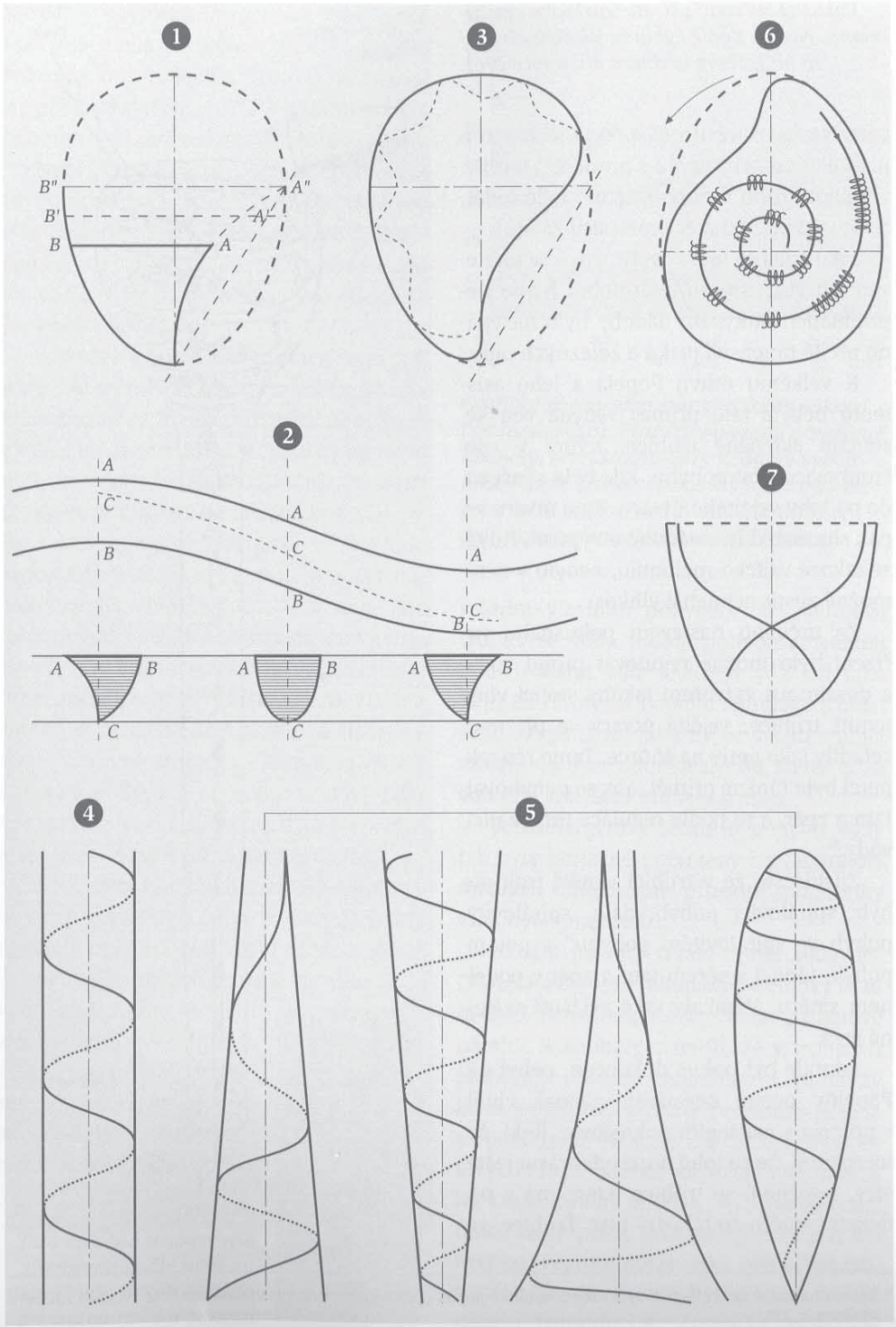
3/ Hraje tvar trubky rozhodující roli?

4/ Dochází při takovém „zavíjivém průtoku" ve vodě ke změnám molekulárních struktur?

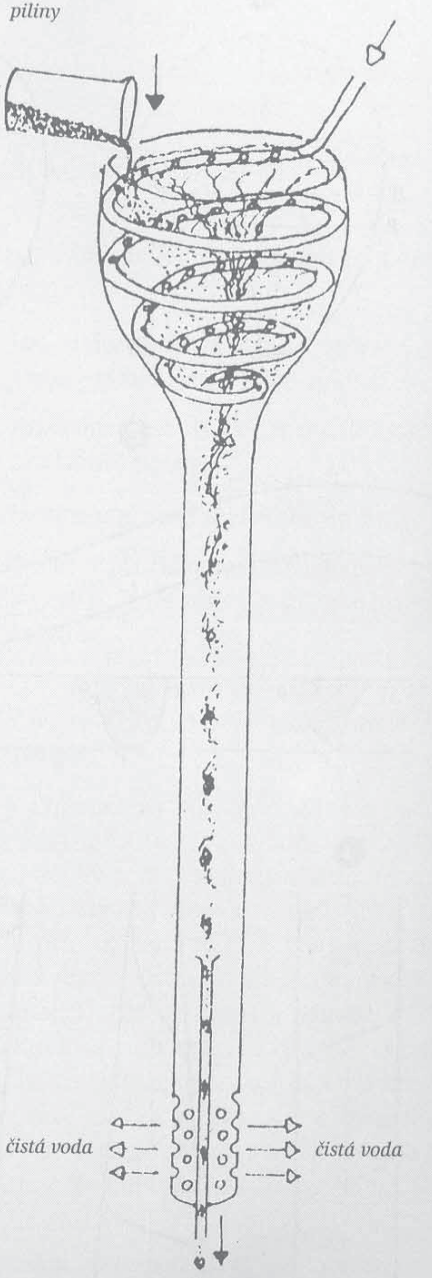
5/ Lze takový zavíjivý pohyb využít k ochraně trubky před ukládáním sedimentů?

Tyto experimenty byly prováděny v nádobě, která měla tvar poloviční vejce. Ke dnu nádoby byla připojena několik metrů dlouhá skleněná trubice a do vejčité nádoby byla vložena hadice, která byla na vnitřní straně navinuta ve spirále tak, aby protékající voda vytvářela v nádobě silný vír. Když se voda obarvila, bylo dobře vidět, že vír pokračuje v celé délce trubice. Bylo také možné pozorovat, že intenzita barvy se zvyšuje směrem k ose proudění. To již probudilo vážný zájem profesora Pö-

Na protější straně: Dvojitě šroubovicová trubice — z francouzského patentu č. 1.057.576. Tato trubice byla mimo jiné určena k použití v „pstruží" turbíně. Na příčném řezu měla tvar, jak je znázorněno na obr. 1. Na obr. 4 a 5 je vidět, jak se vytvoří různé systémy spirálových trubic, když se navinou na cylindrická nebo kuželovitá tělesa (rak. patent č. 196680). Obr. 2 a 7 ukazují průběžné změny profilu v přirozeném říčním toku, který byl zřejmě modelem trubice. V horní řadě příčné řezy trubicí, uprostřed kanály, dole různé modely navinutí.

Pokusné zařízení při stuttgartském experimentu. Nákres podle výkladu W. Schaubergera na jednom učebním dni v roce 1961.

pela. Nechal pověsit větší počet malých trojúhelníků tak, aby spolu s provazem tvořily v jednom rohu dlouhé prizma. Bylo vidět, že se toto prizma otáčí ve směru závitu.

Jako další se mělo ověřit, jak se v tomto vodním víru chovají hydrofobní (vodu nepřijímající) látky. Do nádoby bylo nasypáno určité množství písku a železných pilin.

K velkému údivu Pöpela a jeho asistentů nebyla tato příměs vedena ven ke stěnám skleněné trubice, nýbrž v ose šroubovicového pohybu, kde byla stlačena do podoby vejčitého útvaru. Tyto útvary se pak shromáždily v nádobě u výpusti. Když se takové vajíčko rozlomilo, nebylo v něm možné zjistit nejmenší vlhkost.

Za určitého nastavení pokusného zařízení bylo možné regulovat proud vody a dosáhnout vytvoření jakoby stojící vlny uvnitř trubice; vejčité útvary se při tom seřadily jako perly na šňůrce. Tento řetízek perel bylo možné přimět, aby se pohyboval tam a zpět, a to podle regulace protékající vody.[36]

Zjistilo se, že v trubici vzniká trojí pohyb: spirálovitý pohyb, dále „spirálovitý pohyb ve spirálovitém pohybu" a potom pohyb, jdoucí směrem tam a zpět v podélném směru. Vznikaly také zvláštní světelné jevy.

Jakmile byl pokus dokončen, nebyl už Pöpelův postoj negativní, naopak chtěl v pokusu s nadšením pokračovat. Řekl, že už rozumí, že se toho musí odehrávat ještě více, použije-li se trubice, která má v podélném směru spirálovitý tvar. Trubice, se

[36] Švédští badatelé zabývající se výzkumem imploze pokus opakovali se stejným výsledkem. Viz Švédský základní výzkum, s. 137.

kterou přišel Schauberger, ho však poněkud překvapila. Byla totiž vytvořena podle rohu antilopy kudu. Zpočátku to považoval za příliš obskurní, než aby použil takový bláznivý tvar, nakonec však svolil.

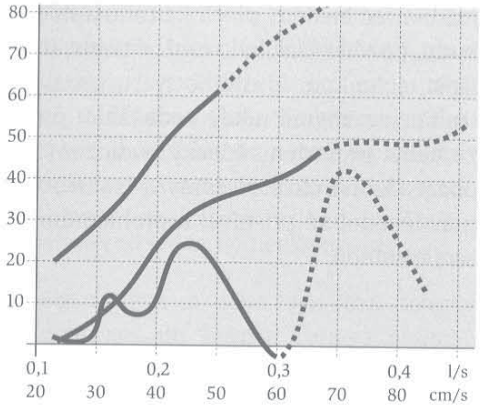
Nyní se prováděly pokusy s průtokem rovnou pokusnou trubicí ze skla, dále rovnou trubicí z mědi a nakonec se zvláštní spirálovou trubicí (která dosti přesně odpovídala Schaubergerově představě cykloidní prostorové křivky).

Výsledek vyvolal u Pöpela a jeho lidí úžas. Skleněná trubice, která měla dokonale hladké stěny, kladla vodě větší odpor než trubice měděná a zdálo se, jako by materiál měl skutečně vliv na třecí odpor. Největší překvapení však přinesla spirálová trubice. Za relativně vysoké průtokové rychlosti klesal odpor víc a víc k nule a začal mít dokonce negativní hodnotu (křivka se zde musela interpolovat). Se stoupajícím průtokovým množstvím se v této trubici objevily rezonanční body při určitých množstvích vody, při nichž tření dosáhlo minima, zatímco u rovné trubice se odpor zvyšoval, a to až k bodu, kdy se odpor postavil jako zeď proti proudu a byl větší než energie, která byla nutná k udržování průtoku.

Z protokolu je zřejmé, že skleněná trubice měla vyšší třecí odpor než měděná. Při přesném měření však bylo možné zjistit i v rovných trubicích sklon k vytváření vln. Voda spěla i zde k tomu, aby proudila ve vlnách a v meandrech tvaru smyček, i když si při tom pochopitelně nabíhala na zeď, která „nesouzněla"

Tato měděná trubice byla zhotovena podle rohu antilopy kudu a byla použita při stuttgartském pokusu.

Grafické znázornění stuttgartského pokusu (zjednodušeno). Plné čáry ukazují naměřené hodnoty, přerušované čáry hodnoty vypočítané (horní křivka: rovná skleněná trubice, prostřední křivka: rovná měděná trubice, dolní křivka: spirálová měděná trubice).

s jejím vlastním pohybem. Ve spirálové trubici se voda mohla pohybovat volněji podle vlastní vůle a odpor zde byl také nejnižší. Profesor Pöpel o spirálové trubici řekl: „Vypadá to, jako by se v této trubici vírové sloupce oddělovaly od stěny a za volného vznášení ubíhaly trubicí."

Schaubergerovy teorie o pohybu vody tak byly konečně potvrzeny i v laboratoři, možnost okopírovat přírodní podmínky však byla omezená.

Uznání patentu trvalo téměř sedm let. Důvodem bylo, že rakouský patentový úřad nechtěl Schaubergerovi přiznat patentové nároky. Schauberger tvrdil, že v trubicích probíhají procesy molekulární přeměny, které považoval pokusy profesora Pöpela za potvrzené. Několik zahraničních patentových úřadů však již začátkem padesátých let tento patent udělilo, mj. francouzský úřad, který podle Schaubergerova názoru nejlépe reprodukoval text jeho patentu a měl nejlepší výkresy. Vyrobit tuto trubici nebylo jednoduché. Zpočátku vytepával

mědikovec měděný plech na rohu antilopy kudu, později však bylo možné tvarovat ho lepší technikou. Ideálního tvaru spirálové trubice ze zřejmě nikdy nedosáhlo, protože nebyl proveden vědecky podložený výpočet a konstrukce. Nesprávný tvar trubice pravděpodobně přispíval k problémům se sací turbínou.

Fantazie a skutečnost

V roce 1956 vydal rakouský autor a okultista Leopold Brandstätter knihu s názvem *Implosion statt Explosion* (Imploze místo exploze), která byla publikována ve velkém nákladu. Autor chtěl svým dílem seznámit se Schaubergerovým jménem široký okruh čtenářů a vyvolat odpor proti narůstající atomové hrozbě. Kniha měla ukázat, že již existuje životu prospěšná alternativa „mírové atomové energie". Brandstätter, jistě s nejlepšími úmysly, vycházel z příliš spekulativního postoje, který výrazně zabarvil obsah jeho knihy. S Viktorem Schaubergerem vedl rozsáhlá interview, následně je však přepracoval podle vlastního chápání smyslu Schaubergerova objevu. Výsledkem byla směsice faktů a fantazie, takže představivosti čtenáře se nekladly žádné meze. Věcně a kriticky smýšlející čtenáře odpuzoval okultně zbarvený jazyk a obrazotvorné popisy implozní síly. Méně kriticky založení lidé považovali všechno v knize za pravdivé a věřili, že již začala obrovská technická revoluce. Zejména v Německu to vyvolalo velký zájem o Schaubergerův implozní výzkum. Několik časopisů s ideovým a dobově kritickým postojem zařadilo toto téma do svého programu a začaly se rýsovat rozsáhlé plány na založení Nadace Viktora Schaubergera na mezinárodní úrovni. Několik autorů tvrdilo, že Schauberger své implozní stroje dovedl až do stadia zralého k sériové výrobě. Jakmile bude pohromadě dostatečný kapitál, mohlo by se začít vyrábět. Všechny elektrárny a atomové reaktory světa by mohly být sešrotovány a na obzoru se již ukazuje zlatý věk lidstva. Ode všech vlád světa je třeba žádat záruky, že implozní sílu nezneužijí k vojenským účelům.

Viktor Schauberger se k těmto publikacím stavěl blahosklonně, vyjádřil však nevoli nad Brandstätterovým zneužitím svého interview. Rád by býval své poselství předal veškerému lidstvu, zároveň však byl zdrženlivý a vyhýbal se tomu, aby se nechal vtáhnout do nějakých velkých plánů. Rozhodně odmítal, aby plánovaný světový svaz nesl jeho jméno, a zasazoval se o to, aby bylo v Rakousku zřízeno mezinárodní výzkumné centrum, které by se intenzivně zabývalo implozním výzkumem. V životě udělal řadu trpkých zkušeností, a žil proto raději v ústraní. Často se objevovaly osoby, které ho chtěly „ochraňovat", nakonec ho však podvedly. Měl také strach z mocností, kterým nejvíc nedůvěřoval, z energetického a zbrojního monopolu, a obával se, že by se skrytou zákulisní hrou mohly zmocnit jeho objevů.

Na druhé straně měl také podlomené zdraví. Jeho úsilí a zklamání během války, těžkosti s vynálezy a tísnivá finanční situace ho těžce zkoušely. Trpěl astmatem a čas od času i srdeční slabostí. Ve své práci zajisté pokračoval, avšak jen s velkými obtížemi. Implozní stroj vyžadoval velké náklady, mnoho práce a mnoho starostí. Vedle toho měl velké obavy o vývoj světa, protože viděl, že čím dál rychleji směřuje ke katastrofě. Především ho zneklidňoval rozvoj atomové energie, který považoval za největší ze všech nebezpečí. Pokládal za

bezpodmínečnou nutnost, aby se nějakým způsobem co nejrychleji vyřešil energetický problém světa podle biologicko-technických principů a planeta byla zachráněna před jinak nevyhnutelným zhroucením. Jak si měl ale obstarat k tomu nezbytné prostředky?

Schaubergerova smrt

Taková tedy byla situace, když k Viktoru Schaubergerovi přijeli na přelomu let 1957 a 1958 na návštěvu dva Američané. Kontakt s nimi zprostředkovaly jedny noviny, které velmi energicky pracovaly pro zmíněný světový svaz. Této zimy se Schauberger cítil zdravotně mnohem hůř a občas zdůrazňoval, že už nebude dlouho naživu. Byl stále neklidnější a bezradnější a zoufale se pokoušel vyřešit problémy, které sací turbíně bránily ve správné funkci. O tom, co se tenkrát dělo, píše jeho starý přítel a spolupracovník Alois Kokaly, vůdčí osobnost německé biotechniky:

> V loňském roce jsem v rámci svého přednáškového turné po jižním Německu a Rakousku navštívil v Bad Ischlu Viktora Schaubergera. Byli u něj dva Američané, Gerchsheimer a Dodd. Jeden z nich mluvil bezvadně německy s bavorským přízvukem. Jen několik minut jsem mohl se Schaubergerem mluvit mezi čtyřma očima. S upozorněním, že jde o přísně důvěrnou věc, mi Mr. G. vysvětlil, že oba Schaubergerové (Viktor a jeho syn) zakrátko odletí do USA. „Věc Schauberger" se za všech okolností musí stát věcí USA, vysvětlil mi. Byly již učiněny všechny technické přípravy pro ten nejvelkorysejší vývoj Schaubergerových poznatků. Peníze k tomu nutné jsou k dispozici v neomezeném množství. Především bude třeba rychle pracovat, protože Schauberger omezil svůj pobyt na tři měsíce. Viktor Schauberger mluvil v této souvislosti o „pomoci do začátku", kterou chce v rámci této doby poskytnout.

Dále referují jedny německé noviny:

> Schauberger a jeho syn byli letecky dopraveni do Texasu. Veškeré písemné podklady, modely, přístroje a další materiál, který byl nalezen, byl odvezen do USA. Klimatické podmínky v Texasu jsou v měsících červnu až září nejméně příznivé. Doufali snad, že Viktor Schauberger tomuto klimatickému šoku – teplota přes den v průměru mezi 36 a 41 stupni Celsia – velmi rychle podlehne? Schauberger a jeho syn byli odvezeni na samotu v texaské stepi v blízkosti Red River. Spojení s vnějším světem tím bylo přerušeno. Pošta byla cenzurována. Na otázku, kdy se začne s pokusnou prací, se mu dostalo odpovědi: „Teď máme čas." Dostal však za úkol všechny poznatky písemně zaznamenat.
>
> Tyto práce spolu s nákresy byly předány k posouzení expertovi na jadernou techniku. V září se pak tento expert ze státu New York dostavil do Texasu na třídenní konferenci. Výsledek byl pozitivní. Vědec shrnul svůj úsudek slovy: „Cesta, kterou Mr. Schauberger ukázal ve svých spisech a modelech, je cestou budoucí biotechniky. Co Schauberger navrhuje a říká a co tvrdí, je správné. Tak asi během čtyř let tu věc přivedeme do zralého stadia."

Dohodnuté tři měsíce mezitím uplynuly. Viktor Schauberger trval na návratu do Evropy. Američané mu však řekli: „Vy a váš syn zde vzhledem k potěšitelnému posudku našeho znalce musíte zůstat. Taková

Viktor Schauberger koncem padesátých let.

převratná věc si žádá oběti! Místem vašeho pobytu bude v příštích letech jedna pouštní oblast v Arizoně." Oba Schaubergerové proti tomuto plánu protestovali. Nakonec Viktoru Schaubergerovi oznámili, že se smí vrátit domů za podmínky, že podepíše předložené písemné prohlášení napsané anglicky (Schauberger byl zcela neznalý této řeči). Dali mu třicet minut, aby se rozhodl. Po tvrdé konfrontaci s oběma Schaubergery jeden z přítomných Američanů tuto několikastránkovou smlouvu v hrubých rysech ústně přeložil. Viktor Schauberger neměl na vybranou; vzhledem k hrozivé situaci se pod smlouvu musel podepsat. Jeho syn, dipl. ing. Walter Schauberger, měl podepsat pracovní smlouvu. Odmítl to s poukazem, že jako návštěvník USA by se tím prohřešil proti zákonům.

Smlouva zavazovala V. Schaubergera k naprostému mlčení o jeho dosavadních i budoucích poznatcích a pracích. Zároveň musel veškeré své poznatky odkázat vedoucímu „skupiny", nějakému Mr. R. D. Jeho synovi sdělili, že pokud nebude mlčet, pomocí svých prostředníků v Evropě (Mnichově) ho umlčí.

Podle této „texaské smlouvy" příslušelo nyní bossovi Mr. R. D. rovněž „právo" prodeje věci Schauberger, vcelku nebo zčásti, jiným skupinám.

Viktor Schauberger a jeho syn odjeli zpět do Rakouska, aniž si cestou dopřáli byť i jen minutu oddechu. Jenom let trval devatenáct hodin. Viktor Schauberger nedokázal přenést přes srdce, že mu všechno vzali, že má už jen dožít jako prázdná schránka; jeho mozek, jeho rozum, jeho duchovní obsah, všechny jeho myšlenky „patřily" totiž podle „texaské smlouvy" bossovi Mr. R. D.

Pět dnů po návratu, 25. září 1958, Viktor Schauberger v Linci ve věku 73 let zemřel.

Neustále zoufale opakoval: „Všechno mi vzali. Nevlastním už ani sám sebe!"

Proč se vlastně Viktor Schauberger rozhodl odjet do USA?

Viktora Schaubergera přece v minulých letech opakovaně zvali do různých zemí, mj. do Anglie a Švýcarska, aby zde pracoval. On však pokaždé odmítl, neboť se domníval, že opustí-li Rakousko, ztratí „dědičnou paměť", tzn. schopnost vzpomínat si na zkušenosti svých předků. Na začátku jednání s Američany také odmítal do USA odjet; měl se tam na určitou dobu přestěhovat jen jeho syn Walter. Viktor Schauberger chtěl zůstat v Rakousku a řídit práci v USA na dálku. Potom však změnil názor, což se jeví o to podivnější, že měl už několik let nemocné srdce. Musel mít tedy velmi vážné důvody, jež ho k tomuto rozhodnutí

pohnuly. Nakolik jsem zjistil, byly to tyto příčiny:

1/ Schauberger věděl, že už nebude dlouho žít, a bylo pro něj velmi důležité, aby před svým skonem přivedl výzkum do podoby použitelných sacích turbín. Americké sliby veškerých finančních a praktických možností překonaly všechny dosavadní nabídky. Bylo mu také zaručeno splnění jeho požadavku, aby byly vynálezy nezištně poskytnuty světu.

2/ Už dlouho žádal, aby lidstvo bylo informováno o nebezpečích techniky smrti a o chybném pojímání přírody vědou a technikou. Dříve, než by dal své stroje k dispozici, měla být životu nepřátelská technika a chybná věda na celém světě zakázána zákonem. I to mu americká skupina přislíbila a zdůraznila, že má za sebou celou řadu neziskových a idealisticky smýšlejících časopisů a nakladatelství, které na celém světě ihned začnou s touto osvětovou prací.

3/ Viktora Schaubergera už dlouho znepokojovaly „exploze" v sací turbíně. Domníval se, že vznikají v důsledku „jaderných reakcí" ve vodě, protékající spirálovými trubicemi, za náhle zvýšené rychlosti v turbíně, kterou zatím nedokázal ovládat. V roce 1957 ho navštívil dipl. ing. Erich Boerner z USA a snažil se jej přimět ke spolupráci s velkou firmou vyrábějící letadla, v níž byl Boerner vedoucím konstruktérem. Schauberger však, jak jsme již uvedli, nechtěl opustit Rakousko. Tenkrát také počítal se spoluprací s dr. Voithem a jeho společníky. Mezitím však Boerner přešel k velké atomové pokusné stanici Brookhaven u New Yorku a Schauberger si dělal naděje, že by Boerner mohl vyřešit jeho problémy s „jadernými reakcemi". V jednom dopise, den před svým odletem do USA, napsal: „Po udělení tohoto patentu (spirálová trubice, pozn. aut.), který byl přihlášen v roce 1951 a teprve 25. března 1958 uznán, se ukázalo, že nastávají řetězové atomové reakce, které jsou známými prostředky neovladatelné, a tento přístroj proto stále ještě není použitelný... Na pozvání amerických zájemců zítra odlétám do zámoří, abych výše uvedené možnosti ovládání nechal prostudovat v příslušné výzkumné stanici; teprve pak bude možné o tomto případu vůbec diskutovat..."

Po příjezdu do USA se Viktor Schauberger několikrát pokusil s Boernerem navázat spojení, což se však nezdařilo. Teprve krátce před Schaubergerovým odletem se s Boernerem potkal, ale to již bylo na všechno pozdě.

Ohlédnutí

Schaubergerův názor na sebe a svou misi

Když Viktor Schauberger zemřel, naplnil se jeden podivuhodný a úchvatný lidský osud. Celý život bojoval za vodu, les a zemi, za celistvost a řád v přírodě, avšak uznání se mu dostalo jen zřídka. Napadán, pronásledován, šikanován, internován a nakonec nemocný a zchudlý chopil se poslední příležitosti uskutečnit své sny a dát lidstvu novou techniku sloužící životu. Místo toho však upadl do poměrů, které vypadaly jako noční můra a ukončily jeho život. Neměl dokonce ani zemřít v míru, nýbrž v zoufalství z toho, že všechno, oč bojoval a pro co pracoval, bylo marné. Všechno mu vzali hospodářští gangsteři, kteří ho falešnými sliby vylákali do pasti.

Jak se však díval na sebe on sám, dříve než dospěl do tragické závěrečné fáze? Jak viděl svůj životní úkol? Jak je možné, že s takovou sebejistotou mířil na vědu a techniku tak zničující kritiku? Jak mohl trvat na tom, že pro lidstvo nalezl lepší cestu? Že učinil vědecké objevy, které všechna velká vědecká výzkumná centra světa přehlédla? On, který většinu času strávil v lese, daleko od vysokých škol a kateder?

Nepropadejme omylu, že složené zkoušky se hned rovnají vědění. Schauberger měl zajisté méně formálních vysvědčení o své učenosti, o něž by se mohl opírat. To však neznamená, že by byl nevzdělaný. Jeho spisy i jeho přátelé podávají jednohlasné svědectví, že měl obsáhlé vědomosti. Byl velmi zběhlý v dějepise, literatuře a filozofii; Goethe byl jeho „starý mistr", na něhož se často odvolával. Z technického hlediska svědčí jeho spisy o znalostech chemie, fyziky a hydrologie. K tomu přistupovala obrovská praktická zkušenost: v první řadě byl pozorným studentem na univerzitě přírody. Učil se na ní celý život a měl tu výhodu, že již od prvního semestru byl s řečí přírody důvěrně obeznámen.

Možná najdeme vysvětlení jeho autoritativního vystupování zde: Jednou, zrovna když Schauberger přeměňoval páchnoucí splašky z kanálu v čerstvou pramenitou vodu, dorazilo k němu na návštěvu několik vysoce postavených židovských učenců, kteří se ho zeptali, od koho toto vědění získal. Znalosti o těchto procesech byly v šerém dávnověku tajným židovským věděním, které se však dávno ztratilo. Schauberger odpověděl, že všechno je korpuskulární, i energetické vlny a světlo. I hmota je ztuhlá energie. Totéž platí i pro krev, která je materializovaným proudem energie, v němž žijí a dál existují energetické nositele předchozích generací. Tento proud se podle něj smrtí člověka nepřeruší, nýbrž je předán potomkům. Pokud se tyto energetické látky nezničí (jak se to děje například technikou smrti), pak se nemohou ztratit ani myšlenky a názory, které se po tisíce let odehrávají ve vědomí lidí. Pro ty, kdo vlastní dědičnou paměť, by proto bylo

možné, aby ze své krve vyzvedli nashromážděné vědomosti.

> Tento člověk nemá zapotřebí spekulovat, neboť vidí rozdíl mezi novověkým a předvěkým věděním, a může proto volit mezi vědou a věděním.

Schauberger byl přesvědčený, že tento dar vlastní. Věděl, aniž musel shromažďovat důkazy; okamžitě totiž viděl tajemství v přírodě jako málokdo. Viděl to, co se skutečně děje, za tím, co se děje zdánlivě.

Problémy, které měl, spočívaly jinde: v praxi realizovat, co zřetelně vnímal kolem sebe. Nedostatek prostředků ho mnohokrát odváděl od toho, aby mohl uskutečnit jasný obraz skutečnosti, který v sobě nosil a o kterém nikdy nepochyboval. Schauberger věděl, a s touto autoritou odsuzoval vědu, techniku a politiku. V jeho osobě bylo cosi starozákonního. On sám se nevyvolil, ale byl vyvolen, aby směl zvěstovat tato převratná učení. Jeho sebejistá mluva a soudící slova druhé rozčilovaly. Jenže oni nerozuměli, že Schauberger nemluví vlastní řečí! Schauberger byl jako Izajáš, prorok posledního soudu, který vyslovuje ortel nad technikou smrti a nad tím, kdo ničí život na Zemi.

Věděl, že má pravdu, zároveň však, jak dlouho to jen bylo možné, váhal sdělit veškeré své vědění. Neustále se obával, že jím učiněné objevy zneužijí lidé odcizení přírodě. Proto mluvil šifrovanou řečí, naznačoval a dával poloviční vysvětlení. Člověk by musel jeho spisy studovat celá léta, aby se naučil sledovat stopu a rozumět jeho kódu...

Schauberger si byl vědom, že tím na druhé klade značné nároky, ale nebylo jiné cesty. Když se na něj katolický kněz a sociálně-vědný reformátor prof. Ude obrátil s prosbou o pomoc a požádal ho, aby mládež upozornil na osud, který ji čeká, napsal mu:

> ... Nebo se domníváte, že se mohu odvážit takto vystoupit, nemám-li v rukou nezvratitelné důkazy? Poznatky svěřené mi Prozřetelností zajisté nebudu házet sviním. Kapitalisté totiž nejsou žádní idealisté. A mýlili se všichni, kapitalisté, socialisté i komunisté. I vědci otáčejí hodinový stroj Stvoření opačným směrem.

Hluboká tragika spočívá v tom, že už nedokázal skrývat svá tajemství, protože zkáza základů života nabírala stále více alarmujících rozměrů a on byl nucen učinit to, čeho se obával nejvíce — hodit perly sviním.

Schauberger, příroda a péče o životní prostředí

Je pravděpodobné, že Schaubergerova idea a výzkum by mohly přinést plodné impulzy pro ochranu životního prostředí založenou na radikální změně myšlení. Jeho kritika běžných přírodovědeckých pojetí přírody se projevila ve výtce, že v tomto ohledu se myslí o oktávu níž, než by bylo třeba. Tím měl na mysli, že zcela převládá kvantitativní, mechanicko-materialistický aspekt, zatímco kvalitativnímu prvku v přírodě je dáván příliš malý prostor. Uvědomíme-li si, co vše se v posledních desetiletích ukázalo v oblasti narušení životního prostředí a jak daleko se již dostal ekologický výzkum, zdá se být Schaubergerova výtka zcela oprávněná. Co se týče přírody, i nadále zcela převládají tvrdé vědecké a technické aspekty efektivity a rentability; opatření na ochranu životního prostředí, která nyní začínají přicházet ke slovu, jsou až v příliš vysoké míře brána na vědomí myšlením,

které je stejně jako dosud „o oktávu níže", než jak myslí a pracuje příroda.

Pro realističtější program záchrany životního prostředí a péče o ně dal Viktor Schauberger velmi jasné, zásadní pokyny. Rozpracovat na jejich základě detailní aspekty je naléhavým úkolem výzkumu na všech úrovních, ba dozajista nejpalčivějším ze všech úkolů, které dnes před výzkumem leží. Změna myšlení se ovšem žádá i od politiků a ekonomů. Přírodu totiž nesmíme považovat jen za zdroj hmotného blahobytu; příroda je v první řadě zdroj našeho života, a když ji příliš tvrdým vykořisťováním nebo zásahy, které jdou proti ní, zničíme, bude důsledkem neustále klesající kvalita života, až k biologickému zhroucení. Za všeobecnou biologickou katastrofou, při níž voda, vzduch a potrava už nebudou moci fungovat jako primární životní faktory, však bude nutně následovat ekonomické, sociální a politické zhroucení.

Bezpečný základ pro setrvalý pokrok můžeme zajistit jen při zachování životně důležitých faktorů. To je zásluha Viktora Schaubergera, který jako jeden z prvních na světě ukázal a neustále zdůrazňoval souvislost mezi zdravou přírodou a lidským zdravím a blahobytem.

Názory na Schaubergera

Lidé, s nimiž jsem se potkal a kteří Viktora Schaubergera osobně znali, jsou v názoru na něj zajedno: byl to čestný a důstojný muž – nestrojený, srdečný a s jadrným humorem. Jakmile se však setkal se lží a falší, nebral si servítky, bez ohledu na to, na jaké společenské úrovni se viníci nacházeli.

Nejlépe se cítil ve společnosti sedláků, dřevorubců a myslivců a při prostém, tvrdém životě v lese a na poli. Nikdy však neváhal, ať už vystupoval v jakkoli vznešené společnosti, a imponoval pak svou silnou osobností a důstojností. Dejme nyní slovo jeho dvěma přátelům a spolupracovníkům.

Prvním je v celé Evropě známý filozof života, prof. Werner Zimmermann ze Švýcarska, který 30. října 1972 uvedl:

> Viktora Schaubergera jsem poznal ve Vídni, když navštívil jednu moji přednášku. Povídal mi o svém zaměstnání, ukázal mi přístroje, které postavil, a dal mi napít vody, kterou upravil. V září 1935 byla v mém časopise *Tau* (Rosa) publikována jeho první stať o regulaci Rýna, po které následovala řada dalších, dokud v roce 1938 Hitlerova vláda periodikum nezakázala...
>
> Je pro mě velkým darem, že jsem tohoto nadaného badatele mohl poznat. Byl osobností, která v sobě měla přírodní původnost, se zářivýma očima, smělým orlím nosem, pevným držením těla a zvlněným plnovousem. Jak bystrá byla jeho pozorování a jeho úsudek! Jak od srdce se dovedl smát! Nové ideje z něj tryskaly jako čirá voda z pramene. Přátelům byl věrným kamarádem; všem dával sílu, klid a důvěru zrovna jako hory, v nichž žil. Rozvážně a neohroženě sloužil pravdě a šel za svou povinností. V červenci 1936 mi napsal: „Kdo žije o sto let před svou dobou, toho současnost nepřekvapí."
>
> O sto let! – Co vše se jen může stát do roku 2000! Chybný vývoj pokračuje stále rychleji. Avšak nastupují síly, dokonce se dostávají až do vlády, které se zasazují o zdravou obnovu. Kéž by přispěly k tomu, aby se brzy uskutečnilo, co Schauberger svým pohledem věštce viděl v budoucnosti a zač celý život bojoval.

Jiným Schaubergerovým přítelem a spolupracovníkem byl Oswald Hitschfeld, zemědělec a instruktor Jihoněmeckého svazu pro biologické zemědělství. Ten 25. května 1973 mimo jiné napsal:

> Říká se, že první dojem, který na nás člověk udělá, je ten správný. Poté, co jsem si ve třicátých letech přečetl řadu statí od Viktora Schaubergera o nutnosti uvádět vodu do přirozeného pohybu, měl jsem v létě roku 1942 možnost poprvé se s ním osobně setkat. Zúčastnil jsem se konference, na níž se měl konfrontovat s vědci staré školy. Ještě dnes, po více než třiceti letech, si zřetelně pamatuji zvláště jednu věc: jeho žádnou námitkou neotřesitelnou sebejistotu a vnitřní přesvědčení o správnosti svého učení. Všechny námitky, s nimiž se při tomto setkání musel vypořádat, vyvrátil se suverenitou a důvěryhodností, jíž byl každý účastník do hloubi uchvácen. Člověk měl určitý pocit: tady mluví vnitřní pokorou naplněný, geniální člověk, před jehož pohledem všechny součásti přírody a struktury všeho živého odhazují závoj a jen čekají, až budou začleněny do správného řádu...
>
> Všechny rozhovory, jež jsem s Viktorem Schaubergerem vedl, a obsáhlá korespondence se v první řadě týkaly opatření ve vodohospodářství, zemědělství a lesnictví, která by byla v souladu s přírodou. Tenkrát jsem již měl za sebou setkání na toto téma s mnoha lidmi. Ještě nikdy jsem však nepřišel do styku s člověkem, který by vrhal tolik světla na mnohdy obtížně řešitelné problémy a k němuž bych, čím častěji jsme se scházeli, pociťoval tak bezvýhradnou důvěru.
>
> Kéž by toto lidské svědectví o muži, jehož čas jistě brzy přijde, poněkud pomohlo čtenářům předkládané knihy najít potřebnou důvěru v jeho dílo.

Vývoj po Schaubergerově smrti

Dílo Viktora Schaubergera nezahynulo se smrtí svého autora. Myšlenky, které vypustil do světa, působily dále i po jeho odchodu a inspirovaly další badatele, aby pokračovali tam, kde on musel přestat.

V tomto oddílu uvedeme několik doplňujících údajů o vývoji implozně-technického výzkumu po smrti jeho zakladatele.

Obecně

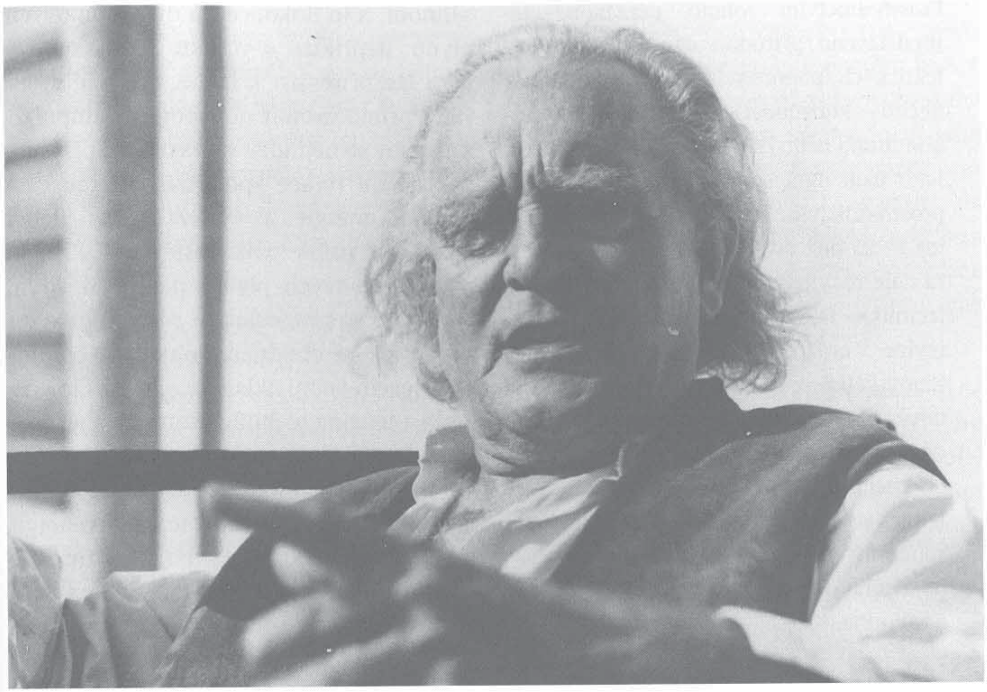
Záhy po skonu Viktora Schaubergera se rozvinula spolupráce mezi lidmi, kteří patřili k jeho nejužšímu okruhu. V Rakousku byla pod vedením Waltera Schaubergera založena Biotechnická akademie. V západním Německu vznikl Spolek na podporu biotechniky a brzy následovaly podobné spolky v Rakousku, Švýcarsku, Švédsku, Finsku a Dánsku. V režii Akademie se již na počátku šedesátých let rozvinula rozsáhlá seminární činnost; od roku 1961 začal Alois Kokaly vydávat časopis *Implosion*.

Koncem šedesátých let založil dipl. ing. Walter Schauberger v rakouském Bad Ischlu Školu Pythagora a Keplera (PKS) jako centrum výzkumu, který měl technickou cestou kopírovat přírodu. Několik jejích frekventantů se spojilo pod vedením prof. dr. ing. Norberta Harthuna ve „Skupině nových" (Gruppe der Neuen e.V.). Skupina vydává od roku 1979 časopis *Mensch und Technik – naturgemäß* (zvaný v letech 1969 až 1979 *Kosmiche Evolution*).

Ve Švédsku na konci padesátých let vznikla výzkumná skupina, která se postupně transformovala v dnešní Nadační institut pro ekologickou techniku (IET) se svým informačním orgánem *Implonik-Information*.

Walter pokračuje v otcově díle

Déle než tři desítky let šel Walter Schauberger (který zemřel v roce 1994) zčásti jinou cestou než otec. Usiloval o probádání objevů a teorií klasické fyziky, aby nalezl potvrzení pro otcovy objevy a teorie. Několikrát zjistil, že Schaubergerovy teorie jsou potvrzovány objevy slavných fyziků, i když byly až dodneška vykládány jiným způsobem. Walter Schauberger a jeho výzkumný tým pracovali na modelech fyzikální skutečnosti klasických věd a srovnávali je s přírodou. Při tom se snažili korigovat tyto chybné interpretace přírodní skutečnosti nebo vytvářet nové pojmy a modely, které by byly ve větším souladu s přírodou. Tito badatelé se pokoušeli dokázat, co Viktor Schauberger poznal intuitivně, totiž že náš současný vědecký světonázor je chybný. Vzhledem k tomu, že příroda se, jak se ukazuje, řídí „centripetální" dynamikou a vykazuje směr pohybu, který ustavičně

Walter Schauberger (26. 7. 1914–5. 2. 1994).

spěje k „transcendentnímu" cíli, je zřejmé, že věda a dnešní technika jako její nástroj se ve svém duchovním pojetí, ve svých modelech, konstrukcích a teoriích postavily do jasného protikladu k evoluci přírody.

Tyto nové výzkumy chtěly ukázat, že je třeba žádat naprostou změnu našeho konvenčního světonázoru. Fyzikální a technický světonázor je nadále ovládán newtonovskou matematikou a eukleidovskou geometrií, stejně jako materialistickou ideologií. Walter Schauberger byl však názoru, že ověření tohoto pojetí skutečnosti již dávno proběhlo. A sice s ohledem na Gausse, Lobačevského, Riemanna, Einsteina, Plancka a mnoho dalších, kteří otřásli základy statického obrazu světa. Prof. G. Pleskot z vídeňské univerzity řekl o práci Waltera Schaubergera a jeho výzkumného týmu toto:

U tohoto výzkumného projektu jde o zcela nekonvenční koncept na obnovu teoretické báze technického vývoje s cílem „humanizace techniky", tedy iniciace technického vývoje, jenž bude konformní s harmonickým vývojem lidstva, místo aby – jako v současnosti – působil proti němu.
Zatímco současná technika se vyvinula na základě eukleidovské geometrie a Aristotelovy a Newtonovy duchovní koncepce, bylo ve Škole Pythagora a Keplera dipl. ing. Schaubergera rozvinuto poznání, že eukleidovský princip sice reprezentuje transcendentní oblast, v reálné skutečnosti je však doma princip neeukleidovský.
V návaznosti na duchovní koncepty Pythagora, Keplera, Gausse, Plancka, Hasenöhrla a Einsteina poznal Schauberger v zákonu tónů syntézu obou principů jako prazákladní zákon univerza.

> Prostřednictvím tohoto prazákona je představeno přírodou dané spojení dialektických pojmových dvojic jako nekonečno – konečnost nebo kontinuita – diskontinuita nebo čas – energie.
> Jeho úsilí nyní směřuje k tomu, aby se prostřednictvím koncepcí Pythagorejců, jež se za ona čtyři století od doby Keplera dále rozvíjely, prosadila také v oblasti techniky, hospodářství a politiky velká revize aristotelovsko-eukleidovsko-newtonovského myšlení a tím byly vytvořeny nové předpoklady pro přírodě odpovídající a člověku důstojný vývoj v těchto oblastech.
> Jedná se tedy o velkolepý a nanejvýš současný záměr. Velkorysá podpora se mi z tohoto hlediska jeví jako oprávněná a záhodná.

Za předpokladu, že přírodní zákon tónů je jako zákon vzniku a vývoje tónů obecným zákonem, je v této souvislosti zajímavá skutečnost, že z tohoto zákona se odvozuje spirálová struktura univerza. Je-li teorie zákona tónů správná, znamená to, že pojetí Viktora Schaubergera o „pohybu po cykloidní prostorové křivce" je potvrzováno jako vývojový pohyb životu vlastní.

Teorie Viktora a Waltera Schaubergerových se zdají potvrzovat dva známé fyzikální objevy.

Prvním z nich je objev Ludwiga Boltzmanna (1804–1906), který bádal především v oblasti parní techniky, jejíž nízkou účinnost chtěl zlepšit. Při snaze dosáhnout tlaku a vysokých teplot, které tato technika vyžadovala, Boltzmann zjistil, že molekuly páry a plynu se musejí pohybovat přímočaře, má-li se účinnost zvýšit. Zároveň však učinil skličující objev, že je takřka zcela nemožné tohoto přímočarého pohybu dosáhnout, a to dokonce i u dvouatomových plynů, například u vodíku. Dvouatomový plyn lze přirovnat k čince. Sotva je vystavena přímočarému pohybovému impulzu, začala by se nejraději sama otáčet, přičemž její vlastní rotace spotřebuje velkou část dodané energie a vydávaná využitelná energie je příliš malá. Ještě horší to bylo u víceatomových plynů, například vodní páry, kde se přímočarého pohybu dalo dosáhnout ještě obtížněji. Boltzmann byl tímto objevem velmi zklamán a měl za to, „že teplo a tepelná technika jsou nejvznešenější půdou v rámci naší techniky. Nemůžeme-li tedy dosáhnout dobré účinnosti tam, kde se pokoušíme vyrábět tepelnou energii, pak by to muselo znamenat, že příroda je zřejmě chybně konstruována. Špatná účinnost s sebou nese takové ztráty pohonné látky, že co nevidět dospějeme k vyčerpání energetických zásob světa".

Dnešní situace ukazuje, že Boltzmannovy obavy byly oprávněné. Jeho objev však zároveň potvrzuje Schaubergerovu tezi, že příroda se snaží zabránit přímočarému pohybu. Její částice se raději chtějí pohybovat planetárně, než aby si nechaly vnutit přímočarý pohyb, jak by to nejraději chtěla naše technika. Jestliže technici přesto tento chybný pohyb připouštějí, jsou tím také odpovědní za vyrabování ropných a uhelných ložisek Země.

Druhým badatelem, který svými pokusy bezděky potvrdil Schaubergerovu teorii spirálového pohybu, je profesor fyziky Felix Ehrenhaft z Vídně (1879–1952). Ehrenhaft činil pokusy (které prováděli i jiní badatelé), v nichž šlo o studování pohybu malých částeček hmoty v magnetickém poli nebo ve svazcích světelných paprsků. Materiál rozdrcený na jemný prášek, například stříbro, měď, chrom, uhlík atd., a také

malé kapičky kapaliny byly uzavřeny do evakuovaného skleněného válce. Válcem se třáslo tak, aby se v něm částečky začaly vznášet. Když byl válec vystaven například svazku světelných paprsků, začaly částečky ubíhat po určitých drahách a současně opisovaly vlastní rotaci. Ehrenhaft k tomu napsal:

> Zcela nové a zarážející je to, že pohyb částeček v poli se neděje v přímočarých, nýbrž šroubovicových drahách s nanejvýš pravidelnými formami, velikostí a oběhovými frekvencemi... také kapénky metyloranže... rotují v šroubovicových drahách.

Podobných výsledků se dosáhlo i tehdy, když byly částečky vystaveny působení magnetického pole. Lokální plynové proudy nebo náboje částeček nemohly tento jev vysvětlit, protože šroubovicová dráha nevykazovala na takovém působení žádnou závislost.

Zajímavé bylo i to, že se zde objevovala centripetální síla, která na částečky působila 130x silněji než gravitace. Ehrenhaft pokus komentoval mimo jiné slovy:

> Je nepravděpodobné, že by se všechny tyto pohybové jevy ve světle za působení pole nebo bez něj daly vysvětlit pomocí dnešních hypotéz; budeme možná nuceni sáhnout po nových.[37]

Walter Schauberger interpretoval tento pokus takto:

> Každá pohybující se energetická částice vytváří pole, tedy energetický prostor, který je závislý na pohybu, a čím hustší toto pole je, tím více působí na okolí, takže jsou do tohoto pole vtahovány i částice s větší hmotou, než je hmota částic pole vytvářejících. Tyto částice stříbra, niklu nebo uhlíku se musely v poměru ke světelným fotonům jevit jako obrovské skalní bloky. Přesto byly vtahovány do vířivého reje fotonů. Musíme se tedy naučit uvádět média, která máme k dispozici, do takového pohybu, jaký obvykle používají elektrony a fotony ... pak bychom dokázali i pomocí relativně malého množství vynaložené energie „hory přenášet".

Ehrenhaftovy pokusy zkrátka poukazují na to, že základní element přírody se pohybuje prostřednictvím šroubovicového pohybu a technika by, jak se domníval Viktor Schauberger, měla tento pohyb kopírovat.

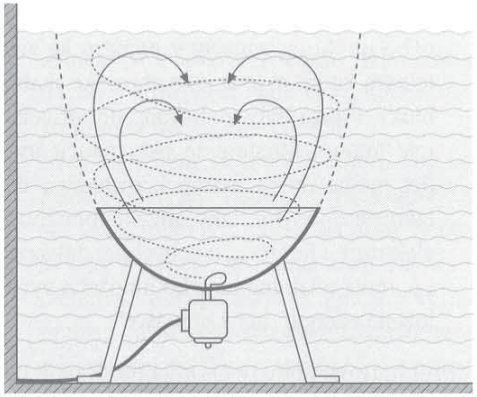
Po smrti Viktora Schaubergera se implozní výzkum ve svém praktickém využití zaměřil v první řadě na vývoj nových metod a přístrojů pro ochranu životního prostředí.

Walterovy vývojové práce

Walter Schauberger se zabýval nejen obsáhlou teoretickou výzkumnou prací, ale vyvinul také řadu patentovaných přístrojů, které mají sloužit především k čištění vody a vzduchu. V následujícím textu si tyto přístroje ukážeme a krátce popíšeme (rak. patent č. 265 991).

Obrázek na následující straně ukazuje zařízení k okysličování vody. Ve vhodné reakční nádobě je instalováno míchadlo zvláštního tvaru. Reakční nádobu lze postavit například do nádrže čistírny odpadních vod. Míchadlo vytváří trubkovitý vír, který se podobá přirozeným vírům v přírodním vodním toku a který nasává do vody vzduch. Zvýšený přísun kyslíku

[37] *Acta Physica Austriaca*, sv. 4, 1950 a sv. 5, 1951.

Přístroj k okysličování vody.

vyvolá silný oxidační proces, jenž odbourává nečistoty.

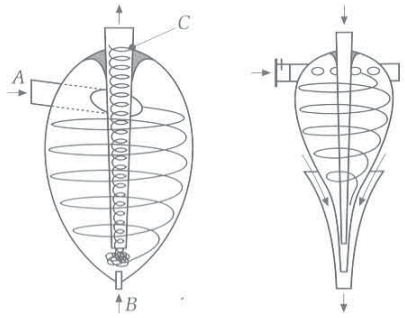
Ve spolupráci s Walterem Schaubergerem postavili švédští výzkumníci laboratorní model tohoto zařízení. V pokusech systematicky prováděných v letech 1968 až 1969 se silně znečištěnou odpadní vodou byl zjištěn silný baktericidní účinek.

Na vedlejším obrázku jsou přístroje pro čištění odpadních plynů motorových vozidel nebo topných zařízení. V jiných variantách však mohou být použity k dalším účelům, jde-li o to, vyvolat zvláštní reakce, jako například syntézy. Znázorněná varianta přístroje (vlevo) se skládá ze zvláštně tvarovaného reakčního prostoru z materiálu, jehož katalytický účinek má velký význam. Je-li nainstalován k odlučování například oxidu siřičitého z kouře, funguje přístroj tak, že odpadní plyny vcházejí pod určitým tlakem vstupním přívodem A tangenciálně do nádoby, kolem jejíž vnitřní stěny vytvářejí prudký pohybující se vír směřující vrcholem dolů, kde dochází ke smísení s reakčním činidlem (v tomto případě s vodou), které je nasáváno trubicí B. Oxid siřičitý pak reaguje s vodou a vznikají kyseliny sírová a siřičitá. Tento roztok se ve spirále pohybuje po vnitřní straně trubice C prodloužené směrem nahoru, aby se nakonec mohl shromáždit u výpusti. Kouřové plyny zbavené síry odcházejí stejnou trubicí, koncentrované v její podélné ose.

Vpravo je znázorněna varianta přístroje, kterou lze použít jako urychlovač iontů pro jaderné fyzikální fúze, například při pokusu vyrobit atomovou energii způsobem méně riskantním, než jak se to děje v konvenčních atomových elektrárnách.

Walter Schauberger učinil řadu dalších důležitých objevů, které by jednou mohly mít velký význam pro regeneraci přírody.[38]

Nákresy přístrojů na čištění odpadních plynů.

[38] Kromě množství článků v denících a časopisech přinesl v informační řadě PKS vědecké důkazy jak pro chybné základy naší dnešní techniky, tak i pro založení techniky nové, přirozené. Díky velkým znalostem v mnoha oborech lidského vědění a výraznému pedagogickému nadání dokázal vysvětlit i obtížné problémy. Uveďme si zde jen několik nejdůležitějších pojednání a statí: *Kardinální chyba techniky* (*Kardinalfehler der Technik*, Salz. Volksblatt, 20. června 1961); *Ptolemaiovské století* (*Das ptolemäische Jahrhundert*, Implosion 2/1962); *Demontáž přírody – úpadek života* (*Demontage der Natur – Abstieg des Lebens*, Implosion 4/1962); *O naprostém biologickém krachu* (*Von der totalen biologischen Bankrott*, Implosion 17/1965); *Neeuklidovské prostorové formy a uspořádaný pohyb* (*Nicht-euklidische Raumformen u. Ordnungsbewegung*, Implosion 28/1967); *Energie – hmota – evoluce* (*Energie – Materie – Evolution*, PKS 1968); *Humanizace techniky – program Schauberger* (*Humanisierung der Technik – Das Schaubergerprogramm*, PKS III, 1972); *Energetický plán přírody* (*Energieplan der Natur*, PKS 1974).

Implozní výzkum v Německu

SPOLEK NA PODPORU BIOTECHNIKY

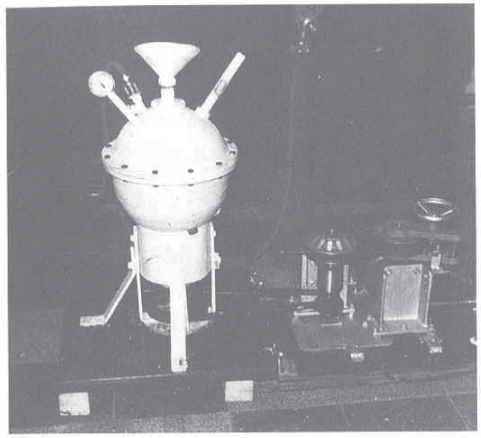
Od šedesátých let se v Německu skupiny i jednotlivci zabývají implozním výzkumem. První skupinou byl od roku 1963 Spolek na podporu biotechniky v Neviges, vedený Aloisem Kokalym; tento spolek také v letech 1961–1989 vydával časopis *Implosion*. V roce 1995 obnovil jeho vydávání Kurt Lorek z Offenburgu.

V Neviges se také konaly první biotechnické učební kurzy. Kokaly byl přítelem a spolupracovníkem Viktora Schaubergera; svou informační prací a inspirováním druhých vykonal velmi mnoho pro šíření Schaubergerova myšlenkového bohatství.

V Neviges se tenkrát hodně zabývali rovněž výzkumnými projekty, zvláště vývojem přístrojů na léčivou vodu a výrobou zahradního nářadí z kovů bohatých na stopové prvky.

SDRUŽENÍ SKUPINA NOVÝCH (GRUPPE DER NEUEN E. V.)

V roce 1967 bylo znečištění životního prostředí neznámým pojmem, běžným jen pro několik málo lidí, o ochraně životního prostředí ani nemluvě. A požadavky přirozené, jemné techniky byly do značné míry neznámé. Z podnětu „Biotechnického semináře", konaného pod vedením tehdy ještě „osamělého volajícího" Waltera Schaubergera ve (znečištěném) Porúří, se diplomovaný inženýr Norbert Harthun věnoval podpoře „přirozených technologií". Společně s dalšími prozíravými odborníky založil o dva roky později v Cáchách Skupinu nových, která ve vlastním vědeckém časopise založeném v roce 1969 s titulem

Přístroj na úpravu vody vyrobený Spolkem na podporu biotechniky.

Bild der kosmischen Evolution (od r. 1972 *Kosmische Evolution* a v letech 1980–1994 *Mensch und Technik – naturgemäß*) publikovala fakta, analýzy a nové přístupy. Časopis obsahuje mnoho článků ze speciálních zdrojů a z pera angažovaných autorů. Německy vydávaný časopis, který by srovnatelným způsobem vybíral, analyzoval, interpretoval a podněcoval k myšlení, tenkrát ještě neexistoval. Velkým plus byla (a je) naprostá nezávislost skupiny na úřadech, firmách nebo jiných institucích. Nyní tato skupina vystupuje on-line. Na jejích internetových stránkách (www.gruppederneuen.de) jsou uvedeny tituly všech vědeckých příspěvků, které si lze vyžádat. Vybrané články jsou již volně přístupné ve formátu PDF. K tomu přistupovaly četné přednášky členů skupiny doma i v zahraničí. Z dnešního pohledu, který plně uznává zdravou přírodu a životní prostředí jako základní podmínku vysoké kvality života, vedly průkopnické činy této i jiných skupin s úspěchem k proměně vědomí, která tenkrát ještě nebyla myslitelná. Skupina nových je i nadále nezisková a věnuje se podpoře přirozených technologií.

SCHAUBERGERŮV PRINCIP V MEDICÍNĚ

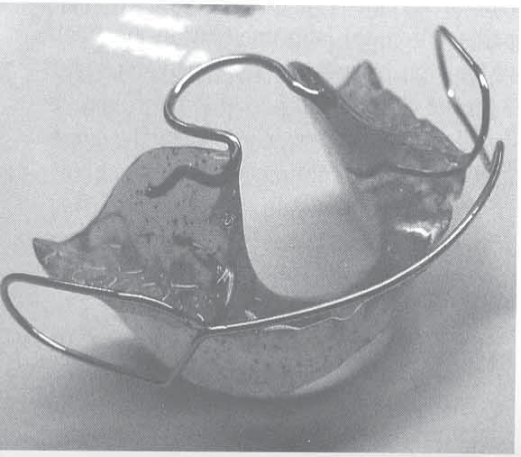
Zubní lékař Wilhelm Balthers učinil významný krok pro rozvoj německého moderního zubního lékařství v poválečných letech. Udával podněty pro novou techniku při ošetřování. Byl mimo jiné toho názoru, že konvenční ošetření při vadném postavení zubů se provádí příliš mechanicky. Poruchy v oblasti zubní hmoty a harmonické výstavby nepovažoval za cosi lokálního, nýbrž za známku nerovnovážného systému, který spolupůsobí mimo jiné při poruchách v celém těle, jako například při syndromu ortostáze. Příčinu této komplexní poruchy spatřoval v raném dětství, v proudech životního rytmu a v látkové výměně, v nedostatku cirkulace tělesných tekutin, kde obvyklá diagnostika a terapie bývají většinou bezradné. Skutečnou pomocí může být jen pohybový impulz, který v těle obnoví formotvorné a formu uchovávající síly. Při hledání metod, jak tohoto impulzu dosáhnout, se seznámil s myšlenkami Viktora Schaubergera. To, co hledal, nalezl Balthers v Schaubergerově učení o cykloidním spirálovitém pohybu a v učení o regulaci řek:

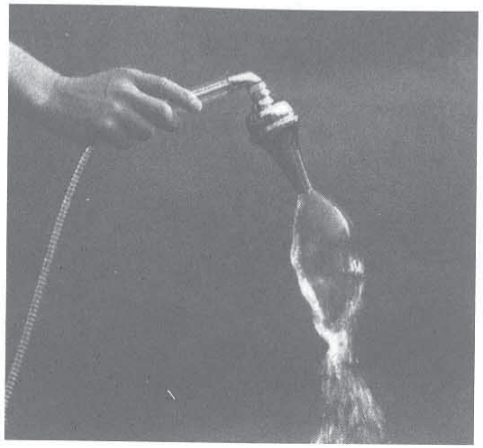
> Nikdy nemůžeme řeku regulovat tak, že změníme její břehy, aniž bychom nějak nepůsobili na proudící médium, tedy na vodu.

V Balthersově případě odpovídají říční břehy vadně utvářené čelisti, patru a zubům. Říční voda odpovídá krvi, lymfě a slinám, které proudí v tomto orgánu a omývají ho. Vznik těchto orgánů vychází koneckonců z působení jmenovaných tělesných tekutin. Pokud se však orgány vyvinuly vadným způsobem, musela by být podle Schaubergera v nepořádku také souvislost mezi složením a pohybem jmenovaných tělesných tekutin. Je ale možné učinit znovu tvárnou formu, která již byla fixována? Mohla by být pohybem přeformována? Diskuse se Schaubergerem vedly nakonec k vývoji „bionátoru", tedy individuálně přizpůsobeného oblouku, který se nosil na vnitřní straně zubů a dal se snadno nasadit nebo sundat. Za tímto obloukem pracoval jazyk jako pumpa, která vháněla sliny mezi řadu zubů a oblouk. Účinek oblouku ve spojení s určitými dietetickými opatřeními vzbuzoval naději. Po určité době – od několika měsíců do několika málo let – byly vady v oblasti zubů a čelisti přeměněny v harmonickou formu, a to dokonce i u dospělých osob. Taková ošetření byla po několik let úspěšně prováděna na Balthersově klinice ve Waldbrölu nedaleko Bonnu. Když Balthers zemřel, převzal kliniku jeho spolupracovník dr. Pranschke.

Metoda prof. Baltherse je příkladem zajímavých účinků, které se mohou projevit v různých oblastech života, zabývá-li se člověk Schaubergerovým principem.

Bionátor se umísťuje za chrup; lze ho snadno vyjmout (například při jídle), měl by však být používán co nejčastěji.

Martinův vířič.

MARTINŮV VÍŘIČ

Západoněmecký inženýr Wilhelm Martin vyvinul ve spolupráci s Walterem Schaubergerem malý vířivý přístroj, který lze jednoduše nasadit na vodovodní kohoutek nebo hadici s kropítkem. Přístroj sestává z vejčitého trychtýře. V jeho horní části se v tangenciální poloze nachází přívodní trubice, která v kombinaci s tvarem trychtýře uděluje vytékající vodě intenzivní vířivý pohyb. Jelikož správně tvarovaný vír zvyšuje uspořádanost vody a tím i její kvalitu, nepřekvapí, že různé zkoušky ukázaly kvalitativní zlepšení vody, která přístrojem protekla. Malé, nicméně vždy přítomné zlepšení se ukázalo u hodnoty kyselosti a u krystalizační analýzy, na Kirlianově fotografii byly patrné stejné radiační vzory jako u pramenité vody. Také vyšetření pomocí takzvaných „stoupavých obrazců" přineslo pozitivní výsledky. Byly provedeny rovněž pokusy s růstem rostlin, kdy se osivo před výsevem nechalo nabobtnat v takto ošetřené vodě, resp. byly touto vodou zalévány již rostoucí rostliny, na nichž byly zaznamenány pozitivní účinky.

Implozní výzkum ve Švédsku

Jak jsme se již zmínili, vytvořila se ve Švédsku již koncem padesátých let skupina pro zkoumání implozní techniky. Naším cílem byl především základní výzkum. Nejprve jsme prováděli velmi důkladné pokusy s vodní forézou, o níž se již psalo v německých publikacích.[39]

Pak následovaly pokusy s měděným nářadím na zahradě a v zemědělství a také měření teploty a napětí stromů. Na základě podnětů Waltera Schaubergera jsme v šedesátých letech přešli k výzkumu vírů.

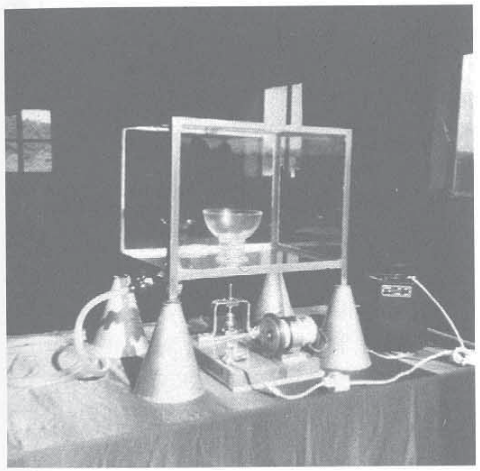
POKUSY S ODPADNÍ VODOU

Jaký účinek má vířivý pohyb na přítomnost bakterií v odpadní vodě? Tento problém jsme chtěli zkoumat srovnáním s konvenčním provzdušňováním vody. Postavili jsme proto vířič, který byl kopií Schaubergerova přístroje k okysličování vody, a umístili ho do nádoby s vodou o objemu 30 litrů. Pomocí magnetické spojky byl přístroj poháněn zvenčí. Jako srovnání sloužila stejně velká nádoba, v níž byl do vody vháněn perforovanou hadicí vzduch. Odpadní voda byla odebrána u vpusti jedné stockholmské čistírny a byla nalita do obou nádob. Po jednom vzorku vody bylo zároveň předáno do laboratoře Zdravotního ústavu města Stockholmu. Pokus probíhal osm dní a byl několikrát opakován. Při každé sérii byl odebrán nový vzorek vody a předán do laboratoře, kde byl ihned vyšetřen. Jelikož všechny pokusy přinesly v podstatě stejný výsledek, postačí, když poreferujeme jen o jednom typickém.

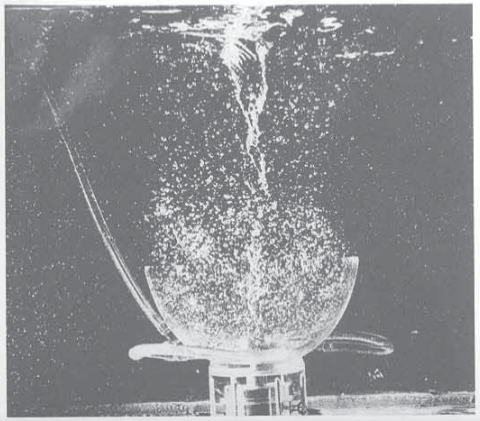
[39] Kullberg S., *Wasserströmungen etc.*, příloha 6 (diplomová práce o negativní viskozitě).

Celkový počet bakterií v 1 cm^3 různých vod	
neošetřená voda	640 000
provzdušňovaná voda	95 000
vířená voda	5 000

K tomu je třeba uvést, že pronikavý odporný zápach neošetřené vody zmizel ve „vířivé nádobě" již po čtvrthodině, zatímco ve „vzdušné nádobě" nezmizel nikdy. Vířivá úprava vody byla tedy více než 25× účinnější než konvenční.

Uspořádání popisovaného pokusu: ve skleněné skříni je umístěn vířič, který přes magnetickou spojku pohání motor. Snímek dole detailně zobrazuje víření odpadní vody.

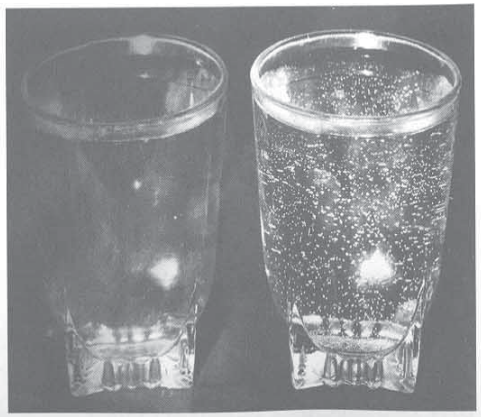

POKUSY S PŘÍSTROJEM K BIOSYNTÉZE

S přístrojem k biosyntéze byly prováděny různé pokusy. Bylo možné mj. konstatovat, že oxid uhličitý (CO_2), zavedený do vířené vody, v ní byl vázán natolik pevně, že vyprchal teprve po týdnech, i když voda stála v otevřené sklenici.

Při jiném pokusu byl přístroj naplněn obvyklou pitnou vodou z městských vodáren. Voda obsahovala jen tři minerály: 7,5 mg sodíku, 14,4 mg vápníku a 3,8 mg hořčíku na litr. Pokusy byly prováděny zčásti s izolačním parafínovým krytem, zčásti bez něj. Po naplnění byla nádoba přístroje vzduchotěsně uzavřena a repulzína spuštěna. Po 10 minutách byla voda přelita do lahví a poslána na rozbor do Baierovy spektrálně-analytické laboratoře ve Stuttgartu. Naměřené hodnoty jsou uvedeny v tabulce.

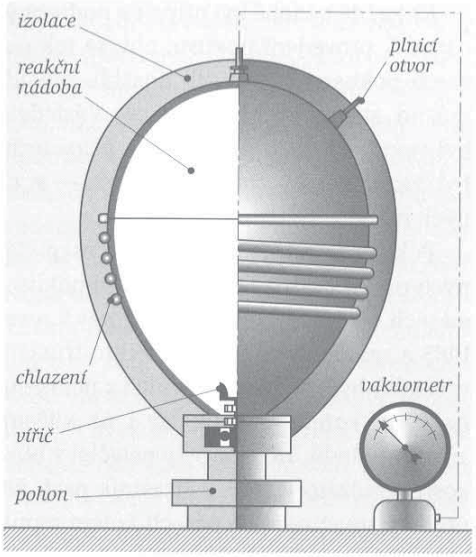
V pravé sklenici je minerální voda. Bublinky oxidu uhličitého stoupají k hladině a zanedlouho oxid uhličitý vyprchá. V levé sklenici je voda z přístroje. Oxid uhličitý je ve vodě natolik pevně „zabudovaný", že bublinky nejsou vidět. Třebaže sklenice stála volně v pokoji týden, byl oxid uhličitý stále ještě přítomný.

Látka	A	B	C
sodík	7,5 mg	47,5 mg	7,2 mg
vápník	14,4 mg	13,8 mg	13,0 mg
hořčík	3,8 mg	5,5 mg	3,7 mg

A – Výchozí hodnota • B – Ošetření bez izolace
C – Ošetření s izolací

Záhadné jsou především hodnoty naměřené v pokusu B. Kde se vzal zřetelný nárůst obsahu sodíku? Ze 7,5 na 47,5 mg! Protože se Baier obával chyby při měření, pokus se opakoval, ale dospělo se ke stejným výsledkům. Došlo zde k přeměně prvků onoho druhu, jak ji popisoval Viktor Schauberger?

Schematický nákres přístroje k biosyntéze. Ve vejčité nádobě z určitého materiálu se médium s přísadami vzduchotěsně uzavře, čímž nastane biosyntéza. Pomocí speciálně formovaného víru se médium uvede do pohybu po cykloidní prostorové křivce. Vinutí chladiče se stará o nezbytné chlazení. Nádoba je opatřena izolačním pláštěm z materiálu obsahujícího uhlovodík, aby se „implozní energii" vznikající při procesu zabránilo unikat do okolí a ona se koncentrovala v nádobě; to je jeden z předpokladů, aby mohla biosyntéza probíhat. Pomocí manometru se kontroluje „biologické vakuum", které má nastat, pokud se proces syntézy zdaří.

POKUSY S REPULZÁTOREM

V letech 1985 až 1986 byla v režii Ústavu pro ekologickou techniku (IET) provedena řada zemědělských pokusů s repulzátorem. Jak jsme již uvedli, zanechal Viktor Schauberger jisté pokyny, jak lze pomocí repulzátorů, „přírůstkových generátorů", zvýšit půdní napětí, aby se stimuloval růst rostlin.

Heinz Erven, zkušený západoněmecký sedlák mající blízko k přírodě, prováděl s touto metodou v sedmdesátých letech pokusy na své zahradě. V bezprostřední blízkosti hlavy vinné révy zakopal vejčitou hliněnou nádobu, naplnil ji dešťovou vodou, vložil do ní kousky měděného a zinkového plechu a uzavřel dřevěným víkem. Sklidil více než sto chutných hroznů, ačkoli nepoužil žádný postřik. Když na podzim nádobu opět vykopal, zjistil, že ji réva ovinula kořínky jako sítí.[40]

V ústavu se rozhodli provést podobný pokus na více místech současně, aby získali přesnější výpověď s ohledem na příčinu a důsledek. Ve sklárně Rejmyre bylo vyrobeno 25 skleněných „vajec" o výšce asi půl metru a objemu 37 litrů. Sklo bylo jako materiál zvoleno proto, aby se zabránilo jakékoli difuzi do půdy, resp. chemickému působení kovů.

[40] Zpráva Norberta Harthuna: *V. Schaubergers Repulsator*, Mensch und Technik, 1986/2.

Ke každé nádobě byl připojen podrobný návod k provedení pokusu, aby se tak na všech pokusných místech dosáhlo pokud možno stejné výchozí situace. Výsledek byl velmi rozdílný, v některých případech byl zaznamenán zřetelný účinek – v jiných nikoli.

Pokusů se zúčastnilo 20 osob rozptýlených po Švédsku a Finsku. Vedení pokusu od nich však obdrželo jen šest zpráv v roce 1985 a sedm v roce 1986. Z těchto třinácti výsledků bylo sedm pozitivních s účinkem na vývoj kořenů a listů, ale i na klíčení a tvorbu plodů. Účinky byly největší v blízkosti repulzátoru. Jeden účastník psal, že úroda v soustředných pásech kolem repulzátoru byla o 30 % vyšší, a to v poloměrech 1,3 a 2,6 a 4 metry. Dvě z pokusných osob vsadily do nádoby mechanický vířič, což ale nepřineslo zvýšený účinek.

Když byly na podzim repulzátory vykopány, ukázalo se, že byly soli bohužel usazeny jen v dolní třetině nádoby, což poukazovalo na nedostatečný vířivý pohyb. To by mohlo vysvětlovat nevalné výsledky.

AUTORŮV POKUS

Můj vlastní pokus dopadl velmi pozitivně. Provedl jsem ho takto: Na rovnoměrně zpracovaném a pohnojeném pozemku byly v řádcích vysázeny brambory, karotka a žlutá cibule. Jeden konec této části zahrady byl dále osázen ledovým salátem, druhý keříčkovými fazolemi se žlutými lusky. Uprostřed této pěstební plochy byla zakopána skleněná nádoba tak, aby přesahovala povrch půdy asi o 15 cm. Nádoba byla spirálovou trubicí naplněna vodou (pH 7,0) na úroveň asi 10 cm pod ústí. Do vody byla přidána směs oxidu vápenatého, chloridu sodného, síranu hořečnatého a fosforečnanu sodného – tedy stejné chemikálie, jež Viktor Schauberger doporučoval pro přípravu ušlechtilé vody (viz *Implosion* č. 4/1969). Dále byla přidána jedna polévková lžíce rohové drti a nakonec kousek mědi a zinkového plechu, který byl předtím vykovaný na dubovém špalku. Poté byl otvor nádoby uzavřen dřevěným víkem opatřeným větracím otvorem. Otvor byl zakryt kouskem plátna, přibitým měděnými cvočky. Nakonec byl vyčnívající vrchol nádoby překryt černou fólií a nad nádobu byla položena klec z dřevěných latí jako ochrana před vnějším poškozením.

Teprve když začala vzcházet setba, bylo možné pozorovat zřetelný rozdíl, který byl během vegetačního období stále patrnější. V rámci značně ostře ohraničené eliptické oblasti v severojižním směru se zeleninová kultura vyvíjela zjevně lépe.

Obrázek na protější straně ukazuje polohu aktivační nádoby – je vyznačena kroužkem se spirálou. Zejména listy cibule byly v oblasti „repulzátoru" nápadně bujné, zatímco cibule mimo jeho dosah byly mnohem hůře vyvinuté. Totéž platilo pro karotku.

Rozdíl ve výnosu cibule, která byla sklizena v oblasti ohraničené vzdáleností asi dvou a půl metru od „repulzátoru", a té, která vyrostla mimo oblast jeho působení, byl doslova propastný: činil více než dvojnásobek.

Výnos karotky poskytoval zhruba stejný obrázek jako cibule. Speciálně u této plodiny jsem na svém pokusném políčku dosáhl výnosů, které daleko přesahovaly veškerá má očekávání.

V oblasti „repulzátoru" byl zhruba ve stejném podélném rozsahu jako u cibule výnos brambor dvojnásobný oproti oblasti mimo zónu vlivu.

Teorie říká, že působení repulzátoru spočívá v tom, že v důsledku rozdílné teploty mezi dolním vrcholem nádoby v půdě, kde je chladněji, a její horní částí, která je zahřívána teplem slunce a vzduchu, vzniká termosifonový efekt, tedy vertikální proudění vody v nádobě; díky vejčitému tvaru je toto proudění usměrňováno do spirálového pohybu. Tento pohyb by pak měl v kombinaci s mědí, zinkem a dalšími přísadami vytvářet růstový efekt, který se šíří v zemi kolem dokola repulzátoru. V našem kraji však toho léta slunce příliš nesvítilo a bylo velmi chladno. Můj nápad umístit horní část nádoby o něco výš a obalit ji černou fólií možná přispěl k ukládání tepla a tím k dobrému výsledku pokusu. Když jsme nádobu vykopali, byly přidané soli usazené ve spirálovém vzoru na vnitřní stěně poblíž horní části nádoby, což poukazuje na to, že voda musela být v intenzivním pohybu.

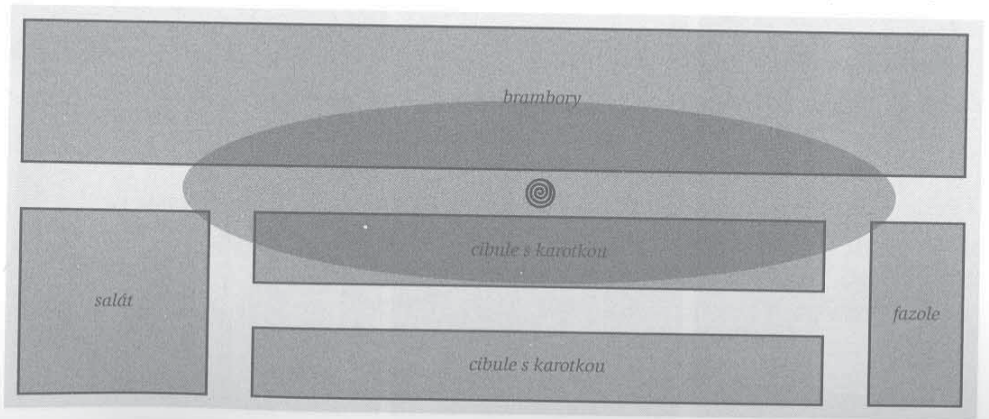
Dva z mých pokusů nevyšly, protože v příslušných letech bylo velmi horko a sucho. V letech 1990, 1994, 1995 a 1997, kdy panovalo počasí pro tento kraj normální, byly výsledeky stejné, jak bylo popsáno výše.

Jaké závěry z tohoto pokusu vyplývají? Když se jedná o experiment jako tento, kdy teorie spočívající v jeho pozadí se vůbec nemusí shodovat s konvenčním vysvětlením, musí být člověk s posuzováním velmi opatrný. Platí zde stará zásada „dvakrát měř, jednou řež", jinými slovy: jednou provedený pokus ještě není důkaz. Aby mohly být vyvozeny jisté závěry, je nezbytná ještě jedna série pokusů prováděných několik let za sebou za různých klimatických poměrů a přísné kontroly, co se týče stejnorodosti experimentů. Nicméně můj pokus je zajímavý a dává leccos tušit o tom, jak Viktor Schauberger (tak jako v mnoha jiných případech) používal své znalosti; jeho údaje jsou možná racionálně těžko přípustné, ale jsou vybavené vnitřní pravdivostí, kterou je třeba odhalit a dále rozvíjet.

Moje pozdější pokusy přinesly různé výsledky. Pokud ovšem byly velmi pozitivní, jako například v letech 1990, 1994, 1995 a 1997, byly takového druhu, že je v podstatě nebylo možné vysvětlit jinými příčinami než působením repulzátoru.

Viktor Schauberger udával jako přísady do vody měď, zinek a rohovou moučku. Pokud jsme přidali jisté chemikálie, udělali

Plánek pěstební plochy. Elipsa ukazuje pracovní dosah repulzátoru (spirála v jejím středu).

jsme to jen proto, že jsme chtěli zjistit, zda i ony mají vyzařovací funkci, tak jako tomu možná bylo u repulzíny. Ukázalo se však, že žádný takový účinek neměly.

Pokusy byly s tímtéž dobrým výsledkem provedeny i v letech 2003 a 2004, i když bez černé fólie, ovšem s reflektorem umístěným za nádobou a soustřeďujícím na ni sluneční světlo.

ÚPRAVA VODY POMOCÍ HYDROCYKLONŮ

Dva švédští inženýři, Sten-Magnus Kullberg a Jan Thörngren, společně vyvinuli novou metodu čištění odpadních vod a oživování „mrtvých jezer". Používali k tomu speciální vířivou techniku s tzv. hydrocyklony. Při tomto postupu, který je patentově chráněný, se voda uvádí do intenzivního vířivého pohybu, kterým je do vody nasáván vzduch a v důsledku zvětšení povrchu ve víru je do vody vmícháván kyslík. Tato metoda se nejen ve Švédsku velmi dobře osvědčila.

Fotografie ukazují dva druhy použití, existují však i další způsoby.

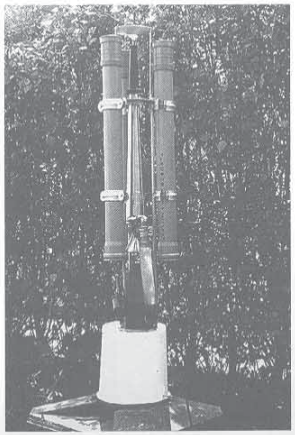
1/ Kuželovitý cyklon je nesen dvěma plováky (obr. vlevo). Tato konstrukce se často používá v několika stupních v automyčkách, mj. u Aralu v Hannoveru, pro recyklaci vody z mytí. Při tom se odbourávají olejová a jiná znečištění, vážou se těžké kovy a vodu lze z 90 % znovu použít.

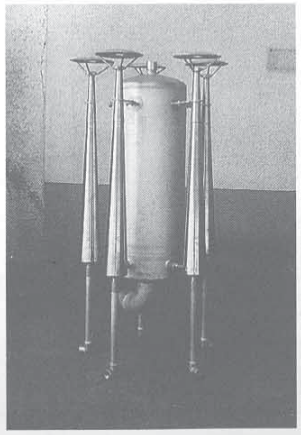
2/ Používá se pět hydrocyklonů k tomu, aby se kyslík vmíchal do vody v čistírnách odpadních vod, „mrtvých jezerech" a chovných rybnících (obr. uprostřed). Takové zařízení je instalováno například v Sársku v jedné obci s 8000 obyvateli (obr. vpravo).

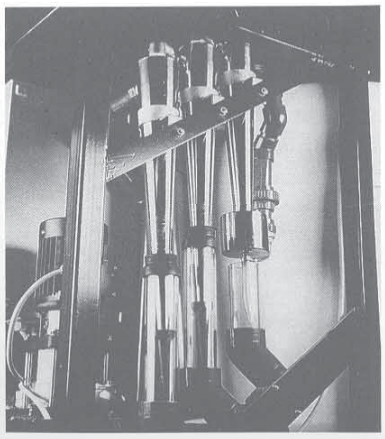
VÝZKUMNÁ PRÁCE NA VYSOKÝCH TECHNICKÝCH ŠKOLÁCH

Aby se oblast mohla efektivně rozvíjet, musel být implozní výzkum zaveden na vysokých technických školách. To se nám ve Švédsku podařilo, třebaže zatím ve skromném rozsahu.

V osmdesátých letech byly na švédských vysokých technických školách napsány tři diplomové práce, které přímo či nepřímo pojednávají o tématech, jež navazují na Schaubergerovu teorii.

1/ Stavební inženýr Sten-Magnus Kullberg vypracoval v roce 1981 na Královské vysoké škole technické (KTH) ve Stockholmu diplomovou práci *Vodní proudění ve spirálově tvarovaných a kónických trubicích*. Práce byla provedena v rámci důkazního programu v Ústavu pro ekologickou techniku, který se zabývá objasňováním Schaubergerových tvrzení a zjišťováním dalších faktů. Cílem bylo obnovení pokusu s prouděním, který Viktor a Walter Schaubergerovi provedli v roce 1952 při takzvaném stuttgartském pokusu (viz str. 118). Tento pokus měl přinést odpověď na následující otázky: Může speciální tvarování trubic snížit tření při průtoku vody? Může při vzniku pohybu hrát významnou roli materiál trubice?
Pokus byl proveden se čtyřmi různými typy trubic: se spirálovou trubicí z mědi, kónickou trubicí z mědi, trubicí z ocelového plechu a s rovnou válcovitou trubicí z umělé hmoty. Pokus byl uspořádán tak, aby bylo možné měnit tlak vody a tím její průtok trubicí. Ztráta vzniklá třením byla počítána z rozdílu mezi transportovaným množstvím a rychlostmi v takzvaném Toricelliho pokusu. Experiment potvrdil výsledky stuttgartského pokusu a na položené otázky lze dát kladnou odpověď. Mají však následovat další pokusy, aby byl zcela objasněn složitý problém, který je v pozadí uvedeného jevu. Případné praktické využití těchto nových objevů může být značně široké, například v rámci proudové technologie, v technologii parních a vodních turbín atd. Diplomovou práci, která má dvě části, si lze vyžádat v Ústavu pro kulturní techniku (KTH) ve Stockholmu, označení *Meddelande Trita-ut 3013*.

Vodní kaskáda Wirbela ve švédské Järně. Kaskády, jejichž autorem je Angličan John Wilkes, lze najít téměř po celém světě. Tyto flowformy zvané Wirbela se používají k čištění odpadní vody, k úpravě vody a také jako osvěžující prvek v parcích, či dokonce ve výškových domech (patentováno; foto Nigel Wells).

2/ Stavební inženýr Martin Strid podal v roce 1984 na Vysoké škole technické v Lulea práci nazvanou *Rytmická proudění*. Původně se chtěl zabývat novým výzkumem zvláštních vodních skulptur, tzv. vodní kaskádou Wirbela, avšak zkoumání nakonec ukázalo obsáhlé a zčásti i nové aspekty vlastností vody a zákonitostí jejího pohybu, které potvr-

dily Schaubergerovy hypotézy. Zvláště zajímavý je Stridův výzkum týkající se poutání vodíku z molekuly vody. Strid se domnívá, že tento jev je totožný s biomagnetismem vody, o němž Schauberger tak často mluvil a který považoval za energii, kterou by bylo možné ve velkém množství využívat. Tuto diplomovou práci si lze vyžádat na vysoké škole v Lulea, oddělení vodních staveb, pracovní označení *1984:072 – E.*

3/ Stavební inženýrky Lena Molinová a Susanne Ohlssonová podaly v roce 1989 na vysoké škole v Kalmaru práci nazvanou *Transporty sedimentu v tekoucí vodě*, která navazuje na Schaubergerovy myšlenky „vodicích lopatek". Ověření bylo provedeno na Vysoké technické škole v Lulea.
Vodicí lopatky (viz obr. B na straně 43) byly zhotoveny a instalovány do vodního žlabu naplněného pískem. Po několik dnů byl pak pozorován transport písku s vodicími lopatkami a bez nich. Bylo zjištěno, že při použití vodicích lopatek byl písek transportován od středu žlabu ke stranám. Bez vodicích lopatek se písek naopak ukládal ve středu žlabu, v důsledku čehož se zvyšovalo jeho dno.
I když byl tento pokus prováděn v laboratoři a musel by být doplněn pokusy v terénu, jeho výsledky zcela souhlasí se zkušenostmi Viktora Schaubergera, který chtěl takové vodicí lopatky použít mj. pro přirozenou regulaci „líných" vodních toků. Tuto práci (č. *1989:5*) si lze vyžádat u autora této knihy.[41]

Výzkum v Dánsku

V Dánsku byl v roce 1983 zřízen Ústav pro ekologickou techniku (DIFÖT). Věnuje se výzkumné i informační činnosti, byl zde mj. vyvinut přístroj na úpravu vody, tzv. Zlatý paprsek, který se připojuje k vodovodnímu kohoutku. Podle posudků se obyčejná vodovodní voda při průchodu přístrojem „strukturuje", tzn. dostává se do uspořádaného stavu s vyšším povrchovým napětím a dielektrickými konstantami, přičemž se snižuje její kyselost. Tím získává speciální biologický účinek a příznivě působí mj. na regeneraci tkání. Výsledků se dosahuje kombinací vířivé techniky a katalyzátorů. Ústav též vydává vlastní zpravodaj *DIFÖT-Nyt*. Jednotliví členové DIFÖT se účinně zasadili o obnovu skjernské soustavy, přičemž tato velká soustava vodních toků v oblasti Skjernu na západě Jutského poloostrova, která byla v šedesátých letech kanalizována, se znovu navrací do přirozeného stavu. Tím se má zabránit současnému velkému odnosu dusíku a fosforu do mořského zálivu u Ringköbingu.

Výzkum v Norsku

V norskému Oslu má být jedna bývalá průmyslová oblast přeměněna na velký park. Mezinárodně proslulý architekt Bard Breivik vytvořil pro tuto lokalitu velkolepý plán, který byl představen na velké výstavě *Citadell* v roce 1990 a v mnoha zemích se setkal se značným ohlasem.

[41] Autor prováděl v létě 1990 po dobu několika měsíců terénní pokus se stejným typem vodicích lopatek. Při pokusu byly zjištěny stejné výsledky jako při uvedené diplomové práci. Zajímavé je, že prof. dr. Jacob Odgaard z univerzity v Iowě reguluje úspěšně dokonce i velké řeky metodou, která je zcela totožná s metodou Viktora Schaubergera. I ve Švédsku roste o tuto původně Viktorem Schaubergerem vyvinutou metodu zájem, aby se mj. zabránilo záplavám.

Oblastí protéká několik vodních toků, které však byly dosud kanalizované a svedené pod povrch. Breivikovým záměrem bylo toky v krajině parku oživit a udělat z nich něco jako jeho jakousi ústřední myšlenku. V katalogu výstavy (pro nějž autor mimochodem napsal stať o životě a díle Viktora Schaubergera) se architekt Breivik vyjádřil takto:

> Už dříve jsem pracoval s teoriemi Viktora Schaubergera; to je důvod, proč jsem chtěl ilustrovat jeho myšlenku vody jako krevní soustavy Země. Jeho teorie se zdají být zcela logické; apelují spíše na náš cit než na naučené chápání fyzikálních zákonů.

Jedna výzkumná skupina švédského Ústavu pro ekologickou techniku pod vedením inženýrů Curta Hallberga a Mortena Ovesena vyvinula přístroj na pokrývání hokejových kluzišť novým ledem. Voda z přístroje se rychle rozlévá po povrchu a ihned zamrzá do podoby nového, „tuhého" ledu s velkou trvanlivostí. To přináší značnou úsporu peněz. Přístroj se už používá na velkých stadionech. Tedy Schaubergerova technika dovedená k praktickému použití.

Dovětek

Nechal jsem v této knize Viktora Schaubergera hovořit o velkých otázkách naší doby, o vodním a lesním hospodářství, zemědělství a energetice.

Všude v těchto oblastech nalézal vývoj nebezpečný pro život. Když se dnes rozhlédneme po světě, spatříme také všude zkázu toho, co můžeme nazvat základem našeho života, a všude najdeme potvrzení Schaubergerových předpovědí.

V říjnu 1996 uspořádala FAO mezinárodní konferenci o hrozícím světovém hladu. Švédský hydrolog, prof. dr. Jan Lundqvist z univerzity v Linköpingu, se při té příležitosti vyslovil k akutně narůstajícímu nedostatku čerstvé vody nejen v Africe a Asii, ale také v Evropě, kde se Polsko, Německo, Velká Británie, Španělsko a jiné státy blíží situaci, kdy bude nedostatek čerstvé vody. Během třiceti let bude mít každý člověk na Zemi k dispozici o třetinu vody méně než dnes. A bez vody nelze produkovat potraviny.

Problémů se životním prostředím přibývá. Vědci často říkají, že naše znalosti přírody jsou nedostatečné a naše technika je nedokáže řešit.

Pro Viktora Schaubergera však bylo hlavní příčinou něco jiného: nesprávné myšlení.

A již v roce 1932 ve své stati *Zpět ke kultuře* napsal:

> Naše obvyklé myšlení je mnohdy, ba možná neustále, v rozporu s opravdovým přírodním děním.
>
> Při bližším ohledání se také skutečně ukáže, že naše stále se šířící zbídačování lze vyvodit hlavně z hrubých chyb a omylů, které trvají zčásti již tisíce let a jimž padly za oběť fakticky celé národní majetky.
>
> A tak si také stále jasněji uvědomujeme, že možná stavíme na nesprávných poučkách a principech ... [které] nejsou odstraňovány z biologického katalogu, z paměti lidí, protože jsou generaci za generací přebírány a vždy znovu se stávají základem našeho hospodářského zákonodárství, které pak, jelikož stojí na nesprávném pojetí, musí nutně a především vést k hospodářskému zániku těch států, které podle dnešního chápání stojí kulturně vysoko.
>
> Logickým důsledkem této závažné myšlenkové chyby je obraz dnešního hospodářství. Zjevně již nezadržitelný hospodářský úpadek je však jen zcela správným projevem naprostého zneuznání zákonitostí panujících v přírodě a důsledkem nesprávných vysvětlení. ... Tato chybná jednání – naše práce – by zákonitě musela vést ke stále se šířící nezaměstnanosti, protože naše dnešní pracovní metody, stojící na čistě mechanickém základu ... ničí veškerou přírodní výstavbu, v první řadě však výstavbu vegetace již v jejím vzniku ... [a] logickým důsledkem přírody narušené našimi chybnými zásahy ve své nejzákladnější výstavbě může být jen zbídačení.
>
> Zbídačení se však může stát naší záchranou: Tento zánik, jediný praktický účinek naší naprosto pochybené práce, je však nutný jako předchůdce obnovy, poněvadž bez zásadního zchudnutí a bez vážně varovně zvednutého ukazováku se nikdy nevzpamatujeme a nebudeme nuceni pochopit, že příroda nezná legraci, když svou chamtivou a nešikovnou rukou sáhneme do jejího soukolí.
>
> Příroda naším nesmyslným konáním jen rušená ve své výstavbě nám však zákonitě a spolehlivě přinese ozdravení a obnovu v ten den, kdy skoncujeme s dnešním systémem [a] jeho pojmy a základem našeho konání se v budoucnu stanou myšlenky domyšlené natolik do konce, jak svýma přírodou danýma očima v obraze skutečně vidíme.

Viktor Schauberger je stále aktuálnější.

Čtenáři této knihy se často ptají: Jestliže by myšlenky Viktora Schaubergera byly správné, proč se z nich uskutečnilo tak málo? Vždyť už uplynul jeden lidský věk od té doby, co přišel s prvními varováními před ničením „živé vody".

Odpověď na tuto otázku můžeme snad najít v nové fyzice, která se nyní zvolna rozvíjí. Fyzik Fritjof Capra ukazuje ve svých knihách, např. *Bod obratu*, že ve všech vědeckých oborech již probíhá změna paradigmatu. Začíná se tak rozvíjet mimo jiné nový, celostní pohled na Zemi, v němž je chápána jako živý organismus, právě tak, jak ji chápal Viktor Schauberger. S nadějí můžeme očekávat, že dnešní věda, jejíž pojetí přírody a života bylo od šestnáctého století až dodneška velmi mechanické, přejde zvolna k pojetí ekologickému. Známky takových změn již můžeme pozorovat.

Viktor Schauberger byl časným průkopníkem této změny paradigmatu. Jeho myšlenky o přírodě a životě byly přírodní vědě dlouho cizí a nepochopitelné. Z toho také plyne skutečnost, že doposud nebyly pro vývoj jeho programu uvolněny téměř žádné prostředky. Jen za velkých obtíží a za cenu osobních obětí probíhal skromný výzkum. Doufejme, že v tomto ohledu nastane brzy pozitivní změna.

Prof. dr. Jens A. Tellefsen, fyzik Královské vysoké školy technické ve Stockholmu, v roce 1987 napsal:

> Je-li Schaubergerova hlavní věta správná, znamená to revoluční změnu vývoje nedozírného významu; pak bude nutné, abychom změnili vývoj, na nějž je nyní vázána naše technologie. To je něco, co by si vyžádalo obrovské úsilí a mnohohlasé vyslovení názorů.

Takové mnohohlasé vyslovení názorů však může nastat jedině tehdy, rozšíří-li se všude povědomí o Schaubergerově myšlenkovém světě. Doufám, že tato kniha k tomu poněkud přispěla a také nadále přispívat bude.

Příloha

Rakouská plavební zařízení

Viktor Schauberger postavil v letech 1922 až 1929 dvě velká a jedno malé zařízení k plavení dříví. První velké zařízení bylo postaveno ve Steyrlingu a poté jedno menší v Rettenbachu u Bad Ischlu. Druhé velké a zároveň poslední postavil Schauberger v Mürztalu u Neubergu. Zařízení byla ve své době velmi slavná a zejména neuberské bylo zdokumentováno v tisku, filmu a v odborných časopisech. Zdaleka se sjížděli vědci a technici, aby ho prostudovali; zařízení byla totiž co do konstrukce a funkce zcela nová.

Co se s nimi stalo později? Zbylo z nich něco?

Jako starého budovatele vodních staveb mě zařízení od samého počátku velmi zajímala. Když jsem se na ně na různých instancích vyptával, dostával jsem odpověď: „Nezbylo nic. Po vykácení lesů byla plavební zařízení odstraněna."

V roce 1995 jsem se rozhodl, že věc prozkoumám přímo na místě. S kolegou, technikem Jörgem Byströmem, jsme se vydali na místa, kde Schaubergerova plavební zařízení kdysi stávala. Co jsme nalezli, bylo stejně potěšitelné jako tísnivé – všude se ještě nacházely zbytky zařízení. Je velká škoda, že takový výzkum nebyl proveden již v padesátých letech. Když Viktor Schauberger v dubnu 1947 neuberské zařízení navštívil, bylo sice velmi zpustlé, nicméně stále ještě funkční.

Bylo nám jasné, že za několik let zmizí i poslední zbytky; chtěli jsme je zdokumentovat, a tak jsme se za pomoci fotoaparátu, videokamery a skicáře dali do díla. Práci velmi efektivně podpořil filmový štáb vedený Andersem Hammarem.

Plavební zařízení ve Steyrlingu

Z tohoto zařízení se zachovalo jen velmi málo. Množství fotografií, které nám laskavě ukázal pan Schwarz, hostinský z restaurace U královny Alžběty ve Steyrlingu, nám pomohly, abychom podle nich a podle pozůstatků v terénu zhruba zjistili rozsah zařízení, od Mrtvých hor až po Brunnental. Také vlídný lesník v Bernerau nám poskytl důležité informace. Co jsme nalezli, byly betonové a dřevěné přehradní hráze ve Steyrlingu a v Zösenbachu. Podél silnice se také nacházel asi 20 metrů dlouhý betonový kanál obezděný kamennou zídkou. Dřevěné části hrází byly značně poničené povětrností, betonové díly byly zčásti mechanicky poškozené, zčásti erodované. Zbytkům betonového kanálu hrozilo, že je roztrhají kořeny vyrůstajících stromů.

Plavební zařízení v Bad Ischlu

V hluboké rokli Rettenbachu jsme nalezli dvě velké, poškozené betonové hráze a části betonových kanálů. Vidět tu bylo i konzoly a základy dřevěných vodních skluzů.

Zbytky Schaubergerových plavebních zařízení – brzdicí prvky ve Freinbachu.

Plavební zařízení v Neubergu

Toto zařízení bylo postaveno ve dvou etapách. První (1925–1927) zahrnovala úsek od přehrady v Taschlu přes Freinbach a Mürz do Krampenu. Zařízení na Freinbachu bylo ovládáno v Taschlu, zčásti regulací teploty vody pomocí vrat v přehradní hrázi, zčásti pomocí tzv. brzdicích prvků, tedy klád v malých odstupech příčně položených ve strouze. Změnou teploty vody směrem ke 4 °C se dosáhlo maximální nosnosti vody. Brzdicí prvky tlumily rychlost vody, která byla ve Freinbachu vzhledem k velkému spádu opravdu vysoká. Dříví pak bylo zachycováno ve sčítacím dvoře v Krampenu. Druhá etapa výstavby proběhla v letech 1927–1929 a zahrnovala úsek z Krampenu do Neubergu. U Mrtvé báby (Rasthöhe) byla vybudována velká hráz a vytvořena přehradní nádrž o objemu 50 000 m³, aby řeka Mürz mohla být u Neubergu regulována. V této přehradní hrázi byla zabudována Schaubergerova speciální vrata, která se díky své konstrukci dala velmi snadno ovládat. Po levé straně hráze byl betonový kanál dlouhý 40 metrů, vysoký 2,5 a široký 1,5 metru. Pomocí ocelového stavidla ho bylo možné uzavřít. Pod hrází bylo říční koryto vyloženo kládami, aby se zabránilo erozi vířící vodou. Schauberger říkal, že hráz byla jeho nápad, avšak zkonstruovala ji Vysoká škola půdní kultury. Z Krampenu do Neubergu byl pak plavební kanál postaven podle Schaubergerovy konstrukce. Na některých místech procházel tunelem a končil u skladu dříví u pily v Neubergu.

Při hledání trasy plavebního kanálu z Krampenu do Neubergu nám velmi pomohl pan Herbert Ackerl. Jeho obsáhlá a vynikající sbírka fotografií tohoto plavebního zařízení měla pro naši dokumentaci nedocenitelnou hodnotu. Nalezli jsme zbytky přehradní hráze v Taschlu, dlouhé úseky ve Freinbachu s nedotčenými brzdicími prvky, zbytky mohutných pobřežních základů hráze u Mrtvé báby, zbytky betonového kanálu s ocelovým stavidlem, napůl utopeným v bahně, a velké části výdřevy říčního koryta. Kouzelný pohled skýtaly všechny ty tůňky s malými vodopády ve Freinbachu, vzniklé díky brzdicím prvkům. Z velké hráze byly vidět jen pobřežní základy v již dezolátním stavu. Velmi zajímavé byly velké klády odřezané na břehu a tvořící zbytky hrází. Všude tedy

Brzdicí prvky v Tebrinbachu, Frein (foto Herbert Ackerl).

bylo vidět totéž: zajímavé pozůstatky, kterým však hrozí úplná zkáza.

Co tedy dělat? Co jsme nalezli, jsou zbytky plavebních zařízení, která byla světovým unikátem. Leckde už dnes lidé začínají chápat, že staré technické konstrukce, které jsou něčím zvláštní, by měly být zachovány pro budoucnost. Lze jen doufat, že tato vskutku jedinečná zařízení budou moci být zachována, ať už v podobě modelů, trvalých výstav nebo obnovou a ochranou pozůstatků.

Neuberské zařízení je podrobně popsáno ve dvou odborných publikacích: *Die Wasserwirtschaft* (33/1929) a *Review of World's Forestry* (V/2, listopad 1937). Tyto dva záznamy zřetelně ukazují, že postoj vědců a Spolkového lesního úřadu k Schaubergerově činnosti se po roce 1932 změnil. Díky zájmu profesora Forchheimera o Schaubergerův výzkum a techniku byl přístup nejvyšší instance Vysoké školy pro půdní kulturu stejně jako nejvyšší instance Spolkového lesního úřadu koncem dvacátých let velmi pozitivní. To se ukázalo v roce 1929 v jednom článku o neuberském plavebním zařízení v časopise *Die Wasserwirtschaft* č. 33. V něm byl Viktor Schauberger vyzvednut jako vynálezce a konstruktér obou plavebních zařízení ve Steyrlingu a Neubergu. V letech 1930–1931 byla ve stejném časopise publikována také Schaubergerova stať *Teplota a pohyb vody*.

Druhá zmiňovaná publikace, tedy *Časopis pro světové lesnictví*, však vyšla teprve roku 1937 po roztržce mezi Schaubergerem a výše uvedenými instancemi, kdy už vysokou školu i Spolkový lesní úřad vedli noví lidé. V tomto vynikajícím článku o neuberském plavebním zařízení není jméno Viktora Schaubergera uvedeno ani jednou. Steyrlinské zařízení je sice zmiňováno jako předchůdce, avšak není zde žádný údaj o tom, kdo ho postavil. Dokonce se tvrdí, že Schaubergerovo plavební zařízení bylo postaveno podle jednoho ve Štýrsku již dlouho známého patentu, takzvaného patentu OERAG. Byl to však Schauberger, kdo již v roce 1922 tento typ skluzu vyvinul.

Jméno Viktora Schaubergera nebylo v souvislosti s těmito velkolepými zařízeními v odborných časopisech fakticky nikdy zmíněno.

Označení speciálních projektů podle V. & W. Schaubergerových

1/ **Rotační žlab** (Drallrinne, Fin Channel; patent 134 543) — Viktor Schauberger
Plochy charakteru vodicích lopatek, které tlačí vodu od stěny do středu, jsou zabudovány do žlabu, resp. v průběhu vícestupňové rotace do trubice.

2/ **Rotační trubice** (Drallrohr, Fin-Pipe; patent 138 296) — Viktor Schauberger
Plochy charakteru vodicích lopatek sahající od stěn ke středu (jako u rotační trubice) se zde vinou ve spirále. Tím se okrajová zóna rozkládá na jednotlivé stabilní vírové útvary. V celém vodním plášti vzniká ve šroubovicovém pohybu dolní šroubovicový pohyb.

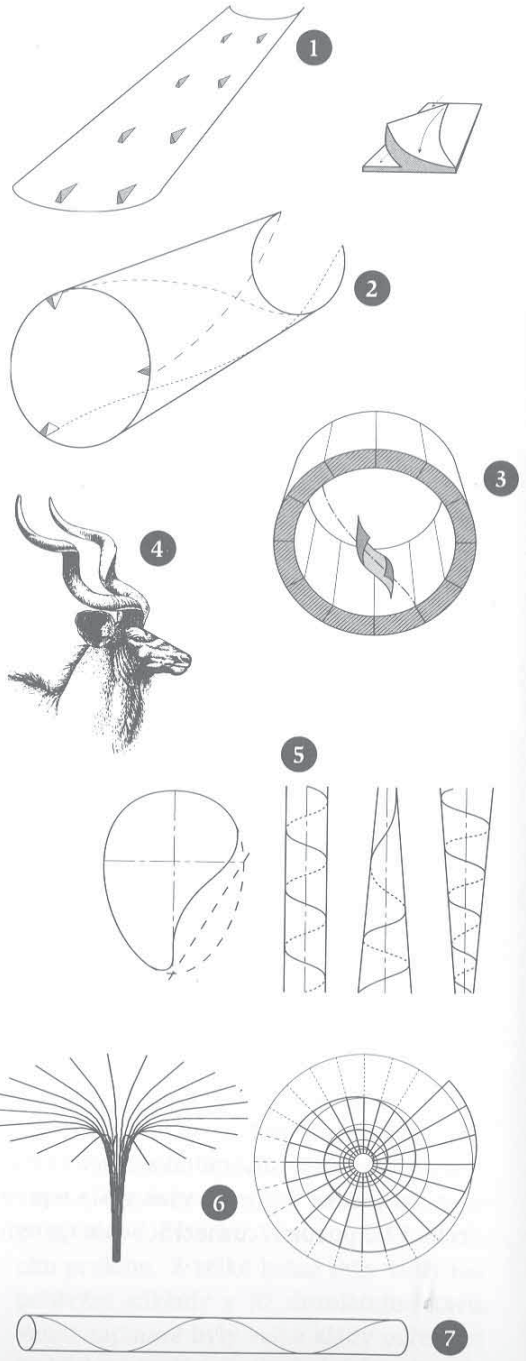
3/ **Dvojitě rotační trubice** (Doppeldrall-Rohr, Spiral Fin-Pipe) — Viktor Schauberger

4/ **Schaubergerova kudu-trubice** (Schauberger-Kudu-Rohr, Schauberger-Kudu-Pipe) — Viktor Schauberger

5/ **Spirálová trubice** (Wendelrohr, Whorl-Pipe; patent 196 680) — Viktor Schauberger
Spirálová trubice je trubice ve šroubovici ovinutá kolem pomyslného kruhového válce nebo kruhového kužele, přičemž tato trubice byla před ovinutím sama o sobě zakroucena. Má především vejčitý průřez s prohlubní po straně vedle vrcholu. Vzorem byl roh antilopy kudu.

6/ **Hyperbolický Schaubergerův trychtýř** (Hyperbolischer Schauberger-Trichter, Hyperbolic Schauberger-Funnel) — Walter Schauberger

7/ **Spirálová trubice** (Spiral-Rohr, Twist Pipe) Neumann/Rauber

Přístroje na vytváření hnací a vztlakové síly

Repulzína
(pat. č. nečitelné)

Přeměna a vytváření plynných látek

Vyznačuje se: Žádané sací a tlakové účinky na procházející médium jsou vytvářeny pomocí dvojité membrány (patent 146 141). Až do přihlášení patentu č. 19 395 označoval V. Schauberger repulzínu jako repulzátor.

Repulzátor
(patent č. 19 395)

Přeměna a výstavba kapalných látek
Slouží ke zmnožování látek a jejich kvalitativnímu zlepšování.

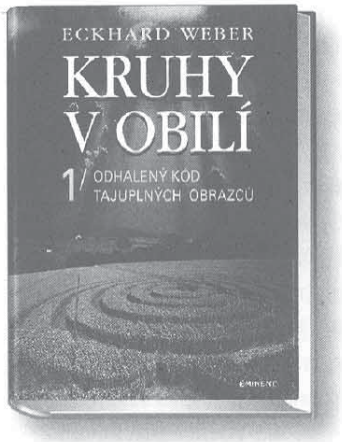
Vyznačuje se: Žádané sací a tlakové účinky na procházející médium jsou vytvářeny pomocí parabolických a hyperbolických vodicích a klouzavých ploch.

Seznam literatury

(Zkratky pro časopisy: WG – *Weltgewissen*, I – *Implosion*, KE – *Kosmische Evolution*, MuT – *Mensch und Technik*)

- Alexandersson, O.: Schaubergerovo dědictví (časopis Hälsa)
- Alexandersson, O.: Biotechnika neboli život (Hälsa 9, 1959)
- Alexandersson, O.: Tajuplná síla (Hälsa 8, 1959)
- Alexandersson, O.: Síla skrytá v chladné vodě (Hälsa 2, 1961)
- Alexandersson, O.: Imploze místo exploze (Seklet 4, 1965)
- Alexandersson, O.: Vodovody v Knóssu (Antické inženýrské stavby), (MuT, 1989)
- Alexandersson, O.: Pokus s vodní forézou (KE 1, 1975)
- Balters, W.: K dynamice schopnosti vytvářet a zajišťovat podobu (KE 3, 1976)
- Brandstätter, L.: Implosion statt Explosion, Linz 1955
- Cibulka, H.: Úrodná zahrada (Orbio, Norrköping)
- Corcoran, St. Clair, B.: A general spatial model (Journal od hydrology Vol. 2, 1971, Nový Zéland)
- Drobeck, W.: Myšlenky k zásobení velkoměsta vodou (Gas- und Wasserfach 108, 1967, sešity 40 a 52, 1968, sešit 8)
- Harthun, N.: Pojmy „příroda" a „přirozený" (KE 4, 1971)
- Harthun, N.: Podstata neeukleidovských geometrií (KE 3, 1973)
- Harthun, N.: Pokrok v chápání polarity a harmonie v přírodě (KE 4, 1975)
- Hedin, S.: Stora Hästens Flykt, Stockholm 1935
- Jäger, H.: Překonání atomového štěpení vytvářením organické energie (WG 12, 1957)
- Kokaly, A.: Aféra Viktor Schauberger (WG 12, 1959)
- Kokaly, A.: Energie z vesmíru (I 41)
- Kokaly, A.: Dědictví V. Schaubergera (I 49)
- Kokaly, A.: Der goldene Pflug, Neviges 1958
- Kokaly, A.: Vírová smršť ve spirálové trubici (I 57)
- Kokaly, A.: Manteuffel-Szoege, L.: Srdce není pumpa (KE 2, 1971)
- Mathias, L.: World forestry charter meeting (trees and the new earth, Vol. 15/1, 1951)
- Neumann, D.: Kulový tvar a víry (KE 1–2, 1970)
- Neumann, D.: Řád a ne-řád jako přírodní princip (KE 3, 1972)
- Neumann, D.: Matka Země, duben 1960
- Neumann, D.: Experiment s vodními víry... (KE 2, 1987)
- Norling, G. a Alexandersson, O.: Rozvinutý pokus s vodním vláknem (I 6)
- Patenty – Rakouské patentové spisy (V. Schauberger) č.: 113484 (Vestavba k regulaci bystřin) 1929; 122144 (Umělý žlab k plavení dříví) 1931; 134543 (Vedení vody v trubkách a žlabech) 1933; 136214 (Zařízení k ovládání odtokového žlabu z přehradních nádrží) 1934; 138296 (Vedení vody) 1934; 142032 (Postup výroby pitné vody) 1935; 166644 (Nářadí na zpracování půdy) 1959; 196680 (Potrubí pro kapalná a plynná média) 1958–1959
- Rausch, H. P.: Naturwissenschaft von Morgen, Frankfurt am Main
- Schauberger, V.: Atomová přeměna místo rozbití atomu (I 11/12)
- Schauberger, V.: Biologické pěstování plodin (I 37)
- Schauberger, V.: Dopis autorovi, 1956
- Schauberger, V.: Dopis prof. Udemu (WG 11/12, 1956)
- Schauberger, V.: Frekvenční voda (I 24)
- Schauberger, V.: Geniální pohybová síla, Neviges 1959
- Schauberger, V.: Je tzv. „světelný přírůstek" pokrokovým výdobytkem? (I 14)
- Schauberger, V.: Jsme na špatné cestě (I 19)
- Schauberger, V.: Malý rozdíl (I 44)
- Schauberger, V.: Mé setkání s Adolfem Hitlerem (I 39)
- Schauberger, V.: Narušený koloběh přírody (I 13)
- Schauberger, V.: Postupy a zařízení k provádění organických syntéz (I 19)
- Schauberger, V.: Problém regulace Dunaje (I 23)
- Schauberger, V.: První biotechnická praxe (I 76)
- Schauberger, V.: Příroda jako učitelka (I 7)
- Schauberger, V.: Přírodní zemědělství (I 10)
- Schauberger, V.: Rakovina, mor technického věku (I 29)
- Schauberger, V.: Regulace řek (I 8)
- Schauberger, V.: Repulzína (I 45)
- Schauberger, V.: Sedlák a vůl (I 14)
- Schauberger, V.: Stojí přírodní věda před obratem? (WG 2, 1958)
- Schauberger, V.: Tajemství vody (I 46)
- Schauberger, V.: Tajemství pstružího motoru (I 15)
- Schauberger, V.: Umírající les (I 20)
- Schauberger, V.: Ušlechtilé hnojení za pomoci planetárního pohybu (I 45)
- Schauberger, V.: Výroba ušlechtilé vody (I 36)
- Schauberger, V.: Žížalí sanatorium (I 21)
- Schauberger, V.: Teplota a pohyb vody (Die Wasserwirtschaft 20, 24, 35, 1930 a 3, 5, 9, 10, 1931)
- Schauberger, W.: Biofyzikální princip úrodnosti půdy a vodního režimu (I 9)
- Schauberger, W.: Energie-hmota-evoluce (PKS 1967)
- Schauberger, W.: Hyperbolické zvyšování hustoty v přírodních systémech (KE 1, 1979)
- Schauberger, W.: Nářadí k hnojení stopovými prvky (I 23)
- Schauberger, W.: Neeukleidovské prostorové formy a uspořádaný pohyb (I 28)
- Schauberger, W.: Otázky energie, ubývání surovin, problémy životního prostředí (KE 2, 1975)
- Schauberger, W.: Reakční přístroje podle principu zavíjení (KE 4, 1969)
- Schauberger, W.: Theocentrický obraz světa (KE 1, 1969)
- Schauberger, W.: Zavíjející systém (KE 1, 1969)
- Schauberger, W.: Základy implozní teorie (přednáška ve Stockholmu 1965)
- Schauberger, W. a Harthun, N.: Humanizace techniky (Program Schauberger, PKS III, červen 1972)
- Schauberger, W. a Harthun, N.: Reakční přístroje dle zavíjejícího principu (KE 4, 1969)
- Schauberger, W. a Harthun, N.: Skon V. Schaubergera (Neue Illustrierte Wochenschau 8, 1959)
- Schauberger, W. a Harthun, N.: Svaz V. Schaubergera (WG 11, 1957)
- Schauberger, W. a Harthun, N.: V. Schauberger a biotechnika (Der Kraftquell, červenec 1959)
- Schauberger, W. a Harthun, N.: V. Schauberger – co se stalo? (Freisoziale Presse, 20. 11. 1959)
- Schauberger, W. a Harthun, N.: Zřejmé zvyšování hustoty vody v zavíjivém víru (KE 4, 1969)
- Zimmermann, W.: Schauberger (WG březen, duben, květen 1958)
- Zimmermann, W.: Časopis pro světové lesnictví, sv. V, 1937/38

VYBRANÉ TITULY NAKLADATELSTVÍ EMINENT

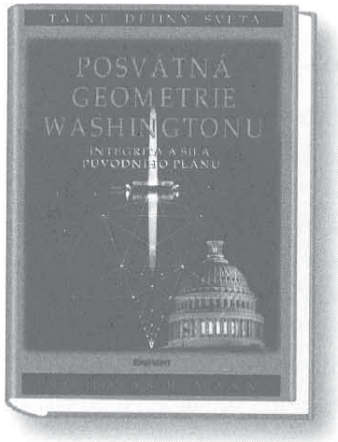
Eckhard Weber

Kruhy v obilí 1, 2

Kruhy v obilí jsou fenomén, který fascinuje lidi po celém světě. Jejich výskyt je vedle Anglie popsán každý rok na desítkách míst celé planety. V této knize nejde v první řadě o to, aby tyto nádherné útvary byly zdokumentovány nebo aby byl popsán stav nebo změny stébel – a to přesto, že obsahuje zřejmě nejúplnější kolekci dokumentů a fotografií. Kniha světoznámého německého badatele Eckharda Webera přináší pohled na tento unikátní fenomén z mnoha spirituálních hledisek a nabízí odpovědi na závažné otázky:

- Co je obsahem obilných kruhů?
- Co je lidstvu prostřednictvím těchto obrazců sdělováno?
- Jak vznikají a jaké síly působí při jejich vzniku?
- Jaké energie jsou v nich obsaženy?

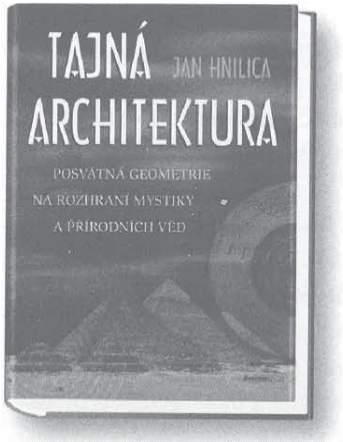
Při jejich studiu narážíme na překvapivě hlubokou symboliku forem v nejrozmanitějších variantách, na prvky posvátné geometrie, kabaly, číselné symboliky, mystéria jmen a sfér – stejně jako v nich spatříme merkabu, části egyptských, asijských a keltských mysterií, znázornění planetární soustavy, harmonické, matematické a hudební prvky a snad i formy architektury budoucnosti.
Kniha Eckharda Webera Kruhy v obilí vychází v nakladatelství Eminent ve dvou dílech. První část nese podtitul *Odhalený kód tajuplných obrazců*, druhá část má podtitul *Posvátná geometrie a poselství Matky Země*.

Thomas R. Mann

Posvátná geometrie Washingtor

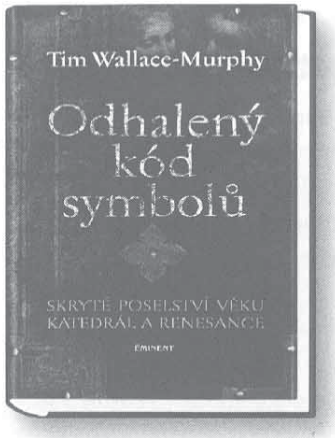
Zasvěcené a objevné dílo anglického spisovatele a ge
omanta Posvátná geometrie Washingtonu ukazuje, ž
systém čísel a geometrických proporcí, užívaný v chrá
mech a městech mnoha dávných civilizací, je přítomr
i v původním plánu hlavního města Spojených států
rických.
Autorem tohoto plánu byl geniální architekt francouz
ho původu Pierre Charles L'Enfant, jenž novému hlavn
městu americké federace, které vyrůstalo takříkajíc na
zelené louce, vtiskl jeho jedinečnou podobu. Ve svém
kolepém projektu vymezil a vyvážil moc lidu, jednotli
států Unie, justice, legislativy a prezidenta.
Nicholas R. Mann líčí tento příběh a klade si otázku, c
dnes udělat pro obnovení originální L'Enfantovy vize,
byla v průběhu let narušena neuváženými stavebním
zásahy. Sleduje, jaký význam má posvátný půdorys pr
„hlavní město světa" i skryté skutečnosti, jež stojí v poz

Jan Hnilica

Tajná architektura

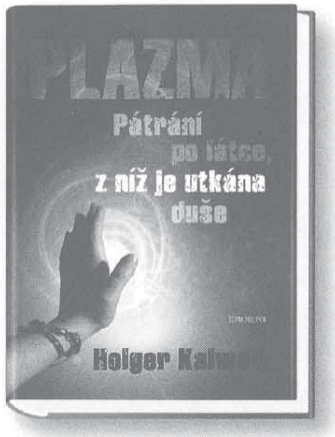
Psychotronik, známý z dlouhodobé spolupráce s měsi
kem Regenerace, přibližuje v této výpravné knize skry
souvislosti, které se objevují v architektuře starověku,
středověku a moderní doby. Na základě vzorů tzv. pos
né geometrie – pojatých jako umění na rozhraní myst
a přírodních věd – vytváří tato kniha obraz přítomnos
i budoucnosti člověka a dovršuje tak letité snahy auto
vých předchůdců o geometrické vyjádření Všehomíra.

Tim Wallace Murphy

Odhalený kód symbolů

Tato kniha vás bude inspirovat k hledání artefaktů, obrazů a architektonických prvků, k luštění skrytých kódů a prožívání téměř mystického pocitu při odhalování tajných poselství, která jsou určena nám a našim potomkům. Pravda o skryté symbolice fascinuje člověka mnohem více než jakákoliv fikce. Kniha Odhalený kód symbolů odkrývá dramatický příběh o spiknutí a intrikách, zkorumpované moci a pozoruhodném hrdinství, o dezinformacích, zradě a rytířské dvornosti. Ti, kteří dějiny píší, je také utvářejí. Tvůrci tohoto výjimečného příběhu, kteří byli navzájem v úzkém spojení, si však našli cestu k napsání vlastní verze historických událostí a zašifrovali ji do symboliky tajně skryté v uměleckých dílech, která vznikla na objednávku jejich nepřátel, státní církve.

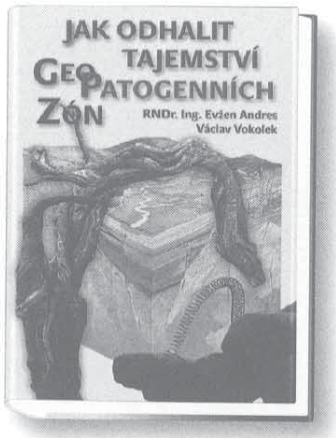

Holger Kalweit

Plazma

Každý si někdy položil otázku, kdo jsme, odkud přicházíme a kam kráčíme. Mnozí mají jasno v tom, že po smrti z nás něco přežívá, a říkají tomu například duše nebo Já. Avšak co to přesně je, co očekává duši po oddělení od těla a jaké jsou její další osudy? Jaký je vůbec rozdíl mezi duší a duchem? To jsou některé ze znepokojivých otázek, na něž odpovídá Holger Kalweit v této knize.

V této fundované analýze starých mýtů, tajných učení, alchymie a moderních esoterických spisů upozorňuje na úžasnou věc: Látka, ze které je utkána duše, tak zvaná duševní dimenze, je současně „říší mrtvých", jakož i základem světa. Všechny staré kultury pátraly po původu kosmu a života, po pralátce a univerzální energii. V Indii ji nazývali prána nebo hadí síla, v Číně čchi, v Řecku éter, chaos nebo plazma. Holger Kalweit ukazuje, jak mýty a tradice starých kultur korespondují s objevy západních esoterických badatelů (například Paracelsa, Reichenbacha nebo Reicha). Opíraje se o vlastní poznatky, které získal při výzkumu šamanismu a posmrtných stavů, předestírá úchvatný a živoucí obraz oné duševní neboli plazmatické dimenze, ze které všechny hmotné formy a duše povstávají a do níž se zase navracejí.

Evžen Andres, Václav Vokolek

Jak odhalit tajemství geopatogenních zón

Na vyhledávání, prevenci a zejména eliminaci geopatog
ních zón se zaměřil expert v tomto oboru, dlouholetý sp
lupracovník Psychoenergetické laboratoře RNDr. Ing. Ev
Andres. Společně se spisovatelem Václavem Vokolkem p
přinášejí mnoho zajímavých a především praktických in
mací.

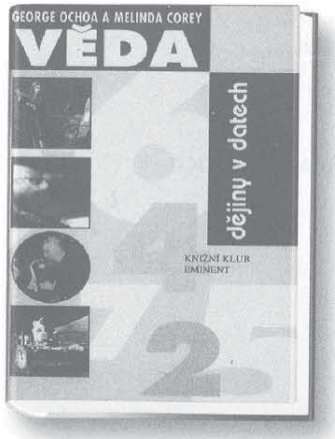

Trevor Ravenscroft

Kopí osudu

Jedinečné esoterické dílo odhaluje pohnutou historii Lo
ginova kopí, kterým byl podle Janova evangelia probod
Ježíšův bok. Ukazuje vliv této významné křesťanské relik
na evropskou a světovou historii a skutečně dějinný výz
tohoto nevelkého předmětu, který je dnes uložen ve víd
ské Schatzkammer.

Autor přitom čerpá ze svého letitého přátelství s anthrop
sofem Walterem Johannem Steinem, který byl během d
světové války tajným poradcem sira Winstona Churchilla
věcech okultního smýšlení Adolfa Hitlera. Přináší tak zas
cený vhled do okultního pozadí německého nacismu a j
kořenů.

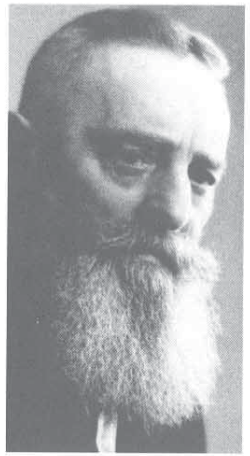

Melinda Corey, George Ochoa

Dějiny v datech – VĚDA

Užitečná a praktická kniha, která obsahuje souhrn dat, kt
dokládají, jak rok za rokem, éru za érou, objev za objever
věda obohacovala lidský život. Kniha přináší odpovědi n
tisíce otázek, upozorňuje na mezníky vědy a popisuje jej
význam.

WWW.EMINENT.CZ 4 KNIHY ZA CENU

ŽIVÁ

Olof Alexandersson

VODA

Z německého vydání nakladatelství
Ennsthaler Verlag, Steyer
přeložil Radomil Hradil

Obálka, grafická úprava a typo Adam Friedrich

Tisk K. P. R., spol. s r. o., Praha

Vydalo nakladatelství Eminent
P. O. Box 298, 111 21 Praha 1
www. eminent.cz

09/09/10

ISBN 978-80-7281-392-6